

esıad

ege sanayicileri ve işadamları derneği

ISSN 1308 - 4887

Yıl: 1 Sayı: 5

1 Ekim 2009

yaşam

Sözde değil, özde

DEMOKRASİ

Türkiye'nin kağıdı... Tüm dünyada

farkı kalitesi

www.alkimkagit.com.tr

BİR DÜŞ GERÇEKLEŞTİ...

Türkiye'de metrekaresine başına en fazla harcama yapılan ve akıllı ev teknolojisinin son yenilikleriyle donatılan Folkart Narlıdere Evi, ailece keyif ve huzur dolu bir yaşam sunuyor...

1. ETAP
TAMAMLANDI

Hayat Buna değer

Yaratıcılıkta sınırları zorlayan mükemmel bir tasarım,
kalite ve konforla bütünleşen 168 ultra lüks konut sahiplerini buluyor...

Siz Buna değersiniz

 FOLKART
NARLIDERE

SAYA
GRUP

MERKEZ 0232 482 3 482
Şehit Fethi Bey Caddesi, No: 55, Heris Tower İş Merkezi, Kat: 16, Pasaport / İZMİR

SATIŞ OFİSİ 0232 239 8 000
Cin Deresi Mevki TAKEV Yarı Narlıdere / İZMİR

info@folkartyapi.com.tr / www.folkartyapi.com.tr

YÖN.KUR.BAŞKANI ANLATTI 03 YAYIN KUR. BAŞKANI ANLATTI 05 **MAURİCE DANON "KRİZ BUNUN NERESİNDE" 06** 'BİZİM İÇİN TÜRK VATANDAŞI OLMAK, YAŞAMAK DEMEKTİ' MORİS BENCUYA 8 **ZAMANIN RUHU AÇILIMI ÇAĞIRIYOR 12** ESIAD ANKET 'BEKLENTİSİZ EKONOMİ 18 **KURTLAR VADİSİ SADECE BİR KURGU MU? 20** LİSANSLI DEPOLAR TEŞVİK BEKLİYOR 24 **RİFAT NALBANTOĞLU "TOPLUMSAL HİÇBİR KONUYA KAYITSIZ KALAMAM 28** DEĞİŞEN İRAK'TA TÜRK YATIRIMCI NEREDE OLACAK 32 **NE PETROL, NE DOĞALGAZ... EGE RÜZGARININ PEŞİNDE 36** MODERN SERACILIĞA İLGİ BÜYÜYOR 40 **BORNova'nın başına bir samimi başkan KAMİL OKYAY SINDIR 44** CENNETLERİNİN ADINI URLİCE KOYDULAR 50 **NARLIDERE YUKARI KAHVELER 54** TUFAN ÜNAL İLE SÖYLEŞİ 60 **ANTAKYA'DAN HALEP'E YOLCULUK 66** AKŞİT KÜLTÜR'DEN DAHA İYİSİ CAN SAĞLIĞI 74 **V'DEN A'YA VIYANA 76** KELEBEKLERİN İZİNDE 84 **HAYATLA BAĞLANTI KURAN İSKELE PASARELLA 88** YAŞLANMAYI ANTIAGING İLE ERTELEYİN **MODA 94** TEKNE 96 **BÜYÜK ALTAY 2. LİG'E Mİ ALIŞIYOR? 98** ELVAN DEMİRKAN: ASOSYAL MI? İÇEDÖNÜK MÜ? 104 **DALGALARA KARŞI RÜZGARIN GÜCÜ 'EFE KUYUMCU106** OTOMOBİL 108 **TEKNOLOJİ 110**

YIL: 1 • SAYI:5 • EKİM 2009

ESIAD ADINA SAHİBİ:
Sıtkı ŞÜKÜRER

GENEL YAYIN YÖNETMENİ:
Ferit KORA

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ:
Göksel UÇAK

YAYIN ve DANIŞMA KURULU

Arzu AMİRAK, A. Nedim ATILLA, Nihat DEMİRKOL, Ömer DİNÇER, Dilek GAPPI, Çetin GÜREL, Reşat KUTUCULAR, Bülent AKGERMAN, Emel ÖNAL ÖZKAYA, Deniz SİPAHI, Fadıl SİVRİ, Ahmet TÜKEL, Öcal ULUÇ, Serap ZEYBEK İHLAMUR, Mehmet Bülent SAĞEL, Prof. Dr. Mustafa Yaşar TINAR, Sumer Tömek BAYINDIR, Selim TÜRSER

GRAFİK TASARIM Berfin ODABAŞI
FOTOĞRAFLAR Kerem SALTUK

YAPIM YERİ Gürel Gazetecilik ve Yayıncılık
(Gözlem Gazetesi)
www.gozlemgazetesi.com

BASKI: KBA Ofset ve Reklam Hizmetleri Tel:0232 435 00 18

BASIM TARİHİ: 3 Ekim 2009

YÖNETİM YERİ: Sehit Fethi Bey Cad. No: 55, Heris Tower, Kat: 8, 35210 İzmir / TÜRKİYE
Tel: 0232 483 88 33 Faks: 0232 483 35 25
info@esiad.org.tr • www.esiad.org.tr

Esiad Yaşam ESIAD'ın yayın organıdır. Dergide yayınlanan görüşler, yazarlara ait olup, ESIAD'ın görüşlerini yansıtmaz. İzinsiz alıntı yapılamaz.

Değerli ESIAD Yaşam okurları;

Ş

epimizi hafifleten, kısmen de olsa bizi kendimize iade eden bir yaz mevsimini daha bitirdik.

Şüphesiz ekonomik sorunlarımız yaşanan krizin etkisiyle tatile çıkmamıştı. Galiba işadamlığı giderek bir dövüşe dönüşüyor. Her neyse, fazla da şikayet etmeye hakkımız yok diye düşünüyorum. Dozajı ne olursa olsun, zorluklar bizlerin yaşam biçimi hep oldu, olacak.

Bu arada ülkemiz çok önemli siyasi açılımlar yaşıyor.

Bunların en başında da demokrasi açılımı geliyor.

Sevgili ESIAD'lılar, şurası açık ki bu topraklarda yaşayan herkes, 30 yıldır süren Kürt sorununun çözülmesi gereğini aklında ve vicdanında hissediyor, istiyor.

Ancak geline nokta itibarıyla, açılım sürecinin iyi yönetilip yönetilmediği konusunda tereddütlerimiz oluşmuş durumda.

Esasında büyük fotoğrafa baktığımızda, sorunun sadece "sonuç unsurlarının" makyajlanması ile giderilmesinin mümkün olamayacağı anlaşılıyor.

Adına demokrasi diyerek bir açılım başlatmak, beraberinde samimiyeti de taşımakla anlam kazanır.

Siz temsili demokrasinizi lider sultanı altında ezmişseniz, yasama erkini yürütmenin içinde eritmişseniz, yargıyı o sürece yönlendirmişseniz, seçim barajlarını yüzde onlarda tutuyorsanız, memurunuz ceberrutsa, her seviyede kamu görevi "vatandaşa hizmet" bilincinden beslenmiyorsa, doğunuzun, güney doğunuzun hak arayıcıları feodal düzenin çarpık temsilcileriye...

Tüm bu unsurları masaya yatırmadan, esaslı bir biçimde tartışmadan, kişisel planda fedakarlıkları göze almadan, bu ülke, satıhta neyin çözülmesini yapacak, hangi sorunları gerisinde bırakıp çağdaş değerlere ulaşacak?

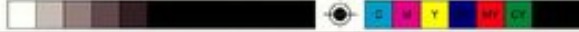
Değerli ESIAD'lılar, söz uzatmaya gerek yok. Neyin nasıl olması gerektiği belli. Özlemimiz, bedellerini bizlere gönül rızasıyla ödeyecek, cesaret, basiret, sabır ve kaliteye sahip "sahici" insanların ortaya çıkması.

Bir sonbahar güneşinin huzur veren, ikna edici ılıkliği gibi, 70 milyonun beklentisi, bilinçli ya da bilinçsiz, evrensel makulün koruyuculuğunda yaşamak, yaşantımızı binbir rengin aynı anda kışaştığı hoşgörülü bir zemine oturtabilmek. İnanın, kolayından çözümü olmadığını bildiğimiz ekonomik sorunlarımız bile, böyle bir durumda ikinci plana düşecektir.

Sevgiyle kalın.

Sıtkı Şükürer

Yönetim Kurulu Başkanı

FIRSAT

KAÇIRMAYA YAKIN OLMAKTIR.

VOLVO XC90
74.500 EURO
VE ÇOK ÖZEL TAKAS DESTEĞİ İLE

Castrol
VOLVO'NUN TERCİHİ

ŞİMDİ 3 YIL* GARANTİ İLE!

*3 YIL VEDİA 500.000 KM KULLANIMDA GEÇERLİDİR.

VOLVO XC90 DS İÇİN ORTALAMA YAKIT TİKETİMİ: 8,5 lt/100 km, CO₂ EMİSYON ORANI: 224 g/km

BİR XC90 SAHİBİ OLMAYA ÇOK YAKINSINIZ.

SHOWROOM'UMUZA UĞRAYIN, SIRADIŞI İNDİRİM FIRSATLARINDAN YARARLANIN.

VOLVO OTOMOBİLİN UYGULADIĞI BU KAMPANYA STOKLARLA SINIRLIDIR. SÖZÜ EDİLEN MODELİN DONANIMI, YUKARIDAKİ FOTOĞRAFTAKİNDEN FARKLILIK GÖSTEREBİLİR. VOLVO OTOMOBİL KAMPANYADA DEĞİŞİKLİK YAPMA HAKKINI SAKLI TUTAR.

WWW.ARKASOTOMOTIV.COM.TR VOLVOLINE 0212 44 44 858

Volvo. for life

ARKAS OTOMOTIV
herkesin güzelleri

İSTANBUL ARKAS MEGA SHOWROOM, EĞİLER | 0212) 257 81 43

Merhaba

Türkiye olarak yıllardır ekonomik ve dolayısı ile sosyal yaşamımızda krizler önemli bir yer alıyor. Bu krizlerde birçok küçük işletme batmış, birçok büyük üretici ve finans kurumu zora girdi.

1980'lerden sonra fason üretim ve ihracatı öğrenen Türk sanayi, önemli adımlar atarak uluslararası arenada büyürken, ülkemizde ve dünyada yaşanan krizler önemli kayıplara yol açtı.

Ekonomi 1990 yılında rekor seviyede büyürken bir yıl sonra çıkan Körfez savaşı özellikle Anadolu'daki küçük işletmeleri etkiledi, Irak ve bölge ile yapılan tüm ihracat ve üretim durdu.

Keza 1994 yılında üç bankanın batışı ile yaşanan, birçok kredi ve mevduat müşterisini etkileyen, zor durumda bırakan finansal krizi yaşadık.

1997 Uzakdoğu krizi ile 1998 Rusya krizleri de dış pazarlara bağımlı fason üretim yapan Türk sanayine önemli darbeler vurdu.

2001 yılında yaşanan krizle birlikte Türk girişimcisinin, sanayicisinin maddi manevi tüm dayanıklılık testleri yapılmış oldu. Tabi neler kaybederek... Ama yine yıkılmadan bu krizi de atlattık.

En son, yaşanmadan önce ben geliyorum diyen 2008 global krizinden dünyada en çok etkilenen 3-4 ülkeden biri Türkiye oldu. İşsizlik ve karşılıksız çek oranlarındaki artış, kapanan şirketler, ihracat, satış ve üretimin düşüklüğü nedeni ile devamlı tatil yapan firmalar kara bir tablo

oluşturdu.

Tüm bu krizlere rağmen yeniden toparlanma sürecine girilmesi, üretim, satış, ihracat dengelerinin pozitif yönde artmaya başlaması ile oluşan iyi göstergeler umut verici olarak değerlendiriliyor.

Yaşanan ağır krizlerden sonra ...

1980'li yıllarda başlayan ihracat hamlesi ile birlikte Türkiye fasonculuğu öğrendi ama krizlerde sadece başka firmalar adına üretim yapmanın sıkıntılarını da fazlasıyla gördü.

Daha ucuza üretim yeri bulan uluslararası markalar bir anda Türkiye'de üretim tezgâhlarını işsiz bıraktılar.

Türk şirketlerinin, fasonculuğun yanı sıra global marka yaratma yolunda önemli adımlar atması gerekiyor. Marka yaratmak ya da global marka satın almak şart oldu. Firmaların kendi sektörlerinde ortaklaşa Ar-ge, tasarım, yeni teknolojiler yaratmak için ciddi yatırımlar yaparak markalaşma stratejileri konusunda önemli adımlar atma zamanı...

Tüm bu krizlerden alınan dersler, uğranan kayıplar nedeni ile artık Türk markalarının sesini dünyada daha fazla duy-mak istiyoruz...

5. sayısına ulaştığımız ESIAD Yaşam dergimizdeki içerik ve konuların geçmiş sayılardaki gibi sizleri tatmin edeceğini umuyoruz.

Gelecek sayıda buluşmak dileği ile...

Ferit Kora

ESIAD Yaşam Yayın Komitesi Başkanı

Maurice Danon

Uluslararası Finans Danışmanı

Kriz bunun neresinde?

"Her şey bitti."

"Krizden çıktık."

"Hasta iyileşti."

Borsalar yükseliyor. Kriz döneminde 4 ayda borsalar % 40'tan fazla yükseldi.

Amerikan borsası S&P 650'ye kadar geriledikten sonra 1000 üzerine çıktı, hem de 4 ayda. Gelecek krize kadar...

İnanılır gibi değil. Sanki geçmişten hiç ders alamadık, almak istemiyoruz ve almayacağız. Krizin faturasını kimse ödemek istemiyor. Herkes gözlerini kapatıp kısa vadeyi düşünmek istiyor...

Bir an geriye dönelim ve yeni bir analiz yapmaya çalışalım.

Seksenli yıllardan beri yaşadığımız tüm krizlerde her seferinde ilaç olarak faiz indirimi ve para basmak gibi ilaçlar kullanıldı ve her seferinde yeni krizlere derin yollar açıldı. Her ilaç yeni bir krize yol açtı... En son internet patlamasından sonra, NASDAQ'ın düşmesiyle beraber yapılan tüm müdahaleler, bizi 7-8 sene içinde korkunç bir gayrimenkul krizine ve finans dünyasını uçurumun dibine getirdi.

İlaçlar yine aynı, faiz indirimi ve para basmak...

Şimdi borsalar yükseliyor diye, Amerika'da açığın 1.8 trilyon beklenirken 1.6 trilyon çıkması dünyayı inanılmaz bir rahatlığa doğru çekmeye başladı. Şimdi "hasta iyileşti", "kriz bitti" deniyor...

İşsizlik dorukta. Bir nesil (şu anda 40-45 yaşlarında olanlar) işsizliğe devamlı bir şekilde gönderilerek heba ediliyor... Kimse bunu konuşmak istemiyor. Daha tehlikelisi Yunanistan gibi bir memlekette 30 yaşındakiler bile istikballerini simsiyah gördükleri için geçen yaz sokaklara döküldüler.

Kapasite kullanım oranları biraz yükselmeye başladı diye her yer gül bahçesi gibi göste-

rilmek isteniyor... İmalat yapmak gerektiğini herkes söylemesine rağmen, imal edilen kimler tarafından satın alınacağını veya imalat fiyatlarının ne olacağını düşünen yok. İnşallah Çin her imal ettiğimizi imal ettiğimiz fiyattan satın alır... Yoksa imal edilen mallarının içinde boğulma tehlikesi ile karşı karşıya kalabiliriz.

Tüketicinin neden pazara çıkmaktan çekindiğini kimse sorgulamıyor.

İtimat, evet itimat kayboldu.

İtimattan yoksun ilişkiler doğuyor... Bununla yaşamayı öğrenmek gerekecek.

Bu itimatsızlık tüm iktisadımıza zarar verecek.

İtimatsızlık yüzünden parasını teslim edecek tek yerin Devlet Tahvili olduğunu düşünenler, tüm birikimlerini Devlete borç vermekten başka yol bulamıyor.

Devletler memnun, ama günü gelince bunların ödenmesi gerekecek.

İşte o ödeme zamanında bir gecikme, bir ak-sama olursa, ki olabilir, ve olacak gibi duruyor, işte o zaman 5-6 sene sonra önümüze çıkması olası kriz her şeyi silip süpürecek... İstikbaldeki kriz tahvil piyasalarında yaşanacak gibi duruyor.

Enflasyon, sabit gelirli sınıfları üzecek ama en yüksek borçlu ülkeyi pek de üzmeyecek. Borçlu olduğunuz zaman bir şey sizi mutlu edebilir:

Paranızın kıymetinin düşmesi.

Ancak bu yöntem ile borç ödemedeki zorlukları biraz olsun hafifletebilirsiniz.

Son olarak iyi bir haber; önümüzdeki 5-6 sene işi olanlar için pek de kötü geçmeyecek gibi... İşsizlere yardım edecek veya yardım etmek isteyecek politikaların yürürlüğe girmesinden şüphe etmemek mümkün değil.

Önümüzde tahvil krizi duruyor.

Hayırlısı ile içine gireceğiz...

5-6 sene sonrası için dua etmeye başlayabiliriz.

Krizde, kendi imkânlarınızla marka satın alabilirsiniz

[Yazı: Arife Coşkun]

Ege Sanayici ve İşadamları Derneği (ESİAD) davetlisi olarak Türkiye'ye gelen Uluslararası Finans Danışmanı Maurice Danon, Türk sanayici ve işadamlarına tüyolar vererek "Marka yaratmaya çalışmayın, bilinen markaları satın alarak isimlerini kullanın ve geliştirin" diyor.

Ege Sanayici ve İşadamları Derneği (ESİAD) toplantısının açılışında konuşan Danon, 2008'de etkisini göstermeye başlayan küresel kriz nedeniyle bazı ekonomik uygulamalarda değişiklik yaşandığını anlatarak "ekonomik yapılar değişiyor dolayısıyla şirketler de değişmeli ve gelişmeli" şeklinde konuşuyor.

"Aile şirketleri kurumsallaşmalı çünkü aile şirketlerinin devri geçtiği bu yüzden şirketler yapılarını değiştirmek zorunda." diye konuşan Maurice Danon, kriz ortamında borsalardan umut beklenmemesi gerektiğini bildirerek dünya genelinde borsaların "tehlikeli sulara seyrettiğini" ifade ediyor. Danon, faizlerin giderek yükseleceğine işaret ederek Türk sanayici ve işadamlarına yatırım yaparken temkinli davranmaları gerektiği konusunda uyarıda bulunuyor.

Türk sanayici ve işadamlarının, kriz ortamında fiyatların düşmesi ile dış pazara yönelmesi gerektiğini vurgulayan Danon, sözlerini şöyle sürdürüyor: "Türk sanayicileri Avrupa'daki pazarlara yönelmeli, fiyatlar düştü, kendi imkânları ile marka satın alarak alternatif pazarlar yaratmalılar"

Genç Türk sanayiciler ve işadamları değişik pazarlara yönelmeli

Avrupa nüfusunun her geçen gün ihtiyarladığını dile getiren Danon bugün Avrupa'daki sanayici ve iş adamlarının şirketlerini devredecekleri gençlere gereksinim duyduklarını sözlerine ekliyor. Bu durumdan yararlanmak isteyen genç sanayici ve işadamlarına Avrupa'ya yönelmeleri konusunda çağrı yaparken, Avrupa'ya yönelerek bu şirketleri satın alabilirler, üstelik fiyatlar da çok düştü, kendi imkânları ile krizde marka satın alabilirler, şeklinde konuşuyor.

İç piyasanın yanı sıra dış piyasanın da ihmal edilmemesini gerektiğini vurgulayan Danon, Türkiye'nin Tekstilde başarılı çalışmalar gerçekleştirdiğini ancak marka yaratamadığına işaret ederek, Türk sanayicileri ve işadamları marka yaratmaya çalışmamalılar, var olan markaları alarak kullanmalı ve geliştirmeliler, diyor.

Danon'dan tavsiyeler:

- >> İç piyasanın yanı sıra dış piyasayı da ihmal etmemekte fayda var.
- >> Kriz ortamında şirketiniz için başka alternatiflere de yönelin.
- >> Girişimci olun, değişik pazarlara yönelin.
- >> Dünya markası olmak için hazır markaları satın alabilirsiniz.
- >> Faaliyet alanınız ne olursa olsun finanstan uzak kalmazsınız.
- >> Artık "aile şirketi" işletmecilikte yavaş yavaş anlamını yitiriyor. Bu nedenle kurumsallaşmalılar.
- >> Kriz ortamında dünya borsalarından büyük umut beklemeyin. Önümüzdeki 2-3 sene altın değer kaybetmeyecek. Dolar düşecek.

Bizim için Türk vatandaşı olmak, yaşamak demektir

Moris Bencuya

Almanlar Sakız Adası'na kadar gelmişti. Savaşın kaçanlarla dolu gemiler İzmir limanına gelmişti. "Liberte", "Özgürlük" bağırışları iki gün sürdü. Sadece Türk pasaportu taşıyanlar ülkemize kabul edildiler. Haykırışlar hiçbir zaman kulaklarımızdan silinmedi. İşte o zaman biz şunu anladık; Türkiye vatandaşı olmak "yaşamak" demektir.

[Röportaj: Can Uğur - Fotoğraf: Mehmet Ali Varış]

Moris Bencuya, ataları 650 yıl önce Ege'ye göç etmiş bir ailenin çocuğu. Uzun yıllar İzmir Musevi Cemaati Başkanlığı yaptıktan sonra şu anda Onursal Başkan olarak görevini sürdürüyor. İzmir Karataş'ta geçen çocukluğu İkinci Dünya Savaşı yıllarına denk geliyor. İkinci Dünya Savaşı sırasında yaşananları hatırlarken, "Türk vatandaşı olmak bizim için 'yaşamak' demektir" ifadelerini kullanıyor. Röportaj için gittiğimizde de bizi İzmir'e ve Türkiye'ye karşı duyduğu güçlü sevgi ile karşıladı. Bencuya, hem İzmir'in hem de Türkiye'nin geleceği konularında oldukça ümitli. İzmir'in en büyük problemi olarak gördüğü ulaşım sorununun yurtdışı seferlerinin artmasıyla bitmeye başladığını söylüyor. Lübanın bir insanın hayatta kazanabileceği en büyük ödül olduğunu vurgulayan Bencuya, hayattaki üç ilkesini dürüstlük, sosyallik ve kendine güven tanımlıyor.

Ne kadar zamandır İzmirlisiniz?

Dedelerim, 1375 yılında İspanya'dan Anadolu'ya göç ediyorlar. Önce Manisa'ya yerleşiyorlar. 1923 yılındaki Manisa yangınından sonra İzmir'e geliyorlar. Babam burada annemle tanışıyor.

Siz de İzmir'de mi doğdunuz?

Evet, 1934'te İzmir Karataş'ta dünyaya geliyorum. 4-5 yıl sonra da dünyayı kasıp kavuran İkinci Dünya Harbi başlıyor. Ben İkinci Dünya Savaşı çocuğuyum.

O dönemlerden neler hatırlıyorsunuz?

Çocuk olmama rağmen o dönemleri çok iyi hatırlarım. Yıllar geçtikçe o durumu daha iyi anlıyorum. Avrupa Almanlar tarafından işgal altında. Polonya düştü, Macaristan düştü, Fransa düştü. Alman orduları Rusya'ya ilerliyor. Kuzey Afrika'da kan gövdeyi götürüyor. Harp sırasında babamız, dedemiz askere alındı. Onu Kandira'da ziyaretimiz hatıralarım arasında yer tutar.

Ekmek alabilmeniz için nüfus cüzdanınıza damga vuruluyordu. Bana ekmek kartı verilmişti. Onu da hala o günlerin hatırası olarak saklım. Radyodan BBC ve Anadolu Ajansı haberlerini pür dikkat dinlerdik. Paris'in düşüşü, Yunanistan'ın işgali bizde de büyük bir endişe yaratmıştı. Karartma uygulanıyordu. Ders çalışabilmek için masa lambasının etrafını sadece masay

aydınlatarak şekilde siyah kartonla kapatırdık. Evimizin pencerelerini de aynı şekilde siyah kartonlarla örterdik. Işık sızması durumunda bekçiler tarafından uyarılırdık. Almanlar Sakız Adası'na kadar gelmişti. Savaşın kaçanlarla dolu gemiler İzmir limanına gelmişti. "Liberte", "Özgürlük" bağırışları iki gün sürdü. Sadece Türk pasaportu taşıyanlar

ülkemize kabul edildiler. Bunlar hiçbir zaman kulaklarımdan gitmedi. İşte o zaman biz şunu anladık; Türk vatandaşı olmak yaşamak demekti. Bunu bu günlerde daha iyi anlıyoruz. İsmet Paşa'ya şükran duymamak mümkün değil. Onun siyaseti Türkiye'yi yaşattı. Ben hep İsmet Paşa'cı olmuşumdur.

Üçüncü bir diğer hadise olan Varlık Vergisi de aynı dönemde yaşanıyor, değil mi?

Varlık Vergisi adıyla çok konuşulan olayları hatırlamamak isterim. Asansör mevkiinde oturuyorduk. Vergisini ödeyemeyenlerin mallarına haciz konulurdu. Çocuk yaşıydık. Haczedilen malların götürülüşünü izlerdik. Ama o dönem Yahudilere dünyada yapılanları bir düşünsenize... Tabi normal karşılamak mümkün değil. Hatalar her yerde yapılıyordu. Türkiye'de insan hayatına karşı yapılmış bir olay olmadı o günlerde.

İzmir'in bir süre öncesine kadar ulaşım sorunu vardı. Yurtdışından ulaşım olması gereken düzeyde değildi. Bana göre en büyük eksiklik buydu. Şimdi yeni yeni başladı. Eğer İzmir dünyanın diğer merkezlerine bağlanırsa ve Türkiye'nin diğer kentler ile bağlantısı güçlendirilirse inanıyorum İzmir çok kısa bir zaman içinde kabuğunu kıracaktır.

Başbakan Erdoğan da bu ve benzeri konularla ilgili açıklamalar yapmıştı. Nasıl değerlendiriyorsunuz?

Saygı duyuyoruz. Ben takdir ediyorum. Başbakan bu konuşmalarıyla her şeyden önce çok dürüst davranıyor. Adaletin ve küreselliğin hakim olduğu bir dünyanın hepimizin hakkı olduğuna inanıyorum. Bunun da savaşıla değil barışla olacağını savunuyorum.

Kürt açılımı konusunda ne düşünüyorsunuz?

Bugün Türkiye'nin barış içinde yaşaması, eğer başarılı olursa bir dönüm noktası olacaktır diye düşünüyorum.

İş hayatına nasıl atıldınız?

1948 yılında Emin Seyrek ve ortağı kolektif şirketinde çalışmaya başladım. Babam, Emin Seyrek ile ortak oldu. Hisar Camii'nin önünde mağazamız vardı. Hırdavatçılık yapıyorduk. Haftada yedi gün çalışıyordum. Hem okul hem ticaret birlikte yürüyordu. Hep çalıştım, hala da çalışıyorum.

Çalışmak sizin için nedir? Çalışmayı seviyor musunuz?

Çok seviyorum. Bence çalışmak dünyadaki en

güzel şey. İşimin başına geldiğimde dertlerimden arınıyorum. Çalışmak benim hobimdir.

Tutumlu biri misinizdir?

Hayır, çok tutumlu değilim. Ama müsriflikten, lüzumsuz para harcamaktan kaçınıyorum. Terlenmiş para kolay harcanmaz. Değerini bilirsiniz. Çalışarak zor şartlarda para kazanan birisi hararken bu zorlukları göz önünde bulundurur.

Uzun süre İzmir Musevi Cemaati Başkanlığı yaptınız. Devam ediyor musunuz?

Hayır. 10 yıl başkanlık yaptım. Şu anda Onursal Başkan'ım.

Dünyadaki diğer Musevi cemaatleriyle ilişkileriniz devam ediyor mu? Size ve Türkiye'ye yaklaşımları nasıl?

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra 1948'de İsrail

etinde kaldılar. Ticarete atıldılar. Bir Albert Einstein, bir Sigmund Freud ikinci dünya harbinde Almanya'dan kaçmış bilginler. Devamlı olarak bir yerden öteki yere itilmiş bir toplum. Her şeyleri alınmış bir toplum. Ama beyinlerinin içindeki zekayı almaları mümkün değil. Onun için kendilerini ilme, sanata vermiş bir toplumdur. İş şansı bulamadığı yerde de ticarete atılıyor. Parasını alıyorsa ama o bilgiyle gidiyor başka bir yerde yine aynı parayı kazanıyor.

Türkiye ekonomisini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bana göre ekonominin iki büyük sorunu var. Bunlardan biri kayıtdışı ekonomi. Kayıtdışının yarattığı haksız rekabet, üreticiyi ve piyasayı ciddi anlamda rahatsız ediyor. Dürüst ticaret erbabı ve yabancı sermaye kayıtdışı sebebiyle endişeleniyor. Bu durum hem bütçeyi olum-

devleti kuruldu. Tüm dünyadan göçler başladı. İzmir'den de büyük bir topluluk göç etti. Devlet hiçbir zorluk çıkarmadı. İsrail'e gidenler hala geçmişleriyle şeref duyuyorlar. Beni çok etkileyen olaylardan biri, Sayın Süleyman Demirel'in İsrail'e yaptığı ziyaretinde yaşanmıştır. O heyette ben de vardım. Batyam kentinde yapılan karşılamaya gözlerimizi yaşartmıştı. "Baba, Baba" sesleri ortalığı çınlatmıştı. Türkiye'de doğmuş bir şahsın güzel ülkemizi unutması mümkün değildir. Size enteresan bir şey daha söyleyeyim. Bundan bir süre önce Amerika'da Yahudilerin bir toplantısı vardı. Gözlemci olarak Türkiye'yi ben temsil ettim. Önümde bir levha vardı; Moris Bencuya, İzmir, Türkiye diye. İnanamazsınız ne kadar itibar gördüm. Birden etrafım çember içine alındı. Güney Amerika'dan biri geliyor, "İzmirliisin, benim büyükannem İzmirliydi." Öbürü geliyor, "Benim büyükbabam Trabzonluydu..." Ve orada en büyük sükseyi yapan bendim. Bir insan doğup büyüdüğü yeri unutamaz.

Musevilerin ticarete çok başarılı olduğu bilinir. Neden bu kadar başarılılar?

Bakın, Musevilere yaşadıkları ülkelerde fazla bir iş sahası verilmedi. Toprakta çalıştırılmadı. Hayatlarını bazı önlemlerle sürdürmek mecburiyet-

suz etkiliyor hem de işsizliği de ciddi boyuta çıkarıyor. Kayıtdışının önlenmesi için hükümet tarafından gerekli önlemlerin alınması şarttır diye düşünüyorum. Diğer büyük sorun da işsizlik sorunudur. Bunun çok çabuk çözülebileceğini tahmin etmiyorum. İşsiz bir kimsenin yapamayacağı, yapamayacağı şey yoktur. Suç oranlarının artışına bakıldığında bunun işsizlikle de bağlantılı olduğu görülür. Evine ekmek götüremeyecek durumda bir kişi olmaması gerekir diye düşünüyorum. Hele Türkiye gibi zenginlikleri olan bir ülkede... Ancak Türkiye'nin geleceği parlak. Hakikaten yatırım da var. Daha da yatırımlar olacak. Genç nüfus var. Yeter ki onlara iş bulalım. Bu da yabancı yatırımlar sayesinde olacak.

Bir röportajınızda "dürüst insan aç kalmaz" demiştiniz. Ancak toplumda bunun tersi bir kanı var. Bu durumu nasıl açıklıyorsunuz?

Doğrudur. Bunu her fırsatta söylüyorum. Toplumdaki kanı zamanla değişti. Ancak yine de düşüncelerimin geçerli olduğunu savunuyorum. Ticaretin, ekonominin ana unsuru güven ve dürüstlüktür. Güven olmadan işler yürüzmez. Dürüst olmayan bir insan belki kısa zamanda çok çabuk büyüyebilir ama devam ettirmesi mümkün olmaz. Böyle örnekler de görüyoruz.

Çevremdekilere söylerim: "Belki dürüst olarak çok zengin olamazsınız ama hayat boyu da kimseye muhtaç kalmazsınız. "Benim hayatta üç ilkem vardır: Dürüstlük, sosyallik ve kendine güven. Ciddi ve dürüst çalışmak birer altın bileziktir. İtibar bir insanın kazanabileceği en büyük ödülüdür. Bu prensipleri taşıdığınız zaman ticarette başaramayacağınız iş yoktur. Dış ülkelerle yaptığım ticarette bu hususlar çok önemlidir benim için. Kendinizi itimata layık bir kişi olarak kabul ettirdikten sonra hudutsuz krediler elde edebilirsiniz. Bankayla çalışmaya bile ihtiyacınız kalmaz.

Dürüstlük dışarıdan bakınca anlaşılabilir bir şey midir? Siz anlayabilir misiniz?

Parasını zor harcayan adam dürüsttür. Parası ile pazarlık yapan, kolay teslim olmayan adam ödemeye niyetli olan adamdır.

Çocuklarınız var mı?

İki kızım var. İkisi de evli. Beş de torunum var. Bütün torunlarım da kız. Onlar benim sevgililerim.

EKMEK KARTINI HALA SAKLIYOR

Moris Bencuya, o dönem henüz çocuk olmasına karşın, tüm dünyaya büyük acılar yaşatan İkinci Dünya Savaşı yıllarını çok iyi hatırlıyor; "Radyoda BBC ve Anadolu Ajansı haberlerini pür dikkat dinlerdik. Paris'in düşüşü, Yunanistan'ın işgali bizde de büyük bir endişe yaratmıştı. Karartma uygulanıyordu. Ders çalışabilmek için masa lambasının etrafını sadece masayı aydınlatacak şekilde siyah kartonla kapatırdık. Evimizin pencerelerini de aynı şekilde siyah kartonlarla örterdik. Işık sızması durumunda bekçiler tarafından uyarılırdık. Ekmek alabilmeniz için nüfus cüzdanınıza damga vuruluyordu. Bana da ekmek kartı verilmişti. Onu hala o günlerin hatırası olarak saklıyorum."

Moris Bencuya iş dışındaki hayatla nasıl bir ilişki içindedir?

Sabahları hep gülerken kalkan bir insanım. Her sabah müzik dinlerim. Klasik müziğe son derece tutkum var. Hindistan'da Hint müziği, Amerika'da Amerikan, Türkiye'de Türk müziği dinlerim.

Çok iyi yaparım dediğiniz bir uğraşınız var mı? Güzel poker oynarım. Ama kumarı sevmem. Borsayı severim.

İZMİR'İN EN BÜYÜK SORUNU ULAŞIMDI

Aynı zamanda Altay spor kulübünde Divan Kurulu üyesisiniz. Altay ve diğer İzmir kulüplerinin durumlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

En çok üzüldüğüm hadiselerden biri bu. İzmir kulüplerinin süper ligde olmaları gerekiyor. İzmir'de bir zamanlar 7 takım vardı. Benim 2. başkan olduğum dönemlerde Altay'ın Fenerbahçe, Beşiktaş gibi takımlarla maçları olduğunda Atatürk

Stadı'na 60 binin üstünde seyirci gelirdi. Bir keresinde ben tribünde yer bulamadım. Sahaya indim, oturdum. Çevre illerden, İstanbul'dan, Ankara'dan insanlar gelirdi. Bunun şehirde yarattığı ekonomiyi bir düşünün. Bir de şimdiki pazar günlerini düşünün. Pazarları sokaklar bomboş. İçim sızıyor. Bugün yalnız İstanbul takımları değil, bir Sivas, bir Trabzon maçı olsa sokaklar da tribünler de dolar. Ve bundan yoksunuz. Çok üzücü bir durum. Evvelen İzmir'de otel yok diye şikayet ederdik. Şu an İzmir'de otel enflasyonu var. Ama gelen yok.

Futbol takımlarında olduğu gibi İzmir şehir olarak da İstanbul ile aynı ligde yer alamıyor. Neler yapılmalı?

Zaten bütün çalışmalarımız bunla ilgili.

Derneklerde, kurumlarda bununla ilgili çalışmalar yapılıyor. Valilik bugünlerde yoğun bir çalışma içinde. Belediye başkanımız konuyla yakından ilgileniyor.

İzmir'in yakın bir zaman öncesine kadar bir ulaşım sorunu vardı. Yurtdışından ulaşım çok eksikti. Havalimanı yetersizdi. Şimdi şahane bir havalimanımız var. Bana göre en büyük eksiklik buydu. Eğer İzmir dünyanın diğer merkezlerine bağlanırsa, gazetelerde okuduğumuz gibi İzmir-İstanbul, İzmir-Ankara otobanlarıyla diğer kentlerle bağlantısı güçlendirilirse inanıyorum ki İzmir çok kısa zamanda kabuğunu kırarak.

İzmir dünyanın en güzel şehirlerinden biri. Bir turistin olmasını isteyeceği her şeye sahip. Ancak biz bunu iyi pazarlayamıyoruz. İleride bunu gerçekleştireceğiz.

santes ılıca evleri

Ayrıcalıklar sizi bekliyor ...

Çeşme'nin en güzel plajı *Ilica Plajı*'na 350 mt, *Sheraton Otel*' ne 1 km mesafede yer alan, '*Şantiye Evleri*' ile komşu, 620 m2 lik son parsellerde inşa edilecek **Santes ılıca evleri** İzmir'in seçkin ailelerinin yaşadığı ayrıcalığı sizlerle paylaşmayı bekliyor.

Bilgi için: 0 232 4415152

www.santes.com

Zamanın ruhu

Hayatın içinde, teknolojide, Ortadoğu'da, dünyada ve Türkiye'deki değişime ve gelişmelere bakıldığında demokratik açılım kendini bir zorunluluk olarak hissettiriyor. Yıllardır, Kürt sorununa katı bir tutumla yaklaşan devlet, şimdilerde yepyeni bir anlayışın eşiğinde... Peki, ama bu yöntem değişikliğinin sebebi ne? Neden birdenbire demokratikleşmeye başladık?

açılımı çağırıyor

Demokratik açılım konusuna zihniyet ve mevzuatın hayatla ilişkisi açısından bakmak da mümkün. Çünkü bu çalışma, birlikte güzel bir yaşam kurma hayalinden değil zorunluluktan dolayı başladı. Çünkü hayat değişti. Mevzuatın değişmesini beklemedi. Zihniyetin değişmesini de...

[Yazı: Can Uğur]

Soğuk savaşın bitmesi ve kapitalizmin küreselleşmeyle beraber geçirdiği evrim sürecinde Türkiye'nin kendi rolünü üstlenme çabaları eski devlet politikalarına baskın gelmeye başladı. Bu süreçte bazı söylemler ve yöntemler miadını doldurdu. Eski argümanlarla hareket etmek devletin hareket kabiliyetini engeller hale geldi. Devlet, uzun yıllardır gökten indirilmiş gibi sorgusuz olarak kabul edilen ancak zaman içinde fiilen hükümünü yitirmiş bazı sistem argümanlarını güncellemeye ihtiyaç duyuyor. Zira, hayatın dinamikleri içinde kendine alan bulamayan her şey etkisini yitirerek kaybolup gidiyor.

ZİHNİYET VE MEVZUATIN DEĞİŞMESİ

Değişen argümanlardan biri de "ulus" kavramı. Bugüne kadar ulus kavramını etnik açıdan türdeş insanlar topluluğu olarak anlayan resmi ideoloji, ulusun belli bir coğrafya üzerinde yaşayan farklı insanların siyasal birliği olduğu bilincine varmaya başlamış ve demokrasi içinde birlikte yaşama koşullarının yaratılması için arayışa girmiş görünüyor. Ancak devletin uzun yıllardır sürdürdüğü "yok", "var ama çok ilkel", "yazdırmam, okutmam, konuşurum" biçimlerindeki politikasından sonra belirlediği yeni pozisyonu ile yıllarca milliyetçi ideoloji ve korku politikaları ile şekillendirilmiş olan toplum bilincinin konuya benzer yaklaşım geliştirmesi aynı zamanda gerçekleşmiyor. "Birdenbire" ortaya çıkan demokratik açılım konusunda sokaktaki vatandaşın kafasında bazı sorular dönüp du-

ruyor.

- Uç kıtaya yayılmış koca bir imparatorluktan bölüne bölüne Anadolu'ya sıkışmış küçük bir devlet kalmıştık. Şimdi bir defa daha mı bölünecektik?
- Biz zaten kardeşlik. Açılım da nereden çıkmıştı?

...

Uzun yıllar evrensel değerlerden koparılan, ilköğretimden itibaren, ultra milliyetçi ideolojiyi ana akım haline getirme amacı çerçevesinde ülkede yaşayan herkesin Türk olduğunu öğrenen ve insan "Kürt"ten önce terörist ile tanışan birçok Türk, haklı olarak bu soruları soruyor. O sebeple de açılımın gerçekleştirilebilmesi için Kürtler kadar Türklerin de bilgilerinin güncellenmesi gerekiyor. Bunu yapma görevi de bizzat devletin kendisine düşüyor.

Yapılan açıklamalardan anlaşıldığı kadarıyla hükümet de bu durumun farkında. Devletin, tarihinde ilk kez masaya demir yumruğunu indirip tartışmaları susturmaması bunun başlangıcı olarak görülebilir. Ayrıca Türkiye'nin dört bir yanında konuşmalar, konferanslar düzenleneceği söyleniyor. Eğitim müfredatında değişiklikler yapılması planlanıyor.

AÇILIMIN İÇERİĞİ ASLINDA BELLİ

Hükümet ve asker tarafından yapılan açıklamalarda sık sık üniter devlet yapısında değişiklik yapılmayacağına altı çiziliyor. Bu çerçevede açılım zaten başlamış durumda. Kürtçe televizyonlar, adı sonradan Türkçeye çevrilen yerleşim yerlerine eski isimlerinin iade edilmesi gibi birçok uygulama açılım

kapsamında uygulamaya konuldu. Bunlara ilaveten kısa vadede yapılacakların bazıları şöyle sıralanıyor:

- Yerel Yönetimler Reformu kapsamında üniter devlet yapısını zedelemeyecek şekilde yerel yönetimler güçlendirilecek,
- Anadilde eğitim olmayacak ancak anadilin öğrenilmesinin önündeki engeller kaldırılacak,
- Dağdaki militanların dönüşünün sağlanması için genel af olmadan bazı yasal düzenlemeler yapılacak,
- Türk Ceza Kanunu'nun 216. maddesinde değişiklik yapılarak ifade özgürlüğünün sınırları genişletilecek, nefret suçlarına ilişkin boşluk oluşmaması için tedbir alınacak.
- Hem ilk ve ortaöğretimde, hem de üniversitelerde tarih derslerinin müfredatı değiştirilecek. Kürtleri yok sayan ifadelerin değiştirilmesi sağlanacak. Türk Dil Kurumu da sözlük ve gramer kitaplarında ayrımcılığa yol açan ifadelerin tamamını çıkaracak.
- Siyasi partilerin anadilde propaganda yapmasına imkân verilecek.
- İmralı'da tutuklu bulunan PKK Lideri Abdullah Öcalan'ın yaşamı, Uluslararası Af Örgütü ve Avrupa İnsan Hakları Komisyonu standartlarına göre yeniden gözden geçirilecek.
- Cezaevindeki Kürtçe konuşma yasağı kaldırılacak. Yeni tüzükte, Kürtçe bilmediğini beyan etmek yeterli sayılacak.
- Terörle Mücadele Yasası'nda değişiklik yapılarak, sokak gösterilerine katılan çocukların terör suçlusu olarak yargılanmaması sağlanacak.
- Koruculuk sistemi zaman içinde kaldırılacak.

TOPLUMUN ASIL TALEBİ TAM DEMOKRASİ

Demokratik açılımın bir paket olmadığı aşikar. Bu yıl atılacak adımların devamında orta vadede yasal, uzun vadede de anayasal değişiklikler geleceği belirtiliyor.

Hükümet bu çerçevede anayasal ve yasal değişiklikler yapmanın getireceği tepkileri hesaba katarak mevzuata takılmadan atılabilecek "lilli" adımlar üzerinde yoğunlaşıyor. Yani yeni anayasa ileri bir tarihte öteleniyor. Ancak Türkiye toplumunun elinde yapılması gerekenlerle ilgili oldukça uzun bir liste var. Toplum genelinde siyasi partiler ve seçim sistemi, basın, internet ve ifade özgürlüğü, aşırı bürokratik yapı, bu yapının denetlenebilmesi, eğitim, sağlık, hukuk alanlarındaki eksiklikler, inanç hürriyeti gibi konuların tümü Kürt sorununun çözümünün de dâhil olduğu bir zincirin halkaları olarak görülüyor.

Bu anlamda tam demokrasiye geçişi sağlayacak, toplumun bir arada ve daha iyi yaşayabilmesi için temel hak ve özgürlükler kapsamında düzenlenmiş yeni bir anayasaya olan ihtiyaç her geçen gün kendini daha fazla hissettiriyor. Bundan önceki anayasa değişikliğinde türbana odaklanarak demokratlara hayal kırıklığı yaşatan iktidar partisinin bu sefer de sadece Kürt sorununa yönelik adımlar atarak oy avcılığı yapacağı şüphesi Kürtlerde ve tam demokrasi isteyen daha büyük bir toplum kesiminde tereddütlere yol açıyor.

KAPİTALİZMİN SÜRECE KATKISI

Dünya, küreselliğe evrilen kapitalizm çerçevesinde "yeni dünya düzeni" yoluna giriyor. Küreselleşmesini büyük ölçüde tamamlamış olan mali sermayenin ulus-devlet modeline dayanan ekonomik ve siyasal sistemleri etkilemesi kaçınılmaz görünüyor.

Bretton-Woods ile ilk küresel biçimini kazanan kapitalizm, geçen zaman içinde Rusya, Çin, Japonya ve petrol zenginli ülkelerin ekonomiye kazandırmış olduğu yeni dinamiklerin de etkisiyle büyük dünya pazarının yeni yapısalına oluşturmaya çalışıyor.

Belirtilerini görmeye başladığımız bu değişim sürecinin hedefi ise Avrupa'dan Japonya'ya uzanan kesintisiz bir pazar kurulması. Asya, Ortadoğu ve Avrupa Birliği pazarının tam olarak birleştiği noktada bulunan ve son 30 yılda gelişen ekonomisinin de etkisiyle küresel sisteme adapte olan Türkiye ise kendi rolünü üstlenmeye niyetli görünüyor. Sonuçta, iç düşmanlar-dış düşmanlar yaklaşımı benim-senerek sürdürülen dışa kapalı, ultra-devletçi sistem anlayışı, küreselleşen dünya dinamikleriyle büyük ölçüde önemini yitiriyor ve reformlar hız kazanıyor. Demokratik açılım, Ermenistan ile imzalanan protokol gibi konuları da bu çerçevede değerlendirmek gerekiyor.

Bir anlamda kapitalizmin çıkarları ile bölge insanının çıkarları yüzülda bir de olsa kesişiyor.

Akın Özçer / Emekli Diplomat

Açılımın çerçevesi belli

Demokratik açılım projesinin tüm ayrıntıları belli olmadan da, nelerin olmayacağı, bu geminin en azından hangi limanlara gitmeyeceği Anayasa'nın 3. maddesi ortada dururken, apaçık belliydi.

Buna karşın, Başbakan Erdoğan "Türkiye'yi bölmeye", ve "Üniter devlet yapısını ortadan kaldırmaya" yönelik hiçbir girişime izin verilemeyeceğinin altını kalın çizgilerle çizmek zorunda kaldı. Yaptığı konuşmalarda özetle "en ağır şartlarda, binlerce şehit vermek pahasına yürütülen" terörle mücadelenin "sadece askeri tedbirlerle çözülebilecek bir mesele" olmadığını vurguladı ve sorunun özünde sosyal, ekonomik, kültürel boyutları bulunan insani bir sorun, nihayet bir demokrasi sorunu olduğunu anımsattı. Bu açıklamalardan, devletin 70'li yıllardan bu yana İngiltere, daha ileri tarihte de İspanya'da uygulanan terörle mücadelede demokrasiyi esas alan çağdaş yöntemlere yönelmek istediği açıkça anlaşılıyor. Bunu yapabilmek için öncelikle tam demokratik bir anayasayla taçlandırılacak bir demokratikleşme sürecine gereksinim duyuluyor. Çünkü Türkiye'nin temel hak ve özgürlükler alanında eksikleri var. Bu süreçte koşut olarak, üzerinde uzlaşılacak caydırıcı bir "topluma yeniden kazandırma mevzuatı" ile terör örgütünün kesin silah bırakmasının sağlanması öngörüldüğü. Ancak bu iki hedef arasında doğrudan bir bağ kurmamak, başka bir deyişle demokratikleşmeyi terörü sona erdirecek bir ödünler dizisi olarak görmemek gerekiyor. Öncelikli hedef, terör bitsin veya bitmesin, tam demokratik bir Türkiye'nin kurulması olarak belirlenmek

durumunda.

Türkiye'nin tam demokratik bir hukuk devleti olması için en azından "kapsayıcı" nitelikteki "anayasal vatandaşlık" ilkesini benimsemesi gerekiyor. Asgari demokratik ölçütü oluşturan bu ilke uyarınca, "herkesin hiçbir fark gözetmeden eşitliği"; etnik, dilsel, dinsel, cinsel farklılıkların serbest olarak ifade edilmesi ve kullanılmasını gerektiriyor. Bu çerçevede, ana dilde eğitim ve öğretim dahil, tek veya toplu olarak kullanılan tüm bireysel nitelikli hak ve özgürlüklerin hiçbir şekilde yasaklanmaması önem taşıyor. Demokratik açılımın kırmızı çizgilerini ise, Öcalan'ın bir süre önce dile getirdiği "Kürt ulusunun tanınması" oluşturuyor; çünkü böyle bir tanıma, kaçınılmaz olarak kendi kaderini belirleme hakkının da tanınması zorunluluğunu getiriyor. Sadece Anayasa'nın 3. maddesi değil, DTP tarafından beşenilen anayasası özerklikler sistemine dayanan İspanya bile, Bask ve Katalanları "ulus", kendisini de "uluslar ulusu" olarak tanımayı reddediyor. Birleşmiş Milletler uygulaması, Kosova istisnası dışında, sömürge altında olmayan halklara bu hakkın tanınmaması yönünde olduğuna göre, kırmızı çizginin bu noktadan geçmesini yadırgamamak gerekir. Evrensel demokrasi ölçütlerinin alt ve üst sınırlarını bu şekilde belirlediği bu açılımın hangi noktaya kadar gideceğini ise, en geniş toplumsal uzlaşının belirlemesi doğal değil mi?

Bu bir devlet politikası, geri dönüş olmaz

Bir hazır paket bekleme kültürü var Türkiye'de. Her şeyden önce şunu bilmek gerekir Kürt açılımı bir paket değil... Ülkede Kürt sorununun demokratik yollarla çözülmesi yönünde bir talep var. Bu sorun sadece bir asayiş sorunu değil. Daha genel anlamda politik bir sorun. Bu fikir toplumda da yaygınlaşmaya başladı.

[Yazı: Dinçer Gökçe]

Bugün bu sorun bu denli tartışılabiliriyorsa bunda toplumsal talebin rolü büyüktür. Birincisi zamanın ruhu çözümü gerektiriyor. Türkiye toplumu daha açık bir toplum olma yolunda ilerliyor. Kürtler ile Türkler yeniden buluşuyor. Bu süreçte Türkler ve Kürtler arasında hem reaksiyon hem de barışma sürecinin olacağını düşünüyorum. Toplumsal talep, bu alandaki istenç siyasi adımlara da meşruiyet getiriyor. Bu süreçten geriye dönüş siyaseten artık dönülmez. Hükümet açısından bir geriye dönüş olabilir. Ama siyaseten bir geri dönüş söz konusu değil. Çünkü burada sadece bir hükümet iradesi yok. Bir devlet politikası söz konusu... Erdoğan'ın ağzına lafları toplum koyuyor, dünya koyuyor, dünyanın geldiği düzey koyuyor. Dolayısı ile devlet politikasının geriye işleyeceğini düşünmüyorum. Bu ancak Türkiye'de çeşitli grupların ciddi bir kaos yaratmaları ile olabilir.

ASKER DE ÇÖZÜM İSTİYOR

Askerin süreci tıkayan, engelleyen bir pozisyon içinde olmadığını görüyorum. Direnmiyorlar değişime karşı. Ordudaki tüm subayların çözüm istediğini söylemek güç, ancak kargaşa artık sorunun çözülmesini istiyor. Çünkü asker, sorun devam ettikçe ordunun imajının da zedelendiğini görüyor. Hatta askerın çözümün ilerlemesi konusunda bir istenci var.

DTP ve PKK POZİSYONUNU DEĞİŞTİRMELİ

DTP-PKK çizgisi şunu düşünüyor: Türkiye bu noktaya geldiyse bizim mücadelemiz sonrası oldu. Bizim mücadelemiz olmasaydı bu adımla atılmazdı. Dolayısıyla sürekli çatayı yükseltme çabası var. Yine DTP-PKK çizgisinin bir muhatap alınma isteği var. Bu Öcalan olur, Kandil olur, DTP olur... Bizi muhatap alın çağırısı sürekli bir şekilde gündemde. Yine bir başka sıkıntılı yön de Kürt varlığının Anayasal güvence altına alınması talebi... Bu yaklaşım bana göre sürecin gelişimini tıkıyor, yavaşlatıyor. Dünyanın hiçbir yerinde bir devlet savaş olmadığı sürece kendi egemenliği altında başka bir gücü otorite olarak kabul etmek istemez.

Öyle kolay kolay da, "Gel masaya oturalım, ne istiyorsunuz?" denebileceğini düşünmüyorum. Büyük sermaye, süreci balkondan seyrediyor Avrupa'da değişimin öncüsü iş dünyasıdır. Ancak Türkiye'de iş dünyası korkak. KOBİ'ler dışındaki büyük sermaye sahipleri evet bir şeylerin olmasını istiyor ama elini de taşın altına koymuyor. Çünkü Türkiye'deki büyük sermaye kesimi varlığı itibarı ile siyaset ile yakın bir ilişki içinde. Bu bağımlılık sayesinde para kazanıyor. Bu yüzden süreci balkondan seyrediyor, sürecin gerisinde duruyor.

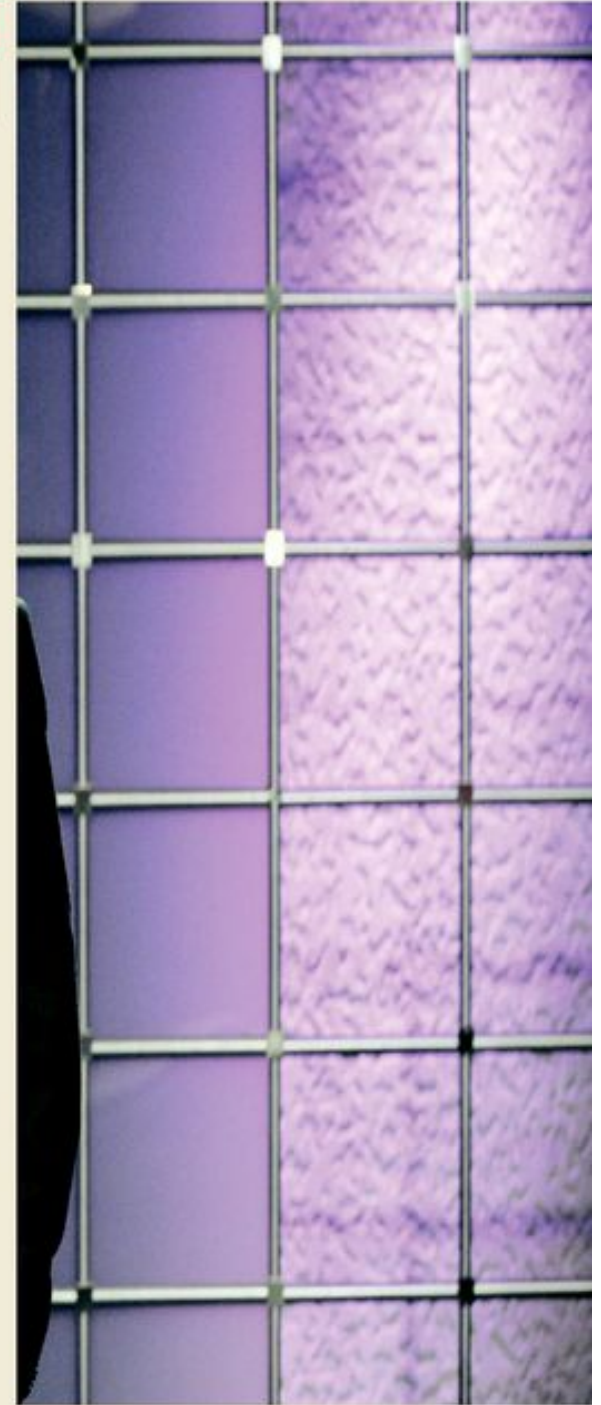
ERGENEKON OPERASYONU İLE BAĞLANTILANDIRMAK YANLIŞ

Kürt açılımını Ergenekon süreci ile bağlantılandırılması doğru olmaz. Ancak Ergenekon soruşturmasıyla ilgili olarak, JITEM'in bölgede işlediği suçlar bu sürecin bir parçası. Kayseri Jandarma Alay Komutanı (Cemal Temizöz) görevde olduğu halde gözaltına alınıp sorgulandı ve şu an tutuklu. Esasında Başbakan Erdoğan bu süreci 2005'te başlatmak istedi. 12 Ağustos 2005'teki Diyarbakır konuşması önemlidir. "Kürt Sorunu vardır ve benim de sorundur" dedi. Ancak o süreçte hem hükümetin hazır olmaması hem de DTP-PKK politikası sürecin gelişmesini engelledi. Başbakan'ın 2005'te gittiği Diyarbakır'da sokaklar boştu. Yalnızca çocuklar sokaktaydı ve zafer işareti yapıyorlardı.

NE AD VERİLDİĞİ ÖNEMLİ DEĞİL

İnsanların bir takım hassasiyetleri var. Kürt kelimesinin kullanılması bazı insanları tedirgin ediyor. Demokratik açılım ise daha genel ve geniş bir kesimi ifade ettiği için geniş kesimler tarafından sahiplenme imkânı buluyor. Başbakan Tayyip Erdoğan'ın Milli Birlik Projesi de aynı şekilde bazı çevrelerden gelen tepkileri yumuşatmayı amaçlıyor. Bana göre Kürt Açılımı daha doğru bir ifade. Çünkü sorun Kürt sorunudur. Kürt sorunu özü itibarı ile etnik bir sorundur. Türkiye'de Türk olmaya razı gelmeyen bir grup var: Kürtler... Kürtler bugün değil 200 yıldır, İkinci Mahmut

döneminden bu yana sıkıntılarını dillendiriyor. Pek çok kez isyanlar yaşandı. 19'uncu, 20'nci yüzyıllarda etnik sorunlar dünyada genel olarak bir yolla; o etnik yapıyı topyekûn yok etmekle çözüldü. Ancak Kürtler asimile olmayı ve Türk olmayı reddetti. Şimdi gelinen aşamada Türk Devleti de asimilasyon politikalarını gözden geçiriyor. Bu politikayı sorguluyor.

Kürt sorunu hepimizi ilgilendiriyor

Herkes Kürt meselesinde atılan adımların içeriğini konuşuyor ama asıl konu bu adımların öznesi ile ilgili. Bu özne zamanı ruhu... Geline aşamada zamanın ruhu değişimi ve çözümü dayatıyor.

Bakin Kürt açılımını tartıştıktan sonra bu yana, çok değil aylarla ölçülebilecek olan kısacık zaman ölçeği içinde içten içe değişen bir şeyler var. Hepimiz değişiyoruz. Bu içten içe farklılaşmayı hissetmek zor değil. Bütün kışkırtmalara karşı toplum olarak daha hoşgörülü olma yolundayız. Bunun bir nedeni olması?

Bu sürecin sürükleyicisi olarak AKP öne çıkıyor. Bana göre şu sorunun yanıtı önemli: "En azından orta vadede rakipsiz görünen, oyunda düşme eğilimi olsa da gelecek seçimlerde birinci parti çıkacağı neredeyse garanti olan bir parti, kendisini riske sokacak adımları niye atar?"

Takiye yapmanın düpedüz aptallık anlamına geldiği bir gündem karşısında AKP'nin siyasi ısrarını nasıl açıklamalı? Laik kesimin kendisini ikna etmesi herhalde pek kolay olmayacak ama galiba AKP'nin asıl 'doğası' bu...

Yani bu partiye asıl kimliğini veren şey dindarlığı değil, reformist oluşu. Şaşırtıcı gelen ise reformistliğin ancak dindarlar eliyle gerçekleşebildiği. Ama kemalizmin siyasi bir muhafazakârlık olarak yaşandığı ve bu muhafazakârlılığın ürettiği imtiyazların 'laiklik' sayesinde korunduğu bir ülkede, dindarların siyaseten reformcu olmalarından daha doğal ne olabilir?

Sorun dediğimiz problemin, özünde insan merkezli bir problem oluşu ve çözümü de insanı öne çıkarmayı dayatıyor. Örneğin Yunanistan ile aramızda süren Ege sorunundan söz ettiğimizde aklımıza karasuları, adalar falan gelir de insan faktörü pek gelmez, çünkü farklı bir sorundur o.

Ancak Kürt sorunu öyle mi? Bugünlerde Kürt sorunundan çok söz eder olduk, fakat dikkat edilirse yalnızca Kürtleri ilgilendiren sorunları değil başta yaşama hakkı olmak üzere insan hakları, özgürlükler, iş, aş gibi merkezinde demokrasi olan her şeyi yani tüm toplumu, hepimizi ilgilendiren sorunları konuşuyoruz. "Kürt sorunu bizim sorunumuzdur" demek esasta bu demek.

Acılarda ortaklık yaşandı
Dün acıyı tek taraflı olarak Kürtler yaşıyordu, Türkler ya da ülkenin batısı genelinde bu

acının pek farkında değildi. Çünkü "Kürt yoktu!" Fakat bugün, yani 25 yıldır süren savaşın sonunda Türkler de, hem Kürtlerin varlığını fark eder oldular hem de asker cenazeleriyle acıyı onlar da yaşamaya, öğrenmeye başladılar ve bugün her iki tarafta da "amasız, fakatsız, acılar dinsin" feryadı yükseliyorsa, değişiyorsak bu nedenledir.

Kürt açılımı, siyasetin de kilidini açacak. Tabulara yumuşakça dokunulamaz Bana göre tabulara yumuşakça dokunulamaz. Yumuşakça dokunulabilseydi zaten dokunulan şey tabu olmazdı. Tabulara dokunmak sarsar, sarsmalıdır da. Ancak o sarsıntılar sonrasında kadim duvar yıkılır, farklı yollar, farklı hedefler, alternatif siyasetler düşünülebilir, konuşulabilir, uygulanabilir hale gelir. Kemalizm ve asker tabusuna dokunmadan hangi sorun çözülebilir ki? Kürt meselesi mi, Ermeni meselesi mi, din ve laiklik meselesi mi, Kıbrıs sorunu mu, uluslararası ilişkilerde yeni rota sorunu mu, eğitim meselesi mi ve hukuk mu, hatta ekonomi mi?

Otoriter, tek tipçi cumhuriyet ideolojisi-

sinin baskısı gevşeyince insanlar Türkiye gerçeğini yeniden keşfeder oldu. Türkiye'yi değiştirecek ve güçlü kılacak olan şey barış dinamizmi olacak. Kürt sorunu, yılların çözümsüzlüğünün doğurduğu kurşun gibi ağır bir sorun çünkü.

Bakin eğer Türkiye enerjisini, bütçesini, kazanımlarını fidan gibi delikanlıların yaşamlarını yitirmeseydi, Türkiye son 25 yılını, çatışmayla olağanüstü hal ile faili meçhullerle, boşaltılan köylerle heba etmeseydi bugün nerelerde olurdu?

Artık Türkiye'de de halkın bu soruları sorması, bu sorunu objektif bir şekilde enine boyuna sorgulaması oldukça önemli bir konu. Sorunun devam etmesine, çözümün kesintiye uğramasına çanak tutan anlayışlar, yaşanan acıların hesabını veremezler.

Yüreğin yerine aklı, aklın yerine yüreği koymadan, "Nerede yanlış yapıldı" sorusunu hep akılda tutarak, umuda destek vermek gerek. Dolayısı ile bu süreçte tutucu davranan, sorunun çözümü konusunda engel çıkaran tüm siyasi yapı ve anlayışların aşılabacağı kanısındayım.

Bugün Suriye, İran, Irak ve Türkiye’de 40 milyonluk nüfusa sahip bir Kürt ulusu yaşıyor. 1920’lerde Türkiye’de yaşanan Kürt isyanları, 1930’lu yıllarda Molla Mustafa Barzani önderliğinde Irak’ta başlayan Kürt hareketi, 1946’da İran’da kurulan Mahabat Kürt Cumhuriyeti gibi örnekler sorunun sadece Türkiye’ye özgü olmadığını birer kanıtı. Ayrıca Kürt sorunu sadece bir iç sorun olmaktan öte bu dört ülke arasında da sorunlar yaşanmasına vesile oluyor;

ORTADOĞU DEĞİŞİYOR

...1975’e gelindiğinde Kürt hareketi Baas rejimini yıkmakla burun buruna getirmişti. Irak’taki Kürt hareketinin en büyük destekçisi İran’dı. Aynı yıl Saddam Hüseyin’in Cezayir havaalanında bütün Arap liderlerinin önünde İran Şahının elini ve dizini öpmesi ile başlayan görüşmelerde Irak büyük tavizler vererek Kürt Hareketinin desteklenmesini önledi. Irak-Iran savaşının sebebi olarak gösterilen Şattul Arap Bölgesi bu anlaşma ile İran’a bırakıldı. İran-Irak arasındaki bütün sınır ihtilafları İran

lehine sonuçlandırıldı. Saddam Irak’ta bulunan İranlı Arap liderlerin iadesini kabul etmek zorunda kaldı.

...Irak rejimi gaz bombası kullanarak, Halepçe’de çoğu çocuk ve kadın olmak üzere 5 binden fazla kişinin ölümüne sebep olduğunda bölgedeki Kürtlerin büyük bir kısmı Türkiye’ye sığındı.

...1990’ların başında Güneydoğu’da yaşanan şiddet, faili meçhuller ve köy boşaltmalar

sonucu binlerce Türkiye vatandaşı Kürt, Irak’a kaçarak bugün Mahmur Kampı olarak anılan bölgeye sığındı.

...Hafız Esad döneminde, Suriye, Abdullah Öcalan’ı himaye ediyordu. Öcalan, kâh Bekaa vadisinde, kâh Şam’daydı. Türkiye, 2000’lere doğru Suriye’yi sert bir dille uyarmak zorunda kaldı. İki ülke savaşın eşiğine geldi. Süreç Öcalan’ın sınırdışı edilmesi ile sonuçlandı.

... Bunlara benzer pek çok örnekte görülebileceği gibi Kürt sorunun çözümü sadece Türkiye için değil tüm Ortadoğu’nun istikrarı için önem taşıyor. Ancak sorunun çözümü bir yana, dört komşu ülke bugüne kadar (bölgedeki beşinci dinamik olan) Kürtleri birbirlerine karşı kullanmaktan çekinmiyorlardı. Bugün ise gelişen ikili ilişkiler ve konjonktürde yaşanan değişim, çözümün önünü açıyor.

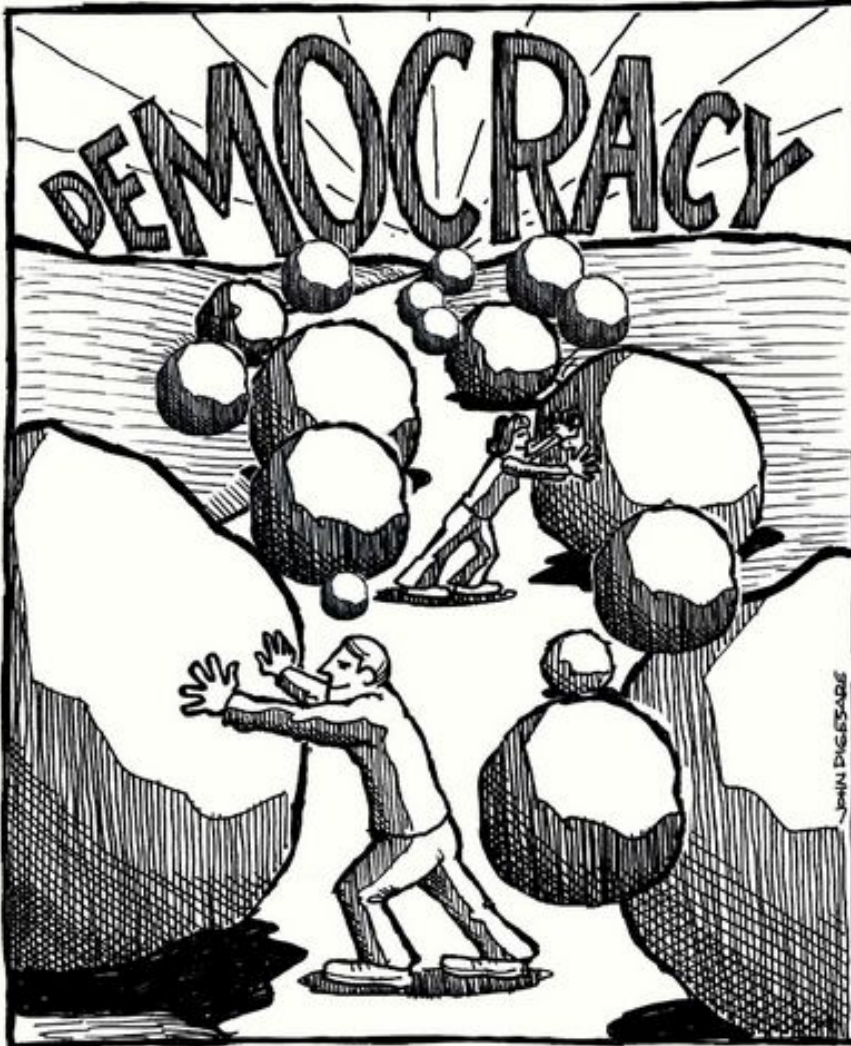
Şu anda Saddam rejiminin yıkıldığı Irak’ta Celal Talabani cumhurbaşkanlığı yapıyor. Talabani sorunun çözümü için katkıda bulunacaklarını beyan ediyor. Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad son Türkiye ziyaretinde, 1500 civarındaki Suriyeli PKK’lıyı affederek ülkesine kabul edebileceğini söyledi. İki ülke arasında vize kaldırıldı. İran ise uzun zamandır Türkiye’nin PKK ile mücadelesine destek veriyor.

Bunlarla beraber 2009 yılı içinde imzalanan Rusya’nın da dahil olduğu enerji anlaşmaları ile ABD ve AB’nin süreci destekleyen açıklamaları, Türkiye’nin, Kürt sorununun çözümüne yönelik önünde daha açık bir yol bulmasını sağlıyor.

TEKNOLOJİ YENİ BİR ÇAĞ YARATTI

Kapitalizm, enformasyon ve haberleşme teknolojileri üretim araçlarındaki kontrolünü yitirmiş durumda. Her an yeni teknolojiler ortaya çıkıyor ve bu teknolojiler kendilerine toplum içinde geniş kullanım alanları buluyor. Yeni çağa bir anlamda hazırlıksız yakalanan sistem, bu durum karşısında kontrolü sağlayacak siyasal altyapı kurmakta zorlanıyor. Teknolojik küreselleşme dünyalaşmayı hızlandırıyor ve ulus-devletleri bazı konularda zor durumda bırakıyor. Sorunları dışa-kapalı yöntemlerle çözmek giderek zorlaşıyor. Devletler öğrenilmesini istemediği olayların duyulmasına mani olamıyor. Yanlış uygulamalar bir anda toplumun tüm kesimleri tarafından öğreniliyor. Medya, teknoloji marifetiyle devlet tekelinden çıkarak yavaş yavaş bireylerin ve sivil yapıların hâkimiyetine geçiyor. Bilgi, neredeyse toplum önünde gerçekleşiyor. Bilgiye ulaşmanın form değiştirmesi sonucu bazı fikirler “fuzuli” hale geliyor.

Bu çerçevede Türkiye’de Kürt sorunu için farklı çözümler geliştirmek zorunda kalıyor.

Beklentisiz ekonomi...

ESIAD'ın her sayısında üyeleri arasında gerçekleştirdiği anket bu kez, öncelikle Türkiye ekonomisine yönelik üyelerin umutsuz beklentilerini ortaya koydu. Artık talepler, beklentiler geçmişe göre daha az ve umutsuz. Aslında bu durum başlı başına iyi bir analizi gerektiriyor. Ekonomik canlılık yaratılmasında psikolojik etmenlerin önemi ortadayken, durgunluğa yönelik bir kanıksanmışlık yaklaşımı uzun süredir bu kadar belirgin olmamıştı.

ESIAD üyeleri Türkiye'nin ekonomik nabzına verdikleri yanıtta daha çok kısa vadede umut beklemediklerini ortaya oyduklar. Öncelikli olarak yöneltilen "Son üç ay dikkate aldığınızda, sizce ülkemizin genel gidişatı nasıl görünüyor?" sorusuna üyelerin yalnızca yüzde 7'si "İyiye gidiyor" yanıtını verirken, yüzde 30'u süreci "Kötüye gidiyor" olarak yorumladı. Ankete verilen yüzde 60'lık "Değişen bir şey yok" yanıtı ise 2010 yılı Türkiye ekonomisi için daha çok umutsuzluğun simgesi gibiydi. Ankete katılanların yalnızca yüzde 3'ü kararsız olduğunu belirtti ki, bunu da anket katılımcılarının süreci ne kadar yakından takip ettiklerini ortaya koyan bir veri olarak okumak mümkün.

SİPARİŞLER AZALDI

Anketimizin ikinci sorusu ise "Genel olarak şirketlerinizin son üç aydaki çalışma durumunu (sipariş alma düzeyi, kapasite kullanımı, satışlar vb.) nasıl değerlendiriyorsunuz" şeklindeydi. Bbu soruya ankete katılanlardan yalnızca yüzde 7'si

"Çok iyi" yanıtını verirken, yüzde 67'si "Tatmin edici değil" şeklinde yanıt vermeyi uygun gördü. "Kötü" yanıtı veren ise olmadı. Ekonominin aynı zamanda psikolojik baz etkisini de yaşayan katılımcılar bu anlamda her kesimin ekonominin canlandırılması için üzerine düşen görevleri yapma hassasiyetlerini de vurgulamış oldular. Ancak yüzde 67'lik "tatmin edici değil" yanıtı ekonomide çarkların yavaş döndüğünü, global krizin izlerinin hala taşındığını da açıkça ortaya koyuyor.

UMUTSUZLUK

Ankete verilen en çarpıcı yanıtlardan biri ise önümüzdeki üç aylık dönemde bu durumun nasıl bir değişime göstereceğine dair tahminleri olup olmadığına yönelikti. Katılımcıların yüzde 13'ü "Olumlu yönde değişime bekliyorum" şeklinde görüşlerini dile getirirken, yüzde 74'ü değişime beklemediğini vurguladı. Önünü göremeyen yüzde 10'luk kesim ise ekonomide herhangi bir öngörüde bulunamayacaklarını işaret etti. Verilen

yanıtlar Türkiye ekonomisinde olumlu bir seyir konusunda umudun gittikçe azaldığını ortaya koyuyor.

Çeşitli kampanyalarla canlandırılmaya çalışan ekonominin üzerindeki ağır umutsuzluk tablosunun çok daha geniş, derin ve iktidar nezdinde önlemlere ihtiyaç duyulduğunu sergiliyor.

TAHSİLAT ZORLUĞU

Son soru olan "Son zamanlarda şirketlerinizin faaliyetlerini olumsuz yönde etkileyen en önemli unsur sizce ne oldu" sorusuna ise katılımcılarımız genellikle, talep yetersizliği (iç ve dış), sipariş azalması, tahsilat zorluğu ve hammadde ile enerji fiyatlarının yüksekliği başta olmak üzere finansal sorunları (banka kredi faizleriyle ilgili sorunlar, nakit darlığı, döviz kuru düşüklüğü vb) ayrıca ekonomik program eksikliği olarak sıraladılar. Bunlara ek olarak Anayasal düzen değişikliği gündemi ve kurumlararası mevzuat birliğinin sağlanamaması sebebiyle çözülemeyen sorunlar da verilen cevaplar arasında yer aldı.

A) Son üç ayı dikkate aldığınızda, Sizce ülkemizin genel gidişatı nasıl görünüyor?

- % 7'si iyiye gidiyor
- % 30'u Kötüye gidiyor
- % 60'ı Değişen bir şey yok
- % 3'ü Kararsızım

B) Genel olarak şirketlerinizin son üç aydaki çalışma durumunu (sipariş alma düzeyi, kapasite kullanımı, satışlar vb.) nasıl değerlendiriyorsunuz?

- % 7'si Çok iyi
- % 13'ü iyi
- % 13'ü Tatmin edici düzeyde
- % 67'si Tatmin edici değil

C) Önümüzdeki üç aylık dönemde bu durumun nasıl bir değişme göstereceğini tahmin ediyorsunuz?

- % 13'ü Olumlu yönde değişme bekliyorum
- % 74'ü Değişme beklemiyorum
- % 3'ü Olumsuz yönde değişme bekliyorum
- % 10'u Tahmin edemiyorum

ÜYE TALEPLERİ

Namık ONMUŞ

Ağırlıklı olarak hizmet sektöründe çalışan, bizim gibi kalabalık firmaların, kritik ekonomik zamanlarda destekleyici kredi olanaklarının açıklanması ve buna benzer ek destekleme imkanları ile ilgili bilgilendirmelere ihtiyacı var. Bu konularla ilgili açıklayıcı bilgiler verilmeli.

Ahmet KÜÇÜKBAY

Siyasi ortamda daha yumuşak üsluplar kullanılmalı ve demokrasi kazanımları yönünde daha olumlu düşünülmeli derim.

Öner AKGERMAN

Her ticari kuruluşun, ticari faaliyetlerine paralel toplumsal özveri görevleri vardır. Kriz hallerinde özveri gerektiren bu toplumsal görevleri yerine getirecek tüm toplumun yararına girişimlerde bulunulur. Bu krizde bankalar toplumsal görevlerini yapmamaktadırlar.

Oğuz ÖZGİLLER

KARA GÖRÜNMEYE BAŞLADI, BANKALAR DA DESTEK OLMALI

- Sahte şafaklar yavaş yavaş bitmeye başladı.
- Merkez Bankası, istikrarlı politikasıyla banka faizlerini düşürmeyi başarıyla sürdürüyor.
- Merkez Bankası'nın başarılı para politikası yavaş yavaş semeresini göstermeye başladı.
- Merkez Bankası sayesinde konut kredileri ve işletme kredileri düşüş trendine geçti.
- Hiçbir polemige girmeden, özel sektör gibi yerinde kararlar alan Merkez Bankası sayesinde, finans piyasası resesyon sürecinde rahat nefes aldı. Olumsuz şartlardan minimum etkilendi.
- Düşen kredi oranlarıyla bankalar kredileri kullandırma telaşına yavaş yavaş geçiyorlar.
- Türk Bankalarının geri ödeyemeyecek şahıs ve kurumlara kredi kullandırmamasını te-

menni ediyorum. Kredi verilecek şahıslar ve işletmeler, bankalar tarafından titizlikle seçilmelidir. Aksi takdirde ABD'de yeni yaşadığımız ve daha bitmeyen çalkantılar hepimizin aklının bir ucunda duruyor. Gözü aç finans piyasasının, dev gibi bir ülkenin başına ördüğü çorabı hepimiz bilmekteyiz.

• Türkiye'de faaliyet gösteren yerli ve yabancı bankaların, kredi kartlarını uygun maddi geliri olan veya olmayan herkese verdiği gibi, konut ve işletme kredilerini aynı şekilde vermeleri endişesini taşıyorum. İnşallah yanılıyorumdur.

NOT: Kuzu dolması bile olsa fazla yemek, mideyi ağrıtır.

KURTLAR VADİSİ

Sadece Bir Kurgu mu Yoksa Daha Ötesi mi?

2008 yılının Nisan ayında Konya'lı bir grup genç, "Yeni Meram" adlı yerel gazeteye şu ilanı verir;

" Kurtlar Vadisi'nin vazgeçilmez karakteri Süleyman Çakır'ı kaybetmenin derin üzüntüsü içerisindeyiz

Merhuma Allah'tan rahmet, Kurtlar Vadisi'ne, Polat Alemdar'a, Memati'ye, arkadaşlarına,

Dayı'ya ve yakın ayrıca hayranlarına başsağlığı dileriz"

İlanda adı geçen Süleyman Çakır için, Adapazarı'nda bir halı saha futbol turnuvasında bir dakikalık saygı duruşu gerçekleştirilmiş; Fındıkzade'de ise bir kişi dükkanının vitrinine, şöyle bir ilan asar.

" Süleyman Çakır'ı, elim bir saldırı sonucu kaybettik. Bütün sevenlerinin başı sağolsun!"

Çakır için ölümünden dört yıl sonra Kocaeli ve Sakarya'daki yerel gazetelerden birinde şöyle bir anma ilanı yer alır;

" Merhum Ziya Yılmaz'ın (Laz Ziya) damadı, Nesrin Hanımın eşi, Meral Yılmaz'ın eniştesi,

Polat Alemdar'ın can dostu ve ortağı, Memati, Erhan ve Abdülhey'in arkadaşı, merhume Derya Çakır'ın ağabeyi,

Seyfo Dayı'nın manevi yeğeni, Selvi Pusat'ın babaları, unutulmaz isim Süleyman Çakır'ın (Çakır)

vefatını bundan 4 yıl önce (bin 461 gün önce), yani 8 Nisan 2004 tarihinde derin bir üzüntü ile öğrendik.

Acımız büyük. Merhuma rahmet, eş, dost ve yakınlarına başsağlığı dilerim.

Saygılarımla. Tarık Bulut (Bir yurttaş)" .

Kurtlar Vadisi kahramanı Süleyman Çakır, bilindiği üzere gerçek bir insan, yaşamış bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı değildir. 2003-2005 yıllarında toplam 97 bölüm yayınlanan, 100'den fazla karakter barındıran, sayısı hesaplanamayacak kadar figüranın ölümüne sahne olan "Kurtlar Vadisi" adlı dizinin baş karakteri Polat Alemdar'ın can dostu olan kurmaca bir karakterdir. Çakır karakterinin dizide ölümünün ardından Türkiye'de yaşananlar ünlü sosyolog Jean Baudrillard'ın simülasyon kuramını aklara getirir. Baudrillard, içinde bulunduğumuz sanal iletişim çağında insanların gerçeklik algısını yitirdiklerini söyler temel olarak. Buradaki örnekte de "Kurtlar Vadisi" dizisindeki gerçekliğin gerçek yaşamla sınırlarının belirsizleştiği, kurumsal gerçekliğin gerçek yaşamla bağdaştırılıp ve içselleştirildiği görülür. Çakır için verilen ilanların yanı sıra gündemdeki siyasi olayların dizi ile birlikte değerlendirilmesi, dizinin gündelik hayata dair adeta bir rehber niteliği kazanması, taksi şoförlerinin arabalarına koydukları televizyonlarla diziyi takip etmeleri, dizinin kahvehanelerde futbol maçı izlihiminde izlenmesi kısaca dizinin izlenmesinin törensel bir havada gerçekleşmesi söz konusu durumun en önemli göstergeleridir.

Önemli olan, intikam almak

"Kurtlar Vadisi" dizisi Şubat 2006 itibariyle sonlandıktan sonra o güne dek yapılmış en yüksek bütçeli film "Kurtlar Vadisi Irak" olarak çıkar karşımıza. Film, o güne dek "Gemide" (1998), "Dar Alanda Kısa Paslaşmalar" (2000) ve "Maruf" (2001) gibi küçük bütçeli filmler yöneten Serdar Akar'ın da kariyerinde farklı bir yerde durur. Bütçeye paralel olarak, film dönemi itibariyle tüm zamanların en çok izlenen filmi unvanını G.O.R.A.'dan devralır. 4 milyon 200 bin seyirci tarafından izlenir. Dizinin bir devamı olarak yorumlayabileceğimiz filmin senaryosu bir intikam öyküsü üzerine kuruludur. Türk askerlerine ABD askerlerinin yaptığı haksızlık ve bir Türk subayının intiharının intikamı ilk intikamı oluştururken, ikinci intikam öyküsü Leyla'nın kocasının ABD askerlerince düğünde öldürülmesine dayanır. İki ordu arasında yaşanan olay, kişiselleştirilip Polat ve

KURTLAR VADİSİ'NİN KONSEPT DANIŞMANI SONER YALÇIN:

"DİZİ GERÇEKLERİ YANSITTIYOR"

Kurtlar Vadisi'nin nasıl bir dizi olduğu, "Binbaşı Ersever'in İtirafı", "Behçet Cantürk'ün Anıları", "Gladio'nun Türk Tetikçisi: REİS" ve "Bay Pipo" kitaplarında yazıyor. Türkiye'de kabadayı nedir, tetikçi kimdir, aslında tetikçileri kullanan para baronlarının arkasında kimler vardır, dizi bunu anlatıyor. Yoksa Polat ne diye ABD'ye gidip Sharon Stone'u öpsün! (...) Kurtlar Vadisi'nden kim rahatsız oldu biliyor musunuz; Tetikçiler, mafya baronları ve sıkı durun; CIA.

CIA, Türkiye'deki anti-Amerikancı havanın doğmasının sebebi olarak hep Kurtlar Vadisi'ni gösterdi. Sanki Süleymaniye'de çuvalı Mehmetçik'e Kurtlar Vadisi geçirdi..."

Sam Marshall arasındaki mücadele ile temsil edilirken iki devlet arasındaki ilişki, Amerikan ve Türk kimlikleri arasında bir savaş halini alır. Sam Marshall karakterinin ismi oldukça somut bir göndermedir. Amerika'yı temsilen kullanılan "Sam Amca" ifadesinin Sam'i ve ABD Dışişleri Bakanı George Marshall'ın mimarı olduğu, Türkiye'nin 1948-1951 yılları arasında yararlandığı ekonomik yardım paketinin adı olan Marshall'ın birleşimiyle oluşan Sam Marshall, Amerikan karışıklığının ayaklı halidir. Temmuz 2003 tarihinde Kuzey Irak Süleymaniye'de gerçekleşen ve "çuval hadisesi" olarak bilinen olayın filmdeki yansımada, Kuzey Irak'taki Türk karargahı yapılan telefon konuşmalarında komutandan çatışma için gerekli izni alamaz. Söz konusu hadiseyi onuruna yediremeyerek intihar eden üstteğmen Süleyman Aslan, Polat Alemdar'a bıraktığı mektupta o gün şerefleri için ölemediklerini söyler ve Polat'ı adalete için zulmü önlemek için şeref için ölmeye davet eder. Polat Alemdar ve dizide de yer alan iki

MUSEVİ CEMAATİNİN BÜYÜK RAHATSIZLIĞI

Amerikan Musevi Komitesi'nin (AJC) Stratejik Araştırmalar Müdürü Barry Jacobs, Ankara'ya, "Sadece Musevi cemaatinde değil, ABD yönetiminin her seviyesinde Türkiye ile ilgili soru işaretleri ve kaygılar yükseliyor" mesajını ilettili. Jacobs şu görüşleri dile getirdi: "Anti-Amerikancılığı, Musevi düşmanlığını işleyen 'Metal Fırtına', 'Kurtlar Vadisi Irak' ve 'Kavgam' gibi kültürel ürünlerin çok ilgi görmesi ve toplumsal destek bulması bize 'Türkiye'de neler oluyor' dedirtiyor. Amerika'da Türkiye karşıtı dizi ve filmlere bizim gösterdiğimiz tepkiyi, Türkiye'de de 'Kurtlar Vadisi' filmine gösterilmesini bekliyoruz. Türk liderleri buna tavır almalı. Film deyip geçmemeli, 'Bizim tanıdığımız ABD bu değil' mesajı vermeli"

AMERİKALILAR DA TEPKİ GÖSTERDİ

ABD Genelkurmay Başkanı Org. Peter Pace, "Kurtlar Vadisi-Irak" filminin gerçeklere dayalı olmadığını ileri sürdü. Bir gazetecinin, "Bir Türk filmi, Irak'taki Amerikan askerlerini kalpsiz katiller olarak sergiliyor. ABD Genelkurmay Başkanlığı, filmin yapımına bir protesto göndermeyi veya görüşlerini dile getirmeyi planlıyor mu?" sorusuna Pace şu yanıtı verdi: "Hayır. Pek çok farklı ülkede, her türlü hayal mahsulü şeyi sergileyen filmler var. Bu, hayal mahsulü bir film, temeli yok. Hayal mahsulü bir şey üzerine yorumda bulunmamız için bir neden yok."

arkadaşı Abdülhey ve Memati, Kuzey Irak'a giderler. Burada özellikle Türkmenlerin ve düğün gecesi Amerikan askerlerinin saldırısında eşini kaybetmiş olan Leyla'nın desteğini alırlar. İki intikam öyküsünün birleşmesi ve dayanışmasıyla Polat, Sam'i Kuzey Irak'ta tüm halkların sevdiği Şeyh Abdurrahman Halis Kerkuki'nin köyüne yapılan saldırıda öldürmeyi başarır. Leyla'nın eşinin "Selahattin Eyyubi'den bugüne soyumun erkekleri bu hançeri eşlerine verdiler" diyerek Leyla'ya hediye ettiği hançerin, Polat

tarafından Sam'in yani Amerika'nın göğsüne saplaması kuşkusuz oldukça simgeseldir. Haçlı Seferlerini durduran Selahattin Eyyubi'nin hançeri şimdi de yeni bir Haçlı Seferi olarak yorumlanabilecek olan Amerika'nın Irak işgalini (Müslüman alemine yapılan başka bir saldırıyı) durdurur.

Şiddet meşrulaşır

Hem dizide hem de filmde derin devletin ve şiddetin meşrulaştırılması ciddi tartışmalara neden olur. 24 Mart 2007 tarihinde Birgün'de yazan Murat Parker'in belirttiği gibi, devlet içindeki birilerinin yapılmasını gerekli gördüğü ama yasal çerçevede yapamadığı işleri yapanların (Susurluk olayında tanık olduğumuz üzere) kahramanlaştırılmasıdır "Kurtlar Vadisi". Dizide ve filmde kendi bireysel adaletini uygulamakta hiçbir sakınca görmeyen Polat Alemdar, tıpkı "Deli Yürek Bumerang Cehennemi" filminin Yusuf Miroğlu'su, "Son Osmanlı Yandım Ali" filminin Yandım Ali'si ve "Pars Kiraz Operasyonu" filminin Pars lakaplı komiseri Atilla gibi bir süper kahramandır aslında. Süper kahramanlar 1970'li yıllarda ve 1980'li yılların başında Amerikan sinemasında da hayli popülerdi. Clint Eastwood'un ünlü "Kirli Harry'si" (1971), "Jaws" (1975) filminde kasabının şerifi Brody, "Süperman" (1977) ve "Rambo" (1982) süper kahramanların en ünlüleridir. Söz konusu karakterlerin ilk ortak özelliği yasal çerçevede resmi yetkililerin izin vermediği engel oluşturduğu noktada çözümünü kendi adalet anlayışlarıyla sağlamalarıdır.

Kahramanlar için büyük tehdit; kadınlar

İkinci ortak özellikleri ise özellikle Yusuf Miroğlu ve Polat Alemdar'da karşımıza çıktığı gibi kadınlarla kurulacak romantik ilişkiden uzak durulmasıdır. Kadınlar, her an tetikte olması gereken kahramanlar için adeta bir engel teşkil ederler. Yusuf Miroğlu güzel sevgilisini otel odasında terk ederek sokaklarda iz peşine düşer. Polat Alemdar'ın dizideki nişanlısı ile eli eline değmez, filmde duygusal yakınlık yaşadığı Leyla'ya ancak Leyla öldüğünde sarılır. Bu sarılma ise daha çok kutsal vazife uğruna şehit düşen bir insanı kucaklama kutsama niteliğindedir. Polat Alemdar'ın kadınlarla ilişkisine dair Galatasaray Üniversitesi'nden Hülya Uğur Tanrıöver şunları söylüyor; "Kurtlar Vadisi, Deli Yürek gibi yapımlar, bir bakıma Karaoğlan, Tarkan, Dünyayı Kurtaran Adam, Malkaçoğlu gibi tipik kahramanlara sahip. Tek kişi Bizans ordusunu yerle bir edebiliyor. Ancak Kurtlar Vadisi daha da ileriye geçti. Daha çok kitle topladı. Deli Yürek'teki ana karakter Kenan İmirzalıoğlu best model olmuştu. Yakışıklı değilim, genç kızlar ondan hoşlanıyordu. Polat Alemdar'a bakıyoruz... Sıradan, kısa boylu, çirkin denilebilecek bir kahraman. Hiçbir özelliği yok. Ve hiçbir özelliği olmayan erkek çocuklar kitesine doğrudan bu yönüyle de hitap ediyor. Bu filmi seyredenler, 'Yakışıklı değilim, hiçbir özelliğim yok ama kahraman olabilirim' diyor. Sadece bu değil. Ayağımızdan vurmasınlar ama (gülüyor), Polat Alemdar cinsiyetsiz. Evet cinsiyetsiz bir kahra-

man! 3 yıl süren dizide de hiçbir cinsel ilişkisi yok. Bir nişanlısı var, el değmemiş. Bu ilişkiler ulu orta gösterilecek değil ama imalar yapılabilir. 15-18 yaşları arasındaki gençlerde de bastırılmış cinselliği unutmayalım ve Kurtlar Vadisi'nin ana karakteriyle ortaya çıkan bir diğer sonucu hemen ekleyelim: Erkek adam ciddidir, memleket meseleleri üzerine konuşur, kadın peşinde koşmaz. Aşk vatanıdır. At, avrat, silah. İktidar için bu üç önemli unsurdan kadın eksik ama at, yani araba ve teknolojik donanım ile silah fazlasıyla bulunuyor.

Hepimiz Polat Alemdar'ız

"Kurtlar Vadisi Irak" filmi, Irak işgaline ve kendi toprakları üzerinden asker yollamasına şiddetle karşı çıkan bir ülkenin, Kuzey Irak'taki askeri birliğinde yaşanan çuval hadisesinin yarattığı hayal kırıklığı zeminine oturur. Zedelenen milli gururu telafi etmeye çalışan film, Amerika'yı ve başta İsrail olmak üzere işbirlikçilerini insanlıktan nasibini almamış acımasızlar olarak sunar. Türkler kısaca Müslüman alemi ise manevi değerler açısından güçlü, yüce ve gerçek insani değerlere sahip sunulur. Bu durum milli gururu zedelenmiş olan toplumlarda çok yaygın bir davranıştır. Yazının başında vurgulandığı üzere sanal ve gerçeğin karıştığı içinde bulunduğumuz postmodern çağda insanların kendisini Polat Alemdar'la özdeşleştirmesi içten bile değildir. Filmin gişedeki başarısının en önemli açıklaması burada yatar. Filmi izleyerek aslında gerçekleşmeyen bir eylemin parçası, aktörlerinden biri olmak kahr-

manlarla özdeşleşmek sosyolog Arus Yumul'un da dikkat çektiği gibi "benim milletim bunları yapabilen ve bunlara muktedir olan bir millettir ben de bu milletin bir parçasıyım" duygusunu insanlara verir. Kısaca gerçek hayatta yaşanan onur kırıcı bir eylemin sanal dünyada alınan sanal intikamıdır "Kurtlar Vadisi Irak" filmi.

Kurtlar Vadisi Gladio

Ve filmin üzerinden henüz üç yıl geçmişken Türkiye Vadi ekibinin yeni filmi "Kurtlar Vadisi Gladio"nun gösterime girmesini bekliyor. Ancak bu kez Polat, Abdülhey ve Memati yok. "Kurtlar Vadisi Pusu" dizisinin karakterlerinden Iskender Büyük başrolde. Filmin, Cumhurbaşkanı Özal'ın ve JITEM'in kurucusu ve komutanı olan Cem Ersever'in ölümünün ardındaki gerçeklerin; Apo suikastı gibi tartışmalı konuların üzerine gittiği "Cem Ersever, Gladio'nun hangi gerçeğini öğrendiği için öldürüldü? Kim Washington'dan gelen telefonla darbe girişiminden vazgeçti? Apo suikastini Gladio nasıl önledi? 28 Şubat süreci bin yıl sürecek iken 5 yılda nasıl sona erdi?" gibi Türkiye tarihini derinden sarsan sorulara ışık tuttuğu internet sitelerinde yapılan yorumlar arasında yer alıyor. Görünen o ki, "Kurtlar Vadisi" tekrar, "Türkiye tarihini derinden sarsan sorulara" yanıt verme görevini yazarların, akademisyenlerin, tarihçi ve siyasetçilerin üzerinden alarak yeni tartışmalar başlatacak. Söz konusu sorulara yanıt bulmak için her üç senede bir Vadi ekibinden gelecek yeni filmleri beklemek zorunda kalacağız.

POLİTİKACILARIN GÖRÜŞLERİ

MHP Adana Milletvekili Muharrem Varlı, şiddeti meşrulaştırdığı iddiasıyla eleştirilen "Kurtlar Vadisi Irak" filmine övgü yağdırdı: "Kurtlar Vadisi Irak" filmi izledim. Milli duyguları ön plana çıkaran filmler de yapıyor. Bu film onlardan birisi. Film, benim ruhumu ve duygularımı okşadı. Keşke, o filmdikleri gerçekten yapabilsen diyorum" ifadesini kullandı. 24-01-2008 Radikal

DYP lideri Mehmet Ağar, NTV'de katıldığı "Basın Odası" programında gazetecilerin sorularını yanıtlayan Ağar, henüz izlemediğini belirttiği filmle ilgili şu yorumu yaptı: "Ülkeler ayağı yere basan gerçekler üzerinden yönetiliyor. Bir de senaryolar var. Halkın üstündeki psikolojik yığılma, bıkkınlığı 1.5 saatlik sinema perdesinde aşmanın getirdiği rahatlık ben- ce relaks, güzellik yaratıyor. Ama film bittikten sonra gerçek hayata dönüyorsunuz. Bizden birisi orada gerekeni yapıyor. Ferahlatıyor" 10-02-2006 Radikal

Filmi henüz izlemeyenlerin başında Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer geliyor. CHP Genel Başkanı Deniz Baykal ve MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli de izlememiş. Devlet Bey de Polat'a mesafeli bakanlar cephesinde. İzleyenler safının başında Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ve eşi Emine Erdoğan, TBMM Başkanı Bülent Arınç ve eşi Münevver Arınç geliyor. Arınç'ın yorumu, "Tek kelimeyle muhteşem. Nefes almadan izledik" olurken ABD'den gelen tepki ise "Türkleri aşağılayan bir filmin galasına First Lady'nin ya da Temsilciler Meclisi Başkanı'nın gittiğini düşünabiliyor musunuz?" oldu. Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun da "Hakikaten tarihi bir film. Allah Türkleri korusun" sözleriyle dikkat çekti. Askerlerin dikkatini çeken noktalardan bazıları şöyle sıralanıyor: Gerçekçi bulunmayanlar Süleymaniye'de ABD askerlerinin baskınının temsil edildiği bölümde, Türk subayı rolündeki kişi Ankara'daki yetkililerle telefonla görüşürken "Hepsini öldürebiliriz, ölmeye de hazırız. Emirlerinizi bekliyoruz" diye tekmil veriyor. Ancak karşıdan hiçbir talimat gelmiyor. Gerçekte böyle bir şey söz konusu değil. Ayrıca Türk askeri, özellikle böyle kritik görevlerde ne yapması gerektiğini bilir, ona göre eğitilmiştir. Filmin genel örgüsüne sinen ve bir bölümde de ayrıca işlenen zikir görüntüleri ile tarikat şeyhlerinin öne çıkarıldığı sahneler, kışların kalkmasına yol açmış. Filmde Atatürk'ün fotoğrafı bir kez dahi görünmüyor. Buna karargah sahneleri de dahil. Öyle ya da böyle, bir silahla 100 ABD askerinin işini bitiren Polat Alemdar, askerin gözüne girememiş görünüyor. 20-2-2006 Milliyet

Filme dair yorumlar

Prof. Dr. Seçil Bükür Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi

Polat Alemdar, çağdaş bir "kovboy"un Persona'sını taklit ediyor. Kardeşinin ve tüm ulusun kırlan onurunu intikamını almak için yollara çıkıyor, başka ülkelere gidiyor. Geçmişte kalan çok açık olarak sergileniyor, izleyici zaten bu olayı biliyor. Bildiğini filmin evrenine taşıması kolay. İntikam kavramını soyutlayan Polat Alemdar büyük harfle İntikam alır. Otel baskını sırasında Mr Marshall'a şunu söyler: "Senden almak istediğim bir şey var". Almak istediği şeyi (intikamı) söz olarak belirtmez. Alınmak istenin ne olduğunu Amerikalı kendisi çıkartmalıdır. Ama bu çıkarmayı yapması için Mr Marshall'ın ek bilgiye gereksinimi vardır. Polat Alemdar kendisini şöyle tanıtır: "Ben siyasi parti lideri değilim, asker de değilim, senin dediğin gibi Türk'üm". Böylece çağrışımsal düzeyde "Türk olmak" "intikam" kavramına bağlanır. Tüm ulusa esenlik getirecek olan intikamdan sıradan Amerikan filmi kahramanları gibi söz etmez. Filmdeki diğer kişilere "Böyle olacağını

düşünmeliydin, intikam almaya geldim, geleceğimi hiç de düşünmemiştin, değil mi? Bak geldim işte!" demez.

Bilgi Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Esra Arsan

"Tabii ki, para kazanmak istiyorlar. Kurtlar Vadisi açısından baktığımız zaman, Kurtlar Vadisi Türkiye tarihinden en çok izlenme reytingi alan dizilerden birisi. Artı sinema versiyonu da çok ciddi bir para kazanmış durumda. Dolayısıyla buna sadece şiddetin yeniden sunumu, ırkçı söylemin yeniden üretimi açısından bakmamak lazım. Bir kere, bir kapitalist süreç olarak bakmak lazım. Kapitalist süreç olarak baktığımız zaman, diğer bütün televizyon programları, hatta haber programlarını da dahil edebileceğiz bu süreçte aslında aynı pratikleri görmek mümkün. Kurtlar Vadisi, 'terörizme karşı devlet için kurşun atan kahramandır' imajına ne kadar yer veriyorsa, 24 adlı dizideki Jack Bauer karakteri de o kadar içeriyor. '24' de, Kurtlar Vadisi'nin Amerikan versiyonu".

LİSANSLI DEPOLAR teşvik bekliyor

Tarım sektörünün gelişimi açısından önemli bir adım olan Lisanslı Depoculuk Kanunu 2005 yılında yürürlüğe girdi. Ancak kanunla ilgili pek çok düzenleme yapılamadığı için sistem işleyemedi. Şimdi ise Gelir Vergisi Kanunu'nda yapılan değişikliklerle Lisanslı Depoculuk ve Ar-Ge'ye yeni teşvikler getirilmesi gündemde. Bu değişikliklerle de devreye VOB girecek.

[Yazı: Özge Özçalabı]

Tarım sektörünün kurtuluşu olarak görülen ve başka ülkelerde örnekleri bulunan lisanslı depoların kurulması ve işlemesiyle artık ürün sahipleri ürünlerini güvenli şekilde, kalitesi bozulmadan saklayabilecek, depoların ürün karşılığında verecekleri belge ile ürünü depodan çıkarmadan satabilecekler.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın, tarım ürünlerinin depolanmasıyla ilgili 4 yıl önce yürürlüğe koyduğu "Lisanslı Depoculuk Kanunu", Türk tarımının gelişmesi açısından önemli bir adım oldu. Söz konusu düzenleme tarım ürünlerinin ticaretini kolaylaştırmak, ürünlerin depolanması için yaygın bir sistem oluşturmak, ürünlerin sınıf ve derecelerinin yetkili sınıflandırıcılar tarafından saptanmasını sağlamak amacıyla hazırlandı.

Kanunun içeriğini, depolanmaya uygun nite-

likteki hububat, bakliyat, tütün, pamuk, fındık, yağlı tohumlar, bitkisel yağlar, şeker gibi standardize edilebilen temel ve işlenmiş tarım ürünlerinin depolanmasına dair konular oluşturuyor.

Düzenleme ne işe yarıyor?

Bu düzenleme ile ürünün hasat döneminde piyasaya yığılması dolayısıyla ürünün fiyatının düşmesinin önüne geçilmesi planlanıyor. Toprak Mahsulleri Ofisi ürün alımının tamamını kendisi yapmıyor, hizmet alımı ve kiralama yoluna gidiyor.

Ancak aradan geçen 4 yılda bu uygulama yeterli ilgiyi göremedi. Bunun üzerine Sanayi ve Ticaret Bakanlığı devreye girdi. 2009 yılının ilk günlerinde bir açıklama yapan Bakan Zafer Çağlayan, Gelir Vergisi Kanunu'nda yapılan değişikliklerle birçok yenilik getirileceğini belirtmişti.

VOB, DEPOYU AKREDİTE EDEREK ÖNCÜ OLACAK

Lisanslı depoculukta sistemin akredite olarak işlem görebilme yeteneğine sahip olması gerekliliğinin altını çizen Dönmez, çalışmalarını İzmir ve hinterlandıyla sınırlı tuttuklarını, eğer başarı kaydederse İzmir'in bu konuda örnek olacağını ve özellikle Güneydoğu ekonomisine katkısının büyük olacağını anlattı. Lisanslı depo sisteminde kurulacak depoyu VOB olarak kendilerinin tanıyacağını ve Takasbank'la bağlantısını yapacaklarını sözlerine ekleyen Dönmez, bu depolarda malların istiflenerek sigortalanacağını ve analizlerinin yapılacağını kaydetti. Bu proje için AB fonlarından da yararlanabileceklerini aktaran Dönmez, olası süreci şöyle açıkladı: "Depolarda tutulan malların alınıp satılabilmesini kolaylaştıran hem spot hem de vadeli borsalar olmazsa bu depolar kendi başlarına işe yaramayacaklar. Maliye Bakanlığı da bu konuda çalışıyor. Oradaki arkadaşları İzmir'e çağırarak konuştuk. Bir mal lisanslı depoya girdikten sonra el değiştirdiğinde artık üzerinde KDV olmayacak. Kolay alınıp satılabilmesi bu malların fiyatlarını da etkileyecek."

Çağlayan, lisanslı depolardaki ürünler için düzenlenecek ürün senetlerinin katma değer vergisinden süresiz, gelir ve kurumlar vergisinden 5 yıl süreyle muaf olacağını söylemişti. Ayrıca şirketlerin çalıştırdıkları Ar-Ge personeli için gelir vergisi stopajını yüzde 90'a kadar indirimli ödeyeceklerini vurgulamıştı. Lisanslı depoculuğu özendireceği düşünülen tüm bu kanun değişikliklerinin yanında bu konuda yapılması gereken daha çok şey olduğu aşikar... Ancak bu boşluklar doldurulduğunda ise tarım sektörünün gelişimi için çok ciddi katkılar sağlanacak.

Borsayla entegre olması şart..

Lisanslı depolama kanunu sağlıklı bir şekilde yürütüldüğünde lisanslı depolara konulan ürünler karşılığında mal sahibine belge verilecek. Alım satımlarda bu belgeler el değiştirebilecekler. Çiftçi, tüccar ürünlerini uygun koşullarda saklama imkânına kavuşacak. Ürünün kalitesi belgelendirilecek. Lisanslı depoculuk sisteminin düzgün işleyebilmesinin tek yolu, mutlak suretle borsa sistemine entegre olmasından geçiyor. Eğer ürün borsaları yoksa lisanslı depoculuk uygulaması topal kalacak. Buna paralel olarak vadeli işlem piyasalarının ve ürün borsalarının gelişmesi de gerekiyor. Bu konuda Gözlem'e özel değerlendirmelerde Vadeli İşlemler Borsası Genel Müdürü Çetin Ali Dönmez ile konuştuk. Lisanslı Depoculuk Kanunu'nun çıkmasına rağmen, pratikte uygulanmamasının büyük bir

[Aykut Uslutekin]
2014-04-04
photography

hata olduğuna işaret eden Çetin Ali Dönmez, vergi avantajı sağlamadığından çekicilik yaratmadığını düşünüyor. Ancak Dönmez, yeni yasa değişiklikleriyle lisanslı depo kurulumunda oldukça büyük artışlar bekliyor.

VOB akreditasyona hazırlanıyor...

Ayrıca lisanslı deponun kurulmasının tek başına bir anlam ifade etmeyeceğini söyleyen Dönmez neler yapılması gerektiği hakkında şu bilgileri veriyor: "Öncelikle lisanslı deponun vadeli piyasayla ve finansal sistemlerle entegrasyonu sağlanmalı. Lisanslı depolar tek başına üreticiye güven yaratamazlar. Lisanslı deponun VOB tarafından akredite edilmesi en güvenilir yoldur. Bu şekilde yatırımcı hangi ürünü, ne kaliteyle aldığını bildiği için bir güven ortamı oluşur. Ayrıca ürünün niteliklerinin belirlenmesi VOB, TOBB gibi tarafsız, kurumsal bir yapı tarafından yapıldığında güven ortamı ikiye katlanır. Bizde VOB, TOBB, İTO ve özel sektörden belirli firmalarla bir lisanslı depoculuk şirketi kurma kararı aldık. Şirket kurulduktan sonra ya ortakların mevcut depoları kullanılarak, ya depo kiralama yoluna gidilerek ya da mevcut arazilere yeni depolar inşa edilerek çalışmalara başlama amacındayız."

LİSANSLI DEPOLAR NASIL ÇALIŞACAK?

VOB Genel Müdürü Çetin Ali Dönmez'den lisanslı depoculuğun çalışma mantığıyla ilgili de bilgi aldık. Dönmez'in anlatımıyla "Lisanslı Depoculuk Sistemi"ni pamuk örneği üzerinden aktarabiliriz... Üretici pamuk balyalarını bu depolara teslim edecek. Bu balyalar istiflenerek depolara yerleştirilecek. Depodaki her balya pamuğun bir kimliği olacak ve bu sertifikalarda pamuğun kalitesi, miktarı gibi bilgiler bulunacak. VOB'un bir baz pamuk kalitesi olacak ve bu kalitenin üzerinde bir pamuk geldiğinde bu ürün prim yöntemiyle, altında bir ürün geldiğinde iskonto yöntemiyle teslim edilecek. Ürün fiziki teslimat yöntemiyle VOB'da satılmaya başlandığı zaman bu ürüne bir talep gelecek ve satılacak. Ürün el değiştirdiği an pamuğun sigorta gibi maliyetlerinin hepsi el değiştiriyor. Bunun dışında lisanslı depodaki pamuk bir yatırım aracı olarak kullanılabilir. Yani pamuk değişik getiri alternatifleri sağlayacak bir ürün haline geliyor. İstenildiğinde bu pamuk teminat gösterilip hisse senedi, tahvil gibi satılıp alınabilecek.

Lisanslı depoculuk kime yarar getirecek?

Üreticiler açısından

- » Mahsullerini depolayabilecekleri güvenli, sigortalı ve sağlıklı depo olanağı sağlayacak.
- » Fiyatların düşük olduğu hasat döneminde ürünlerini satmak yerine lisanslı depolara koyarak, ürün senetlerini teminat gösterek uygun koşullarda kredi temin edilecek.
- » Ürettiği ürünlerin objektif laboratuvar koşullarında standardını belirleme ve kalite unsurlarına göre fiyat talep etme ve pazarlama olanağı, kaliteli üretime teşvik edecek.
- » Nakliye maliyetleri asgariye indirilecek.
- » Ürünün çevresindeki bir iki tüccara satma yerine ürün senedinin ürün borsalarında satışa sunulması, çok sayıda alıcının rekabetinden yararlanma ve daha yüksek kazanç elde etme olanağı sunacak.

Sanayici açısından

- » Kendi işletmeleri ve bireysel ihtiyaçları için depo inşa etme maliyetinden kurtulacaklar.
- » Talep ettikleri miktar, tür ve kalitedeki ürünü güvenilir şekilde, elektronik ortamda mekan sınırlaması olmaksızın kısa zamanda temin etme imkanı bulacaklar.
- » Ellerindeki ürün senetleriyle, ileride olası fiyat farklılıklarından korunma, risklerini azaltma ve işletmelerinin kar/zarar durumunu tahmin edebilme imkanı bulacaklar.
- » Ellerinde ürün senedi bulunan sanayiciler, fabrika ve işletmelerine en yakın lisanslı depodan ürününü teslim alabilecek ve nakliye masraflarından tasarruf edecekler.

Yatırımcı açısından

- » Ürün Senedi aracılığıyla, yatırımcılar için hisse senedi, döviz, altın, faiz gibi yatırım araçlarına alternatif bir yatırım aracı sağlanacak.
- » Standart belirlenmiş ürün ve lisanslı depo sistemiyle tarım ürünlerinde vadeli piyasalara geçişte altyapı oluşturulacak.

- » Elektronik ticarete büyük bir potansiyel yaratılacak.
- » Ürün analizi, depolanması, sigortalanması ve kredi kullanılması nedeniyle bu sektörlere yeni gelirler ve iş alanları kazandırılacak.

Yönetim Kurulu Başkanı Işinsu Kestelli işdünyasına seslendi

VOB'u koruma amaçlı kullanın

VOB bir yandan lisanslı depoculukla Türkiye'de yeni bir dönemi daha başlatmaya hazırlanırken öte yandan 5. yılında adeta atağa kalktı. Yönetim Kurulu Başkanı Işinsu Kestelli, kurumun artık kendini kanıtladığını belirterek özellikle dalgalı süreçlerde VOB'un koruma amaçlı kullanılmasının yararına dikkat çekti.

Kurulması yılan hikâyesine dönse de İzmir'in hayata geçirdiği en başarılı projelerin başında VOB gelir. 5 Şubat 2005'te Başbakan Tayyip Erdoğan tarafından gong çalınarak faaliyete başlayan VOB, bu süreci de hayli başarılı geçirdi. 5 yılda 100 kat büyüdü. VOB Yönetim Kurulu Başkanı Işinsu Kestelli, "VOB artık sermaye piyasalarımızın önemli ve vazgeçilmez bir aktörü oldu. 2005 yılında toplam işlem hacmimiz 3 milyar TL'ydi. Bu yıl 300 milyar liraya ulaşmayı hedefliyoruz. VOB'un 5 yılda 100 kat büyüdüğünü görmek gerçekten gurur verici" yorumunu yapıyor. VOB'u küresel bir Türk şirketi yapmak için pek çok yeni enstrüman üzerinde çalıştıklarını da anlatan Kestelli, işletmeleri finansal dalgalanmalardan korumak için özellikle Ege işdünyasını, VOB'u daha çok kullanmaya davet etti.

ALTIN VADELİ SÖZLEŞMELER

VOB'un çok sağlam bir gözetim sistemine sahip olduğunu belirten Kestelli, "Borsamızda işlemlerin açık, düzenli ve dürüst bir şekilde gerçekleşmesini sağlamak için gereken her türlü önlem üyelerimiz ile işbirliği içerisinde alıyoruz" diyerek Türkiye'nin ve İzmirliilerin gurur kaynağı bir kurumun başında olduklarının bilinciyle çalıştıklarını vurguluyor. Kestelli bundan sonraki hedeflerini ise şöyle aktardı:

"VOB'da şu anda işlem gören kontrat sayısını çoğaltmak, ilk hedeflerimizden biri. Bu noktada hisse senedine dayalı vadeli işlem sözleşmeleri çıkarmak için hazırlıklarımızı tamamladık. Sermaye Piyasası Kurulu'nun değerli onayını bekliyoruz. Biz Türkiye'deki vadeli işlemlerin doğ-

ru adresinin VOB olduğunu düşünüyoruz. Yeni vadeli işlem sözleşmeleri ve işlem yöntemleri üzerinde de yoğun bir şekilde çalışıyoruz. Altın Vadeli sözleşmelerinde likidite artışına önemli katkısı olacağına inandığımız piyasa yapıcılığı sistemine geçtik. Özellikle dış ticaret şirketleri ve Kapalıçarşı tarafından ilgiyle karşılanacağını umduğumuz fiziki teslimatlı döviz vadeli işlem sözleşmelerini işleme açmayı planlıyoruz"

KIYMETİ BİLİNMELİ

VOB'un çok önemli bir diğer ayağı olan opsiyon sözleşmelerini kısa sürede başlatmak için de hazırlıkların hızla devam ettiğini anlatan Kestelli, "Bizim için çok büyük anlamı olan emtia sözleşmelerini canlandırmak için de büyük bir çaba içerisindeyiz. Biz, uzun yıllar boyunca finansal krizlerle boğuşan Türk sermayedarı için VOB'un

güvenli bir liman olmasını arzu ediyoruz" yorumunu yaptı.

Türk işdünyasının ve özellikle Ege işletmelerin finansal dalgalanmalara karşı VOB'u daha çok koruma amaçlı kullanmalarını arzu ettiklerini belirten Kestelli, sözlerini şöyle noktaladı: "Türkiye'de birlikte çalışma kültürünün artık yerleşmesi lazım. 'Küçük olsun benim olsun' diye özetlenebilecek şark zihniyetini bırakıp 'Büyük olsun. Bizim olsun' noktasına gelmek zorundayız. VOB bunun güzel bir örneğidir, başarısını ortaya koymuş bir kuruluştur. Öneminin iyi kavranmasını yürekten arzu ediyorum"

KURUMSAL KİMLİK DEĞİŞTİ

Izmir'de doğup büyüyen VOB, kentin gurur kaynağı kuruluşlarından biri olmayı başaran-ken Türkiye'nin de en iddialı finans kurumlarından biri haline geldi. Bu iddiasını daha iyi ortaya koyabilmek adına kurumsal kimliğinde de değişikliklere giden VOB yeni yüzünü ve enerjisini yansıtmak üzere yeni bir logoya kavuştu. Alametifarika tarafından hazırlanan ve yaklaşık 50 alternatif arasından seçilen VOB'un yeni logosunda cesareti ve dinamizmi anlatan koyu kırmızı renk kullanıldı. VOB'da işlem gören enstrümanların çeşitliliğini simgelemek üzere de harfler iç içe geçirildi. VOB, tanınırlığını ve bilinirliğini artırmak için bir reklam filmi de hazırlandı. Türkiye'nin güçlü seslerinden Sertap Erener'in oynadığı reklam filminde Mozart'ın ünlü eseri VOB'a uyarlandı.

Rifat Nalbantoğlu

Toplumsal hiçbir konuya kayıtsız kalamam

Kendi bakış açımdan, kendi sorunlarıma, ülkenin sorunlarına çözüm olabilecek her tür çabanın, gayretin, örgütlenmenin içinde oldum. Yaşamda beni ve toplumu ilgilendirdiğini düşündüğüm her konuya tepki verdim.

[Yazı: Can Uğur - Fotoğraf: Arife Coşkun]

CHP İzmir İl Başkanı Rifat Nalbantoğlu, hayatını siyasetle geçiren, siyaset içinde olmaktan mutluluk duyan bir isim. Bulunduğu mevkiden ziyade bir şeyler yapmak onun gündemini oluşturuyor. Hayat biçimini "yaşamda kendini ve toplumu ilgilendirdiğini düşündüğü her konuya tepki vermek" olarak özetliyor. Bu hayat felsefesi Siyasal Bilimler Fakültesi'nde öğrenciyken 12 Eylül darbesinden onun da nasibini almasına sebep olmuş. Ancak yaşananlar, hayat felsefesinde hiçbir değişiklik yaratmamış. Mesleği olan mali müşavirlikte de siyasette de kendisini ve toplumu ilgilendiren tüm konularda yer alarak bunu ispatlıyor.

Sizi biraz tanıyabilir miyiz? Ne zaman, nerede doğdunuz? Nasıl bir çocukluk geçirdiniz?

1959 yılında Nevşehir'de doğdum. Babam ilköğretim müfettişiydi. En büyük ağabeyim, benim ilkokula başlayacağım yıl üniversiteyi kazandı. O vesileyle İzmir'e geldik. İlkokula Hatay'da Necati Bey İlkokulu'nda başladım.

Güzelyalı Müdafaa-ı Hukuk İlkokulu'nu bitirdim. Sonra Güzelyalı Ortaokulu'nu ve İzmir Atatürk Lisesi'ni bitirdim. Ondan sonra da Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesine gittim. Üniversiteyi bitirince tekrar İzmir'e geldim. 1984'ten beri mali müşavirlik yapıyorum. Hala devam ediyorum. İtiraf etmeliyim, ilkokul yıllarını pek hatırlamıyorum. Ama Atatürk Lisesi'nde geçen yıllar benim için çok renkli, çok güzel yıllardır. Hala dostluklarım devam ediyor. Tabi, üniversite yılları ve Ankara da çok özeldir benim hayatımda. Çok güzel bir öğrencilik geçirdik. O dönem ne gerektiriyorsa onu yaptık. Kendi bakış açımdan ülkenin sorunlarına öğrencilerin sorunlarına çözüm olabilecek her tür çabanın, gayretin, örgütlenmenin içinde oldum. Yaşamda beni ilgilendirdiğini düşündüğüm her konuya tepki verdim.

Öğrenciliğiniz tam 12 Eylül darbesi günlerine denk gelmiş...

Tabi 1980, Türkiye açısından çok önemli, çok şanssız bir dönemeç. Bugün Türkiye'nin

yaşamakta olduğu siyasal, sosyal, ekonomik sorunların ana kaynağı 1980 darbesidir. Darbe öncesi yaşadığı topluma karşı duyarlılığını her alanda göstermeye çalışan bir genç olarak darbeden etkilendim. Cezaevinde yattım, yüzbinlerce insan gibi işkence gördüm... Ama darbeler hep böyledir. Yapmak istedikleri asıl işleri yaparlar. Geride de böyle tortular bırakırlar. 1980 darbesi de öyle oldu. 1984'ten sonra devlet memuru olamayacağım için İzmir'e yerleştim ve serbest olarak mali müşavirlik yapmaya başladım.

Mali müşavirlik mesleğinde de örgütlü yapının içinde görüyorsunuz...

1989 yılında, ben henüz 5 yıllık mali müşavirlikten mali müşavirlerin örgütlenmesine,

Parti Meclisi'ne aday gösterildim ve seçildim. 2007 yılında yine İzmir'den milletvekili adayydım, 8. sırada. Yine seçilemedim.

8'inci sıra size pek yaramıyor anlaşılan. Bir daha 8. sıradan adaylığınız söz konusu olsa istemezsiniz sanırım...

İlla milletvekili, şu, bu olmak gerekmiyor. Siyaset benim yaşam biçimim. Siyaset yapmayı çok önemli, kutsal buluyorum. Yaşamakta olduğumuz sorunların tek çözümü parlamento ve siyasette.

Siyasetin tanımı ve işlevi nedir sizce? Siyaset niçin var?

Belli işlerin yapılması için yüzyıllardır ortaya çıkan farklı bakış açılarının genel adıdır

hasebe mesleğinin temel felsefesi dengedir. Aktif-pasif dengesi, bilanço dengesidir. Temel mantığı, temel omurgası odur. Bunu bütün muhasebeciler biliriz. Ama bunu Asım Bezirci gibi dile getirebilmek başka bir duyarlılık. Siyaset yapıyor olmam da mali müşavirlik yapıyor olmamın ne kadar etkisi vardır, emin olun bilmiyorum. Benim temel isteğim siyaset yapmaktır. Makine mühendisi olsam da siyaset yapardım.

Hayat felsefenizi nasıl özetliyorsunuz?

Bir cümlede bunu özetlemek kolay bir şey mi, bilmiyorum. Ama az önce söylediğim şey benim hayat felsefemin karşılığı olabilir. Beni bir şekilde ilgilendirdiğini düşündüğüm şeylere karşı hiç kayıtsız

Yaşamakta olduğumuz sorunların ana kaynağı 1980 darbesidir. Darbe öncesi yaşadığı topluma karşı duyarlılığını her alanda göstermeye çalışan bir genç olarak darbeden etkilendim. Cezaevinde yattım, yüzbinlerce insan gibi işkence gördüm... Ama darbeler hep böyledir. Yapmak istedikleri asıl işleri yaparlar. Geride de böyle tortular bırakırlar. 1980 darbesi de öyle oldu.

oda kurmasına yönelik bir yasa çıktı. Yine buna da kayıtsız kalamadım. Bu beni ilgilendiren bir şeydi. Bu örgütlenmenin içinde olmalıyım, dedim. İzmir'de mali müşavirler odasının kuruluş çalışmalarına katıldım. Mali Müşavirler Odaları Birliği (TMMOB) kurulduktan iki yıl sonra, 1992 yılında da birliğin yönetim kuruluna İzmir adayı olarak katıldım ve üye oldum. Hala o göreve de devam ediyorum.

Siyasetle ilk tanışmanız ne zaman oldu?

Siyasetin hep içinde oldum. Ama şimdiki şekliyle siyasete 1999 yılında DSP'den İzmir milletvekili adayı olarak başlamış oldum. 8'inci sırada adaydım. Seçilemedim. 7 milletvekili çıkarttık. Ama politikaya devam ettim. 2001 yılında biliyorsunuz DSP'de ciddi bir ayrışma söz konusu oldu. İsmail Cem ve bir grup arkadaşı Yeni Türkiye Partisi'ni kurdular. Ben de o kuruculardanım. YTP'nin genel başkan yardımcısıydım. İsmail Bey'le birlikte politika yaptık. Sonra YTP bir kongreyle kapatılıp CHP'ye katılma kararı aldığında CHP'ye katıldım. 2008'deki 32. CHP kongresinde Sayın Genel Başkan tarafından

siyaset bence. Farklı yöntemler sunmanın, topluma hizmet etmenin, iş görmenin, topluma faydalı olmanın en önemli, en ciddi aracıdır diye düşünüyorum. Tabi bir de siyaset bugün artık kurumsal bir yapıda. Partileriyle, kadın kolları, gençlik kollarıyla, il, ilçe örgütleriyle, parlamenterleriyle, yerel yönetimleriyle siyaset, bir kurum. Doğru olduğunu düşündüğün önerme-lerin dinlenebilmesinin ve uygulanabilmesinin tek yolu. Bir ikinci alternatif bence yok.

Asım Bezirci asıl mesleği olan muhasebecilikle ilgili olarak, "Yazar olarak birçok yararı dokundu bana, Örneğin; ölçülü davranmayı, yanlıştan korkmayı, belgeye dayanmayı, aklını kullanmayı, duyguculuğa kapılmamayı ve gerçekçi, düzenli, dengeli, tutarlı olmayı muhasebe öğretti bana" demiş.

Mali müşavirliğin sizin siyasi yaşantınıza da katkıları var mı?

Asım Bezirci bu toplumun en duyarlı ve bu duyarlılığını da dile getirme şansına sahip olabilmiş insanlarından bir tanesi. Evet, mu-

kalmadım, hep bir tepki verdim. Beni ilgilendirdiğini, toplumu ilgilendirdiğini düşündüğüm her konunun içinde olmaya gayret ettim. Yaptığım işi hakkını vererek yapmaya çalıştım. Ne kadar iyi yaptığım konusu da o işe taraf diğer kişilerin değerlendirmesidir.

Hayalleriniz var mıydı? Onlara yakın olduğunuzu düşünüyor musunuz?

Aslında hayallerine ne kadar yakın olduğunu ölçmek çok kolay değil. Ama hep yapmak istediğim, yaşamak ve olmak istediğim noktadayım diye düşünüyorum. Genel olarak hayatta edilgen konumda kalmayı kabul etmedim hiç. Bir şekilde etken olmaya çalıştım. Tabi bu etkenliğin sınırı ve derecesi yok. Hele söz konusu olan hayale hiçbir sınır yok. Ama düşündüğüm, umduğum, planladığım gibi bir hayatı yaşadığıma inanıyorum. Mutluyum gerçekten.

Size "aktivist" diyebilir miyiz?

Tabi ki... Hep bir aktivitenin içinde olmaya gayret ettim. Olduğumu da zannediyorum.

Sosyal hayatınız nasıl? Aynı şekilde hareketli mi?

O zaman karşına böyle bir sorun çıkıyor işte... Bu derece bir aktivitenin içinde olunca kendine ait zamanlar biraz azalıyor. Çünkü sonuçta gün 24 saat. Senin için de, benim için de, aşağıda kapıda oturan güvenlik görevlisi için de 24 saat. Bir defa çalışıyorum, işimi yapıyorum. İki, az önce söylediğim gibi TMMOB'da yönetim kurulu üyeliği yapıyorum. Orada da herhangi bir yönetim kurulu üyesi gibi değilim. Aktifim. Eğitim kurulu sekreterliğini yürütüyorum. CHP gibi Türkiye'nin en önemli, en köklü partisinin Türkiye'de en örgütlü olduğu yerde il başkanlığı görevini yapıyorum. Bunlar tabi kendime kişisel olarak zaman ayırmamı biraz engelliyor.

İl başkanlığından sonra sosyal hayatınızda biraz daha daralma oldu mu?

Tabi, biraz daha... Parti meclisi görevi de bir siyaset yapma biçimiydi. Hatta parti hiyerarşisi açısından daha üst bir görevdir parti meclisi üyeliği. Ama burası daha günlük koşturmanın içinde olan bir iş. Burada günlük olarak yapmanız gereken işler var. Biraz maalesef görevlerle bağlantılı bir sosyal hayat yaşamınıza sebep oluyor.

Siyasetle ilgilenen kişilerin birçoğu zaten toplumun kültür, sanat aktivitelerine karşı ilgi duymuyor. İlgili duyan kesimin de zamanı yok. Bu durum siyasetçileri toplum yaşamından biraz uzaklaştırıyor mu?

Mesela ben il başkanı olmadan önce çok iyi bir sinema izleyicisiydim. Aşağı yukarı gösterime giren tüm filmleri izlerdim. Çocuk filmleri dâhil. Ama evet, şimdi izleyemiyorum. Eşim sinemaya yalnız gidiyor ya da arkadaşlarıyla birlikte gidiyor. Bu durum sürekli ve kalıcı hale gelirse beni rahatsız eder. Ama bunu dengelemek ve oturtmak da biraz zaman meselesi. Ben il başkanlığı görevine başlayalı henüz 6 ay oluyor. Ben bu vakti yaratacağıma eminim. İşlerin biraz daha oturması, biraz daha kontrol edilebilir bir hale gelmesi, bizim kontrolümüz altına alınması ile zamanın kontrol edilebileceğine eminim. Ama bu arada hiç taviz vermediğim bir tane iş var: Fenerbahçe maçlarına gitmek. Çok özel bir sağlık sorunu olmadıktan sonra bu konuda hiç taviz vermem.

Tüm maçlara mı gidiyorsunuz?

Sadece Saraçoğlu Stadi'ndeki maçlara giderim.

Çok iyi yaparım dediğiniz bir uğraşınız, hobiniz var mı?

Maç seyretmek. Daha doğrusu Fenerbahçe'yi seyretmek. Ben çok iyi bir futbolsever olduğumu da söyleyemem. Ben bir Fenerbahçesever'im. Diyelim, bu akşam dünya kupası finali var. Takımların biri dünya şampiyonu olacak. Çok denk gelmezse seyretmeyebilirim. Ama Fenerbahçe'nin Çanakkalespor ile bile maçı varsa kaçırmam.

Hiç taviz vermediğim bir tane iş var: Fenerbahçe maçlarına gitmek. Çok özel bir sağlık sorunu olmadıktan sonra bu konuda hiç taviz vermem. Ben bir Fenerbahçesever'im. Diyelim, bu akşam dünya kupası finali var. Takımların biri dünya şampiyonu olacak. Çok denk gelmezse seyretmeyebilirim. Ama Fenerbahçe'nin Çanakkalespor ile bile maçı varsa kaçırmam.

mayebilirim. Ama Fenerbahçe'nin Çanakkale-spor ile bile maçı varsa kaçırmam.

Nereden geliyor bu ilgi?

Çocukluğumdan... Babam da Fenerbahçeliydi. Herhalde ondan kaynaklı. Oynamayı beceremeyince bari iyi bir seyirci olalım dedik. İşin seyirci kısmında kaldık.

Müzik, resim gibi uğraşlarınız oldu mu?

Maalesef özel, rafine bir zevkimiz gelişemedi. Ama o tür özellikleri olan arkadaşlarıma çok imrenirim. Mesela bir arkadaşım var. Dünyanın dört bir yanındaki etnik müziklerle ilgili müthiş bir koleksiyonu var. Onla beraber olduğumuz zaman o müzikleri dinlemeyi çok severim ama mesela seyahate gittiğimde ona hediye almayı bile akıl edemem. Bu alışkanlıklarla ilgili bir şey herhalde.

Aile hayatınız nasıl?

Ben evliyim. 30 yıllık bir evliliğim var. Karım benim sınıf arkadaşım. Üniversite yıllarında önce siyaset arkadaşımı. Sonra sevgili oldu. Sonra karım oldu. 30 yıldır da çok keyif alarak sürdürdüğüm bir evliliğim var. Karımın da böyle düşündüğüne inanıyorum.

Çocuğunuz yok mu?

Hayır, yok. Evlendiğimizde öğrenciydik. O yılların hengâmesi bir geçişin dedik. Sonra da bazı sağlık sorunları yaşandı. Sonra da bu işin mutlak olmadığı, esas olanın kendi sağlığımız olduğu gerçeğinden hareketle çocuk yapmadık. Olsa kötü mü olurdu; hayır, iyi olabilirdi. Ancak böyle de iyiyiz. Ya da kendimizi iyi hissettiğimizi düşünüyoruz.

Geleceği nasıl değerlendiriyorsunuz?

İçinde bulunduğumuz siyasi ortam itibarıyla, çok dikkatli, çok duyarlı ve çok sağlıklı politikalar ortaya konmaz ve bu politikalar yurttaşlarımız tarafından destek bulmazsa gidişatı çok tehlikeli buluyorum. Hem ekonomik olarak hem de sosyal olarak tehlikeli buluyorum. ESIAD Yaşam okullarına ekonomiyle ilgili tespitlerde bulunmak doğru değil çünkü onlar sorunları zaten yaşıyorlar her gün. Çözmek zorunda oldukları çok büyük problemler var. Bunun sosyal hayata yansımaları var. Durum aslında çok parlak değil. Ama bütün bunlar bizi umutsuzluğa, karamsarlığa götürecek şeyler de değil. Hepsinin çözümü var. Bu ülke alternatif siyasetlerini, çözümlerini üretecektir. Ve mutlaka bu açmazdan çıkacaktır.

Şimdiye kadar CHP'nin İzmir'de en yük-sek oyun aldığı bir dönemde il başkanlığı yapıyorsunuz. Bu durumun sorumluluklarınızı artırdığını hissediyor musunuz?

Tabi ki. Bu sorumluluk zaman zaman ürkütse de çok dehşetli bir mutluluk veriyor bana. Ben bu durumdan çok mutluyum. Ayrıca ben İzmir'in doğru ellere teslim edildiğini düşünüyorum. İzmir doğru ellere teslim edildi.

SeYREK BORU

- Dikişsiz Çelik Çekme ve Soğuk Çekme Borular (Sertifikalı)
- Galvanizli - Siyah Borular (TSE)
- Spiral Kaynaklı Borular (TSE)
- Klinger (TSE)
- ECA ürünleri (TSE)
- Kauçuk, Akaryakıt ve Su Hortumları (TSE)
- Gıda Hortumları (TSE)
- TSP Boru Bağlantı Parçaları (TSE)
- Dikişli - Dikişsiz Patent Dirsek ve Te'ler (TSE)
- Küresel Vanalar (TSE)
- Kelebek Vanalar (TSE)
- ITAP Vana çeşitleri
- Kaynak Boyunlu Flanşlar

MERKEZ SEYREK BORU ve MALZEMELERİ SAN. TİC. A.Ş.
1202/2 sk. No:77 İnşaatçılar Çarşısı Yenisehir • İzmir
Tel:(0.232) 433 59 29 Faks:(0.232) 433 59 36

DEPO
Ankara Asfaltı No:222/A Naldöken Köyü Bornova • İZMİR
Tel: (0.232) 478 21 74-75 Faks: (0.232) 478 2173

Değişen Irak'ta **Türk yatırımcı** nerede olacak?

eskihaber

Türk firmaları, özellikle ihracat rakamlarının düşmesi ve daralan dış pazar sonucu oluşan kayıpların telafisi için alternatif piyasalara yöneliyor. Şu an Türkiye'de üretim yapan firmaların birçoğunun, gelişen siyasi ilişkilerin de etkisiyle Kuzey Irak, Suriye, İran ve Afrika'ya değerlendirmeye aldıkları, bu ülkelere sık

sık yapılan ziyaretlerden de anlaşılıyor. Orta Doğu'daki stratejik mevki ve sahip olduğu petrol rezervleri ile Körfez'in önemli ülkelerinden biri durumundaki Irak, Türk girişimciler için her dönem çekim merkezi olmayı sürdürüyor. ABD Başkanı Barack Obama'nın seçim öncesi vaat ettiği gibi Amerikan askerlerinin bu

yılın aralık ayından itibaren Irak'tan çekilmeye başlaması bekleniyor. Koalisyon güçlerinin bölgeden ayrılması halinde Irak'taki yabancı yatırımcı sayısının da artacağı öngörülüyor. Türk yatırımcıları da, ülkenin yeniden inşa edilmesi sürecinde kendilerine düşen payı almak için şimdiden girişimlere başladı.

Ticari ilişkiler

Türkiye'nin Basra Başkonsolosluğu DTM Temsilcisi Murat Karapınar'ın Irak ve Basra Bölgesi'ne yönelik hazırladığı rapora göre, Türkiye'den Irak'a ihraç edilen başlıca ürünler, ülkede müteahhithlik projelerini üstlenen Türk firmaların ekipman, makine ve inşaat malzemeleri. İhracatın diğer bir bölümünü ise Irak Ticaret Bakanlığı'nca açılan un, buğday, ayçiçeği yağı ve süt gibi karne sistemi ile halka dağıtılacak gıda ihaleleri oluşturuyor.

Bavul ticareti

Temel gıda ve temizlik maddeleri ile elektrik ve elektronik ürünler de, Irak'a çokça satılan ürünler arasında yer alıyor. İhracat rakamlarında gözükmeyen ancak ülkede sıklıkla görülen diğer önemli bir kalem ise bavul ticareti. Başta İstanbul, Bursa ve Gaziantep olmak üzere yolcuların beraberinde bu ülkeye götürdükleri tekstil ve konfeksiyon ağırlıklı ürünler bu kategoride bulunuyor.

Basra, Türkleri tercih ediyor

Irak'ın tek deniz çıkışı ve liman bölgesi olan Basra'da, Türk firmaları için cazip konumda. Basra'da Türkiye lehine esen olumlu hava, yatırımcılarımızın en büyük avantajı. Bu olumlu havanın oluşmasında ise bölgede ilgiyle takip edilen Türk dizilerinin katkısı oldukça büyük. Petrole dayalı bir sanayinin bulunduğu Basra'da, her iş kolunda yatırım yapabilmek mümkün. Bölgede yerel kamu kuruluşları ile devlet şirketleri hâlâ en büyük ekonomik aktör konumundalar. Türk firmalarının Basra'da, özellikle müteahhithlik hizmetlerinde rekabet üstünlüğü var. Karapınar, bölgedeki fırsatlar hakkında şunları söylüyor: "Basra'da kamu ve özel sektör, proje hazırlama konusunda bilgi transferine ve teknik yardıma ihtiyaç duyuyor. Enerji, petro-kimya, gıda (özellikle içecek), bankacılık, sigortacılık, tarım, sağlık ve turizm yatırım yapılabilecek diğer alanlar. Bölge, yatırım için oldukça bakir bir alan"

KONSOLOSLUĞUN TÜRK GİRİŞİMCİLERE ÖNERİLERİ

- » Türk markaları, ülkede birden çok temsilci bulundurmamalı ve pazar stratejileri geliştirmeli.
- » Türkiye'deki fuarlara Irak'ın her kesiminden tüccar getirilmeli.
- » Özellikle Basra'ya gemi seferleri ile ürün götürülebileceği, Orta Irak'a açılan Rabia Sınır Kapısı'nın ise daha etkin kullanılabileceği anlatılmalı.
- » Firmalar, Irak Ticaret Bakanlığı nezdinde kayıt olmalı.
- » Firmalar, Iraklı işletmeler vasıtasıyla Bağdat'ta ofisler kurmalı, ihaleleri bu ofisler vasıtasıyla takip etmeli.

Zengin enerji kaynakları

Basra, henüz yüzde 90'ı üretime açılmamış zengin hidro-karbon enerji kaynaklarına sahip. Bu kaynakların üretim maliyetleri ise dünyanın diğer bölgeleriyle kıyaslandığında oldukça düşük.

İhaleler büyük fırsat

Murat Karapınar'a göre Irak'ta en önemli iş imkanları, Irak bakanlıkları ve devlet kuruluşlarınca açılan ihaleler. İhale duyuruları ise ilgili bakanlığın internet sayfasında online olarak duyuruluyor. Ancak, hükümet tarafından açılan ihaleye teklif verecek firma, Irak kuruluşları nezdinde kayıtlı olmalı. Bunun için de öncelikle Irak Ticaret Bakanlığı'na kayıt yaptırmalı. Daha sonra firma temsilcileri, kişisel olarak talep edilen dokümanları Bağdat, Erbil ya da Süleymaniye'deki Bakanlık ofislerine teslim etmeli.

NE İHRAÇ EDİYORUZ?

- » Elektrik makine ve parçaları
- » Nükleer reaktörler, kazan makinesi ve parçaları
- » Demir veya çelik eşya
- » Değirmencilik ürünleri, nişasta buğday gluteni
- » Mineral yakıt, yağ ile müstahsalları ve mum
- » Tuz, kükürt, toprak, taş, alçı ve çimento
- » Mobilya, aydınlatma, reklam lambası, prefabrik yapı
- » Hayvansal ve bitkisel yağlar
- » Plastik ve plastikten mamul eşya
- » Hububat, un, süt
- » Alüminyum ve alüminyum eşya
- » Kuş ve kümes hayvanları ile yumurta ve bal
- » Motorlu kara taşıtı

İTHAL ETTİKLERİMİZ

- » Mineral yakıt, yağ ve müstahsalları
- » Bakır ve bakır eşya
- » Alüminyum ve alüminyum eşya
- » Elektrikli makine ve cihazlar, aksam ve parçaları
- » Sebze, bazı kök ve yumrular

BU ALANLARDA İŞ YAPILABİLİR

- » Enerji
- » Hidrokarbon
- » Elektrik
- » İmalat sanayi
- » Konut
- » Ulaştırma
- » Lojistik
- » Turizm
- » Tarım
- » Sağlık
- » Bilişim

İkili ticaretin gelişimi (milyon \$)

Yıl	ihracat	ithalat	Hacim
2005	2.750	458	3.208
2006	2.589	375	2.965
2007	2.811	645	3.456
2007/1-11	2.596	523	3.119
2008/1-11	3.480	1.286	4.766

**Ne petrol,
ne doğalgaz...**

Ege, rüzgarının peşinde

Yatırımcıları rüzgar enerjisine yönlendirmek için hazırlanan "Yel haritası"na göre Türkiye'nin en büyük rüzgar enerjisi potansiyeli Ege Bölgesi'nde. Aynı zamanda EPDK'ya yapılan ve onay bekleyen 750 başvuruyu yapan şirketlerin yaklaşık yüzde 80'i da aynı bölgede, yani Ege'de santral kurmanın izinde...

[Yazı: Dilek Gappi]

Yönetmen Nuri Bilge Ceylan'ın hafızalarımıza kazınan o cümlesi gibi "Benim yalnız ve güzel ülkem..." Özellikle son 50 yılda uygulanan birçok yanlış politika, Türkiye'yi hak ettiği güzellikleri, medeniyeti yaşamaktan mahrum bıraktı. Ekonomik açıdan borç batağına sürüklediğimiz bu mahzun ülke, aynı şekilde petrol ve doğalgaz lobilerinin de oyun tahtası haline getirildi. Biz Türklere "Yenilenebilir enerjiler; maliyetli, geri dönüşümü zor enerjilerdir" nakaratları sık sık ezberletildi. Neyse ki, insanoğluna yine en çarpıcı dersi doğa verebiliyor. Gelişmiş ve gelişmekte olan birçok ülke sınırlı fosil kaynakların artık sonuna geldiğini görerek özellikle son 10 yılda

yenilenebilir enerji yatırımlarını misli misli artırdı.

Türkiye'nin üyesi olmayı hedeflediği Avrupa Birliği, 2020 yılında yenilenebilir enerjilerin toplam enerji üretimi içindeki payını yüzde 20 seviyesine çıkarmayı hedefliyor. Üstelik çoğunun yenilenebilir enerji alanında, Türkiye gibi muhteşem bir potansiyeli de yok. Türkiye hidrolik, rüzgar, jeotermal, biyokütle, güneş gibi yenilenebilir enerji alanlarının tamamında büyük bir potansiyele sahip. Onların arasında ise gelişen teknoloji ile birlikte rantabl yatırım haline gelen rüzgar enerjisi özellikle yatırımcılar tarafından büyük ilgi görüyor. Ülkede 48 bin MW'lık üretim tesisi kurulmasına yetecek bir rüzgar enerjisi potansiyeli

mevcut. Ancak bu potansiyele karşın, henüz 425 MW rüzgar santrali işletilirken, 488 MW'ı inşa halinde.

EPDK'DAN SES SEDA YOK...

Şimdilerde pek hatırlayanımız yok ama, 1 Kasım 2007 tarihinde Türkiye'de rekorlara konu olacak bir gün yaşanmıştı. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK) sadece bir gün ile sınırladığı 'rüzgâr santrali' lisans başvurusuna bini aşkın teklif yağmıştı. Bunlardan 725'i kabul edildi. Yerli ve yabancı dev şirketler 72 bin megawata yakın bir seviyede rüzgar santrali kurmaya hazır olduklarını bildirmişti. Türkiye'de kurulu güç kapasitesinin 40 bin megawatt olduğu düşünülüyordu 71 bin 366 MW'lık yatırım planlaması herkeste büyük şaşkınlık yaratmıştı. Hatta dönemin EPDK Başkanı Yusuf Günay, "Artık rüzgarın önünde kimse duramaz" diyerek duyduğu sevinci dile getirmişti. Ancak; 1 Kasım 2007'nin üstünden 1,5 yıla yakın bir süre geçmesine karşın, bu başvurularla ilgili alınmış olan tek lisanslama kararı dahi yok. Aksine, o dönemde heyecan yaratan rüzgar yatırımı başvuruları için iptal talepleri giderek artıyor.

BU NASIL DEĞERLENDİRME?

Kimi şirketlerin verdikleri teklifleri geri çekmek istedikleri, yatırdıkları teminatları geri istedikleri konuşulurken, bir takım şirketlerin de lisans-

lama faaliyetinin gecikmesi nedeniyle şevkinin kalmadığı görülüyor. EPDK kaynakları ise hâlâ değerlendirme sürecinin devam ettiği görüşünde.

Başvurularda ortaya çıkan bir başka sorun ise projelerin önemli bir kısmının aynı bölgeye yığılması. Ortaya çıkan sonuca göre, 750 başvuruyu yapan şirketlerin neredeyse yüzde 80-90'ı aynı bölgede santral kurmak istiyor. Yapılan 750 başvurunun 113'ü İzmir, 93'ü Çanakkale, 86'sı Balıkesir, 63'ü ise Hatay'da santral kurmak istiyor.

Türkiye'nin rüzgâr santrali yatırımlarını 10-15 bin megawattla sınırlı tutacağı ve şimdilik verilecek lisansın boyutunun da bin 500 megawattı geçmeyeceği ne yazık ki tahmin ediliyor.

Türkiye'nin dev holdinglerinin yanı sıra aralarında inşaatçı, turizmci, eğitimci, tavukçu ve tekstilcilerin de aralarında bulunduğu başvurular

sonucunda 156 milyar TL'lik bir proje bedeli ortaya çıkıyor. Ancak Enerji Bakanlığı, iletim hatlarında sisteme bağlanacak rüzgar enerjisi kurulu gücünü de belirledi. Buna göre 5 yıl içinde sisteme 11 bin 200 MW rüzgar enerjisi bağlanacak. Kurulu güç, 2020 yılına kadar 20 bin MW'a çıkarılacak. Kararda, iletim hatlarının yetersizliği kadar rüzgarın kesintisiz bir kaynak olmaması da rol oynadı. Bu karar, büyük heyecan yaratan rüzgar enerjisi yatırım girişimleri açısından da büyük darbe yarattı. EPDK, bugüne kadar 4 bin MW civarında yatırım için izin verdi. 5 yıl içinde de yalnızca 7 bin MW için lisans verebilecek. Bu da 5 yıllık dönemde 725 başvurudan en iyi ihtimalle onda birinin yatırım yapabileceği anlamını taşıyor. Geri kalanlar da 'nazıkçe' geri çevrilecek.

YENİLENEBİLİR ENERJİ KANUNU

Geçen yıl ön hazırlıkları tamamlanan TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabi Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu'nun 2/340 esas numaralı "Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Teklifi"ni hazırladı ve bu kanun son yılların enerji alanında hatırı sayılır en büyük atılımı oldu.

Ve 05 Haziran 2009 tarihinde TBMM'ne sunuldu. Bu kanun teklifinde özellikle "Ülkemize bu alandaki teknoloji transferinin gerçekleştirilmesini sağlamak için yenilenebilir enerji kaynakları üretim tesislerinde kullanılan makina, cihaz ve ekipmanların yerli üretimleri için teşvik gerekiyor" cümlesi çok önemli.

Üstelik bu teklif yalnızca rüzgar enerjisiyle de sınırlı değil.

Yurt içinde gerçekleştirilecek imalatları esas alarak hidroelektrik, rüzgar, fotovoltaik, yoğunlaştırılmış güneş, biyokütle ve jeotermal enerjiye dayalı üretim tesislerinde elde edilecek enerjiye yerli katkı ilavesi getiren "II Sayılı Cetveli" ile

yerli sanayinin gelişimine ve istihdamın artırılmasına yönelik devrimsel bir içerik de taşıyor. Ancak Haziran'ın üçüncü haftasında TBMM gündemine gelip, yasalaşması beklenen teklif ne yazık ki geri çekildi ve 01 Temmuz 2009 tarihinde TBMM tatile girdi. Şimdi bu konuda umutlar Ekim ayında.

Enerji Yatırım Danışmanı, Zorlu Enerji eski Genel Müdürü Salim Arslanalp de sözkonusu yasanın Türkiye'nin üretim kapasitesini ve karbon kredilerini yükseltmesinin dışında, üç açıdan daha çok önemli olduğuna dikkat çekiyor. Öncelikle ekonomik durgunlukta önemli bir sermaye girdisi yaşanacağını vurgulayan Arslanalp diğer iki ayracı ise şöyle aktarıyor: "Sektörel imalat yan sanayinin organize olması ve kendine uzun vadeli bir yol haritası çizilebilmesi için firmalar açısından en uygun dönüşüm

ZORLU'DAN TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK RES'İ

Türkiye'nin önde gelen Zorlu Enerji Grubu bünyesinde yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik enerjisi üretim tesisleri kurmak amacıyla çalışmalarını sürdüren Rotor Elektrik Üretim A.Ş., Osmaniye'de inşaatı devam eden rüzgar santralinin tribünlerini tamamladı. 135 megavat (mw) kapasitesiyle Türkiye'nin tek alanında kurulu en büyük RES'i olacak santralin alt yapı çalışmalarına 2008 yılı Temmuz ayında başlandı. Osmaniye'nin Bahçe ve Hasanbeyli ilçeleri sınırlarında yer alan rüzgar santrali için 40 kilometrelik servis yolu açıldı ve bölgeye gemilerle Almanya ve Brezilya'dan 14 set ekipman sevk edildi. Her biri 356 ton ağırlığındaki türbinlerin montaj çalışmaları gerçekleştirildi. Rüzgar santralinin yapımında kullanılan türbinler, Türkiye'de kurulan en büyük rüzgar türbinleri olma özelliği taşıyor. Tribünler, 85 metrelik kule gövdesi ile 30 katlı bir bina yüksekliğine sahip. Kanat çapı 100 metre olan 7 adet 2,5 mw'lık türbinler tamamlanarak üretime alınmaya başlandı. Zorlu Enerji Grubu, yıl sonuna kadar 54 türbinin montajını tamamlayarak rüzgar santralini tam kapasite ile çalıştırmayı ve yılda 500 milyon kwh elektrik üretmeyi hedefliyor. Grup, Bahçe ve Hasanbeyli sınırları içinde yer alan 135 mw kapasiteli rüzgar santralinin yanı sıra Osmaniye'nin Sarıtepe ve Demirciler mevkinde 50 mw ve 60 mw'lık iki bölüm halinde toplam 110 mw gücünde rüzgar santrali projesini de yürütüyor.

zamanı şimdi. Ayrıca işsizliğin vurduğu taahhüt sektöründe, uzun vadeli bir yapılmaya yürürken, kısmen de olsa nefes alma olanağını da hemen sağlamak mümkün"

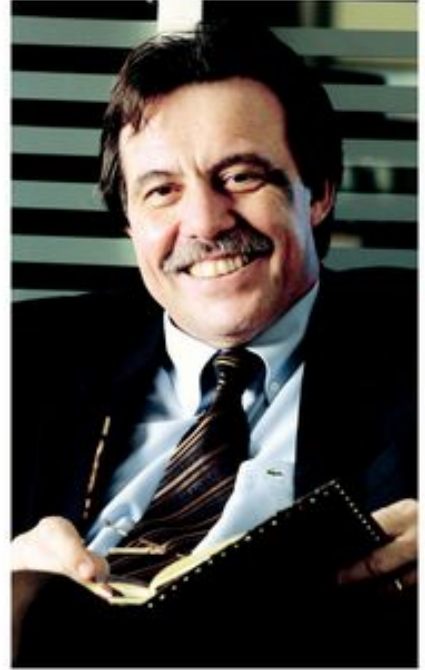
YEK Kanunu ile birlikte 8-9 milyar avroluk bir paketin yükünü hazinenin de ödemeyeceğine dikkat çeken Arslanalp şu önemli bilgileri veriyor:

"Enerjide dışa bağımlılık söylemi artık çağdışı bir söylemdir. Dışa bağımlı olmayan bir ülke, bir ekonomi var mı? Önemli olan karşılıklı bağımlılıkların dengeleri. Başta rüzgar ve güneş enerjileri (sonra hidrolikler) güvenilir olmayan enerji kaynakları içinde yer alıyorlar. Bu nedenle onları yedekleyecek güvenilir üretim birimleri olması gerekiyor. Bu oran enerji aktarım sistemlerinin yeterliliğine göre ülke kurulu gücünün yüzde 10'u ile yüzde 15'i arasında değişebiliyor. Şimdi 1998'den 2007'ye Türkiye güvenilir enerji üretimi 20000 MW'tan 30000 MW'a çıkmış oysa YE projeleri neredeyse "sıfır"da. 1996'da 2000 MW olan Almanya'nın rüzgar santralleri bugün 22000 MW'larda. Yani en kötü halde 3000 MW bir potansiyeli devreye girebilirdi.

Evet, temiz teknolojilerin yatırım maliyeti yüksek, ama kömür bizim ve yakıt maliyeti eşittir maden çıkarma ve işleme maliyeti. Kanımca YE potansiyeline paralel olarak, temiz kömür teknolojileriyle enerji üretimine de yatırım teşviki verilmesi orta vadede en akılcı çözüm olacaktır.

Artık o en azından 2030'lara kadar uygulamaya konulacak bir enerji programı yapmanın ve ülkece benimsemenin zamanı"

Salim Arslanalp'e göre rüzgar potansiyelinin devreye sokulmasında en az 10 yıllık bir

yatırım projeksiyonu yapılabilecek noktaya gelinmiştir. Karada geliştirilen bu projeler ÇED ve bağlantı açısından uygun olan noktalarda ve hatta denizde de (off-shore) geliştirilmeli... Ülkemizde sadece bir tane biokütle (biomass) tesisi olduğunu da belirten Arslanalp özellikle yerel yönetimlerin konuyu yatırımcıların önüne cesurca getirmelerinin ve kazan-kazan projeleri yaratırken ayrılmış çöp toplama biriminin de topluma yerleştirilmesi gerektiğinin altını çiziyor.

EGE BÖLGESİ RÜZGAR ZENGİNİ

17 milyon evin ihtiyacı karşılanır

* Ege Bölgesi 15 bin Mw üretim potansiyeline sahip. Bu da 45 milyar Kw/saat elektrik üretimi anlamına geliyor.

* Ege'de üretilmesi planlanan elektrik 17 milyon hanenin ihtiyacını karşılayabilecek.

* Bölgede en büyük potansiyel, 7 bin 188 Mw ile İzmir'de...

* İzmir'de üretilecek enerji 19 milyar Kw/saat ile 8 milyon hanenin elektrik ihtiyacını karşılayabilecek kapasitede.

Çeşme, Balıkesir, Çanakkale ve Aydın şanlı Türkiye genelinde, rüzgara bağlı 67 Mw elektrik üretme kapasitesine sahip santral var. Şu anda Ege Bölgesi'nde Çeşme'de 1.5 Mw, Alaçatı'da 7.2 Mw, Balıkesir'de 30 Mw, Bozcaada'da da 10.2 Mw gücünde santraller bulunuyor. Öte yandan, 400 Megawatt'lık santralde yapımının son aşamasına gelindi.

2007 Yılı Kurulu Güç Dağılımı

		KURULU GÜÇ MW	TOPLAM GÜÇ MW
EÜAŞ SANTRALLARI	Termik Hidrolik	8.690.9 11.350.3	20.041.2
EÜAŞ'A BAĞLI ORTAKLIK SANTRALLARI	Termik	3.834.0	3.834.0
ADÜAŞ SANTRALLARI	Termik Hidrolik	30.0 111.3	141.3
İŞLETME HAKKI DEVREDİLEN SANTRALLAR	Termik Hidrolik	620.0 30.1	650.1
MOBİL SANTRALLAR	Termik	262.7	262.7
YAP İŞLET SANTRALLARI	Termik	6.101.8	6.101.8
SERBEST ÜRETİM ŞİRKET SANTRALLARI	Termik Rüzgar Hidrolik	3.130.3 127.7 363.0	3.621.0
OTOPRODÜKTÖR SANTRALLAR	Termik Rüzgar Hidrolik	3.175.2 1.2 558.2	3.734.6
TÜRKİYE TOPLAM GÜÇ	Termik Rüzgar Hidrolik	27.294.5 146.3 13.394.9	40.835.7

Rüzgarı yakalamaya çalışanlar

- » Murat Vargı, Turkecell'in eski CEO'su Muzaffer Akpınar ile 5 yılda 250 Mw'lık rüzgar santrali kuracak. Manisa Yunt dağına ilk santrali kurdu.
- » İSKİ, İstanbul'da 80 Mw'lık rüzgar enerjisi santrali yapacak. Proje İstranca, Şile ve Terkos'ta planlanıyor.
- » Demirer Grubu ile Polat Enerji her yıl 100 milyon Euro'luk yatırımla 400 Mw'lık rüzgar santrali kuracak.
- » Sabancı Grubu şirketi EnerjiSA, Çanakkale'nin Ezine ilçesinde 30 Mw'lık bir rüzgar santrali kurmak için başvuruda bulundu.
- » Sanko Holding, İstanbul'da rüzgar enerjisi yatırımı için kolları sıvadı.
- » İnşaat sektöründe adından söz ettiren Taşyapı ve IC Holding de rüzgar enerjisi ile ilgilendiklerini açıklamıştı.
- » Zorlu Enerji, Osmaniye'de kuracağı 135 MW güce sahip olacak rüzgar santrali projesi için GE ile el sıkıştı. Zorlu aynı zamanda Bergama-Dikili'de de üretime geçiyor.
- » Goldaş'ın sahibi Yalınkaya Holding, rüzgar enerjisi için çalışma yürütüyor.
- » Hüsnü Özyeğin, rüzgar enerjisi alanında yeni şirket kurdu. Bergama-Dikili'de deneme üretimlerine başladı.
- » Türkiye'deki rüzgar enerjisi yatırımları ile birçok yabancı enerji devi de ilgileniyor. İspanyol Iberdrola, 1.1 milyar dolara 1000 MW'lık rüzgar enerjisi santrali kurmayı taahhüt etti. BP, 6 şirketle Türkiye'de büyümeyi planlarken Alman Ewe ile İngiliz International Power da rüzgar yatırımlarıyla yakından ilgileniyor.
- » Avusturya'lı Meint Int. Power, rüzgar yatırımı için 750 milyon euro değerinde fon oluşturdu.
- » Ataseven Enerji: Bandırma, Balıkesir, İzmir ve Manisa çevrelerinde geliştirdikleri toplam 3 bin MW'ı bulan 10 adet Rüzgar Enerjisi Santrali için lisans başvurusunda bulundu.
- » UDDA: Elektrik üretim ve dağıtımının özelleştirilmesi, hidroelektrik, rüzgar ve nükleer santral projeleriyle ilgileniyor.
- » Polat: Rüzgar santrali konusunda 500 milyon euroluk yatırım yapmayı planlıyor.
- » Borusan: 500 MW'lık hidroelektrik santrali için 750 milyon dolarlık yatırım yapacak. Yerli veya yabancı ortak düşünüyor.
- » Siemens Enerji: Sabancı ve Koç Grubu'yla ortak çalışmalar hedefleyen Siemens Enerji, 7-8 bin megawattlık üzgar tribünü üretmeyi hedefliyor.

Modern Seracılığa ilgi büyüyor

Küçük aile işletmeleri ve yüksek teknolojinin uygulandığı modern işletmeler olmak üzere iki gruba ayrılan seracılık son yıllarda modern işletmeciliğe kaymaya başladı. Birçok farklı sektörden sanayici ve işadamları bir yandan da, "talep sıkıntısı" yaşamayan modern seracılığa yatırım yapıyor.

Seracılık, bitkilerin mevsimleri dışına kaydırılarak yetiştirilmesine olanak sağlayan, birim alandan yüksek verim alınmasını ve böylelikle küçük arazilerin bile en karlı biçimde değerlendirilmesini mümkün kılan bir yetiştiricilik şekli. Türkiye'de seracılık 1940'lı yıllarda Antalya'da başlamakla birlikte, 1940-1960 yılları arasında gelişimi çok yavaş oldu ve özellikle Antalya ile İzmir hinterlandında yayılma gösterdi. Bu yıllardan sonra plastiğin örtü materyali olarak kullanılmaya başlanması ile hızlı bir artış görüldü. Ülkemizde toplam sera alanı 1980-2006 yılları arasında 6.3 kat artarak 49.745,6 ha'ya ulaştı.

EGE VE AKDENİZ SERACILIĞI SEVDİ

Türkiye'de seracılık ekolojik koşullara bağımlı olarak gelişme gösterdiğinden, özellikle iklimin uygun olduğu sahil kuşağında yoğunlaşmaya başladı. Bölgeler itibari ile ele alındığında toplam sera alanlarının yüzde 81.5'i Akdeniz, yüzde 7.3'ü Ege ve yüzde 7.2'si Marmara bölgesinde yer alıyor ve bunları yüzde 3.6'lık küçük bir payla Karadeniz bölgesi izliyor. Son zamanlardaki yatırımlarda ise Ege'nin hareketlenmeye başladığını görüyoruz. Özellikle Ege'nin sahip olduğu jeotermalin seracılıkta yarattığı avantaj ve katma değer cazibe yaratıyor. Sera alanlarının yüzde 96'sında sebze, yüzde 3'ünde süs bitkileri ve yüzde 1'inde ise meyve türleri yetiştiriliyor. Sebze türleri arasında yüzde 43.8 ile domates birinci sırada yer alıyor. Bu ürünleri hıyar, biber, karpuz (alçak plastik tünelde), patlıcan, kabak, kavun ve fasulye izliyor. Bunların yanı sıra çift ürün yetiştiriciliği yapılan sebze seralarında aradaki boş ve soğuk dönemi değerlendirmek için yapılan marul-salata üretimi de önemli bir yer tutuyor. Serada kesme çiçek ve iç mekan bitkilerinin yetiştiriciliği de son yıllarda artış gösteriyor. Süs bitkileri üretimi özellikle Akdeniz, Ege ve Marmara bölgelerinde yoğunlaştı. Muz ve çiçek üretimindeki artış ve asma gibi türlerin serada yetiştirilmeye başlaması da son yıllardaki önemli gelişmelerden.

MODERN İŞLETMECİLİĞE GEÇİŞ HIZLANDI

Ancak son yıllarda Türkiye'de sera işletmeleri kelimenin tam anlamıyla kabuk değiştiriyor. Bir yandan küçük aile işletmeleri devam ederken özellikle son 10 yıllık süreçte yüksek teknolojinin uygulandığı modern işletmelerin sayısı artıyor.. Yüksek teknolojinin uygulandığı, sera yapımı konusunda hizmet veren firmalarca yapılan, iklim kontrollü modern işletmelerde ise insan sağlığına ve çevreye duyarlı, özellikle ihracata yönelik bir üretim gerçekleştirilirken, topraksız tarım teknikleri uygulanıyor. Seralar, galvanize çelik iskelete sahip, cam veya PE sera olabiliyor. Bu işletmelerde EUREPGAP/GlobalGAP ve/veya ITU (İyi Tarım Uygulamaları) protokolüne uygun sertifikalı üretim gerçekleştiriliyor.

İşte iş dünyasının ilgisi artık bu modern seracılığa doğru hızla kayıyor.

İKLİM KONTROLLÜ SERALAR

Geleneksel sera işletmelerinde üretim ısıtmasız koşullarda yapıldığından genellikle çift ürün yetiştiriciliği yapılıyor. Isıtma sadece sıcaklık 3-5°C'nin altına düştüğünde don zararından koruma amaçlı yapılırken genellikle LPG'li, odun, kömür ya da kullanılmış yağ vb. yakıtlı bireysel ısıtıcılar kullanılıyor.

İyi bir sera havalandırması için çatı havalandırmasının sera taban alanının yüzde 20'si kadar olması gerekiyor ancak ülkemizde geleneksel seralarda bu oran yüzde 1-4 arasında değişiyor. Son yıllarda çatı havalandırması yönünden ilerlemeler olmakla birlikte, halen çatı havalandırması olmayan ya da sıcak aylarda sera örtülerini par-

çalayarak havalandırma sağlayan plastik seralara da rastlanabiliyor. Modern işletmelerde ise üretim çatı yüksekliği 6.5 m'yi bulan iklim kontrollü seralarda gerçekleştiriliyor. Modern seraların bazılarında, ısıtmada merkezi ısıtma sistemi ve jeotermal enerjiden yararlanılıyor. Yenilenebilir, ekonomik ve çevre ile dost bir enerji kaynağı olan jeotermal enerji, bugün Türkiye'de seracılığının gelişmesinde önemli bir rol oynayacak potansiyele sahipse de ancak sınırlı bir sera alanının ısıtılmasında kullanılabiliyor.

TOPRAKSIZ ÜRETİM YAYGINLAŞIYOR

Türkiye'de 2007 yılı itibari ile üretici bazında topraksız tarım yapılan sera alanı 185 ha olup, toplam sera alanı içindeki payı çok düşük. Sera sebze türlerine ait tohumluk gereksinimi (F1 hibrit) özel firmalarca karşılanırken, büyük kısmı ithal ediliyor. Ancak sera sebze yetiştiriciliğinde doğrudan tohum ekimi yerine seraya topraklı fide dikimi ile üretim başlanıyor. Bu nedenle fide kalitesi yetiştiricilikte başarı için büyük önem taşıyor. Son yıllarda üreticiler fidelerini kendileri yetiştirmek yerine, hazır fide firmalarından temin ediyorlar.

Modern işletmeler sulama sularını ve topraklarını analiz ettirerek üretime başlıyorlar, gerekirse ters ozmozis ile sularının kalitelerini artırırken, bitki beslemede uzman kişiler kontrolünde gübreleme programı izleyerek sulama ve gübrelemede otomasyona gidiyorlar.

Ayrıca kış aylarında ekonomik nedenlerden dolayı ısıtma yapılamayan seralarda, çiçek tozlarının oluşmaması nedeniyle meyve elde etme yoluna gidilirken sentetik kimyasallar kullanılabiliyor. Ancak, tüketicilerin hormona karşı olan hassasiyetleri ve tutumları nedeniyle hormon yerini bombus (*Bombus terrestris*) arısı kullanıma bırakmaya başladı.

EGE'DE MODERN SERACILIĞA İKİ ÖRNEK

AKCELEP'İN 2010 HEDEFİ 250 DÖNÜMDE ÜRETİM

Akcelep Group'un Dikili'de 30 dönüm olan seraları 2008'de 50 dönüme yükseltildi. Celep Ailesi yeni yatırımlarla 2010 yılında 250 dönüm serada üretim yapmayı planlıyor.

Akcelep Group, jeotermal enerji dopingi ile seracılık sektörünün hızla geliştiği Dikili'nin önde gelen firmalarından biri. Şu anda yaklaşık 50 dönüme yayılan seralarında sadece domates üretimi yapılıyor. Önümüzdeki yıllarda alan genişleyince biber ve salatalık üretimine de geçilecek.

Akcelep Yönetim Kurulu Üyesi, genç, başarılı işkadını Deniz Celep, bölgede seracılığın hızla geliştiğini, ancak yakınlarında konuşlanan bazı seraların sahiplerinin bu işi iyi tanımayan tekstilci, turizmci, eğitimcilikten gelme insanlar olduğunu anlatıyor. Celep'e göre diğer sektörlerde canı yanan 'Topraksız Tarım'a geliyor...

Ürünler özellikle Romanya, Hollanda, Almanya ve Azerbaycan'da büyük ilgi görüyor. Ne kadar üretirsen o kadar talep var... Yeni seralar devreye girdikçe, ihracattaki yelpaze de genişletilecek. Akcelep'in şansını, topraklarının İzmir'in Dikili ilçesinde olmasının artırdığını belirten Deniz Celep, Dikili'nin tam bir jeotermal cenneti olduğunu belirtiyor ve seracılığa jeotermal enerji kullanımının, maliyetlerde yüzde 30'a yakın avantaj sağladığına işaret ediyor.

BAŞKENT HOLLANDA

Dünyada topraksız tarımın baş ülkesi Hollanda. Aslında mucize ülkesi demek daha doğru. Toprağı yok ama tarımsal üretimde lider... Celep Ailesi de Hollanda'daki seraları örnek almışlar. Kurmaya hazırladıkları yeni sera tesislerin metrekaresinin 60 euroya mal olacağını tahmin ediyorlar. Seraların Teknik Müdürü Serkan Ontuç, Gaziantep'ten bir ziraat mühendisi. Toprağa da işine

de vatan aşkıyla bağlı. Ürün kalitesi konusunda, tohumdan itibaren gösterdikleri özeni coşkuyla anlatıyor.

Seraların içine girdiğinizde domateslerin görüntüsü keyif veriyor. Modern sistemler çalışanları bunaltıcı sıcaktan koruyor, çalışanlar özel kıyafetleri içerisinde işlerini titizlikle yapıyor. Bitkilerin yaşam şartları 24 saat boyunca otomatik olarak kontrol ediliyor. Döllenmeler bombus arıları ile yapılıyor. Kaliteli tohumları özel kiraladıkları fide-likte ürettirdiklerini, 2008'in 15 Ekim'den 2009'un 15 Temmuz'una kadar sürdürdükleri hasat boyunca yaklaşık 1,5 milyon kg. domates elde ettiklerini Müdür Serkan Ontuç'dan öğreniyoruz. Su, gübre, tohum analizlerini hem Türkiye'de hem Hollanda'da yaptırdıklarını da aktarıyor Ontuç. Bir sezonda 1,5 milyon kg. verim gerçekten iyi rakam. Domatesin fiyatını düşününce yatırımın kendini birkaç yılda amorti edebileceğini düşünüyorsunuz. Ama tabii detaylar ilgilenenlerin işi. Bu arada her şey otomatik ya. Rahat iş diye düşünürseniz yanılırsınız. Serkan Ontuç, 3 vardiya ziraat mühendisi çalıştırdıklarını söylüyor. Yıl

boyunca aynı köklerden ürün alınıyor. Bu yüzden kökler hata affetmiyor. Herhangi bir kesintide anında müdahale edilmezse her şey bir anda sıfırlanabiliyor. Ayrıca 50 dönümlük seralarda çalışan sayısı 60. Seralar 250 dönüme çıkınca çalışan sayısının en az 200 olacağını belirtiyorlar. İstihdam açısından da iyi bir iş dalı...

DESTEK ALAMIYORUZ

Topraksız tarımla üretimde 'Tarladan Sofraya' tüm üretimi karnelemek mümkün. Hangi tohum kullanılmış, hangi ilaçlar verilmiş, o ürün nasıl üretilmiş sertifikalandırabiliyorsunuz. Bu da ihracatta bir anda önünüzü açıyor. Ancak, Türkiye'nin geleceğini şekillendireceğini düşündüğünüz bu iş dalında yaşanan sorunlar, sektörün yeterince büyümesini engelliyor. Bu bağlamda karşılaştıkları engelleri anlatan Teknik Müdür Serkan Ontuç, devletten en önemli beklentilerini şöyle açıklıyor: "Topraksız tarım konusunda yatırım yapmayı planlayan firmaların inanılmaz bürokratik prosedürlerle boğuşuyor. Dolayısıyla devlet ya bu iş dalına yatırım yapmayı hedefleyen iş adamlarına teşvik vermeli ya da karşılaştıkları bu bürokratik kaosu önlemeli."

TEKNİK ELEMEN SORUNU

Serayı gezerken Türkiye'nin teknolojik olarak en donanımlı serasında bulunduğumuzu hatırlatan Serkan Ontuç, bu teknolojinin hata affetmediğini anlatıyor bir yandan... Hatayı anında yok edecek olan ise teknik elemanlar. Oysa Türkiye'nin topraksız tarım seralarında çalışacak yetenekte ve donanımda teknik elemanları yok denecek kadar az. Oruç, ziraat fakültelerinden mezun meslektaşlarının maalesef teknik ve pratik bilgiden yoksun olduklarını vurguladı.

"Toprağı olmayan Hollanda, tarımla geçinen bir ülke haline gelebiliyorsa, Türkiye dünyayı besleyecek potansiyele ulaşabilir. Tek koşul var; modern tarıma geçebilmek..."

AGROBAY 2012'DE DÜNYA BİRİNCİSİ OLMA YOLUNDA İLERLİYOR

Agrobay Seracılık, İzmir'in Dikili ilçesinde yaklaşık 500 dönümlük kapalı alanda, topraksız tarım teknolojisini ve jeotermal enerjiyi kullanarak en modern teknolojiyle üretim yapıyor. Dünyada topraksız tarım teknolojisinin öncüsü Hollanda ile yarışan Agrobay Seracılık A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Şentürk, bölgede ve ülkemizde seracılığı, topraksız tarımı ülke ekonomisi için büyük umutlardan biri olarak görüyor.

Dikili ve Bergama çevresinde seracılıkta uğraşan beş işletmeden birisi olduklarını vurgulayan Şentürk, Ege'de şu anda topraksız tarım yapılan işletme sayısının hızla arttığını vurguladı. Agrobay'ın şu anda yaklaşık 500 dönümlük alanda topraksız tarım teknolojisi ile üretim yaptığını anlatan Hasan Şentürk, şu anda bu alanda dünyanın en büyük beşinci firması konumunda olduklarını vurguladı ve "2012 sonunda kadar 1000 dönüme çıkarak dünyanın en büyüğü olmayı hedefliyoruz" diye konuştu. Talebi karşılamakta zorlandıklarını anlatan Şentürk 2002'de 60 dönümlük işe başladıklarını belirterek "Tarımda her alanda para kazanırsınız. Önemli olan doğru yerde doğru üretimi yapmak" diyor.

JEOTERMAL BÜYÜK AVANTAJ

Şentürk Bergama'ya nasıl karar verdiklerini ise şöyle anlatıyor:

"Seracılığa karar verince önce Antalya'yı gezdik. Kışın üretim yapacağımıza göre seranızı ısıtmak zorundasınız. Antalya'da soğuk seracılık yapılıyor, sadece dondan koruyabilirsiniz. Bu durumda da döllemde kimyasal kullanılmak zorunda kalınıyor. Seracılık işletmesinde en büyük sorun enerji oluyor. Türkiye'deki jeotermal hatlarını araştırdım. Ve araştırmaların sonunda buraya karar verdik. Doğru karar vermişiz. Bu tesisi, burada kurarak ülkemize büyük hizmet ettiğimize inanıyorum.

Ülkemizdeki jeotermal sahaların büyük bir bölümü tarımda kullanılabilecek sahalar. Türkiye de şu anda 500 bin dönüm kapalı alan var. Bu nedenle seracılıkta bizimle rekabet edecek hiçbir ülke yok. Türkiye dört mevsimde her şeyi yetiştirebilecek potansiyele sahip. Bu ülkenin tarıma yatırım yapacak insanlara ihtiyacı var. Şu anda biz 500 personel istihdam ediyoruz. İhracat yapıyoruz. Kendi insanımıza da sağlıklı ürünler yetiştiriyoruz. Köylü mantığıyla üretim

yapan çiftçilerimiz de kendini yenilemek zorunda kalacak. Şu anda Türkiye'de bu tür üretim artmak durumunda"

HOLLANDA VERİMİNİ YAKALAYACAĞIZ

Şentürk topraksız tarımla ilgili umudunu ise özellikle şöyle dile getiriyor:

"Birim alandaki verimlilik örneğin bir dönüm seradaki üretim ortalaması 10 ton-12 ton civarında. Biz bunu Agrobay'da 35 tonlara çıkardık. Ama Hollanda 55 ton civarında üretim yapıyor. Şu anda biz de nasıl 55 tonlara ulaşırız, onu düşünüyoruz. Bilgi eksikliği var. Bu bilgi birikimi yaygınlaşırsa tarımda çok iyi yerlere

geleceğiz.

Tarım Bakanlığı da ziraatçiler de şu anda köylüye ulaşım yol göstermedikleri için köylünün de ziraatçılara güveni kalmadı. Şu anda Türkiye'de Tarım Bakanlığı'nın hızlı şekilde personel yetiştirmesi gerekiyor. Daha sonra ülkemizde hangi mevsimde dünyanın üretmediği katma değeri yüksek ürünlerin üretilmesi gerektiğini tespiti ile ilgili çalışmalar yapmalı... Ziraatçıların kesinlikle branşlaşması lazım. Bizde her 20 dönümden sorumlu bir ziraat mühendisi var. Şu anda tesislerimizde 33 ziraat mühendisi var. Burası bir okul oldu"

YURTDIŞI TALEP YÜKSEK

Agrobay yüzde 90 oranında ihracat yapıyor. İspanya'dan, İngiltere, Almanya, Hollanda, Rusya'ya kadar birçok ülkeye ürün ihraç ediliyor... Şu anda ağırlık pazarlarının Rusya olduğunu aktaran Şentürk yurtiçi satışlar konusunda şu bilgiyi veriyor:

"Yurt içinde hale veriyoruz. Komisyoncuların elinden geçiyor. Kendi dağıtım ağıımızı kurmak istiyoruz ama Hal Yasası'ndan dolayı bunu gerçekleştiremiyoruz. Modern Seracılar Birliği'nin kurulması, bu sektöre kimlik kazandırmak ve sorunları çözmek için yararlı olacak. Hal Yasası Başbakanlık'ta bekliyor. Eğer TBMM gündemine getirir de geçerse problemler azalacak"

HOMEROS DÜNYAYA BORNOVA'DAN SESLENECEK

Kamil Okyay Sındır
**Bornova'nın başında
bir samimi başkan**

Yıllardır onu, toprağın, doğanın mücadelesinde tanıdık. Çevreye, insana karşı duyarlılığı, toprağın bereketine yönelik çabaları ile bizler için doğru bilgiyi veren, sözünü sakınmayan ama yıpratmak değil, hep üretmekten yana bir hocaydı Prof. Dr. Kamil Okyay Sındır... Yüzölçümü, büyüklüğü, yarattığı ticari ve kültürel hacim ile Türkiye'nin birçok kentini geride bırakan Bornova için Kamil Hoca artık, birkaç yıl içinde yalnızca İzmir'in değil dünyanın dikkatini çekecek projeler peşinde.

[Yazı: Dilek Gappi]

Yaklaşık beş, belki de altı yıl öncesiydi. Tiyatrocu arkadaşlarım Homeros'un İliada ve Odesa eserini Dikili ve Bornova'da sergilemek istediler.

Yakarışları aklımda şöyle kalmış oyun: "Tiyatro festivali kapsamında sergileriz diye düşündük ve ilgili yerlere sergilemek istediğimizi söyledik. İlgilenen bulamadık"

Geçmiş yıllar, o günkü yetkililerin kimler olduğunun önemi yok artık.

Bugünün Bornova Belediye Başkanı Kamil Okyay Sındır'la konuşurken bu anı aklıma geldi. Çünkü Başkan Bornova'yı dünyaya Homeros'la tanıtmak için yola çıkmaya hazırlanıyordu. Öyle güzel, öyle coşkulu anlatıyordu ki, ağzından dökülen her satır "vizyon farkı"nın önemini hissettirdi.

Aslında Kamil Okyay Sındır'ı, uzun yıllar boyunca Türkiye'nin sayılı tarım profesörlerinden biri olarak tanıdık.

Bir ekonomi gazetecisi olarak tarımla ilgili güvenilir, sözünü sakınmaz bilgilere ihtiyaç duyduğumuzda başvurduğumuz ilk kişiydi Sındır. Birikimi ve ılımlı, dost sever kişiliği siyasette belediye başkanlığının da kapılarını açtı Kamil Hoca'ya.

Sındır, Symirna'nın kurulduğu Bornova'nın eteklerini "Gökkubbenin altındaki en güzel topraklar" diye tanımlayan Homeros'a vefa göstererek bir anlamda dünyaya Bornova'yı Homeros'la anlatmaya hazırlanıyor. Bu konuda kararlı. Çarpıcı sürprizleri olacak. İzmir'in iddialı ilçesinin başkanına hedeflerini sorduk, kendisini daha yakından tanımaya çalıştık. Sındır, her zamanki gibi güler yüzü ve içtenliğiyle tüm sorularımızı yanıtlayınca, bir röportajdan daha çok sıcak bir dost sohbeti yansıdı Esiad Yaşam'ın sayfalarına....

Üniversite hocalığından belediye başkanlığına siyasette isminiz yıpranmadan kısa

sürede geçtiniz. Belediye başkanlığı ne zamandır idealleriniz arasında yer alıyordu?

- Özünde yaşamımda hedeflediğim, planladığım bir yol değildi belediye başkanlığı. Akademik bir dünyanın içinde de mutlu idim. Tabii zaman içerisinde plan revizyonları olabiliyor. Benim de yaşamımda böyle revizyonlar oldu. Yaklaşık onbeş yıla yakın Ziraat Mühendisleri Odası'nda yönetim görevinin de etkisiyle ülkenin genel sorunları derken, aslında insanlığın sorunları içinde sürekli uğraşıp, didinip durduk. Mücadele ettik. Bu noktada gerek milletvekilliği gibi merkezi yönetim üzerinde, gerekse de belediye başkanlığı gibi yerel yönetim üzerinde erk sahibi olmak ideali oluştu. Önce milletvekilliği için aday adayı oldum. 22 Temmuz'da adaylığım gerçekleşmeyince üniversiteye geri döndüm. Ancak yerel seçimlerle birlikte önümde bir yol açıldı. Sonuçta milletvekilliği de, belediye başkanlığı adaylığım da partinin bazı ileri gelenlerinin, ilçe örgütünün ısrarıyla gerçekleşti.

İMKANLAR UMDUĞUMDAN İYİ

Siyasette yıpranmamışlığın rahatlığı var mı üzerinizde?

- Evet sanırım bu daha rahat davranmamı sağlıyor. Öncelikle herkes sizi aynı mesafede görüyor. Başka bir gruba daha yakın veya daha uzak kalmıyorsunuz. Belki insani ilişkilerim de böyle hissetmekte etkili oluyordur. Herkes beni kendisine yakın arkadaş, dost hissediyor. Ben de öyle davranıyorum. Ve ben değişmemek istiyorum.

Siz kolay değişmezsiniz bence ama yine de başkanlık virüsü bu... Geldiğinizde nasıl bir ilçe buldunuz? Sandığınızdan daha mı sorunlu, yoksa daha donanımlı mı?

- Her ikisini de yaşadım açıkçası. Bornova'da

ŞAİR HOMEROS

Ilyada ve Odyssea isimli efsanevi yapıtları günümüze kadar ulaşmış olan tarihin ilk ve en büyük şairi Homeros, tarihi kayıtlara göre, Smyrna tepelerinde, bugünkü Bornova'nın eteklerinde doğmuş. Halikarnaslı Tarihçi Herodotos'a göre İ.Ö.850 yıllarında yaşadığı ileri sürülen Homeros'a kadar gelmiş geçmiş tüm dünya halklarını etkilemiş bir başka ozan daha yoktur.

Homeros'a bugüne kadar yedi kent sahip çıkarak, kendi hemşehrileri olduğunu iddia ettiler. Bu kentler içindeki Salamis, Argos, Atina ve Rodos'ta, Homeros'un yaşadığını ileri sürmek ise bilim dışı. Çünkü Homeros destanları bir Anadolu lehçesi olan İyonca, Aiolya'nın sınır kenti İzmir'e özgü... Ayrıca 'Homeros, yapıtlarında Meles Çayı'ndan bahseder, bu nedenle bu topraklarda yaşadığını inanılır. Şimdi, Bornova Belediyesi, Bornova halkı ile Homeros'u her yıl yaşatmak istiyor. Bu amaçla festivaller, şenlikler, şölenler yapılacak. Homeros'un yaşadığı tahmin edilen mağaralarda kazı çalışmaları da yapılacak. Hatta Başkan Sındır, Homeros'u sahiplenilen diğer kentlerle ortak çalışma içinde olmayı düşünüyor. Başkan Sındır, Bornova'da turist çekecek mekanların da oluşturulabileceğini şöyle dile getiriyor: "İzmir'e gelen turist, İzmir'i Homeros ile anıyorsa, Bornova'da mağaralarda yaşadığını biliyorsa, buna yönelik, turisti çekecek mekanlar yaratırsanız, o turisti Bornova'ya getirirsiniz. Birkaç unsuru rota üzerinde yaşatabilirsenez, turist gelir. Örneğin Bornova Misketi, Levanten Köşkları, Yeşilova Höyüğü'nü rota üzerinde gösterirseniz, turisti daha çabuk çekersiniz. Bunun çabasını gösteriyoruz."

belediye hizmetlerinin gerçekten iyi noktaya getirildiğini gördüm. İmkanlar umduğumdan daha iyiydi. Ama fiziki imkanların kullanımı, umduğumun altındaydı. Aslında bu da benim için bir avantaj. Bunları daha iyi kullanarak geçmişe göre etkin olabilirim. Yani sosyal belediyeçiliğin gereğini rahatlıkla yapabileceğim bir belediye devraldım. Tabii buna yeni şeyler kattığımız takdirde Bornova'yı sadece İzmir'in değil, Türkiye'nin arar, gidilir kentlerinden birisi yapabiliriz. Aynı zamanda bir dünya kenti olabilecek değerleri var Bornova'nın. Şimdi benim işim bu avantajların üzerine giderek Bornova'ya yeni vizyon oluşturacak ekonomik ve sosyal katkılar sağlayabilmek.

BORNOVA'YA SİMGE YARATACAĞIZ

Nasıl bir odaklanma metodunuz olacak?

Daha çok altyapı hizmetlerine mi ağırlık vermeyi düşünüyorsunuz veya Bornova'nın çehresini değiştirecek birkaç proje üzerine yoğunlaşmayı mı?

- Bornova'nın çehresini değiştirecek birkaç proje için uğraşmaya başladım bile. Öncelikle Bornova'nın bir simgesi yok. Oysa her kentin, her büyük ve iddialı ilçenin bir simgesi olmalı. Halbuki Bornova'nın simge olabilecek misket üzümü var. Dünyaca ünlü misket üzümünün atası, anası en iyisi olan çeşittir Bornova misketi. Bugün Fransa'da, İtalya'da, Güney Afrika'da, California'da misket bağları bulunuyor ve kentler ürettikleri ürünlerle anılıyor. Eskiden Bornova'nın konut alanlarının tamamı bağ ve bahçeydi, buralarda misket üzümü yetiştirilirdi. O misketten şarap yapılırdı. Bugün Bornova bu değerlerini yitirmiş durumda. Bornova'nın misketini uluslar arası alanda yeniden duyurmaya kararlıyız. Üzüm salkımını kentimizin uluslararası simgesi yapacağız. Hediyeelik eşyalardan, çocuklara yönelik boyama kitapları, çizgi filmler gibi her konuda Bornova misketini kullanabilirsiniz. Bornova'yı bir marka şehir haline getirmek için çok yönlü çalışmalar yapacağız.

Bu idealinizi gerçekleştirecek bir tarım arazisi kaldı mı Bornova'da?

- Bornova'nın 13 köyü var. Homeros vadisi etrafındaki Eğridere, Karaçam, Çiçekli, Yaka köyü, Kayadibi köyleriyle toprak yönünden oldukça zengin. Bu toprakların verimini, potansiyellerini artık daha iyi anlatacağız.

DENİZ'DE GETİREBİLİRİZ AMA...

Buca'daki gibi gölet tarzı geniş alanlar oluşturmayı düşünüyor musunuz?

- Denize akan nehirlerden birisini açarak gölet yapabiliriz. Bu yolla Bornova'ya denizi dahi getirmiş oluruz. Hoş olur ama buna ihtiyaç var mı, gerekli midir, maliyeti nedir, tüm bunları realize edeceğiz. Yoksa göz boyayan, fantastik yatırımlara kamunun parasını harcayamayız. İşliyorsunuz, İzmir

“Şimdi öyle bir noktadayız ki; mali disiplini harfiyen uygularsanız iç piyasada canlılığı arttırmak o kadar kolay değil. Canlılığı arttırayım derken mali disiplini tamamen bozabilirsiniz.”

Büyükşehir Belediyesi'nce geçmiş dönemde Homeros vadisi yapıldı. Güzel oldu. Ancak evrensel değer olan Homeros'u dünya ve turizm ile bütünleştirmek için çok daha kapsamlı ele alacağız. Homeros adına uluslararası kültürel etkinlikler, şölenler yapacağız. Homeros'un dünyada bizim topraklarımızda ve Sakız adasında yaşadığı dile getiriliyor. Bu nedenle Sakız adası yöneticileri ile bir araya gelerek, Yunanistan ve Türkiye arasında Homeros kentlerinin kardeşliği, işbirliğini bir şölene dönüştürebiliriz. Homeros üzerinden Bornova'nın bir dünya kenti olmasını arzu ediyorum. O alanı göletler de olmak üzere çok daha zenginleştirip, çarpıcı hale getireceğiz.

İŞSİZLİK YÜZDE 50'YE VARİYOR

Bunlar Bornova adına umut veren gelecek idealleri. Ancak Türkiye'nin bazı katı gerçekleri de var.... Şu anda Bornova'da işsizlik sorunu hangi boyutta?

- Had safhada. Türkiye'de yüzde 25 oranında işsiz var deniyor ama bu oran sanırım bizim ilçemizde üçte bir, hatta neredeyse yüzde 40-50'ye varıyor. Nereye gitseniz herkes işsiz. Gündüzleri kahvehanelerde gençler kağıt oynuyor, sohbet ediyor. Gelen iş talepleri,

vatandaşlarımızın yakarışları inanin içimi kanatıyor.

Üstelik Bornova üniversite diyarı olarak görülüyor ancak burada da işsizlik oranı yüksek. Bornova'nın “üniversite kenti” olmasının katkısını görebiliyor musunuz?

- Ancak bana göre Bornova, üniversite kenti olamadı hala. İçinde üniversite olan kent demek belki daha doğru. Çünkü halkla üniversitenin henüz bütünleşemediğini düşünüyorum. Şu anda Rektörümüz Candeğer Yılmaz ile birlikte bu konuda iyi niyetle yeni bir şeyler yapmaya çalışıyoruz.

Halk üniversiteyle nasıl bütünleşebilir? Siz belediye ve üniversite arasında nasıl bir bağlantı kurmayı düşünüyorsunuz?

- Sosyal, kültürel, spor olmak üzere üniversitenin her alanda etkinliklerini kampüsün dışına taşımayı düşünüyorum. Bu etkinlikleri ayrıca sosyal aktivitelerle de bütünleştirmeyi hedefliyoruz.

Toplu eğitim, kültür merkezlerimiz var, huzla da yenilerini ekliyoruz. Naldöken'deki, Mevlana'daki kültür merkezleri bitmek üzere. Kadın konuk evimiz var o da bitiyor. Buralardaki faaliyetleri üniversiteyle birlikte koordine etmek üzere çalışmaları başlattık. Bornova misketi ile ilgili tanıtım ve kampanya işinde de Ege Üniversitesi'nin Ziraat Fakültesi'nden tam destek alacağız. Aynı zamanda edebiyat fakültesinden de; gerek misketin gerek Homeros'un tarihsel, kültürel değerlerini açığa çıkaracak, farkındalık yaratacak projelerde çalışmalarımız olacak.

Sizin doğaya, çevreye duyarlılığınızı iyi bilen biri olarak bir soru sormak istiyorum.

. Diyelim ki Bornova'ya büyük ölçekli bir yatırım yapılacak. Ancak arıtmasını yeterince çalıştırmama tehlikesi var. Kendinizi bir sıkışmışlık zemininde hisseder misiniz?

- Öyle bir büyük yatırım varsa arıtmasını da yapıp, çalıştırmak zorunda. (gülerek anlatıyor) Eğer sormak istediğiniz örneğin bir termik santral ise hayır. Bornova sınırlarında bir termik santral yaptırmam. Çünkü ne kadar önlem alınsa alınsın çevreye zarar vermemesinin mümkün olmadığını biliyorum. Termik santralde hangi hammaddeyi yakarsanız yakının onun gelişi gidişi dahi hassas bir konudur. Derdi tasası çok olan, hava kirliliğine neden olan bu tür yatırımlar benim yetkimin dışına da çıkabilir zaten. Ancak risk gördüğüm noktada karşı mücadele ederim.

KAÇAK YAPILAR YIKILACAK

Kaçak yapı sorunu da var Bornova'da.

Özellikle kentin yan arterlerinde. Nasıl mücadele etmeyi düşünüyorsunuz?

- Bornova'da gecekondu azdır. Ancak imarlı alanlarda kaçak yapı oldukça yoğun. İki kat

imar izni verilmiş ancak üzerine dört beş kat devam edilmiş kaçak yapıların sayısı hayli çok. Tabii esas olan şu; iki kat imarlı bir yerde tüm dayanım hesapları iki kat üzerine yapılmış. Onun üstüne üçüncü, dördüncü kat çıkılıyor. Dördüncü katı çıkarsanız yüzde yüz yük artıyor. Oysa Bornova her şeyden önce deprem bölgesi. Enteresandır, seçim çalışmaları esnasında ev toplantıları yapıyorduk. Gittiğimiz yer belli ki kaçak bina. Dördüncü kata çıkıyorduk oda insan dolu, inanın bina yıkıldı yıkılacak diye korkuyorduk. Şimdi bu yapıların yıkım kararlarını mutlaka alıyoruz. Bu arada iki katlı bir binanın üçüncü, dördüncü katını yıkmak kolay değil. O nedenle belediye olarak bi-

riken mevcut kaçak yapıların yıkım ihalesine çıkıyoruz. Özel inşaat firmaları başvursun yıkım işlemini yapsın diye. Ancak şu ana kadar başvuran olmadı.

Bornova alüvyon kaygan zemin üzerine kurulmuş bir ilçe. Deprem riski sizin için öncelikli olmalı...

- Hatta üniversitenin tam ortasından fay hattı geçiyor. Bornova'nın depremselliğinin belirlenerek, konutların dayanıklılık testlerinin ona göre yapılmasının yanı sıra deprem karşısında kriz yönetimlerine yönelik bir çalışma yapacağız. Özellikle jeoloji mühendisleri jeofizik mühendisleri ve diğer odalarımız ile bu konuda kapsamlı bir hazırlık yapma düşüncemiz var. Yakın süre içerisinde mutlaka ele alacağız.

Bornova'nın merkezine metro hattında büyük sıkıntılar var, peki sizce bu hatta ihtiyaç var mı?

- Kişisel olarak, hastaneden metronun, üniversiteyi yararak geçmesine çok üzülüm. Kampus alanını boydan boya fay hattı gibi yarıyor. Bence oradan sonra Evka3'e doğru uzatılabilir. Cahit Özyeğin noktasından sonra ise Bornova'nın içine girecek hat zemin sorunu nedeniyle durduruldu. Gidebilseydi bir derece bir amacı olurdu. Bornova'nın merkezinde hükümet konağı, belediyenin hizmet birimleri, çarşısı orada. Ancak şu an metro yapımının kaldığı nokta artık oraya geliş anlamsızlaştırdı. Bence bundan sonra Bornova merkezden Mustafa Kemal caddesi bulvar yolu dediğimiz Bayraklı'ya kadar Çamkiran,

Manavkuyu üzerinden denize ulaşan çizginin Aliağa Menderes hattıyla buluşacağı noktaya kadar tramvay hattı daha kullanışlı olur. Cadde üzerindeki ulaşımı rahatlatır diye düşünüyorum. Büyükşehir belediye başkanımızla konuştuk 2010 değil ama 2011-12 yılında böyle bir çalışmayı düşünüyorlar.

Hedeflerinizi hayata geçirebilecek bir kaynak var mı?

- Kaynağımız var. Aklimızdakileri yapabilmek için bütün kaynağı bulurum. Elimizde var olmayan kaynakların dışında kaynak da bulabilirim. Çünkü dışarıya borcumuz yok, o nedenle kaynak yaratma şansım yüksek. Dış kaynaklar da bulabiliyorsunuz. İzmir Kalkınma Ajansı da dahil olmak üzere Avrupa Birliği projelerinden de yararlanabiliyoruz.

YOKSUL KADINLAR OYUNCAK ÜRETECEK Zaten projelerinize destek aldığınıza dair güzel bir örneğiniz var. İzmir Kalkınma Ajansı'ndan hangi projede destek almıştınız?

- Organik oyuncak projemiz, sosyal projeler kapsamında 74 proje arasında birinci seçildi. Organik oyuncak üreteceğiz. Bu projeyi aynı zamanda dezavantajlı dediğimiz yoksul bölgelerde yaşayan kadınlara istihdam olanağı amacıyla da ürettik.. Organik oyuncak üreteceğiz hatta o oyuncakları yurtdışına pazarlayacağız. Özellikle de Almanya'ya. Yüksek talep de var. Bornova Belediyesi'nin bir projesi ama TARGEV ve Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği de projemizin ortakları arasında.

BORNOVA'NIN TANINAN AİLESİ DRAMALI'LAR

Başkan Kamil Okyay Sındır'ın annesi Bornova doğumlu. Annesinin dedesi ve anneannesi Selanik Drama'dan gelmişler. "Doğup büyüdüğüm kültürüyle yoğrulduğum aile, Dramalı ailesidir. Babam ise Konyalı'ydı. 17 yaşında Konya'dan gelerek Bornova'nın ilk matbaasını kurmuş. Burada ilk gazeteyi de babam çıkarmış. Yeşil Bornova Gazetesi kurucularındandı" diye anlatıyor Başkan Sındır ailesini. Babasının Konya'dan gelmiş olması nedeniyle son zamanlarda Konyalı-İzmirli platformu Başkan Sındır'ı keşfetse de o kendisi için "Öncelikle çocukluğumun geçtiği Bornovalı'yım" diyor.

Adaylığımın düşmesini bekleyenler vardı

Özellikle tarım dünyasında iyi tanınan bir akademisyen aynı zamanda birçok sivil toplum örgütünün de aktif bir üyesisiniz. Şimdi belediye başkanlığını keyifle yaptığınızı görüyorum. Görevdeki ilk yüz gününüzde siz de bu keyif duygusunu mu yoksa ağır sorumluluğu mu daha yoğun hissettiniz?

En çok halka bütünleşmenin keyfini diyebilirim. Aday olduğum gün örgüt içerisinde ve bazı kesimlerde 'hocadır, halkla bütünleşemez, seçimi kaybederiz' diye bir düşünce hakimdi. Bunu çok iyi biliyorum. Biraz da her an adaylığım düşebilir diye hem bir çaba hem bir beklenti vardı süreçte. Genel Başkanımız Deniz Baykal olmak üzere Başta Genel Merkez ise bana inanmıştı ve yola çıktık. 28 Şubat'tan 29 Mart'a kadar bir ay içerisinde olağanüstü bir tempoda çalıştık. Halk çok sahiplendi, inanamazsınız.

SABRIMDA SINIR YOKTUR

ESİAD Yaşam okuyucularına sizi biraz daha detaylı tanıtmak istiyoruz. En çok nelerden hoşlanırsınız, kendinizi nasıl tanımlarsınız, size göre hırslı mı, sabırlı mı, alıngan mısınız...?

Çok sabırlıyım. Hatta sabrımdaya sınır yoktur. Kin duygusu hiç taşımam. Bir kişiye olan kızgınlığım saniye sürmez. Bana güleryüz gösterildiğinde yelkenlerim iner. Hoşgörümde sınır yoktur. Yalnız mükemmeliyetçi birisiyim. Bu biraz sorun aslında, çok iyi bir şey değil. Çünkü bazen her şeyin iyi olmasını düşünürseniz süreci geciktirirsiniz. Yapılan iş hem sizi yıpratır hem çalışanlarınızı yorar. İnsan sevgisi taşıdığımı düşünüyorum. Her insanın masum olduğunu, yaşam koşullarının insanlarda negatif etkiler bırakabildiğini, mutlaka iyi yönlerin de var olduğunu temel alıyorum.

Hobileriniz var mı?

Vardı... Hobi diye bir şeyim kalmadı. Gerçekten kitap okumayı severim. Boş vakit bulduğumda oturur kitap okurum. Evimde her noktada, oturma odasında, yatak odasında, mutfakta aynı aynı kitaplarım vardı. Aynı anda birkaç kitabı okumak çabası içerisindeydim. Televizyon seyretmeyi severdim. Özellikle belgeselleri vs.ama artık televizyonu hiç seyretemiyordum. Ve tabii spor yapmayı da severdim. Basketbol oynardım. Ziraat fakültesi basketbol takımında oynardım. Elbette o da eskidendi.

Eşiniz de sizin gibi ziraat mühendisi mi?

Hayır, eşim sanat tarihi mezunu. Şu anda Altındağ Evrenosoğlu İlköğretim Okulu'nda sınıf öğretmenliği yapıyor. Meriç Mahallesi'nde yoksul bir bölgede okul. Bir süre önce Bornova'da mülki amirlerimizden biri, 'Başkanım eşinizi merkezi bir okula alalım' dedi, 'Eşim çocuklarını bırakıp da başka bir okula gitmez ayrıca siz beni

siyaseten bitirirsiniz" dedim. Eşim görevinden memnun, oradaki çocuklarla yıllardır bütünleşti.

Çocuklarınız?

15 yaşında çok güzel bir kızım ve bir de oğlum var. Oğlumu da çok seviyorum ama kızın başka bir duygusal bağı oluyor.

Hayatınızın sanırım 20-25 yılı tarım dünyasının içinde geçti. Kendinizi tarımdan kopartabilecek misiniz?

1980'de Ziraat Fakültesi'ne girdim. 29 yıl oldu. 25 yıldır da bu mesleği yapıyorum. 15 yıl Ziraat Mühendisleri Odası yönetiminde bulundum. 6 yıla yakın başkanlığı yaptım. Odadan ayrıldım mecburen. Yasal zorunluluk olmasa da etik olarak doğru değildi. Şimdi 3 ay içerisinde tarımı unutmak mümkün değil ama hayata geçireceğimiz tarımsal projeler rahatlıkla bu açığı kapatacaktır.

Doktoranızı İngiltere'de yaptınız, 4 yıl bu ülkede yaşadınız, esinlendiniz. Bornova'ya aktarabileceğiniz ipuçları var mı aklınızda?

- Çok aslında. Her alanda. Sadece İngiltere değil, otuz yakın değişik kentlerde bulunma imkânım oldu. Gitmediğim kıta kalmadı. Bakıyorsunuz dünyada küçük bir kent almış mektup açacağını, onunla ün yapmaya çalışıyor. Marka yaratıyor. Bornova'da marka yaratılabilecek o kadar çok değer var ki. Rahatlıkla bir dünya kenti olabilecek yönlerimiz var. Bornova'nın misketi var, Homeros'u var. Şu anda Levanten köşkları var. 8 bin 500 yıl geriye dayanan bir tarihi var.

LEVANTEN KÖŞKLERİ YAŞAMA KAZANDIRILACAK

Levanten köşklardan müze yapabileceğiniz ya da değerlendirebilecekleriniz var mı?

- Paterson Köşkü Kültür Bakanlığı yarım bıraktı. Dramalılar Köşkü var. Orayı yapıyoruz. Tadilat projeleri bitti. Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'ndan onayı aldık. İnşaat ihalesine çıkacağız. Restore edip bahçesiyle, hamamı, ahırını vs. restore ederek komple turizme yönelik mekan haline getireceğiz. Bornova Parkı'ndaki büyük çarşyı trafiğe kapatıp, oradaki bütün yapıların tarihi değerlerini açığa çıkaracağız. Ziraat Mücadele Araştırma Enstitüsü'nün yanında çok güzel Levanten köşkü var orayı restore edeceğiz. Bakanlıkla konuştuk, şu anda protokol yapma aşamasındayız.

Bornova'nın Homeros'u var. İlyada ve Odyssea'sıyla dünyanın ilk yazılı edebiyatçılarından Homeros'un yaşadığı mağaralar Bornova'da var. Biz Homeros'u şölenlerle, şenliklerle canlandırmaya çalışıyoruz. Bornova'nın misketini aynı şekilde bir marka haline getireceğiz. Bunlar bizim elimizde çok özel değerler. 8 bin 500 yıllık Yeşilova höyüğünde kazılar, yontma taş devrine dönük buluntular var. Orada bir müze projesi düşünülüyor. Birinci derece arkeolojik sit alanıydı, üçüncü dereceye dönüştürdük. Arkeolojiyi sevdirmeye çalışıyoruz. Bornova çok yakın bir sürede eminim benim başkanlık dönemimin sonunda bütün bu sahip olduğu değerlerle İzmir'e gelen turistlerin mutlaka görmek isteyeceği hatta Bornova için İzmir'e geleceği bir kent haline gelecektir.

BAŞARI SINIRI...

BAŞARI SINIRIMIZ VE HİZMETLERİMİZ SONSUZ... ÜLKEMİZE VE DÜNYAYA UYGARLIĞIN HARCINI, ÇİMENTOYU TAŞIYOR. İNSANLIK İÇİN DAHA KALİTELİ YAŞAM ALANLARINA İMZAMIZI ATIYORUZ...

- çimentoş
- çimentoş trakya
- çimentoş kars
- çimentoş elazığ
- çimentoş çimbeton
- çimentoş destek

 çimentoşgroup
CEMENTİR HOLDİNG

Kemalpaşa Cad. No.4 35070 Işıkent - İZMİR
Tel. 0 232 472 10 50 • Faks. 0 232 472 10 55
www.cimentas.com

Cennetlerinin adını URLiCE koydular

Amerika gibi bir ülkede mesleğinde önemli aşamalara gelsen de, eğer aklın çocukluğunu gençliğini geçirdiğin, maviyle yeşilin bütünleştiği topraklardaysa, kariyer hirsının yerini sonsuz yeşillikler arzusu alabiliyor. Reha-Bilge Özgünlü çifti 15 yıllık Amerika macerasının ardından yerleştikleri Urla'da akıllarındaki bağlara, şaraphaneye ama özünde kendilerine kavuştular.

[Yazı: Dilek Gappi - Fotoğraflar: Semih Çelenk]

Çevremde çoğu kişinin hayali, hayatının kalan kısmını bağların yeşilliği arasında kendi ürettiği şarabın tadıyla geçir-mektir.

Kısa süreliğine bu hılyaya kapılmış ve göründüğü kadar kolay bir iş olmadığını kavrayıp boyunun ölçüsünü almış biri de olsam, hala aklımın bir köşesinde yeri var bağcılığın, şarap üretmenin....

Zor iş, öncelikle güzel sonuçlara ulaşabilmek adına sermaye ardından detaylı mücadele gerektiriyor.

Bu ideallerini, iki ayrı meslekten, zıt yaşam biçimlerinden ve yüzbinlerce kilometre uzaktan gelerek yapan bir çift, Bilge & Reha Özgünlü çifti.

AMERİKA'DA BAMBAŞKA BİR HAYAT

İkisi de İzmir'in tanınmış ailelerinden olan Özgünlü'lerde ilk olarak Bilge Özgünlü mimarlık masteri yapmak üzere 1990'ların başlarında Amerika'ya gidiyor. Ardından İzmir'in ilk windsörfcüsü, gitaristi dönemin hızlı delikanlılarından Reha Bey Amerika macerasını Bilge Hanım için göze alıyor.

Evlenerek, kendilerine mesleklerine dayalı tipik bir hayat kuruyorlar. Bilge Özgünlü Amerika'nın en büyük hipermarket firmalarından Kmart'ta kariyer basamaklarını hızlı geçiriyor.

Reha kafecilik, gitaristlik gibi sevdiği işlerde çalışırken 15 yıl Amerika'da geçiriyor. Yaşamları çoğu insan açısından belki de muhteşem. Michagen'da, çok güzel bir şehirde, kocaman çok odalı bir evde yaşıyorlar. Bilge bu şehirde yaşamak için günde 1.5 saat araba kullanmayı göze aldığını söylüyor. Özlemle andıkları dostlar ediniyorlar.

Ancak ilk olarak akıllarına kar suyunu Bilge Özgünlü kaçınıyor. Çünkü Bilge çocukluğunun bağlarına, yeşilliğini, havasına vurgun olduğu Urla'dan her yıl izne geldikçe daha zor kopmaya başlıyor.

"Gelecekte ne yapacağız"ın yanıtı 2000 yılının

bir akşamında Bilge Özgünlü'den geliyor. "Bağcılık yapalım, şaraphanemiz olsun, kendi şaraplarımızı üretelim" deyince hayatlarında yeni bir kapıyı arzusuyla açıyorlar. Ardından Türkiye'ye dönüş kararı ise 2 yıllık bir süreç alıyor....

HAYAT, URLA ÖZLEMİNE DOĞRU AKIYOR

Bir an için Kaliforniya'da bağ almak geçiriyor akıllarından. Ancak yeşilin ve denizin cömert-

liği, vatan sevdasıyla da bütünleşince yüzbinlerce km. uzaklıktan mıknaşıya dönüşüyor. İki yıl boyunca şarapçılık araştırılıyor. Niyetleri, başından beri küçük çapta butik şarap üretimi yapmak. Kendi kontrolleri altında olabilecek kadar. Bugün bu oran 80 dönüm bağ.

ORGANİK BAĞCILIK PAHALI İŞ

Bilge'nin ailesinin bağından cabernet savignonlara anahtar aşılanıyor. 2002'de başladıkları bağlardan 2005 yılından itibaren verim almaya başlıyorlar. Cabernet Savignon, syrah, merlot, chandone çeşitleri üretiyorlar. Urla'nın kalker ve kireçli toprakları bağcılığa uygun. Bağların denize yakın ama deniz seviyesinden 75 metre yukarıda olması üzümle lezzet katıyor.

Ürettikleri ürünün bir kısmını kendi şaraphanelerinde şaraba dönüştürürken bir bölümünü de şarap firmalarına satıyorlar. Ürettikleri şarabın bölgenin karakterini yansıtmayı hediye-landiriyor onları.

SERT, YORUCU İŞ

2006'da şaraphaneyi kurmak da öyle kolay olmamış. Bu tip işlerde bürokrasinin uzun olduğunu söylüyor Reha Özgünlü.

15 tonluk şarap yapma kapasitesi olan şaraphane butik ölçeğe giriyor. Görünen keyifli yanlarının dışında işin zorluğunu ise şöyle aktarıyor Reha:

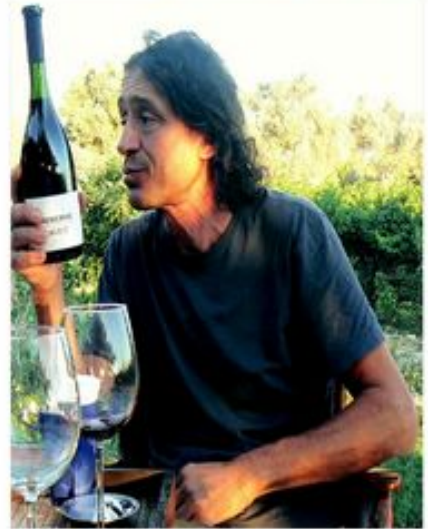
"Bağcılık masraflı iş. Tüm bağlarımızı sıfırdan kurduk. Organik bağcılık yapıyoruz. Amele ücretleri 2002'de 6 dolardı, bugün 35-40 dolar. Ayrıca Türkiye'de benzin ve mazot bile büyük masraf. Bir asmaya 15-16 kere yanaşılıyor.

İklimle de mücadele ediyorsunuz. Bilge ve ben kesintikle kimyasal ilaç kullanmaya kar-

şıyız. Bu da işimizi zorlaştırıyor. Böcek basar moraller bozulur, doğal yöntemlerle nasıl yeneceksiniz ona bakarız, o biterken başka bir şey basar. Böyle bir seramoninin içindeyiz"

KENDİLERİNE ÜRETİYOR GİBİ...

Keyifle, özel olarak filitasyon ve durultmaya tabi tutmadan ürettikleri şaraplarına isim vermek amaç olunca kolay bir karar yetmiş. Urlice... Şaraplarını sadece yerlerinden, Urla'daki bağların arasına gömülü şaraphane neden satıyorlar. Satış mağazalarına vermiyorlar. Alaçati'da sofistike restoranlar, Urla'da Mahfel restoran, İstanbullu şarapseverler, sınırlı sayıda Urlice muhataplarından... İsteklilere şaraplar kargo ile gönderiliyor.

"YARIMADA GELİŞİRSE İŞLER İYİ GİDER"

Reha Özgünlü ile konuşurken şarap üzerindeki ağır ÖTV yükünü de konuşuyoruz. Özgünlü yüksek verginin girişimcilerden daha çok üreticiye zarar verdiğini anlatıyor. "Köylüyü mahfedyor. Şarap üretimi daralıyor. Geçtiğimiz yıllarda Pamukkale Şarapları bızden üzüm alırdı. Hiçbir fabrika üzüm almıyor. Oysa Türkiye şarapçılıkta geleceği parlak ülke. Şarapçılığa uygun çok toprağımız var.

İtalya, İspanya ve daha dünyanın birçok yerini bir yandan gezmeye devam ederken, şarapçılık sektörünü de izlemeye çalışıyorlar. Ticari olmadan, coşkularını yitirmeden kendilerine ürettiyor muşcasına kaliteli şarapları şarapseverlerle paylaşmak idealinden sıyrılmak istemiyorlar.

Bunun için üretimlerini nasıl pazarlayacaklarının planını henüz yapmış değiller. Distribütörlerin daha çok üretim talebi var. Bir yandan da "madem çok çalışıyoruz, daha getirisi olsun" denklemini çözmeye çalışıyorlar. Bu tadı neden daha çok insan almasın? Şimdilik, çok emek verdikleri için işlerini biraz daha büyütme akıllarından geçse de gönülleri acele etmemelerini öneriyor.

ASIL KEYİFLİ OLAN, İDEALE KAVUŞMAK

Bir ideale ulaşmak güzel. İnsan sevdiği işi yapmalı.

Toprakla uğraşmanın meşakkati Reha Özgünlü'nün güneş renkli ellerinden, yüzünden okunsa da, Bilge Özgünlü, günlük yaşamında çoktan kuaförü, manikürü unutsa da keyiflinin ötesinde tatminkarlık sözlerinden, gülüşlerinden yansıyor.

Onlar şimdi kendi topraklarını bulmuş Akdeniz mimozalarını andırıyorlar. Elbette Amerika'da geçen 15 yıl da özleniyor zaman zaman. Arkadaşlarını, yaşamın kolaylıklarını sık anımsıyorlar. Reha Özgünlü'nün daha çok gitar çalıp müzikle

uğraştığı günler aklında.

Bilge Özgünlü arkadaşları dostları öncelikli olarak özlenirse de yaşama duyarlılığını şu sözlerinden görmek mümkün:

"Wall Mart'ın kardeş kuruluşu Kmart'a çalışıyordum. Çok büyük bir hipermarket zinciri. Ancak özellikle son zamanlarda fark ediyordum ki büyük alışveriş merkezleri küçük esnafı öldürüyor. Dükkanlar iflas ediyor. Alışveriş insanlara özgü bir iletişim olmaktan çıkıyor mekanikleşiyor. Kentsel çöküş başlıyor. Çalıştığım işte buna birebir şahit oldum. Biraz da hayallerimi bu duygular pekiştirdi"

Böyle bir duyarlılık Urla'nın doyumsuz tatla üzüm ve onlardan üretilen şarabın lezzetiyle buluşunca bugün yedi yıl önce verdikleri kesin dönüş kararından büyük keyif alıyor Özgünlü çiftine...

Yaşam hızlı geçince, idealler, hedefler arasında çocuk isteği hep ertelenen talep olmuş. "Sonra bir baktık, 50'yi geçmişiz" diyor Reha Özgünlü.

Artık yaşamlarında "Urlice" var. Onlar yaptıkları işi tüm mütevazılıklarıyla "Bizimki lezzetli şarap, sağlıklı bağ yapmak ve yiyip içmek" diye tanımlıyorlar.

Yemyeşil bağların arasında, özenle ürettikleri şaraplarını tadımlayarak, Reha Özgünlü gitarını çalarken Amerika'daki günler gözlerinin önünden geçse de, her ikisinin de dudaklarından "doğru karar" sözcükleri dökülüyor.

Narlidere'de Yukarı Kahveler

Metropolde köy keyfi!

[Yazı: Yaşar Eylce]

Bazen insan konuya nereden gireceğini şaşırıyor. Bu ya bilgisizlikten, ya da bilgi birikimden meydana geliyor. Hâlbuki benim elimde, "Köy Keyfi" ve "Yaşatılan tarih" hakkında o kadar çok not var ki anlatabilmem için gün boyu yazmam lazım. Uzun yaz günlerinde biz İzmirli'ler ne yapıyoruz?

Ya sayfiye olarak adlandırdığımız deniz kıyılarına, yazlıklarımıza ya da yaylalara yani yükseklerle çıkıyoruz. Ama İzmir'in içinde, metropolde "köy keyfi" yaşadığından kaç kişinin haberi var?

Aslında birkaç yıl önce tesadüfen ben İzmir'in şirin ilçelerinden Narlıdere'de bu "köy keyfini" tesadüfen yaşamıştım. Ve orada, kimimizin "tahtacı", bazılarımızın "Alevi", ya da "Bektaşî" dediği kişilerle tanışmış, o güzel çağdaş, Atatürkçü, laik insanlarımızla bir arada olmuştum.

Daha düne kadar "Alevi" kelimesi imalı tanımlara kurban edilirken ya da Aleviler "farklı yaratıklar!" olarak gösterilirken, onlar da ya korkudan, ya da baskıdan olsa gerek "Aleviyiz" demeye çekiniyorlardı.

Şimdi ise "özgürlükler ülkesi" Türkiye'mizde, rahatça "Aleviyim" dedikleri gibi, kültür-

Arada bir başımızı kaldırıp yaşadığımız kente, kendine özgü kültürleriyle yoğrulmuş, onlardan kopmayan insanlara bir bakabilirsek yaşamın ne renklerini görebileceğiz. En azından bir kez Narlıdere'deki Yukarı Kahvelere çıkabilirsek hala bir yaşam kültürünün sıcaklığını yüreğimizde hissedeceğiz..

lerinden, yaşamlarından örnekler veriyor, kutlamalarına sizler de alıyorsunuz. Ve de "Cem evleri"ni şehrin ve ülkenin ileri gelenlerine açtırabiliyorlar.

Daha geçenlerde, İzmir'in Kemalpaşa ilçesindeki Hamzababa etkinliklerine katılan İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu, "Ayrımcılığa karşı ve herkesin inancını özgürce yaşadığı Türkiye'yi yaratmak için el ele kol kola çalışacağız" demişti.

Kocaoğlu, İzmir'deki Alevi Bektaşî Dernekleri'nin Hamzababa Köyü Muhtarlığı ile birlikte düzenlediği 22. Hamzababa Anma Törenleri'ne katılmış, yaptığı konuşmada, birlik ve beraberlik mesajı vermişti. Alevi Bektaşî kültürünün önemine ve zenginliğine değinen Başkan, Alevi toplumunun Anadolu'da mutlaka gelişmesi ve sesini duyurması gerektiğinin altını çizerek şöyle devam etmişti:

"Ayrımcılığa temelden karşıyız. 5 yıldır bu politikayla hareket ediyoruz, ayırım yapmıyoruz. Alevi toplumu ile birlikte el ele tutuşuyoruz. Bu, zaten bizim temel görevimiz. Hep birlikte daha iyiye, aydınlığa, herkesin inancını özgürce yaşadığı Türkiye'yi yaratmak için el ele kol kola çalışacağız."

O gün, Hamzababa Anma Törenleri'nde semah dönülmüş. Mustafa Özarslan, Güler Esen, İsmail Kaya ve Melih Aşar'ın söylediği türküler tüm vatandaşları coşturmuştu. Hamzababa son zamanlarda Alevi-Sünni kardeşliği adına gerçekleştirilmiş en güzel örneklerden biri. Ancak konumuz "Hamzababa" değil, İzmir'in içinde, göbeği sayılan Narlıdere ilçesinde yaşatılan "Köy Keyfi". Siz buna

"Kahve kültürü", ya da "Yaşatılan gelenek" de diyebilirsiniz... Ya da "Alevi Kültürü"nden söz edebilirsiniz...

Belirttiğim gibi, aşağı veya yukarı Narlıdere'de oturanların yüzde 90'ı, hatta 99'u ya Alevi'dir ya da Alevi bir aile ile yakın bağlantısı vardır...

DÜNYA BARIŞININ SESİ

Narlıdere'de, "Atatürk", "İnönü", "Demokrasi", "Huzur", "Narlı" ile "Aşık Veysel", "Pir Sultan Abdal" gibi isimleri hemen her köşe başında rastlarsınız. Demokrasi Meydanı'nda sık sık düzenlenen etkinliklerde "Ülke ve Dünya Barışı" için halkla birlikte söylenen şarkılardan, konserlerden herhalde hemen herkesin mutlaka haberi olur.

Narlıdere Demokrasi Meydanı'nın başında bir Efsane Belediye Başkanı "Ahmet Piriştina"nın adı da bulunuyor.

Aklıma burada Narlıdere Belediye Başkan Abdül Batur'un Piriştina ile sağlığında Yukarı Narlıdere'deki köy meydanı'ndaki anlattığı ziyaret geliyor... İki Başkan ağaç ve asmaların gölgesinde oturup bir yandan serinler, diğer yandan da vatandaşlarla sohbet ederler... Bir ara Başkan Abdül Batur, Barakası'nın üzerine "dinlenme tesisleri" yazan köfteci Veli Köfteci'ye takılır, daha doğrusu laf atar:

"Burayı kapatmanın zamanı geldi!" der. Yani, "Senin barakan bu güzelliğe yakışmıyor" demeye getirir sözünü...

Biz hep Karadenizlileri "hazır cevap" biliriz ya, Alevi kültürünün en iyi yaşatanlardan birisi olan Köfteci Veli de yanıt verir:

"Çok iyi olur Başkanım, ama alüminyum olsun. Camlar da içeri görölmez cinsinden..." Rahmetli Ahmet Piriştina da, Abdül Batur da uzun süre gülmekten kendilerini yere alamazlar.

Bu arada, Rahmetli Başkan Piriştina, "Sana nasıl müsaade ediyorlar?" diye sorunca mesleğini soyadından alan Veli Köfteci, "Ne olacak Başkan Abdül Batur'a şurada bir yemek ısmarlar, köfte de verince iş hal olur..." diye yanıt verir.

Bunun üzerine Ahmet Piriştina hızını alamaz "Tamam Narlıdere Belediye Başkanını bir köfteye aldın, ya ben buraya zabıtalara gönderirim ne yapacaksın?" deyince, köftecinin: "O küçük başkan ona bu kadar. Sen Büyük Başkansın, seni de sahil evlerinde güzel bir restorana götürür, içkini de alırsın..." demesini hala keyifle anlatıyor Başkan Batur....

İşte böyle...

İster Yukarı Köy, isterseniz "keyif köşesi", isterseniz bir başka isim verin Narlıdere'nin;

elektrik ve telefon kabloları yer altına alınan, Aşık Veysel Sokak ve diğer çıkmaz sokakları ile İnönü Caddesi'nin bir bölümü ve meydanını kaplayan, granit taş ile örülü bu bölge bambaşka bir yaşama tanıktır.

TERTEMİZ, PIRIL PIRIL CENNET

Bölgede meydanın üstü pergule ile kaplı ve de yılların çeşmesi de onararak halkın hizmetine sokulmuş durumda. Bu kadarla da kalınmamış, kent mobilyaları konulmuş, İl Özel İdaresi'nden hibe fon kullanılarak, planları hazırlanmış.

Evlerin hepsi ve sokaklar ilk günkü özelliklerini koruyorlar. Her taraf tertemiz, pırıl pırıl... Komşuluk münasebetleri en üst seviyede... Burada yaşam çağın hengamesinden çıkmış bir yaşam tarzına, alışkanlıklara dönüşmüş. İşinden dönen erkekler evlerine gitmeden önce mutlaka bu meydana geliyor ve birbirine takılıyor. Yolda gördüğünüzde ise ya "Köye gidiyorum", ya da "Köyden geliyorum" derler. Yani, burası, bu buluşma yeri hep "Köy" olarak adlandırılır. Buraya uğramadan edemezler. 05 Mart 2009 tarih ve 3865 sayılı İzmir 1 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu, 1/ 5000'lik imar planlarını onaylamış, 1/1000 ve 1/500 İmar Planları

İster Yukarı Köy, isterseniz "keyif köşesi", isterseniz bir başka isim verin Narlıdere'nin; elektrik ve telefon kabloları yer altına alınan, Aşık Veysel Sokak ve diğer çıkmaz sokakları ile İnönü Caddesi'nin bir bölümü ve meydanını kaplayan, granit taş ile örülü bu bölge bambaşka bir yaşama tanıktır.

hazırlanmış Meclis'e sunulmuş bulunuyor. Planlar onaylandıktan sonra tescilli binalar istimlak edilip roleve ve restorasyon işlemleri yapılacaktır. Avrupa'nın ünlü birçok şehrinde bile göremediğimiz bu güzellik nedense 2007 yılına kadar görülmemiş üstelik. Ortaya çıkarmak için hiçbir çalışma yapılmamış. Belirttiğim gibi, 2007 yılında İzmir İl Özel İdaresi tarafından sağlanan hibe fon ile bu sokak ve meydan iyileştirme çalışmaları yapılabiliş. Yine unutmadan dile getireyim; Narlıdere Belediyesi'nin müracaatı üzerine Narlıdere ilçesi sınırları içerisinde İzmir Kültür ve Tabiat Varlıkları Kurulu'nun 04 Haziran 1992 tarih, 3750 sayı ile bu bölge "Kentsel Set" ilan edilmişti. Narlıdere Belediye Başkanı Abdül Batur ile bu Köy Meydanı'nda buluştuğumuzda, Başkan "Bana biraz müsaade" dedi ve tek herkesin elini sıkıp hatırlı sorduktan sonra yanıma geldi. Herkes kendi halindeydi, kimisi okey, bazısı kağıt oynuyor. Çay içen hatta bira yudumlayanlar da vardı. Bu arada, her zaman olduğu gibi aşklar gibi "taş atma" ya da "sa taşmalar" da oluyordu.

KÜLTÜR CANLANDIRILDI

Başkan Batur yanıma geldikten sonra, "Dinlenme Tesisli" sahip ve yöneticisi Köfteci Veli'nin getirdiği çayı önce içmek istemedi,

"Yok yahu, sen 'ismarlayacağım' dersin, sonra herkese 'Başkan'ı bir çaya aldım' diye yayarsın. Sonra da, burada bulunan herkesin parasını da benden istersin!" dedi. Herkes güldükten sonra Başkan'a "Kentlin sahip olduğu mimari değerleri korumaya yönelik sürdürülen faaliyetlere son yıllarda daha yapıcı çözümler arandığını, öncelikli amaçlarının ne olduğunu sordum. Başkan Batur "Sivil mimarlık örneklerini cansız birer anıt gibi korumak yerine kültür mirasımızın mimariye ve şehirciliğe yansıyan birçok yönünü birlikte taşıyan bu yapı gruplarını gelenekleriyle tüm canlılığı ile korumak adına kentsel sit alanları tespit ettik. Ve böylece çalışmaları başlatınca bu güzellik ortaya çıkarıldı" dedi. Uzun hızarın Abidin, Nadir'in Kemal, Mehmet Ağa, Ziver Ağa, Küçük Sadık, Kocaşah'ın oğlu Dede Fevzi, Aydın'ın İbrahim, Dede İbrahim Uryan, Kemal Erdem, Kazım Dede bunlar Narlıdere'de "Alevi Tahtacı Kültürü"nü yayılmasında ve bugünlere gelmesinde emeği olan kişiler...

GELENEKLERE BAĞLI

Aslına bakarsanız, gençler yavaş yavaş bu kültürün dışında kalmaya başlamış gibiler... Kadınlar ve yaşlılar sürdürmeye çalışıyorlar. Muharrem, yani Aşure ayı kutsal ve erkekler için traşsız günler, oruç tutmalar, kesilen kurbanlar, su içilmeyen, yemek yenmeyen günler,

Aslına bakarsanız, gençler yavaş yavaş bu kültürün dışında kalmaya başlamış... Kadınlar ve yaşlılar sürdürmeye çalışıyorlar. Muharrem, yani Aşure ayı kutsal ve erkekler için traşsız günler, oruç tutmalar, kesilen kurbanlar, su içilmeyen, yemek yenmeyen günler, adaklar daha neler neler...

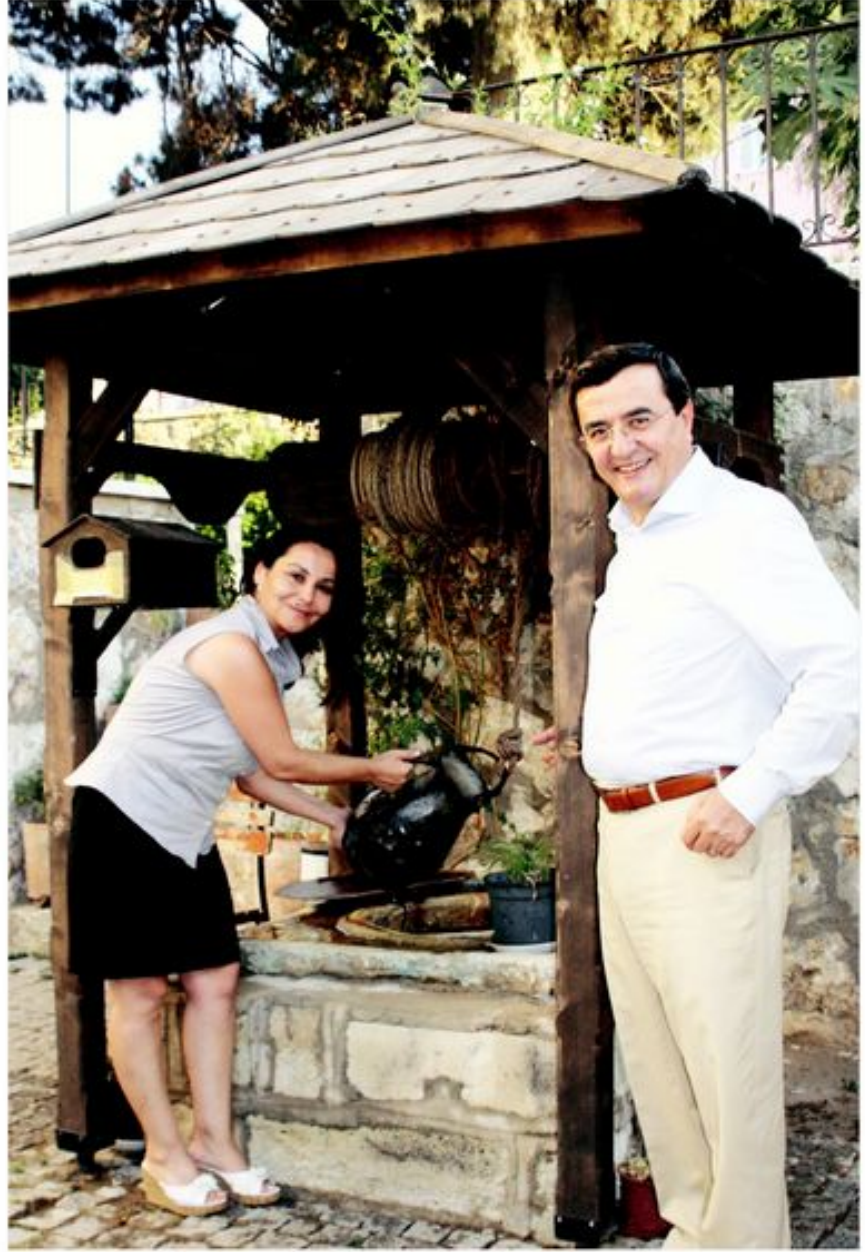

Alevi inanışına göre; Muharrem ayında içki içilmediği gibi, orucunu tutan kesinlikle su da içmez. Yumurta, balık, et yenmez. Bu saydıklarım oruç açıldıktan sonra da geçerlidir. Ama gençlerin arasında bu gelenek pek fazla rağbet görmüyor.

yapılıp dağıtılan aşureler, adaklar daha neler neler... Hep bunlar notlarımda uzun uzun var...

Narlıdere'de yaşayan Alevi'lerin gelenek ve göreneklerini daha iyi tanımak için "tarihin canlandırıldığı" Narlıdere Belediyesi Kültür Evi'ni ziyaret etmenizi önerebilirim. Zaten "Yukarı Mahalle" yani "Yukarı Kahveler" ile bu "Cemevi- müze" arasında sadece bir iki dar sokak ile 150 metre uzaklık bulunuyor. Kültür Evi'nin sorumlusu Meliha Ünsal (0232/239 79 19) bilgi hazinesi gibi... Ne sorarsanız yanıtı hazır... "İlk Kırklar Meclisi'nde cem yapılırken görev alan hizmetliler", "Cem Odası nedir?", "Cemde on iki hizmetliler ve anamları", (Mürşit, Pir, Rehber, Gözcü, Cerağcı, Zakir, Süpürgeci (Faraşçı), Meydancı (İznikçi), Niyazcı (Kurbancı-Lokmacı), Sucu (Sakacı), İbrikdar, Haberci (Peyik), Bekçi (Ayakçı) gibi kültüre dair tam bir bilgi hazinesi Meliha Ünsal...

Ünsal ile Alevi evindeki ağaç kesim ve tarım aletleri, mutfak odası, çeyiz odası, fotoğraf odası, mezar odası, çilehane, kütüphane bilgileri kadar, hemen herkesin ilgisini ve dikkatini

çeken bahçedeki kuyu ve "dilek kutusu" başlı başına bir sohbet konusu... Hani "Falsız kalma, fala inanma" deriz ya, bu kuyu ve "dilek kutusu" gençlerin hayallerini süslüyor ve gelecekleri bir noktada buraya bağlı.

11 GÜNLÜK ORUÇ

Alevi inanışına göre; Muharrem ayında içki içilmediği gibi, orucunu tutan kesinlikle su da içmez. Yumurta, balık, et yenmez. Bu saydıklarım oruç açıldıktan sonra da geçerlidir. Ama belirttiğim gibi gençlerin arasında bu gelenek pek fazla rağbet görmüyor. Oruç 11 tam gün sürer, 12. gün ise saat 10.00'da kurban (horoz) kesilir, adak yerine gelmiş olur. Alevilik için "din değil" diyebiliriz. Bu bir "fel-

sfe" olarak adlandırılır. İzmir'in lokması ünlüdür. Özellikle son yıllarda yollarda, köşe başlarında "hayır" için hep lokma döküldüğünü görürüz. Alevilerde de "hayır" vardır. Narlıdere'de yaşayanlar, 3-7-40 hayrı yaparlar.

Vefatın 52. günü ise dua ile birlikte şerbet içilir. Birinci gün ölünün toprağa verildiği zamandır. Zaten fazla bekletmezler. Evinin önünde, ya da avlu dediğimiz evinin bahçesinde tören yapıldıktan sonra toprağa verilir. Cem evinde bir araya geliniyor, ancak son yıllarda Aleviler de camiden namazı kılındıktan sonra defnetmeye başladılar. Bunun nedeni de, eş ve dostlarının da son görevlerini yapmalarına olanak sağlamaktır.

SEVDİKLERİ EŞYALARLA GÖMÜLÜYORLAR

Alevi inancına göre; sevdiği eşya da onunla birlikte toprağa gömülüyor. Erkekler poşu bağlanır, beline kemer takılır, kadınlara ise "üçetek" adı verilen Değre giydirilir. Üç parça giysiye sanılır. Kaynanası gelini seviyorsa "başbağlama" vermiştir. Kefenin üzerinde; Allah- Muhammed ve Ali'yi simgeleyen "Beyaz- yeşil- al" renklerinden oluşan bez parçaları konur. Hasan ile Hüseyin'i simgeleyen renkler ise "mor-sarı" dır. İşte bu adetler, müsaip (kardeşlik) 1951 yılında mahalle iken köy olan Narlıdere'de hala yaşatılıyor.

Biz Belediye Başkanı Abdül Batur, Meclis Üyesi Feridun Gülek, Kültürevi Sorumlusu Meliha Ünsal ile "Alevilik- Bektaşilik", yani Narlıdere'de yaşatılan bu kültürü konuşurken, bir mürşit torunu vefat etmiş bir gelinin 60 yıllık giysilerini getirerek Kültürevi'ne bağışladı.

ALEVİLİK BİR YORUMDUR

Narlıdere Belediye Başkanı Abdül Batur, Köy meydanı'nda kahvelerin bulunduğu alanda, gölgelik ve serinlikte sohbet ederken ise şunları söyledi:

"Narlıdere'ye ilk yerleşen Tahtacı Türkmen Alevileri'nin 1874 yılında büyük emeklerle kurdukları, inşa ettikleri ibadethanelerini yapıp, kültürlerini yaşadıkları Cemevi o günleri yaşatan, o günden bu yana kültür birikimlerini günümüze kadar taşıyıp sergileyen tarihi bir 'anıt' haline getirildi. Bugün hizmette olan, 250 yıllık bir geçmişi yü-

reğinde saklayan Alevi Türkmen Tahtacı aşiretlerinin titizlikle yaşatıp kuşaktan kuşağa aktardığı gelenekleri tarihi Cemevi'nde hem anlatımsal, hem de görsel olarak canlı bir şekilde gördünüz..."

Doğru gördük ve sizlere de tavsiye ediyoruz... Gidin Alevi'lerle ilgili gerçeği gözleminizle görün, Prof. Dr. Y. Nuri Öztürk ise Alevilik konusunda şunları söylüyor: "Alevilik, İlsam içinde bir tavır, bir yorumdur." Narlıdere'de bir baci anaya, "Bacı Ana, siz Atatürk'ü sever misiniz?" diye sorulunca verdiği yanıt da şöyle olur: "Atatürk hiç sevilmez mi anam! Bizi ondan başka kim sevdi ki... O'nun için canımızı veririz. Hz. Ali'ye yakındır, yüreğimizdeki yeri..."

Halk Ozanı Kurban-ı Kılıç ise dörtlüğünde şöyle der: "İzinde yürürüm, sapmam yolundan, İmamlar torunu Pir Hacı Bektaş, Her zaman her yerde düşmez dilinden, Atatürk ilkeli Pir Hacı Bektaş..."

Pir Bektaş'ı'ye göre ise dört dörtlük cömertlik vardır: Mal cömertliği; zenginlere mahsustur, Ten cömertliği; şehitlere ve gazelere mahsustur, Gönül cömertliği; Ariflere mahsustur, Can cömertliği; Aşıklara mahsustur...

Öyle can, öyle hayat dolu insanlar ki Yukarı Narlıdere'li... Köy Meydanı'ndaki sohbetimi-ze katılan Fikret Hoca'ya "Ne iş yapıyorsunuz?" diye soruyorum, "taşla ilgileniyorum, geçimim taştan" diyor. Maden işiyle uğraştığını sanıyorum. Ama yanlışmışım, çünkü biraz sonra sözle-

**Köy Meydanı'ndaki
sohbetimize katılan Fikret
Hoca'ya "Ne iş yapıyorsunuz?"
diye soruyorum, "taşla
ilgileniyorum, geçimim
taştan" diyor. Maden işiyle
uğraştığını sanıyorum. Ama
yanılmışım. Okey taşından
bahsediyormuş**

rini şöyle tamamlıyor:

"Yok be kardeşim, bugünkü ekonomik sıkıntıda iş gücü var mı? Ben okey oynuyorum... Geçimim okey taşından. Arkadaşları yenip, paralarını alıyorum..."

Bu arada size Yusuf Çotuksöken'den bir "Bektaşî" fıkrasını naklediyim: Bektaşî, camide namaz kıldıktan sonra dua eder: - Ey ulu Tanrım! Bana bir rakı parası ver. Yanındaki sofra da ellerini kaldırıp: "Rabbim, bana iman ver!" der.

Camii imamı hemen arkasındaki bu iki kişinin dualarını iştir ve namazdan sonra Bektaşî'ye döner, "Bak, herkes tanrıdan ne istiyor, sen rakı parası istemeye utanmıyor musun?" diye sorar. Bektaşî ise imam efendinin kulağına eğilip, usulca şunu söyler:

"Ne yapalım Hoca Efendi, herkes kendisinde olmayanı ister!..."

Çeşme Pasarella Restaurant

*İllica koyunun eşsiz
gün batımında, şömine keyfi
ile slow şarkılar eşliğinde
özel yemekler ve
zengin şarap menüsü...*

*Kışın hafta sonları ve
Özel Günlerinizde
Yazın ise sezon boyunca
hizmetinizdeyiz...*

Kendinizi Özel Hissedeceğiniz bir Mekan

AVMB Turizm Ltd. Şti.
Ardıç Mahallesi 5438 Sokak No:6 (Sanatkarlar Sitesi Yanı, Venüs Sitesi üstü) 35930 Çeşme - Ardıç - İZMİR
Telefon: 0.232 717 00 88 - 717 22 23 GSM:0.530 330 29 21 Faks: 0.232 717 18 81
www.pasarella.com.tr

Bay Gülerüz... Tufan Ünal

Haydi çekinmeden söyleyelim; iş dünyasında başarılı çok isim vardır ancak sevilen, mütevazılığı takdir edilen, sıcakkanlılığı ile samimi bulunan kişilere pek de sıklıkla rastlamazsınız. Çoğu zaman davranışların arasına kariyeri anlatan mesafeler girer. Tufan Ünal ise gülerüzü, uzlaşmacı yapısı ve "önce insan"a dair yaklaşımlarıyla bu tanımlardan uzakta, ilişkilerinde dostça bir imbat rüzgarı estirir.

[Yazı: Dilek Gappi - Fotoğraflar: Semih Çelenk]

Öncelikle her zaman gülerüzüyle görürsünüz. Tavrıları herkese karşı saygılı, içtenlikli samimi olduğunu düşünürsünüz. Sonra şu sözlerine tanık olunca yanılmadığınıza inancınız yükselir. "Bir kişi mevkii, kariyeri, işi ne olursa olsun bana soğuk davranıyorsa yanına gidip onu anlamaya, sohbet etmeye çalışıyorum. Soğukluğa, kibire dayanamam. Kim olursa olsun herkesle, simitçiyle, çöpçüyle sohbetten keyif alır, bu sohbetler için fırsat yaratmaya çalışırım" Acaba bu mütevazılığında iş dünyasında patronluğa bir albayın oğlu ve bir damat olarak başlamasının etkisi var mıdır diye, ne yalan, ister istemez düşünüyorsunuz... Anlamaya çalışacak, röportajımız sırasında kendisine de soracağız.

Tufan Ünal ve eşi Gülgün Ünal'la Çeşme'deki yazlık evlerinde görüştük. Cumartesi günüydü. Tufan Bey üzerine basa basa işe gittiğini,

“Deniz Gezmiş okul arkadaşlarımızdı. O çevreye daha yakındım diyebilirim. Bu açıdan da kendimi şanslı hissediyorum. Sanıyorum kişiliğimin şekillenmesinde o günlerin de etkisi vardır.”

Çeşme sevdası yüzünden işini ihmal eden bir işadamlı olmadığını dile getirdi gülümseyerek, sohbeti böyle başladık. İşdünyasında geçen 30 yılını, İzmir'i ama daha çok hayatı konuştuk Ünal'la. Son yıllarda EÇEV'e verdiği destekle dikkat çeken, bir dönem Başkanlığını yapan Gülgün Ünal da bir yandan hayatlarına ilişkin detaylar, bir yandan da EÇEV'e dair yaşadığı deneyimlerle röportajımıza katıldı. Tufan Bey o gün samimi, güleryüzlü, sıcakkanlıydı. Yani her zamanki gibiydi...

İzmir'le kaderiniz sanırım Ankara'da kesişti. Önce, Tufan Ünal kimdir, tüm okuyucularımız için anlatır mısınız ?
T.Ü: Asker çocuğuyum. Liseyi Pendik'te bitirdim. Lise ikide kimya dersinde metalurji diye bir branş olduğunu öğrendim. Etkilenince üniversitede bu dalı seçtim. Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nden metalurji mühendisi olarak mezun oldum. 1971 yılında Gülgün'le tanıştık. Ben son sınıftaydım, Gülgün birinci sınıfa geldi. Okul bittikten sonra master döneminde TÜBİTAK'ta çalıştım. Bu dönemde birçok kente uygulamalı firma ziyaretleri yaptık. Üniversitede çok da mutlu oldum. 68 kuşağının iyisiyle kötüsüyle tüm hadiselerini yaşadık.

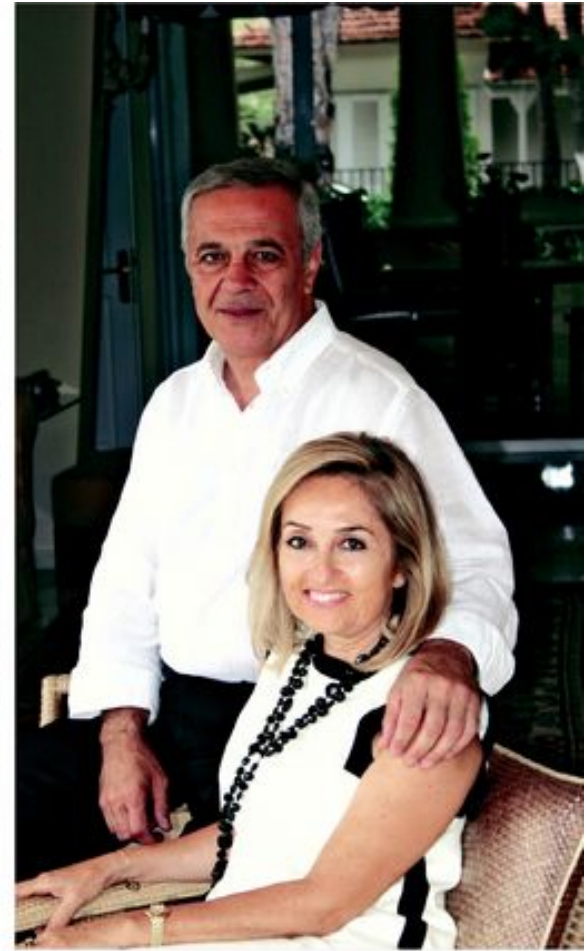
Öğrenci hareketlerine katıldınız mı ?
T.Ü: Doğrudan katılmadım ama Deniz

Gezmiş okul arkadaşımızdı. O çevreye daha yakındım diyebilirim. Bu açıdan da kendimi şanslı hissediyorum. Sanıyorum kişiliğimin şekillenmesinde o günlerin de etkisi vardır.

Yaşamınızın en kritik kararlarından birini, İzmir'e yerleşmek kararını almak güç oldu mu ?

T.Ü: Okul bittiğinde İzmir'e yerleşme kararını vermek zor olmadı çünkü Gülgün oradaydı.

Ancak araya Gülgün'ün ısrarıyla askerlik girdi. Aslında burada ilginç bir anım var. Askerliğe başvurmak için cuma günü kışlaya gitmeye karar vermiştim. Karlı kışlı berbat bir havaydı. Kampustan şehre iniş yok, gidemedim. Pazartesi öğlene kadar yapmam gereken bir iş vardı, öğleden sonra gittiğimde kısa dönem askerliğin çıktığını öğrendim. Askerliğin ardından İzmir'e evlenmek ve çalışmak üzere geldim.

"Hem gece hem gündüz vardiyasıyla aralıksız çalıştığım süreçler çok oldu. Hep şuna inandım. Şansın yaver gidiyor ve yüksek eğitim yapıyorsan ülkeneye bir borcun var demektir. Aslında çoktan ödedim gitti borcumu ya..."

"HAYDİ BEN SIKILDIM" DİYEMİYORSUNUZ...

Gülgün Hanım İzmir'in köklü firmalarından Batıçim'in kurucularından bir aileden geliyor. İlk olarak neden Batıçim'de işe girmediniz ?

T.Ü: Daha doğru geldi bana. Ayrıca o dönemlerde BMC, British Leyland'ındı. Türkiye'nin ilk motor döken dökümhanesine sahipti. Orada çalışmak da bir prestijdi. 6 yıl keyifle mühendislik yaptım. Çalışırken sık sık Leyland'daki dökümhaneye gittik. Gülgün'le de zaten bu arada evlendik.

Bugün adınız neredeyse Batıçim'le birlikte anılıyor. Bu kuruluşa geçmenizden ailenin baskısı oldu mu?

T.Ü: Aileden de talep oldu ama özellikle Şinasi Ertan Bey ısrarla benim Batıçim'de çalışmamı istedi. '82 yılında işletme müdürü olarak Batıçim'e geçtim. Şinasi Bey'in ayrılmasından itibaren murahhas azalık görevini yürütüyorum.

Özellikle damat olarak aile şirketinde olmak ayrıca sorumluluk yükledi mi ? Sonradan çalıştığınız için pişmanlık duyduğunuz anlar oldu mu ?

T.Ü: Galiba hep daha fazla sorumluluk hissettim. Ancak benim ailemden aldığım eğitim, yapısal özellikler gereği başka şirkette olsaydım da farklı davranacağımı zannetmiyorum. Hem gece hem gündüz vardiyasıyla aralıksız çalıştığım süreçler çok oldu. Hep şuna inandım. Şansın yaver gidiyor ve yüksek eğitim yapıyorsan ülkeneye bir borcun var demektir. Aslında çoktan ödedim gitti borcumu ya... Sorunuza döneyim. Aile şirketinin öncelikli farkı şu: "Haydi, ben sıkıldım beyler, başka bir yere gideyim" diyemiyorsunuz. Gidebileceğiniz başka yerler, şirketler olsa da çekip gidemiyorsunuz. Zaman zaman üzerimde bunun ağırlığı olduğunu itiraf etmeliyim.

SOSYAL KONSENSÜSÜ YAKALAYAMADIK

Batıçim'e ilk başladığınız günleri düşündüğünüzde çimento sektöründe ve

GÜLGÜN ÜNAL, TUFAN ÜNAL'I ANLATTI

" Genellikle titiz bir insan... Bana göre Başak burcunun özelliklerini taşıyor. Hatta yemeğe gittiğimizde çocuklar gülüşerek babalarının taklidini yapıyor, masayı düzeltiyorlar. Sakin ve uyumludur Tufan... çinde titizliği bence etkileyici. Raporlamaları daima çok düzgün ister. Bir de hakikatten adaptasyonu yüksek bir insan. İzmir'e geldiğinde ki ben İzmirliyim ve birçok insan tanımama rağmen birkaç yıl sonra benden daha çok insan tanıyordu. Girişken, kolay irtibat kurabilen biridir. İnsan ilişkilerini gerçekten seviyor. O hayatın pratiğine kolay uyum sağlıyor. Ben daha teoriğe yönelik bir kişiliğe sahibim, yapım öyle..."

Yaşam yorumsuz güzel bir şey, zorluğu ile alması ile vermesiyle harika yanları var. Ve ben hep çok şey öğrenmek istiyorum. Daha çok şeyi eyvah öğrenemeyeceğim korkusu galiba yanlışlıklara tahammülü azaltıyor. Yine de çok tahammüllüyüm ben.

Türkiye'de nasıl bir değişim gözlüyorsunuz?

TÜ: Büyük farklar var. '82 yılında oğlum Feyyaz doğduğunda Batıçım'e başladığımda, Türkiye'nin '83 - 87 arasındaki döneminde çimento tüketimi her yıl yüzde 25 büyümüştü. 1987 yılında 22 milyon tonluk tüketim vardı. 2009'da bu rakam 38 milyon ton. Görüldüğü gibi o dönemlerdeki büyümeyi daha sonra yakalayamadık. Ancak bana göre Türkiye'ye dair asıl sorun şu oldu, niye ülke büyürken, yüksek büyüme rakamları yakalandığı dönemlerde dahi sosyal olarak konsensüsü yakalayıp modern ülke olamadık... Açıkçası bunu başaramadık.

Bugün Türkiye'nin geldiği noktadan çok da mutlu değilsiniz o zaman?

TÜ: Maalesef olmadı. En çok buna canım sıkılıyor. Sanki kültürel anlamda da daha kötüye gidiyoruz. Halk popüler kültürü kolayca alıyor. Eğitim seviyesi artacağına düşüyor. Bana öğretilen bilgiler bugünkü gençlere öğretilmiyor. Hâlbuki yapacak o kadar çok şey var ki.

Kamuoyu sizi genellikle sakın tavırlarınız, yumuşak üslubunuzla tanıyor. Her zaman

böyle misiniz? Yoksa sık sinirlenir misiniz? Yalnız, bu soruyu size değil de eşinize sormak daha doğru olacak. (Gülüşüyoruz, sorumuzu Gülgün Hanım yanıtlıyor)

G.Ü: Tufan'ın genel havası uzlaşmacıdır. Ancak ben size söyleyeyim; sinirlendiği dönemler de çok oluyor. Aslında sinirlenmek değil, Tufan'ın siniri daha çok patlamak şeklinde... Sabrediyor ve patlıyor. Sanırım en çok kendini anlatamadığı zamanlarda, bir de haksızlıklarda daha çabuk sinirleniyor. Ama siniri hemen geçiyor. **(Tufan Ünal söze giriyor)**

T.Ü: Evet galiba en çok yanlış anlaşılma tahammülüm yok. Bir de zaman zaman artık hep anlatmaktan yorulduğumu hissediyorum. Sanırım yaşamım boyunca doğru anlamak ve doğru anlaşılacak gibi bir kaygım oldu.

İŞDÜNYASI SİYASİ AÇIDAN ÇABA GÖSTEREMEDİ

- Bu enteresan bir kaygı, biraz da aşırı hırstan kaynaklandığı söylenebilir mi ?

T.Ü: Yaşam yorumsuz güzel bir şey, zorluğu

KIZLARI SELİN ENGELLİ ÇOCUKLARA ÖĞRETMENLİK YAPIYOR

Ünal çiftinin bir kız ve bir oğulları var. Bu yıl onlar için hayli tempolu heyecanlı geçti. Kızları ve oğullarını arka arkaya evlendirdiler. Oğulları Feyyaz'ın bir süre dışarıda çalıştıktan sonra şimdi Batıçım'de iş geliştirmede çalışması, şirkette kurumsallaşmanın başında olması çifti mutlu ediyor. Kızları Selin ise çocuk psikoloğu. Yurtdışında yaptığı doktoranın ardından sorunlu çocuklarla ilgilenmeyi kendisine meslek olarak seçmiş. Gülgün Ünal kızına "bu işi yapmak istediğinden emin misin?" diye sorduğunda "anne, sen ters tarafından düşünüyorsun, bir de o sorunları çözebildiğini düşünmenin mutluluğunu görmeye çalış" yanıtını unutmadığını belirtiyor.

İzmir'i çok seviyorum ama uzun zamandır bir ataletsizlik olduğunu da görüyorum. Siyasi ve yaşam tercihlerinden dolayı şehrin cezalandırıldığını düşünüyorum. Sadece bu dönemde değil, herhangi bir iktidarın kendini özdeşleştiremediği bir kent oldu İzmir.

ile alması ile vermesiyle harika yanları var. Ve ben hep çok şey öğrenmek istiyorum. Daha çok şeyi evvah öğrenemeyeceğim korkusu galiba yanlışlıklara tahammülü azaltıyor. Yine de çok tahammüllüyüm ben. Yeteri kadar yaşamı tadıp tadamadığımız önemli. Yaşadığım her şeyden çok da memnunum. İşimde hırslım var ama asla başkalarına zarar veren aşırı ambitions yok.

- Son zamanların İzmir'de gözde tartışması, kentin gelişimine yönelik düşüncelerinizi sormak istiyorum. Siz İzmir geri kaldı diyenlerden mi, gelişiminden memnun olanlardan mı, hangi taraftasınız?

T.Ü: İzmir'i çok seviyorum ama uzun zamandır bir ataletsizlik olduğunu da görüyorum. Siyasi ve yaşam tercihlerinden dolayı şehrin cezalandırıldığını düşünüyorum. Sadece bu dönemde değil, herhangi bir iktidarın kendini özdeşleştiremediği bir kent oldu İzmir. Çevre yolunu 15 yılda zor bitirdik bugün Kayseri'de 3 çevre yolu var. TOKİ İstanbul'a 65 bin konut yapıyor. İzmir'de bin konutu zorla yapıyor. Bunun örnekleri çok.

- Peki işdünyası da yeşerdiği kente doğru katkılar yapabildi mi sizce?

T.Ü: Belki bizler özellikle siyasi açıdan çok çaba gösteremedik. Geç kaldık. Ben İzmir'in geri kaldığını düşünen gruptan değilim. Süreci Anadolu kalkınıyor diye yorumlamak da mümkün. Asıl sıkıntımız şu; İzmir'in potansiyeli çok ancak özellikle gençlere imkân yaratılmıyor. Sonuçta dünyaya yaşamak için geliyoruz ve İzmir yaşamak için mükemmel bir kent. İş imkânlarını artırmaya yönelik çabaları ise kesinlikle artırmalıyız.

EN ZOR KARAR ANI

- İş yaşamınızdaki en zorlu süreç ne oldu, riskli kararları kolay verebilir misiniz?

T.Ü: Dört-beş sene önce bir yabancı şirketten Batıçim hisselerine "hostile attack" yapılmıştı. Yüzde 25'e yakın Batıçim hissesini topladılar. SPK'dan Türkiye'de ilk kez gönüllü çağrı yapılmasına izin verildi. Üstelik bizlere bilgi dahi verilmemişti. Hatta SPK'nın izin verdiğini NTV'den öğrenmiştim. Bunun üzerine ben de Batı Söke'ye Batıçim hissesi aldımaya başladım. Tabii hemen itiraz edildi. Bu konularda ülkenin tanınmış uzmanlarından Ünal Tekinalp Hocayla çalışmaya başladık. Bursa Çimento'nun benzer bir vakası olduğunu biliyor ve bu örneğe güveniyordum.

EÇEV HAYATIMI DEĞİŞTİRDİ

Gülgün Ünal üniversite eğitiminin ardından bir süre daha akademik yaşamına devam etmiş. Bir süre de Batıçim'de çalışmasının ardından iş yaşamına veda etmiş ve hayatında uzun süre çocuklarla ilgilenerek geçirmiş. Ta ki Ege Çağdaş Eğitim Vakfı'yla (EÇEV) tanışınca kadar. Çeşme'de Türkan Saylan Hoca'yı bir panelde dinlediğinde böyle bir oluşumun içinde yer almaya karar vermiş. Bir dönem başkanlığını da yaptığı EÇEV'in hayatında bir dönüm noktası olduğunu anlatıyor Gülgün Ünal. Bir eğitim seferberliğinin içinde yer almanın keyfini, kiraladıkları binalardan burayı İslami yurt yapacağız diye çıkarılmalarına kadar inanılmazı güç birçok olayı yaşamış. Başkanlığı bıraksa da EÇEV'den kopmadığını ve artık kopamayacağını dile getiriyor Ünal. "Bizden burs almış daha sonra meslek sahibi olan öğrencilerimiz geliyor bu kez biz burs vermek istiyoruz diyorlar O kadar güzel bir duygu ki anlatamam. Ancak hiçbir şeye yetemediğimiz hissi duyuyorum. Günde 500- 600 kişi eğitim görüyor. Sadece bu süreçte engellemeler var onlar üzüyor. Türkiye'nin geleceğine ilişkin endişelerim büyüyor çünkü" diyor.

İşte o süreç gerçekten çok zor bir süreçti. Şirket kontrolümüzden gidiyordu. Biraz önce hırstan söz ettik, ben de işe dair hırslımı bu olayda yaşayarak gördüm. Olayların beklenmedik şekilde, arzum ve etik dışında gelişmesi beni kamçılamıştı. İyi mücadele ettiğimi düşünüyorum. Uzun süre yazları Çeşme'ye Gülgünler'in yanına dahi gelemedim. (Gülgün'ü ve görüyorsunuz işte Çeşmesiz yapamam diyen işadamlarından değilim diyor)

- Çeşmesiz yapılabiliyorsunuz ama yaşamın keyiflerini de iyi biliyorsunuz. Vazgeçmem dediğiniz hobileriniz var mı?

T.Ü: Biz denizi çok seviyoruz. Oğlumuz yelkenliğe merak sardı. Sonra büyük bir yelkenli alınca bizler de sevdik. Denize açılmak, sessizlik hoşumuza gidiyor. Sanırım ben sevdiğim insanlarla birlikteyken mutlu oluyorum. İnsanların mutlu olduğunu görmekten keyif alıyorum. Bir de üç beş tablom var, resim yaparken mutluluk duyuyorum. Bir de şaraptan iyiylü güzelli ayırt edebilecek kadar anlarım. Urla'da mahzen gibi bir yerimiz var, açıkçası oradan da keyif alıyorum.

GÜLGÜN ÜNAL "EMEKLİLİK İÇİN ERKEN"

- Yaşama karşı mutlu olmayı bilenlerden-siniz ama ben yine de işinizden söz ederken gözlerinizin parladığını görüyorum...

T.Ü: Tamam itiraf ediyorum... İş başarısı yakaladığımda çok mutlu oluyorum. Onun keyfi gerçekten bambaşka. Bir de Gülgün geçmişte çalıştığı için Batıçim'i iyi biliyor, zaten aile şirketi. Biz evde akşamları işi, şirketi de rahatlıkla konuşuyoruz. Gülgün güzel yorumlar yapıyor. Bu sohbetlerden de keyif alıyoruz.

- Sizi ESIAD ve İzmir'i temsilen bir dönem TÜSIAD'da görmüştük. Ancak İTO ve EBSO'da göremedik. Bunun özel bir nedeni var mı?

T.Ü: Yasayla kurulu olan yerlerin tam anlamıyla sivil yapısı olduğuna inanmıyorum. daha ziyade TÜSIAD, ESIAD gibi sivil örgütlenme içinde olmayı seviyorum. Diğer kurumlarda kulisler, seçim telaşları var ve sanırım ben bunlarla uğraşmayı sevmiyorum.

- İşdünyasında yılların birikimine sahipsiniz. Başarılı olmak için ne tavsiye edersiniz?

T.Ü: Öncelikle takipçi olmayı tavsiye ediyorum.

"DOĞAYA KARŞI DA TITİZİM"

Tufan Ünal'a şöyle bir soru yöneltiliyor. Yaşamda titizliğinizden söz ediyorsunuz. Ancak çimento gibi çevre açısından riskli bir sektörde faaliyet gösteriyorsunuz. Aynı titizliği çevreye karşı gösterdiğinizizi de söyleyebilir misiniz?

Ünal bu sorumuzu şöyle yanıtlıyor:

"Çimento sektöründe kimyasal kullanılmıyor. Hammaddede de proseste de kimyasal yok. Atığımız evsel atık. Sadece atmosfere yaptığımız emisyonlarda ise kükürt ve azot oksitlerimiz var. Bunlar da kabul edilebilir limitler içinde. Eskiden partiküle toz da atıyorduk. Şimdi elektrostatik ve torbalı filtrelerle tutma şansı var. Bacadan çıkan gazda ciddi şekilde tedbir alındığını söyleyebilirim. Tabii ki karbon kükürt ve azot oksitlerinde doğaya zararlı gaz verdiğimiz biliyoruz. Bunu minimuma indirmek için, iyi yanma ile minimize ediyoruz ve kaliteli yakıt kullanıyoruz. Çünkü havaya bu partikülleri veriyorsan, karbonu iyi yakamıyorsun demektir. Bu aslında firmanın da işine gelmez. Ancak bunu da ortadan kaldırmak için Batıçim olarak yenilenebilir enerji yatırımı yapmak istiyoruz. İlk fırsatta ortam düzelse rüzgâr enerjisine yatırım yapacağız. Sadece biz değil tüm çimento sektörüne "rüzgâr tarlaları oluşturalım" çağrısında bulunuyoruz.

Dümeni iyi tutacaksınız. Bir de yaptığınız işler doğru, dürüst olacak. Etik kuralları uyulmazsa ipin ucu bir gün kaçır ki toparlayamazsınız. Etik zemini sağlam tutmak lazım.

- Gülgün Hanım kısa süre önce iki çocuğunuzu da üst üste evlendirdiniz. Sizce Tufan Bey için artık emeklilik zamanı gelmedi mi?

G.Ü: Tufan, 49 doğumlu, 60 yaşını yeni bitirdi. Dede olabilir ama emekli olması çok zor. Bence bir süre sonra emekli olmaması lazım çünkü kaynayan enerji var. Emeklilik onu çöktürir...

Antakya'dan Halep'e

yolculuk

Günümüzden 2000 yıl öncesi Antakya, Roma ve İskenderiye'den sonra, bölgenin üçüncü büyük kentiymiş ve her dinden, kültürden insanın yüzyıllar boyu barış içerisinde yaşadığı bir yer olmuş. Camiler, kiliseler ve sinagoglar şehir merkezinin dört bir yanında ve insanların birbirlerine olan hoşgörülerini size büyülüyor.

[Yazı ve Fotoğraflar: Zeynep Şükürer]

İnsanın içinde olduğu her şeyi seviyorum. İnsanı farklı kılanı seviyorum. En basit haliyle düşünmek deriz, o eylem sırf bize özgüdür. Düşünen insan sorgular, araştırır, kendi tezini ortaya koyar, sonra bu düşünceyi kendine ait başka bir tez ile çürütür, yeniden üretir ve yeniden çürütür. Hayat boyu süren kısır bir döngüdür bu. Ne demiştik, insanın içinde olduğu her şeyi seviyorum işte. İnsanın kendisi, döngüsü ve yolculuğunu seviyorum. Farkındayım çok havada kaldı söylediklerim, bu yazıyı yazmaya başlamadan önce bu gezinin bana düşünsel anlamda büyük bir katkısı olduğunu ancak böyle açıklayabiliyordum.

İşte tam bu noktada daha kişisel şeyleri açıklamam gerekebilir. Kendimi daha yeni keşfediyorum. Sanat diyorum, felsefe ve tarih hepsi aynı kapıya çıkıyor. Bildiklerimizin çok ötesinde bir kavram aslında bu insan denilen karmaşası. "Hedef"e ulaştırmayı amaç edinmek yerine, bu öğeler insanı yolculuğa çıkarmayı seviyor. Yolculukta olmayı sevdiriyor size. Soru işaretlerinin yan koltuğunuzda oturduğu bir otobüste diyelim mesela, camdan dışarı bakıyorsunuz.. düşünmek ve hissetmek, sizde herkesin algısının ötesinde çok hoş bir tat bırakıyor.

Antakya gezisi için çok heyecanlıydım; otobüsümde camdan dışarı bakacaktım ve belki otobüsten inip baktığım manzaranın içinde kendimi bulacaktım. Aklıma gelen ilk sahnede fotoğraf makinem boynumda sokakları geziyordum.

Nitekim hayalim gerçek oldu. Düşündüm ve bol bol fotoğraf çektim.

İPİN UCUNU KAÇIRALIM

Uçaktan indik, karnımız acıkmıştı. Gezi bittikten bir hafta sonra bile üzerimden atamadığım aşın tokluk hissi Adana'da gittiğimiz bu restaurant-da başladı. Değişik, acılı meze ve yemekler ile bezeli bir masa tam karşınızda "hayatımda kaç defa geleceğim buraya sınırları aşayım, ipin ucunu kaçırayım" diyorsunuz. Bu kalıtsal bir şey herhalde; bunu söylememin sebebi ailemle

çıktığım her gezide, gezideki ana unsur kaliteli yemekten alınan haz olmuştur. Yaşamak için yemek yerine yemek için yaşamak gibi... İronik bulurum bu durumu, aslında insanın açgözlülüğünü tatmin etmesinin çok ötesinde bir şey yediğin şeyden keyif almak. Zaten vücudundan atacaksın, yediğin her ne ise bir hiç olacak. Enteresan bir benzetme olacak bu, yemek yemeyi çok ilahlaştırdım ama diğer türlü "zaten öleceksin neden yaşıyorsun?" düşünce kalıbına benzemiyor mu? Hayatın amacı mutlu olmakmış mesela..

Yemekten sonraki durağımız Sabancı- Merkez Camii'yd. Klasik Osmanlı mimarisi tarzında inşa edilmiş, bütün heybetiyle Adana şehir merkezinin ortasında. Genel görünüm olarak Sultan Ahmet Camisi'ne, plan ve iç mekan olarak Selimiye Camisi'ne benziyor. Etkilendim 8 yılda tamamlanmış olduğunu söylediler bize.

CARPE DIEM

Buradan sonra ise artık Hatay'a geçtik ve Payas Sokullu Mehmet Paşa Külliyesi'ne gittik. Araçtan en son ben indim, yanımda annem de vardı. Külliye girişinde durdum bir an. "Anne, dursana bir dakika!" dedim. "Düşünebiliyor musun? Biz buradayız..tamam tarih böyle bir şey ama insanlar da buradaydı, bu külliye dediler." Olduğunuz ortamdan kendinizi iki dakika soyutlayınca..garip..insan kelimelere dökemiyor. Fotoğraf çekmeye başladığımdan beri üzerinde ciddi bir şekilde düşünmeye başladığım bir kavram Carpe Diem. Anı yaşamak diye çevrilmiş

*Günümüzden 2000 yıl
öncesi Antakya, Roma ve
İskenderiye'den sonra, bölge-
nin üçüncü büyük kentiymiş
ve her dinden, kültürden insa-
nın yüzyıllar boyu barış içeri-
sinde yaşadığı bir yer olmuş.*

Türkçeye. Ancak, tam çevrimi anı yakalamak olarak geçiyor. Bence, insan anını yaşayamaz.. insan, ya geçmişindedir ya geleceğinde ama hiçbir zaman şu anını düşünmez. Madem de-
dim anı yaşayamıyorsam o zaman en azından yakalamak istiyorum. Yakalamak ve o anda yaşayamasam bile sonradan tekrar tekrar yaşa-
mak, bir şekilde yaşatmak.. Bu yaratımına bir ad taktım, zihin fotoğrafı nedeni ise her şeyin zihnimde ben istemesem bile böyle bulunması! Payas'ta bulunan Sokullu Külliyesi hakkındaki tarihi verilere gelelim şimdi de. "Mimar Sinan'ın en başarılı yapıtlarındandır. 1571'de yapılan külliye, Engebeli bir alana geometrik bir düzen içinde yerleştirilen cami, medrese, tekke ve şadırvandan oluşmaktadır. Yapı 16. yüzyılın özgün çinileriyle süslüdür. Medresenin düz çatılı revakları ve kubbeli odaları cami avlusunu üç

yönden çevrelemektedir." Bana ilginç gelen bir diğer tarihi bilgi de özellikle İstanbul-Mekke güzergahında her günlük yürüme yolu mesafe-sinde birer külliye inşa edilmiş olması. Yürüme yolu üzerinde yer alan bu külliyeler menzil diye de adlandırılmış.

ÜÇ DİN AYNI KENTTE

Sokullu Külliyesi sonrası İskenderun'da bulunan marinaya bir çay molasına gittik. Oradan sonra ise otelimize yerleştik. Eğer ki Antakya'ya giderseniz bu geziye katılan herkesin şiddetle önereceği bir oteldi kaldığımız otel; Savon Otel. Savon Otel, eski bir sabun fabrikasıymış, Antakya'nın tarihi dokusuna uyan estetik bir yapı olduğu gibi kaldığımız süre boyunca herhangi bir sorunla karşılaşmadığımız için memnun kaldığımızı söyleyebilirim. Otelde

yorgunluğumuzu attıktan sonra akşam yemeği için hazırдық(!) Açıkçası ben hazır değildim ama dediğim gibi burası Antakya'ydı hazır olmalıydık... Gezinin ilk günü oldukça yoğun geçti ve yorulduk ama Antakya'ya geldik bunun bir anlamı olmalı!

Günümüzden 2000 yıl öncesi Antakya, Roma ve İskenderiye'den sonra, bölgenin üçüncü büyük kentiymiş ve her dinden, kültürden insanın yüzyıllar boyu barış içerisinde yaşadığı bir yer olmuş. Şu an için Antakya halkı, Sünniler, Nusayri Alevileri, Ortodoks ve Yahudilerden oluşuyor. Günümüzde Antakya nüfusunun %60'ını Sünniler, %40'ını ise Nusayri Alevileri oluşturuyor. Şehirde yaşayan Rum Ortodoksların sayısı ise bin 200 civarında. Bu Rum Ortodokslar, İstanbul Ruhani Liderine bağlı olmayıp, Antakya Patriğine bağlılar. Camiler, kiliseler ve sinagog-

Nitekim Kilisenin avlusundan binaların içine girdiğinizde duvardaki dini içerikli resimlerin yanında İncil'den yapılan Türkçe alıntılar görürsünüz. O alıntılardan biri çok hoşuma gitti ve anında defterime yazdım.

lar şehir merkezinin dört bir yanında ve insanların birbirlerine olan hoşgörülerini siz büyülüyor.

HABİB-İ NECCAR DAĞI

Ertesi gün ilk durağımız otelimize yürüme mesafesinde bulunan Habib-i Neccar Camii'yd. Geziyi daha da eğlenceli kılan rehberimiz Burçak ve aynı şekilde rehber olan amcası etrafında toplanarak cami hakkındaki şu tarihi bilgileri edindik:

"Bir Roma tapınağından kiliseye, daha sonra da İslamların Antakya'yı zaptından sonra camiye dönüştürülmüştür. Anadolu'nun ilk camisidir. Caminin kuzeydoğu köşesinde yerin 4m. altında Habib-i Neccar'ın türbesi vardır. Buradaki mezarda Habib-i Neccar'ın başı bulunmaktadır. Gövdesi ise Silpius dağındaki bir mağaradadır. Bu nedenle adı geçen dağa günümüzde Habib-i Neccar Dağı denilmektedir"

Habib-i Neccar Camii'sinden sonra ise Sarımiye Camii'nin hemen arkasındaki daracık bir aralıktan giriş kapısına ulaşılır, 19. yüzyılda Osmanlı padişahından alınan özel izinle eski bir Antakya evinin kiliseye dönüştürülmesi ile ibadete açılan Katolik Kilisesi'ni ziyarette gittik. Kilisenin mimarisini dışarıdan görme olanağı yok, dışarıdan sadece tepesindeki çanı görülebiliyor. Katolik

Kilisesi'yle ilgili en enteresan ayrıntı ise ibadetlerini Türkçe yapıyor olmaları.

Nitekim Kilisenin avlusundan binaların içine girdiğinizde duvardaki dini içerikli resimlerin yanında İncil'den yapılan Türkçe alıntılar görürsünüz. O alıntılardan biri çok hoşuma gitti ve anında defterime yazdım.

Mesih İSA

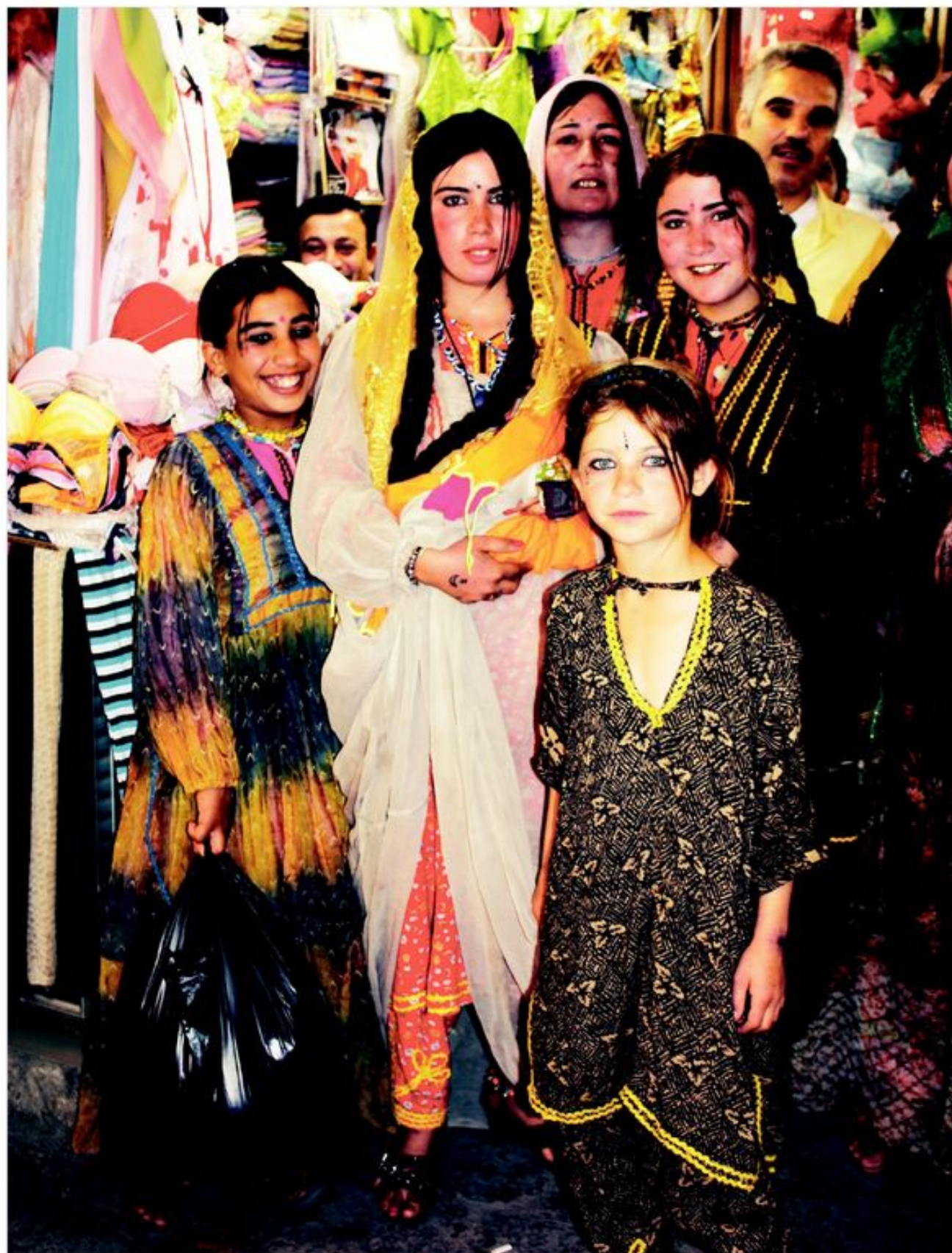
"Yol, Gerçek ve Yaşam Benim."

Yuhanna 14,6

OTANTİK VE CEZBEDİCİ

Katolik Kilisesi sonrası ise Sinagog'a ziyarete gittik. Sinagog'da Yahudi cemaatine ilişkin dinlediklerim ilgimi çektiği kadar beni biraz hüzünlendirdi de. Antakya'da böylesine güçlü bir temele sahip bu kültür ne yazık ki yavaş yavaş eriyip yok olma tehlikesiyle karşı karşıya. Antakya'da yaşayan Yahudilerin geçmişleri

2000 yıl öncesine dayanırmış ve bu insanlar Anadolu'ya yerleşen ilk Yahudilermiş. Daha yakın geçmişe geldiğimizde ise; yirminci yüzyılın başlarında, Antakya'daki Yahudi sayısı 1500 civarındaymış. 1948'lerde, İsrail'e yoğun bir göç yaşanmış. 1980 öncesi, bazı nedenlerden dolayı, İsrail'e ikinci bir göç olmuş. Bu göçten sonra, Antakya Yahudi nüfusu 150 kişiye düşmüş. Nüfusun eksilmesinin bir başka nedeni de, gençlerin üniversitelerde okumak amacı ile İstanbul'a taşınmaları olmuş. İstanbul'a giden gençler yanlarında ailelerini de götürmeye başlayınca, nüfus daha da çok azalmaya başlamış. Bugün, Antakya'da, en genci ellili yaşlarda olan 38 kişi yaşıyor. Kaçınılmaz son yarından da yakın gözüküyor. En azından bu kültür tamamen yok olmadan orayı ziyaret edip bu kültüre kendi gözlerimle tanık olabildiğim için kendimi şanslı hissediyorum.

Sinagogdan çıkışımızda gözünüzde canlandırabilmek için herhangi bir sıfat bulamadığım sokak aralarından geçtik. Evet, sıfat yok ama güzeller. Tamam o sıfatı buldum.. otantik ve cezbediciler.

GÜNAHLAR AFFOLSUN

Dolayısıyla çok fotoğraf çektim ve sonunda Arkeoloji Müzesi'ne vardık. Mozaik koleksiyonlarının zenginliği yönünden Tunus'daki Bordo Müzesi'nden sonra, dünyanın 2.büyük müzesi. 34 binin üzerinde esere sahipmiş. "7 oda, 2 salon ve bahçesinde sergilenen yapıtlar Yontmataş, Yenitaş, bakırtaş, Sümer, Asur, Hitit, Yunan, Roma, Bizans, Anadolu-İslam ve Osmanlı dönemlerini kapsar."

Mozaikler ve mitolojik hikâyelerinden sonra ise Saint Pierre Kilisesi'ne geçtik. "Hristiyanlığın ilk mabetlerinden biri sayılan kilisedir. Önu duvarla kapatılmış bir doğal mağaradır. Hz. İsa'nın ölümünden sonra MS 29 yılında Antakya'ya gelen Saint Pierre burada vaazlar vermiş, İsa'ya inananlara Hristiyan ünvanı ilk kez burada verilmiştir. Hristiyan alemi için, Kudüs ve Roma gibi kutsal bir yer olması nedeniyle Papa VI. Paul tarafından 1963 yılında hac yeri olarak ilan

edilmiştir. Her yıl 29 Haziran günü İstanbul'dan ve çevre illerden gelen çok sayıda din adamı ve Hristiyan cemaatin katıldığı ayin yapılır. Papalık beyannamesinde, bu kilisenin yılın herhangi bir gününde hac amacı ile ziyaret edilebileceği, bu ziyareti yapan Hristiyanların bütün günahlarının affolunacağı belirtilmiştir." Kendi günahlarım affoldu mu bilmiyorum ama

tarih sahnesinde bu kadar önemli olan bir yeri ziyaret etmek enteresan bir deneyimdi. Saint Pierre'de kutsandıktan sonra bir çay molası vermek üzere Harbiye şelalesine gittik. Oradan ise artık otele dönmemizin zamanı gelmişti. Otelden ayrıldığımızda akşam restoranta yemek yemeğe gittik. Yemek sırasında bir ara herkes dışarı çağıldı ve bir baktık ki bir folklor ekibi bizi coşturmaya hazır bekliyor. İlk başta herkesin çekingen oluşu gözlerden kaçmadı tabii.

Ama ekibin yarattığı muhteşem atmosfere de hayır diyebilmek biraz zor gelmiş olmalı ki sonraki sahnede herkes bu çekingenliği unutmuş müziğin ritmi ile kendini kaybetmişti. Hop hop hey hey hey . Yemek sırasında da bizlere keyifli dakikalar yaşatan bir çalgı-çengi ekibi olduğunu söylemezsem de olmaz. Bir durum tespiti yapmak gerekirse, ESIAD iyi ki bu geceyi bir şekilde kayda alınmadı, basına sızdırılmadı.

DOĞNUNUN KRALİÇESİ

Ertesi gün saat 5.30'da kalktık. Kahvaltı sonrası otobüslerimize binip Cilvegözü sınır kapısına gittik. Gümrük işlemleri sonrası yerel rehber eşliğinde Halep'e geçtik. Halep, pek çok tarihçi tarafından "Doğunun Kraliçesi" olarak adlandırılan tarihi zenginlikleriyle göz kamaştıran harika bir şehir. Suriye'nin en büyük ikinci kenti ve kelime anlamı olarak Arapça'da ve diğer bazı Sami dillerinde "taze süt" demekmiş. Halep, "Osmanlı İmparatorluğu hakkında bilgi"Osmanlı

İmparatorluğu'nun en önemli kentleri arasında yer almış, Türkçe deyimlere ve Türk edebiyatına yerleşmiş.

"İşte Halep işte arşın" deyimi, Aşık Ömer'in "İşte geldim gidiyorum şen olasin Halep şehri" beyiti, Aşık Emrah'ın sevdiğini Halep'te araması, Kerem'in Aslı'nın ateşine Halep'te yanıp kül olması bu duruma örnek olarak gösterilebilir. Yumuşak iklimiyle, kültür ve sanat çevresiyle, eğlence hayatıyla, zengin mutfağıyla insanları kendine çeken bir özelliği olduğu yazılı kaynaklarda geçiyor. Günümüzde gitmiş olmamıza rağmen ben de niçin böyle dendiğini anlayabiliyim. Kebabın kökeni tartışmalarında da Adana ve Urfa'ya rakip olarak geçmesi de bir ayrı özelliği bu şehrin. Şehrin içine geçmeden önce öğrenim hayatım boyunca sık sık duyduğum o meşhur Kral Yolu'nu ya da tam ismiyle Kral Pars Yolu'nu görme fırsatı bulduk. Tarihi bakımdan önemli bir yeri olan bu antik anayolun, Pers İmparatorluğu kralı Darius I zamanında M.Ö. 5. yüzyılda yapıldığı biliniyor. Darius, bu yolu büyük imparatorluğu boyunca Efes'ten Persepolis'e kadar hızlı ulaşımı kolaylaştırmak için yaptırmış.

"HOŞGELDİN" DİYEN RESİM

Kral Yolu o kadar önemli bir antik eser ki Roma zamanında da kullanılmaya devam edilmiş. Biz Kral Yolu'nda fotoğraf çekilirken otobüsümüzün yanına yaşları 10'u geçmeyen 4-5 çocuk geldi. Ben onların resmini çekerken bana kopardıkları çiçekleri vermeye kalktılar, o an yanımda olan rehberimizden öğrendik ki para isteyeceklermiş. O sırada otobüse binmemiz gerekince, rehberimiz onlara "Şükran" deyip içeri geçmemizi istedi. Nihayet şehrin merkezine doğru ilerlerken bizi gönderen çekilmiş dalgalanan Suriye bayrağı karşıladı. Hemen yanında da Beşar Esad'ın portresi, rehberimiz kendisinin Suriye'de yaptığı açılımlardan bahsederken, açıkcası ben resmin bana "Hoş geldin" demesinin ürkütücülüğüyle meşgul oldum.

Kendisinden de biraz bahsetmek istiyorum. 1965'te Şam'da doğmuş ve 1988'de Şam üniversitesi tıp fakültesinden mezun olmuş. 1992'de göz doktoru alanında uzmanlığını tamamlamak amacıyla İngiltere'ye gitmiş, 1994'te Suriye'ye dönmüş. 2000 yılının haziran ayında orgeneral olmuş ve başkomutanlığa getirilmiş. 17 Temmuz 2000 tarihinde cumhurbaşkanlığı görevine başlamış ve 2000 Ocak ayında evlenmiş ve şu an üç çocuk babasıymış. Bu nazik karşılamadan sonra yolculuğumuza devam ederken Halep'in zengin mahallelerinden de geçmiş bulunduk. Bu mahallelerde bulunan yapılar oldukça ihtişamlı. Otobüsteyken fark etmediğim ve kesinlikle büyük bir yanlışla düşüğüm bir durumdan bahsetmeliyim şimdi de. Haliyle 5.30'da kalkınca ne giymem gerektiğini enine boyuna düşünmeden kısa bir şort giydim. Bu büyük bir hataydı, çünkü; otobüsten indiğim andan itibaren Suriye'de yaşayan kişiler tarafından hor görüldüğümü bakişlarından

hissedebiliyordum. Kendime yaptığım "Zeynep umursama, başka şeylere odaklan" çağrısıyla ne kadar avunmaya çalıştıysam da sonradan Suriye'de bakkal dükkanlarından otobüs camlarına kadar her yerde fotoğrafı olduğunu gördüğüm devlet başkanı Beşar Esad'ın bile beni yargıladığı sanırsıyla şehir içi yürümelerimin hafiften kaba dönüşüğünü itiraf etmeliyim. Evet, neyse bu kabusu bir kenara bırakırsam sıra Halep Kalesi'ne geliyor...

SURLARLA ÇEVRLİ BİR KENT GİBİ

Halep Kalesi'ni gezmek isteyen bir grupta beraber kaleyi gezmeye başladık. Birçok medeniyete ev sahipliği yapan Halep Kalesi, dünyanın en eski ve en büyük kalesi olarak biliniyor. 10 bin 500 yıllık bir geçmiş sahip olan ve Guinness Rekorlar Kitabı'na giren Halep Kalesi, aslında şehrin ilk kurulduğu yerleşim alanı içinde bulunuyor. Tarihi evleri, sokakları, su kuyuları, odaları, camisi ve daha birçok yapısı ile kale yalnız başına bile surlarla çevrili bir kenti andırıyor. Kalenin çevresinde bulunan su bir zamanlar adeta savunma mekanizması gibiyken, küresel ısınmanın etkisiyle burada bir damla su bile kalmamış. M.Ö. 3000'li yıllarda inşa edilen Halep Kalesi'nde çeşitli Mezopotamya devletleri, Roma İmparatorluğu, Bizans İmparatorluğu, Arap krallıkları, Büyük Selçuklu Devleti ve Osmanlı İmparatorluğu devirleri yaşanmış. Kent, Suriye'nin en canlı ticaret ve üretim merkezlerinden biri olmuş. Kaleden sonra yürüyerek Eski Halep'i gezmeye koyulduk. Eski Halep'te sırasıyla Adliye Camii ve Eski Akıl Hastanesi'ne gittik. Oradan sonra gittiğimiz restorantta yediğimiz şeyler Antakya'daki tatlılara çok benziyordu. Etrafımı izlerken kocaman yakışıklı bir erkek posteri dikkatimi çekti. Behlül olarak tanıdığım Kıvanç Tatlıtuğ'un posteriydi bu. Arap ülkelerin-

de kendisinin çok popüler olduğunu biliyordum ama bunu kendi gözlerimle yaşıyınca müthiş şaşırıldığımı söylemeliyim. Sonra sıra Halep'in en can alıcı yeri olan Kapalı Çarşı'ya geldi. Yapılan pazarlıklarla bizi memnun eden bir alışveriş gerçekleştirdik. Halep'e yaptığımız bu günümüzde gezi gerçekten çok değişik ve güzeldi.

TİTUS TÜNELİ

Antakya'da bulunduğumuz son günümüzde ilk durakta Titus Tüneli vardı. Yapılış nedeni yani hikayesi ilginç. "Seleucia Pieria antik kentinin, dağın hemen bitiminde, dağdan gelen derelerin ağzında bir iç limanı vardı. Sellerin bu limanı doldurması tehlikesi ortaya çıkınca imparator Vespasianus zamanında dağ delinerek bir tünel açılması kararlaştırıldı. Tünel Titus zamanında tamamlandı ve derenin önü bir duvarla kapatılarak sel suları, yüksekliği 7 m, genişliği 6 m olan bu tünel vasıtası ile uzaklara akıtıldı, böylece limanın dolması engellenmiş oldu. 130 m'si tünel, kalanı açık kanal halinde olan tünelin uzunluğu girişten Çevlik'e kadar 1380 m'dir." Titus Tüneli'nde ilerleyince deniz tarafındaki girişine göre sağ tarafta, turistik amaçla gezilebilen kaya mezarları var. Rehberimiz bu mezarların denizci mezarları olduğunu söyledi.

Buradan sonra ise öğle yemeği için hareketlendik. Yemek yemeye gideceğimiz yerde Hızır adına yapılmış bir türbe bulunuyormuş. Antakya'da ve Samandağ ilçesinde pek çok yerde Hızır (a.s) adına yapılmış türbe ve ziyaretler olduğu söylendi bize. Ancak bunların en ünlüsü Samandağ sahilinde, Hz. Hızır ile Hz. Musa'nın buluştuğu yer olarak kabul edilen kayanın üzerinde kurulan Hızır (a.s) ziyaretiyim. Restorantın hemen yanında bulunan bu türbenin etrafında 3 defa dönmek bir gelenektir. Biz de otobüsümüzle

bunu gerçekleştirdik. Yemek ardından Vakıflı Köyü tarafını ve Hz Musa Ağacı'nı görmek için yola koyulduk. Antakya'nın Samandağ İlçesi'ne bağlı bir köy Vakıflı Köyü. Vakıflı'da sadece Ermeniler yaşıyor ve portakal bahçeleri arasında, uzaktan güçlükle seçilen sakin bir köy izlenimi veriyor. Yıllar önce büyük kentlere göç eden Ermeniler'in köye dönmeye başladıklarını öğrendik. Fransa'dan bile gelip baba evlerini onaran Ermeniler varmış. Hiç değilse yazın gelip birkaç ay burada yaşamayı istiyorlarmış. Ermenistan'ın eski Devlet Başkanı Ter Petrosyan da buralıymış.

HZ. MUSA AĞACI

Turistik olarak bir köyün insanların önüne sunulmasında bir problem yok gibi ama buranın bir ermeni köyü olması orada yaşayan insanlara antik eser muamelesi yapmamızı haklı çıkarmıyor bence. Buradan sonra ise Hz Musa Ağacı'na gittik. Şansımıza bir düğüne denk gelmişiz, burada da insanlar kendini kaybetmiş dans ediyordu. Antakya'nın havasında bir şey var galiba! Hz Musa Ağacı'nın tarihi kaynaklarda şu şekilde geçiyor; "Samandağ ilçesi Hıdırbey Köyünde koruma altına alınmış ulu bir çınar ağacı vardır. 800-1000 yaşlarında olduğu tahmin edilen, ancak halk arasında 2000-3000 yaşları arasında olduğuna inanılan bir ağaçtır. Gövdesinin çevresi 35 metredir. Bu ağacın Hz. Musa'nın asasının ab-ı hayat (ölümsüzlük suyu) sayesinde filizlenip kök salması sayesinde meydana geldiğine dair efsaneler anlatılmaktadır." Başka bir kaynaktan da bu bilgiler doğru ise dünya üzerindeki en yaşlı ağacı görmüş olduğumuz söylenmiş. Düğünü görünce dans etmek yerine oturmayı tercih etmiş köylü ninelerin fotoğraflarını çekmek istedim. Hoş karşılanıp karşılanmayacağımı düşünürken bir iki fotoğraf çekmeyi başardım. Her köyün bir delisi vardır burada da bir deli beni buldu! Fotoğraf çektiğimi görünce üzerine taş fırlatmaya kalktı. Anında otobüsün içine kaçtım. Aslında korktum falan ama gülünç bir durumdu!

Gezinin yani yazının sonuna geldim. Bu gezi her şeyiyle çok güzeldi; çünkü bana ve yaşadığım ortama gerçekten çok farklı kültürleri tanıma fırsatı buldum ve bu kültürlerden etkilendim. Böylesine eğlenceli bir gezi imkanı oluşturdukları için ESIAD'a ve özellikle ESIAD Sosyal Komitesi'ne geziye katılan herkes adına çok teşekkür ediyorum. Şimdi bu satırları yazarken gezinin üzerinden epeyce zaman geçmiş sayılır ve hala- "mırıldanıyorum

*mırıldanmak su olmaktır göğün uzak
yüzünde"*

Oğün Kaymak

Ve hala görmediyseniz Antakya'yı görmelisiniz ve babacığım, bu yazıyı yazmamı teklif ettiğin için sana çok teşekkür ederim.

Kaynakça

<http://www.artiyasam.com/seyahat/bayram-turlar/524-antakya-halep-gezisi.html>
<http://ansiklopedi.turkcebilgi.com/Halep>
<http://www.haberler.com/danyamin-10-bin-500-yasindaki-en-eski-kalesi-halep-haberi/>
<http://www.salom.com.tr/news/print/9961-Antakya-seyahati-ve-Yahudi-Cemaati-hakkindaki-izlenimler.aspx>
<http://www.haberler.com/danyamin-10-bin-500-yasindaki-en-eski-kalesi-halep-haberi/>
<http://www.theliwanhotel.com/tarih.htm>
<http://www.antakiaturku.com>
<http://www.istanbulkulturturizm.gov.tr/>
<http://www.milliyet.com.tr/2009/04/20/yasam/yas01.html>

Akşit Kültür'den daha güzeli ancak can sağlığı

Belki de birçoğumuz benim gibi ilk kez "Akşit Kültür" ismini duyuyorsunuz. Ama bundan böyle herhalde bir toplantıda, "bilmedim, duymadım, bilmiyorum" diyemeyeceksiniz.

"Akşit Kültür" adını ilk kez Seferihisar Belediyesi'nin Avusturyalı konuklarını bu kültür merkezine götürüp gezdirmesiyle duydum. Son zamanlarda yaptığı atılım ve etkinliklerle adından çok sık söz ettiren bir belediyenin "özel konuklarını" adını ilk kez duyduğum bir kültür merkezine götürmeleri dikkatimi çekti.

Haber şöyleydi:

"Seferihisar Belediyesi'nin ilçenin tanıtımını yapmak ve gençlerimizi yurt dışındaki yaşantılarıyla kaynaştırmak için oluşturduğu proje kapsamında 12-15 yaş arası yedi Avusturyalı genç Türkiye'ye geldi.

Seferihisar Belediyesi'nin davetlisi olarak ilçede bulunan yedi öğrenci ve iki öğretmen Belediyenin spor tesislerinde ilçe gençleriyle birlikte katıldıkları spor eğitimlerinin yanında bölgenin ören yerlerini ve Akşit Kültür- Düşün ve Yazınevini de ziyaret ettiler."

Yalnız bu gençler değil, Avusturya Bilim ve Araştırma Bakanı Johannes Hahn'ın da Akşit Kültür'ü ziyaret etmesi ilgi ve dikkatimi iyice bu merkez üzerine çekti.

Efes ziyareti sırasında bu "çok güzel" ve "ilginç" düşün ve yazınevine konuk olan Avusturya Bilim ve Araştırma Bakanı Johannes Hahn, kültürlerarası yakınlaşmaya katkısından dolayı yöneticilerini ayrıca kutlamıştı.

Üstelik bu önemli ziyarette Seferihisar Belediye Başkanı Tunç Soyer de bu önemli kurumun yöneticilerini yalnız bırakmamıştı.

Programa baktım; Türkiye konulu kitapları ve Türkçeden Almanca'ya çevirileriyle tanınan Barbara Yurtdaş'ın da Akşit Düşün ve

Yazınevi'nde bu ayın sonlarında "Türkei, ein Reisebegleiter" adlı eserinden okuma yapacağını öğrendim. Herhalde, ben de orada olacak, birçok seçkin insanla tanışma fırsatını da yakalamış olacağım.

Yine programı inceledim; Kütahyalı naif ressam Alayuntlu Hüseyin Efe'nin 20 eserinin her cuma günü 15:00 - 19:00 saatleri arası burada sergilendiğini öğrendim.

Yalnız İzmirimizin değil, belki de Türkiye'mizin en büyük eksikliklerinden birinin Akşit Kültür Evi'nce, belki de ismi gibi birçok kişinin sadece adını duyduğu küçük sahil kenti Ürkmez'de olduğunu duyunca, daha da şaşıracağımızı sa-

nıyorum. Ve de meraklanıp, yolunuzu bu yöreye düşünüp ziyaret edeceğinizi de...

Bu paragrafı biraz daha açayım:

Akşit Kültür - Düşün ve Yazınevi Ege Denizi kıyısında, mandalina üretimi ile geçimini sağlayan, henüz kitle turizminin olumsuz etkilerini yaşamamış, mavi bayraklı denize ve ılıman orman havasına sahip küçük bir belde olan Ürkmez'dedir... Ürkmez'de daha dün kadar belediye vardı. Ve de, yerel seçimlerden önce o da nüfusu yeterli olmadığı için, beldeye dönüş-türüldü ve Seferihisar ilçesine bağlandı.

Aslında; "turistik kıyı beldeleri"nin mahkemeye

itiraz hakları vardı, ama bu haklarını da kullanamadılar. Çünkü; şu anda Bodrum gibi turistik bir ilçemizde olmayan yatırımları Ürkmez belediyesi, yaşayanlarıyla birlikte çözmüştü. Ürkmez; İzmir'e bir saat, İzmir Uluslararası Adnan Menderes Havalimanına yarım saat uzaklıkta ve Efes (30 km), Metropolis (40 km), Teos (30 km), Bergama (100 km) gibi önemli ören yerlerine de çok yakın olduğu için önemli konumunu muhafaza da ediyor.

"Özünde Osmanlıca öğrenmek, elbette 900 yıllık bir kültürün kapısını aralayıp içine girme, dalma, yüzmeye ve boğulma süreçlerini de içerir... Amaç boğulmadan, yavaş yavaş kendi uzmanlık alanımızın metinlerini, dilini, terimlerini tanıyıp öğrenmek ve o kültürle sürekli yaşamayı başarmaktır..." diyen Akşit Kültüvü'nün yöneticileri, bu arada, bizim aracılığıyla "Çevirmenlere ve çevirmen olmak isteyenlere" şu çağırısı da yapıyor:

"Çeviri İşliklerimiz için Almanca ve İngilizceden Türkçeye kitap çevirisi yapmak veya dil, yazın ve çeviri seminerlerimize katılmak isteyen, deneyimli veya deneyimsiz, arzulu arkadaşlar arıyoruz..."

Aslında; Akşit Kültür- Düşün ve Yazınevi'ne "uluslararası çalışan bir kültür girişimi" diye biliriz.

Akşit Kültür'ün amacını da şöyle özetleyebiliriz: Yerli ve yabancı, kültürü seven ve üretenlere yaratıcı ve verimli olabilecekleri bir buluşma ortamı sunarak, düşün, yazın ve sanat dünyamıza katkıda bulunmak ve Türkiye'nin çok katmanlı kültürünü yurtdışına, yabancı kültürleri de Türkiye'deki insanlara daha iyi tanıtarak, kültürlerarası bir işbirliği ortamının oluşmasını desteklemek...

Bu arada yine bir çağırısı yapalım. Bu "İşbirliği / destek çağırısı..."

Ve de özetle şöyle:

"Etkinliklerimizin ve çalışmalarımızın düzeyini daha da yükseltmek ve programımızı zenginleştirmek için sürekli arayış içindeyiz. Bizimle işbirliği yapmak veya bize destek olmak isteyen kişi, kurum ve kuruluşların başvurularını bekliyoruz ve şimdiden teşekkür ediyoruz..." İşte, "çağırısı" ve "teşekkür" böylesine hoş... Size biraz daha bilgi vereyim:

Akşit Kültür- Düşün ve Yazınevi aydınlık ve rahat toplantı ve çalışma odalarıyla 70 bin kitaplık çok dilli bir kütüphanenin (40 bin eserle Türkiye'nin en büyük Almanca kütüphanesi) yanı sıra teras ve yüzme havuzuyla 3 bin metrekare bahçe, konukevi ve kafeden oluşuyor. Özerk bir kurum olarak kültürü seven ve üretenlerin yarattıklarıyla hayat bulan ve gelişen, herkese açık bir kültür kurumu olmaya özen gösteren Akşit Kültür'ün çalışmalarında ana unsur karşılıklı destek, dayanışma ve yardımlaşma bulunuyor.

Yurtiçi ve yurtdışından kültür kurum ve kişileri ile birlikte gerçekleştirilen yenilikçi projeler ile kültürlerin yakınlaşma sürecine katkıda bulunmayı hedefleyen Akşit Kültür; aynı zamanda bu tür kültür kurum ve kişilerine çalışma, araştırma, seminer, toplantı, konaklama, gezi gibi çeşitli olanaklar sunuyor...

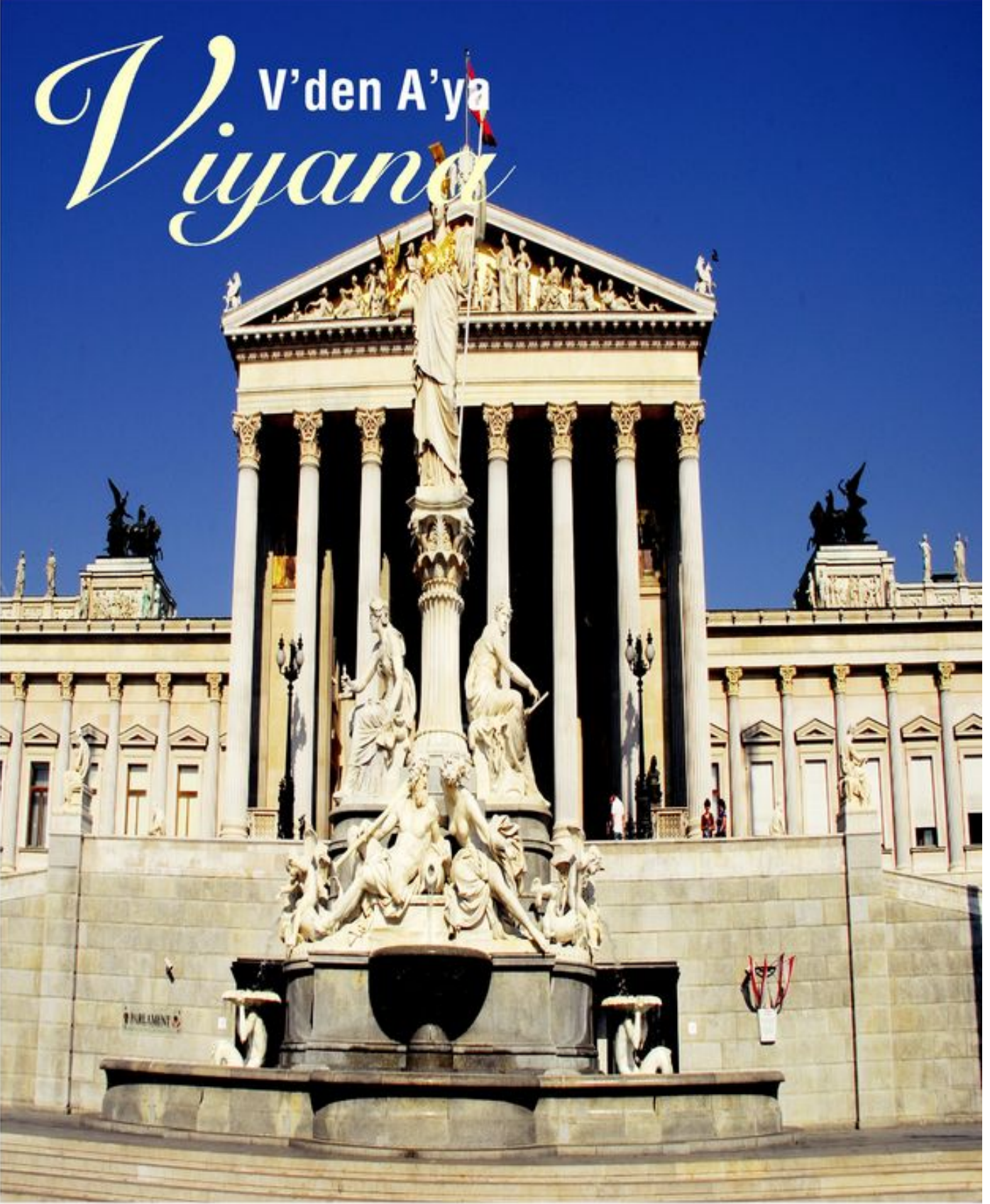
Düşün ve yazınevinin kütüphane ortamındaki sakin seminer ve çalışma odalarının yanı sıra deniz manzaralı konukevinde iş ile tatili birleştirerek mandalina bahçelerinin içinde verimli çalışmalar yapılabileceğini söylemenin her halde abartı olmaz.

Ayrıca Akşit Kültür'de yıl boyunca yazından çeviriye, resimden tiyatroya, felsefeden tarihe geniş bir yelpaze içinde çeşitli kültürel ve sanatsal etkinliklere (seminerler, işlikler, yazokulları, sergiler, konserler, vb.) katılma olanağı da bulunuyor...

Yaşlılarımız ne diyor:

Bundan güzeli can sağlığı...

V'den A'ya Viyana

Türkler zamanında fethetmeyi başaramamışlar fakat günümüzde hem başarılı şirket yöneticileri ile hem de De&Co gibi dev bir marka yaratan başarılı girişimcileri ile Viyana artık içten fethedildi. Sıkça Türkçe konuşulmaya başlandı. Türklerin Viyana'ya kulak misafiri olunuyor. Türkiye Cumhuriyeti Başkonsolosluğu ve Büyükelçiliği'nin de yer aldığı kentin merkez bölgesinde pek çok Türk marketi, seyahat acentesi ve restoran bulunuyor. Kendinizi yabancı hissetmeye-
yazdırma

V aktiyle Osmanlı İmparatorluğu bu güzel Avrupa şehrini fethedebilmek için Balkanlardaki tüm ordusunu seferber etmiş. İkinci kuşatmada kent düşecek sanılırken Polonya ordusu yetişmiş Viyana'nın imdadına ve Osmanlıları arkadan vurmuş. Yenilginin ardından Osmanlıların gerileme dönemi başlarken (Yıl:1683), savaştan çıkan Viyana'da kültür ve sanat ışığında ilerleme dönemi açılmış. Avusturya'nın başkentinde 18. ve 19'uncu yüzyıllarda en şık saraylar, en büyük müzeler, benzersiz kiliseler, sağlam köprüler, geniş yollar inşa edilmiş. Nehir yolları ile Avrupa ticaret ağının tam merkezindeki kent pek çok yönden dünyanın en zengin başkentlerinden birisine dönüşmüş. Avrupa'yı kana bulayan Birinci ve İkinci Dünya Savaşları'nın izlerini temizleyen Viyana 21'nci yüzyılı zevk dolu, kaliteli, uygarca ve güven içerisinde yaşıyor.

ANLAMLI YAŞGÜNÜ HEDİYESİ

İzmir Atatürk Lisesi'ndeki öğrencilik yıllarımda sevmeyişim derslerin başında tarih geliyordu. Derslerde hocayı dinlemek bir eziyet, sınavlara hazırlanmak aynı bir eziyet gibi gelirdi. Fakat bir fotoğrafçı ve gazeteci olarak yurtdışında yolculuklar yapmaya başladıkça tarih derslerinden aklımda kalan kırıntılar bakış açımı zenginleştirdi, çevreyi daha bilinçli, daha keyifli görmemi sağladı. Tarihi bizim açımızdan önemli, her köşesi kültür ve sanat dolu Viyana'da geçen iki hafta boyunca da bunu hissettim.

Avusturya'nın başkentine yaptığım yolculuk İzmir'de uzun yıllar Eldor firmasında İnsan Kaynakları yöneticiliği yaptıktan sonra Alcatel-Lucent'e transfer olan, önce İstanbul, daha sonra Viyana'da görevlendirilen ablam Funda Saltuk'un uçak biletimi sağlaması ile gerçekleşti. Bu benzersiz kenti keşfetmemi bana 40. doğum günü hediyesi (28 Temmuz 1969 doğumluyum) olarak sunduğu için öncelikle ona teşekkür ediyorum. Şirketinin ona verdiği son model Audi Q5 marka arabası bir sekreter gibi yolu tarif ederek şehir merkezinde, Graben Caddesi üzerindeki tarihi bir binada oturduğu lüks çatı katı dairesine ulaşmamızı kolayca sağladı. Viyana'da hafta içi kendi başıma, hafta sonları ablamla kenti sokak sokak, müze müze, cafe cafe gezip inceledim. Şimdi bu deneyimleri Esiad Yaşam okurları ile paylaşmak istiyorum.

FAYTONLAR ÇEKİCİ AMA YÜRÜMEK İSABETLİ...

Nüfusu bir buçuk milyonluk Viyana'yı Türkler zamanında fethetmeyi başaramamışlar fakat günümüzde hem başarılı şirket yöneticileri ile hem de Do&Co gibi dev bir marka yaratan başarılı girişimcileri ile bu kentte önemli bir yer edinmişler. Kent sokaklarında dolaşırken, restoranlarda otururken, marketlerde alışveriş yaparken sıkça Türkçe konuşmalara kulak misafiri olunuyor. Türkiye Cumhuriyeti Başkonsolosluğu

Türkler, Viyana'yı zamanında fethetmeyi başaramamışlar fakat günümüzde hem başarılı şirket yöneticileri ile hem de Do&Co gibi dev bir marka yaratan başarılı girişimcileri ile bu kentte önemli bir yer edinmişler.

ve Büyükelçiliği'nin de yer aldığı kentin güney bölgesinde pek çok Türk marketi, seyahat acentesi ve restoranı bulunuyor.

Viyana'nın en güzel yapıları Stephansplatz Meydanı'ndaki Stephansdom Kilisesi ile müzeler bölgesi Museums Quartier arasında sıralanıyor. Bu bölgeyi ayrıntıları ile gezmek için haftalar gerekebilir. Her köşede bekleyen faytonlardan (fiaker) birisine binip 20 dakikası 40 Euroya ya da saati 95 Euroya yapılan turlar bu bölgeyi tanımak için çok yetersiz. Yürümek ve izlemeye, görmeye vakit ayırmak daha isabetli. Stephansdom Kilisesi'ne giriş ücretsiz. Tepede çanın yer aldığı kuleye çıkan asansöre binmek ise 4.50 Euro. Bu kulede 1711 yılında ele geçen Osmanlı topraklarının eritilmesi ile yapılan 3 metre uzunluğunda, 21 ton ağırlığında dev bir çan yer alıyor. Hava yağmurlu değilse çanın çevresinden kentin manzarasını izleyip fotoğraf çekmeye doyum olmuyor. Bu kiliseye iki yüz metre kadar uzaklıkta, Michaeler Platz Meydanı'ndaki St. Michael kilisesinin dekoru nefesleri kesecek kadar güzel. Kiliseye girer girmez tam karşıdaki duvar kabartmaları canlı gibi. Beyaz melekler sanki havada uçuşuyor. 1714 yılında Barok stili ile yapılan bu kilisede çeşitli soylu ailelerin mezarları da yer alıyor. Avusturya'nın en eski ve en büyük kilise müzik aleti (organ) de burada. Organ ile yapılan konserler günün çeşitli saatlerinde ücretsiz dinlenebiliyor.

"TÜRKLER BURAYA KADAR GELMİŞTİ"

İkinci Viyana Kuşatması'nda Osmanlı ordusunun başında bulunan Merzifonlu Kara Mustafa Paşa'nın bir kaç yüz metre kadar yaklaştığı kent merkezinde, her gün Mozart kıyafetleri giyerek,

Her köşede bekleyen faytonlardan (fiaker) birisine binip 20 dakikası 40 Euroya ya da saati 95 Euroya yapılan turlar bu bölgeyi tanımak için çok yetersiz. Yürümek ve izlemeye, görmeye vakit ayırmak daha isabetli.

kendini bir altın heykel gibi parlak sarıya boyarak turistlerle fotoğraf çektiren sokak animatörü Charles tam bir tarih meraklısı. Bir Türk gazetecisi olduğumu söyleyince turistlerle fotoğraf çekirmeyi bırakıp bana kenti anlatan Charles'ın Türklerin Avusturya'yı alamamasına üzülen nadir Avusturyalılarından birisi. Kara Mustafa Paşa'nın stratejik hata yaptığından, tepeleri tutmaması üzerine Polonya ordusunun gelip onları arkadan vurarak kuşatmayı bozmasını anlatıyor (Bu hatası onun Belgrad'ta başının kesilerek idam edilmesine de yol açmıştı). Mozart Charles elbet

bir gün Türkiye'nin Avrupa Topluluğu'na kabul edileceğini de düşünüyor.

Mozart Charles'ın tavsiyesi ile belediye sarayı Rathaus önünden kalkan 48A numaralı otobüse binip bir kaç durak sonra, Kellermannngasse ve Neustülgasse sokakları köşesinde iniyorum. Burada eski bir apartmanın köşesinde rengi solmuş, harfleri düşmüş bir mermer tabela var. Üzerinde Almanca olarak "Türkler 1683 yılında buraya kadar gelmişti" yazıyor. Hemen üstüne Kara Mustafa Paşa'nın şaha kalkmış bir at üzerinde elinde kılıcı ile küçücük bir heykelini

Viyana Opera binası Eylül ayı başından Haziran ayı sonuna kadar her akşam bale, opera ve klasik müzik konserleri ile dolu zengin programlarla perde açıyor.

oturtmuşlar. Güvercinler üzerine pislemesin diye pek çok heykeli olduğu gibi bunu da kafes içine almışlar.

Viyanalıların tam bir at meraklısı olduğu kentteki sayısız atlı heykeller kadar sokaklarda dolaşıp duran faytonlardan (sokaklardaki at piskliklerini belediyenin özel temizlik araçları her gece temizliyor) ve bir saray balo salonunu andıran Bundesgestüt Piber içerisinde gösteriler sunan İspanyol binicilik okulunun (Spanische Hofreitschule) etkinliklerinden de anlaşıyor. Charles'ın Mozart heykeli taklidini yaptığı Michaeler Platz meydanının hemen ardında sahne alan beyaz atlar ve usta binicilerinin gösterilerini izlemek Viyana'da yapılabilecek en keyifli eğlencelerin başında geliyor. Avrupa'nın en eski at soyu olan Lipizzaners ırkından olan beyaz atların tıyları doğumundaki siyah rengini büyüdükçe bırakıp bembeyaz atlara dönüşüyor. Viyana'nın 230 kilometre güneyindeki Piber kasabesindeki meralarda yetiştirilen bu atlar arasında en yetenekli olanlar Viyana'da 1735 yılında Barok stili ile inşa edilen saraydaki gösterilere ayrılıyor.

HER YERDE KALİTELİ MÜZİK

Michaeler Platz Meydanı'nda günün her saati eski saray görevlisi kıyafetleri giyerek Mozart konserlerine bilet satanlara rastlanıyor. Onlardan birisi de Kosovalı Eyüp. Çok iyi derecede Türkçe bilen, bir dönem İstanbul Kapalıçarşı'da çalışan Eyüp'ün davetlisi olarak bir akşam Palais Paffy isimli eski binada yapılan Mozart ve Strauss konserini ücretsiz izliyorum. 1762 yılında Mozart'ın kızkardeşi ile beraber piyano çalarak ilk konserini verdiği salonda onun eserlerini dinlemek heyecan verici. Konserde sahne alan ve çoğu eski Doğu Bloku ülkelerden geldiği anlaşılan müzisyenler oldukça başarılı. Eski saray dönemlerinde soylulara yapılan türden bu konserin kimi parçalarında küçük sahneye bir balet, bir balerin ve bir soprano da

çıkıyor. Viyana'da kaliteli klasik müzik dinlemek için bir salon konserine gitmek şart değil. Klasik müzik öğrencileri ve oda müziği toplulukları sokak köşelerinde ve parklarda halka açık, bahşiş toplamak ya da sadece keyif almak için müzik yapabiliyor.

Viyana Opera binası sezonu Eylül ayı başında açıyor ve Haziran ayı sonuna kadar her akşam başka bir temsile perde açıyor. Bale, opera ve klasik müzik konserleri ile dolu zengin programlarda salonda en ön koltuk bileti 160 Euro'ya kadar çıkıyor. Temsilden bir saat önce satılan, en üst balkonda ayakta izlemeyi sağlayan biletler ise sadece 3 Euro. Viyana'da caz müziği tutkunları için en ideal adres Riemergasse sokağı 11 numarada yer alan Porgy Bess Jazz Club. Burada

Sarayı, çeşmeler ve heykellerle bezeli bahçesi, kukla tiyatrosu ile birkaç kez ziyareti hak eden Schönbrunn'da bir de içerisinde panda, kutup ayısı, koala, jaguar gibi nadir canlıların da yer aldığı bir hayvanat bahçesi var.

ABD ve Avrupa'dan gelen ünlü caz grupları da sıkça sahne alıyor. Lunapark eğlencelerini sevenler için Avrupa'nın en eski dönme dolabının da yer aldığı Reisenrad parkı ideal. Bu dönme dolap 1896 yılında Viyana'da yapılan Dünya Fuarı (Expo) için kurulmuş. Bir turunu 15 dakikada tamamlayan bu dönme dolap İkinci Dünya Savaşı yıllarında tüm dönme dolaplar sökülüp savaş sanayine ham madde olurken bir özel girişimci tarafından belediyeden satın alınıp korunmuş.

JOHANN STRAUSS HEYKELİ ÖNÜNDE FOTOĞRAF

Tuna Nehri kıyısında geniş bir parka yayılan lunaparka gitmek için metronun Pratersten istasyonunda inmek gerekiyor. Deniz özlemi çekenler için Tuna kıyısında özgürce güneşlenebilecekleri plajlar ve yüzme havuzları da hazırlanmış. Bisiklete binmeyi sevenler için de en güzel parkurlar nehir boyunca uzanıyor. Kenti bir çırpıda tanımanın en kolay yolu her konu-

da bilginin temin edilebileceği Viyana Turizm Bürosunun hemen yanından, Opera binasının arkasına düşen Führichgasse sokağından hareket eden Red Bus (Kırmızı Otobüs) kent turlarına katılmak. Bu turlarda görülen yerler kulaklıktaki kanallardan (Kanal 19) Türkçe olarak da dinlenebiliyor. Her ne kadar Türkçe okunmasında bazı komik hatalar yapılmış olsa da faydası var. Yaklaşık bir buçuk saat süren turların bileti bülüklere 14 Euro, çocuklara 7 Euro. Bu turda pek çok renkli ev üst üste yapılmış gibi gözükken Hundertwasser Haus'da yirmi dakikalık bir mola bulunuyor. Bana paket tur gerekmez, ben kenti kendim keşfederim diyenler tüm metro (U) otobüs ve tramvaylarda 24 saat geçerli bileti 5.70 Euroya metro istasyonlarında satın alabilirler. Kenti gezerken Stadtpark unutulmamalı. Bu güzel parktaki Johann Strauss heykeli önünde fotoğraf çektiğimiz de bir Viyana klasiği.

Viyana'da mutlaka yapılması gereken şeylerden birisi Schönbrunn Sarayı'nı ziyaret etmek. Özellikle bahçesi muhteşem olan sarayın oda-

larını gezmek isteyenler tur satın alabiliyor. Bu sarayın bir binası kukla tiyatrosu olarak hizmet veriyor. Schönbrunner Schloss Marionetten Theater'daki bir kukla gösterisini izlemek Viyana'da geçen günlerin unutulmaz anlarından oluyor. Ben de bir Türk gazetecisi olarak bu tiyatronun kurucusu ve yöneticisi Christine Hierzer ile irtibata geçtim. Onun davetlisi olarak bir akşam Mozart'ın Sihirli Flüt operasını izledim. Bir operanın kuklalarla sahnelenebileceğine görmesem inanmazdım. Hayran kaldığım bu kukla tiyatrosunu tekrar ziyaret edip oradaki çalışmalar üzerine bolca fotoğraf çektim.

Sarayı, çeşmeler ve heykellerle bezeli bahçesi, kukla tiyatrosu ile birkaç kez ziyareti hak eden Schönbrunn'da bir de hayvanat bahçesi var. İçerisinde panda, kutup ayısı, koala, jaguar gibi nadir canlıların da yer aldığı, doğası ve canlı çeşitliliği çok zengin "Tiergarten Schönbrunn" isimli hayvanat bahçesini gezmek de bir Viyana klasiği. Oldukça geniş bir alana yayılan hayvanat bahçesinde konaklayan türlerin beslenme saatlerini de

yazan harita girişte ücretsiz veriliyor. Her sabah saat 10'da orangutanlar ve Afrika fillerine besinleri verilirken saat 10:30'da deniz aslanları ve dev kaplumbağalar besleniyor... Mısır akbabaları ve piranhalar haftada bir besleniyor. Hayvanat bahçesi içinde 1722 yılında inşa edilen Tyrolean Farmhouse isimli çiftlik evi hayvanat bahçesinin Tirolergarten isimli zarif restoranı olarak hizmet veriyor. Burada geleneksel Avusturya mutfağının en leziz örnekleri özenle hazırlanarak müşteriler memnun ediliyor.

MÜZELER GEZMEKLE BİTMİYOR

Müze sayısı 50'yi aşan Viyana'da işe Museum Quartier (Müze Bölgesi) ile başlamak gerekiyor. Kunsthistorisches Museum İmparator Franz Joseph'in kraliyet resim koleksiyonunun sergilenmesi için yaptırdığı saray tarzı bir sanat müzesi. Girişinde tavandaki dev resim rönesans devrinin büyük ustaları iş başında gösteriyor. Sanat müzeleri bölgesinde 2001 yılında kurulan Leopold Museum dünyanın en büyük Egon Schiele ve Gustav Klimt koleksiyonuna sahip harika bir sanat müzesi. National Bibliothek içerisinde yer alan Efes müzesindeki arkeolojik eserler Avusturya Krallığı'nın talebi ve Sultan II. Abdülhamit'in de onayı ile Anadolu'daki topraklarında koparıp 1896 yılında Viyana'ya taşınmış ve Expo dünya sergisinde sergilendikten sonra burada kalmış. Aynı müzede eski müzik aletleri ve eski savaş araçları salonları da bulunuyor. Sokaklarında pek çok antikacıya, nümizmatik (eski para) ve filateli (pulculuk) dükkanlarına rastlanılan Viyana tarihi ve koleksiyona meraklıları oldukça mutlu edebilecek potansiyellere sahip. Kentte eski haritalar üzerine de müze kurulmuş. Josefsplatz Meydanı'ndaki bu müze 16'ncı yüzyıldan başlayarak haritacılık tarihini orijinal parçalarla gözler önüne seriyor. Gravürlere, eski posterlere ve ekslibristlere meraklılar ise bu müzeye çok yakın Heldenplatz'taki müzeyi gezebilir. Her iki müze de çalışmalarını pek çok tarih binayı koruyarak çağdaş müzeler açan Avusturya Ulusal Kütüphanesi (Österreichische Nationalbibliothek) bünyesinde sürdürüyor.

Görkemli kilisesi ile Viyana'nın şehir merkezi olan Stephanplatz'daki Mozarthaus Vienna dünyanın en tanınmış klasik müzik bestecisi olan Mozart'ın hayatını merak edenlerin görmesi gereken bir müze. Fakat bu müzeyi gezerken danişmadan ses cihazını alıp odaların ve eserlerin öykülerini dinlemek gerekiyor. Almanca, Fransızca, İngilizce ve İtalyanca gibi temel dillerden birisini bilmeyenler için bu müzeyi gezmek pek bir şey ifade etmez.

Gustav Klimt, Viennese Art Nouveau sanat galerisi ise Stephanplatz metro istasyonuna çok yakın, Karnter Strabe 6 adresinde. Pazar günü hariç her gün 10-18:30 saatlerinde açık. Burada Gustav Klimt'n eserlerinin orijinal gibi duran kopya tablolarını satın alabilirsiniz.

Müze sayısı 50'yi aşan Viyana'da işe Müze Bölgesi ile başlamak gerekiyor. Kunsthistorisches Museum İmparator Franz Joseph'in kraliyet resim koleksiyonunun sergilenmesi için yaptırdığı saray tarzı bir sanat müzesi.

KAHVE TUTKUNLARININ ÜLKESİ

Viyanalılar kahveyi çok seviyor. Hemen her sokakta şık bir kafeye rastlamak olağan. Kent merkezindeki Sturbeck's Cafe sayısını tahmin etmek güç. Fakat özgün bir mekanda sıcak bir kahve ya da soğuk bir bira molası vermek isteyenler için en özgün seçenek Herrengasse ve Strauchgasse sokaklarının birleştiği noktadaki eski binada hizmet veren Cafe Central. Burada akşamları canlı piyano müziği eşliğinde Viyana şarabı içmek ve şefin spesiyallerinden yemek seçmek

de hoş olur. Dileyenin sıcak, dileyenin soğuk bir şeyler içerken aperatif yiyecekler bulabileceği bir güzel mekan da Albertinaplatz Meydanı'ndaki Cafe Mozart Wiener Kaffeehaus. Biraz turistik olmakla birlikte, dana eti ile yapılan, sosis ile süslenen bol salçalı gulas yemek isteyenler için Stephansdom Kilisesi'nin arka sokağındaki Gulasch Museum Cafe Restaurant eğlenceli ve leziz bir seçenek olabilir. İyi bir şişe şarap açılmadığı takdirde Viyana'daki kaliteli restoranlarda hesap kişi başı en az 15 Euro geliyor. Burada

doğurucu bir tabak gulaş 10 Euro, yanında bir bira da 4 Euro. Viyana yerlileri kadar turistlerin de rezervasyon yaptırmadığı takdirde kapısında uzun kuyruklar oluşturduğu Figlmüller Şinitzel Evi dar bir pasaj içerisinde küçük ve sempatik bir yer. Sıcak yaz günleri oldukça sıcak olan atmosferi ile yemek yerken insanın üzerinden terler akmasına neden olan bu restaurant nedense çok tutmuş. Wollzeile ile Backerstrasse sokakları arasındaki pasajın ortasında yer alan bu restaurantta şinitzelin yanında semiz otlu ve patatesli salata ile beraber bir bira menüyü kişi başı 20 Euroya tamamlıyor. Rezervasyon için telefon: 512 61 77. Avrupa'da en çok Japon restoranı olan kentlerin başında Viyana geliyor. Sushi severler için en iyi seçeneklerden birisi olan 'Little Buddha Sushi Bar' da Figlmüller gibi Stephansdom Kilisesi'nin çok yakınında (Lugeck Strasse 4, Tel:512 11 11) hizmet veriyor. Buradan çıktıktan sonra bir sokak ötede, Sitzplatze'de gün boyu kalabalık olan Zanoni & Zanoni isimli dondurma evinde bol kıvıllı bir meyve kokteyli dondurma süper gidiyor.

'VİYANA SEN BENİM SEVGİLİMSİN'

Viyana'da Türk misafirperverliği ve Akdeniz mutfağı lezzeti arayanlar için doğru adres İzmirli Cengiz beyin sempatik Avusturyalı eşi Brigit ile işlettiği Restaurant Selina. Laudongasse 13 adresindeki (Tel:405 64 04) bu şık mekan kentin gurme dergilerinden de tam not alıyor. Cengiz bey İzmir'in tanınmış restaurant ve kafe işletmelerinden Bonjour'un, ayrıca Kordon Hotelin sahibi Timur beyin de iyi bir dostu. Kentin bir sarayı andıran belediye binası Rathaus ile hemen karşısındaki bir başka sarayimsi bina Burgtheater arasından geçtikten sonra, Schottengasse sokağı bir öğle yemeği molası için uygun. Burada Radatz

Schneck içerisinde iştah açan yemeklerden Das Mexikanische Huhn (sebze soslu tavuk yemeği) parmak ısırtan bir olay. Üstelik iki kişiyi doyurabilecek ölçüdeki tabağı sadece 5 Euro. Bu yemeğin keyfi ile sokağa dönüp, 25 metre ötede, bahçe içerisinde hizmet veren Leopold Das Wiener Şarap Evinde de bir kadeh şarap için oturmak "Viyana sen benim sevgilimsin" dedirtiyor. Fakat Viyana ucuz bir sevgili değil. İyi bir şarabın kadehi 8 Euro. Cepteki paralar azalıyorsa 4,5 Euro karşılığı buğday birası Weizenbier de dudakta tatmin edici bir öpücük olabilir. Bu şarap evinin hemen yanındaki kitapevinde Mozart bestelerinin tamamının yer aldığı 10 CD'lik paketler 10 Euro'ya satılıyor.

NASCHMARKT PAZAR YERİ...

Viyana'da en seçkin mağazalar Karntner Strasse üzerine toplanmışlar. Daha halk işi, özellikle gıda alışverişi için en iyi seçenek Opera binasına 10 dakika yürüme mesafesindeki Naschmarkt pazar yeri. Pek çok Türk market, şarküteri ve manavın da yer aldığı Naschmarkt'te 501 numaralı dükkan da dost bir Türk aileye ait. Bu marketin karşı sı-

Viyana'da Türk misafirperverliği ve Akdeniz mutfağı lezzeti arayanlar için doğru adres İzmirli Cengiz beyin sempatik Avusturyalı eşi Brigit ile işlettiği, gurme dergilerinden tam not alan Restaurant Selina.

rasında günün her saati kalabalık olan köşe kafe restaurant da Türklerin. Birbirine paralel iki sokaktan oluşan yaklaşık 500 metre uzunluğundaki Naschmarkt'da hafta sonları antikacılar pazarı da kuruluyor. Naschmarkt'in Getreidemarkt sokağına yakın bölümünde yer alan Alles Seife sabun dükkanı Viyana'dan alınabilecek en güzel kokulu hediyelere bolca seçenek sunuyor. Burada satılan enfes çiçek kokulu doğal sabunlar kimi turistik caddelerde satılan Mozart parfümünden çok daha iyi. Mozart'ın her konuda marka isim olduğu Viyana'da Mozart çikolataları (Mirabell Mozart Kugeln) de turistlerin en çok satın aldığı ürünlerin başında geliyor. Bu çikolatalar en ucuz olarak Viyana havalimanı duty free'sinde bulunuyor. Havalimanında satın alınamayacak çikolata ve şekerleme ürünleri için tarihi Demel pastanesini ziyaret etmekte fayda var. Viyana Krallık ailesi mücevherlerinin ve dünyada eşi benzeri olmayan gümüş koleksiyonlarının sergilendiği Hofburg Imperial Palace'a (İmparatorluk Sarayına) çıkan Kohlmarkt sokağındaki Demel hem atmosferi ile, hem de sunduğu pasta, çörek, çikolata, dondurma gibi ürünlerindeki kalite ile herkesi mutlu ediyor.

Kelebeklerin izinde

"Başarılı doğa fotoğrafları, zengin renkler, desenler, çizgiler, dokular ve iyi bir kompozisyon içeren, bazen de hareket yansıtan karelerdir." Michael Yamashita

[Derleyen: Sarit Bonfil - Fotoğraflar: Selim Bonfil]

Hayvanlar aleminin en zarif, en büyüleyici yaratıklarından kelekler makro bir objektifin arkasından ilk gördüğümde, bunun uzun soluklu bir tutkuya dönüşeceğini henüz bilmiyordum.

Yıl 1986, aylardan nisan. Singapur'un Sentoza adasındaki kelek serasında, nar kırmızısı bir çiçeğin üzerinden havalanmaya hazırlanan siyah kanatlı bir kelebeği görüntülüyordum. Yıllar sonra bu tema üzerinde yoğunlaşmaya karar vermemde, bu ilk çektiğim fotoğrafın başarsının büyük payı vardır. Yoğun iş hayatımın yanında hobi olarak sürdürdüğüm fotoğrafçılıkta insan portrelerine odaklandığım dönemler de oldu. Ancak beni hep miknatis gibi kendine çeken konu doğa idi - çiçekler, hayvanlar ve özellikle kelekler... Muhteşem renkleri, narin kanatları, küçücük bedenlerinde yaşadıkları inanılmaz başkalaşımın doğanın mucizesini onlardan daha iyi ne anlatabilir ki? Kanatlarındaki olağanüstü renk ve desenleri, çiçekle kelebeğin doğadaki kusursuz uyumunu aynı kare içinde yansıtabilmenin heyecanı, oradan oraya uçuşup duran bu sevimli yaratıkların görüntülenmenin zorluklarını hissetmiyorsunuz bile.

MÜTHİŞ HAYRANLIK

Keleklerin özgür doğada fotoğrafını çekmek ideal olurdu olmasına ama takdir edersiniz ki amatör bir fotoğrafçı olarak bu vakti ayırmam mümkün değildi. Ben de doğaya en yakın ortamda, çiçek ve kelek seralarında görüntüledim onları. İş ya da turistik amaçlı gezilerimde Singapur'dan Hong Kong'a, Rodos'tan Amsterdam'a, Montreal'den Niagara Şelalesine ve Londra'ya kadar uzanan çeşitli tropikal seralarda, zamanı unutturcasına, büyük bir sabırla istediğim çiçeğe konmalarını bekleyerek, çoğunlukla nemli hava ve sıcakla boğuşarak ama hep büyük bir zevk ve huşu içinde binlerce kare oluşturdum. Doğaya duyduğum hayranlık ve sevgiyi başkalarıyla paylaşmak için, fotoğraflardan en güzelini seçip izleyenlerin beğenisine sunmak ise en az çekim yapmak kadar heyecan verici. Seralarda çekim yaparken dikkatimi çeken, ziyarete gelen herkesin güzel bir poz yakalamak için yüzünde bir tebessümle oradan oraya koşuşturması, üstüne kelekler kondukça adeta çocuklaşması ve günlük kaygılardan tamamen uzaklaşmasıydı. Kelek hangi özellikleri ile bizi bu denli etkiliyor, insanlar için ne ifade ediyor sorularıyla yola çıkıp biraz derinlemesine araştırma yaptığımda öğrendiklerim çok çarpıcıydı.

PAPAGO EFSANESİ

Böcek takımının altında bulunan pulkanatılar familyasından olan kelekler (Lepidoptera) 150 bin kadar türleriyle dünyanın hemen her bölgesinde ve özellikle en çok türün görüldüğü tropikal alanlarda yaşarlar. Dünyada yaygın olarak bulunan bu narin canlı ta insanlığın başından beri dikkatleri çekmiş. Güzellikleri, ırtıldan kozaya, kozadan kelebeğe olan şaşırtıcı başkalaşımını, 24 saatlik ya da 2-4 haftalık kısa yaşam süreleriyle insanlık tarihinde nice efsaneye konu olmuş, güçlü bir sembol olarak karşımıza çıkarlar. Antik çağlarda, örneğin Eski Mısır'ın Teb kentinde M.Ö. 3500 yılına ait duvar resimlerinde bile kelekler görülür. Birçok kültürde baharın habercisidir onlar, bir başka deyişle doğanın yeniden doğuşunun müjdecisi... Amerikan yerlilerinin keleklerin oluşumuyla ilgili efsanesi niçin umut ve sevinç kaynağı olduklarını çok iyi anlatır. Papago efsanesine göre ulu yaratıcı, yaşlanmanın çocukların kaderi olduğunu fark edince çok üzülür ve çeşitli kaynaklardan güzel renkleri büyü bir heybede toplayıp çocuklara hediye etmeye karar verir. "İçine bir tutam

güneş ışığı, gökyüzünden bir avuç dolusu mavilik, mısır tozunun beyazı, oynayan çocukların gölgesi, güzel bir kızın saçlarının siyahlığı, düşen yaprakların sarısı, çam yapraklarının yeşili ile etrafındaki çiçeklerin kırmızısı, mor ve turuncusunu toplayıp hepsini doldurmaya başladı." (1)

Çocuklar heybeyi açınca içinden rengarenk kelebekler çıktı. Hayatlarında böyle güzel bir şey hiç görmemiş olan çocuklar, üstelik kelebekler şarkı da söylediği için büyülenmişlerdi. Oysa öten kuşlar kıskanmıştı kelebekleri, hem güzel oldukları hem de şarkı söyleyebildikleri için. Tanrıya şikayet ettiler. Böylece şarkı söyleme yetisini kelebeklerden geri aldı ulu yaratıcı. İşte bu yüzden, kelebekler böylesine güzel renkli ama sessizdirler. Göz alıcı renklerini doğada iyi ve güzel olan ne varsa ondan almışlardır ve her kanat çırpışlarında umudu ve sevgiyi çevrelerine yayarlar.

EN BÜYÜK BAŞKALAŞIM

Çin'de yeşim taşından bir kelebek aşkın ve evliliğin sembolüken, Japonya'da ay kürenin içine çizilmiş iki kelebek kadının zarafetini ve sadakatini temsil eder. Antik Yunan'da ise kelebek yeniden doğuşu ve ölümsüzlüğü simgeler. Yunanlılar çiçekten çiçeğe konan kelebeği, koldan konuya atlayan ruhun huzursuz arayışına benzetmişlerdir. Kelebeğe de ruh kelimesinin karşılığı olan "psyche" demişlerdir. Ruh bilimi olan psikoloji kelimesi de aynı kökten türemiştir. Kelebeğin geçirdiği başkalaşım, Hristiyanlıkta

ve diğer inanç sistemlerinde ruhun ölümden sonra yeniden dirilişini anlatmak için bir metafor olarak kullanılmıştır. Önden önce Mısırlılar ve Yunanlılar da kelebeği yeni hayat ve ölümsüzlük sembolü olarak gördüklerinden mezarların içine altın kelebekler yerleştirmişlerdir. Aslına bakarsanız, tüm hayvanlar aleminde kelebeğin geçirdiği büyüklükte bir başkalaşım yoktur. Bu başkalaşım insan ruhunun geçirdiği evrelerle bağdaştırılır.

RUHUN MÜCADELESİ

Obur iştahıyla tırtıl, insanların fiziksel gereksinimlerinin ağır bastığı maddesel dünyayı temsil eder. Koza tıpkı mezar gibidir. İçimize dönüp değiştirmek istediğimiz özelliklerimizi düşündüğümüz bir dönemdir. Düşünce tarzımızda, hayata bakışımızda önemli değişiklikler yaşarız. Kozadan çıkan kelebek ise yenilenmiş olarak kendimizdeki bu değişimi özgürce dışarıya vuruşumuzu simgeler. Artık başka bir perspektiften bakarız dünyaya. Değişimi istemiş ve kabullenmişizdir. Bu süreçten kelebek kadar zarif bir biçimde başarıyla çıkarız. Yunan mitolojisinde kelebek kanatlı güzel bir kız olarak tasvir edilen Psyche'nin(ruh) öyküsü ilk bakışta bir aşk öyküsü olarak algılandığı da gerçekte ruhun çetin mücadelelerden zaferle çıkışı anlatır. Büyüleyici bir güzelliği olan Psyche bir kralın kızıdır. Aşk Tanrısı Eros ona aşık olur. Ancak ölümlülerle ilişkide olması yasak olduğu için geceleri onu karanlıkta ziyaret eder ve kendini görmesine izin vermez. Bir süre sonra merakına yenilen ve sevgilisinin bir canavar olmasından

şüphe duyan Psyche eline bir kandil alır ve ona bakar. Gördüğü yakışıklı yüz karşısında heyecanlanır ve kandilinden damlayan yağ ile Eros'u uyandırır. Öfkelenen Eros, sözünde durmadığı için Psyche'yi sonsuza dek terk eder. Psyche'nin güzelliğini kıskanan ve oğlunu baştan çıkardığı için kızgın olan Eros'un annesi Afrodit ise ona başarılması imkansız görevler vererek türlü eziyetler yaşatır. Sevgilisinin ölmek üzere olduğunu gören Eros onu affeder ve Zeus'un yardımıyla ona ölümsüzlük iksiri içirir. Evlenip, sonsuza kadar mutlu olurlar. Tıpkı Psyche gibi insan ruhu da sınavlardan geçerek kendini geliştirir ve Tanrı sevgisine erer.

KELEBEK ETKİSİ

Kelebekler sadece bize sevinç veren, umut aşı-

layan güzel yaratıklar değildir. Yaşam zincirinde çok önemli rolleri vardır. İpek üreticilerinin kozalar delinmeden önce onları işlemeye başlamasını ve milyonlarca kelebeğin daha dünyaya gelmeden ölmesini bir kenara bırakacak olursak, doğanın dengeli ve sağlıklı olmasında kelebeğin paha biçilmez yararları vardır. Yabani bitkilerin polenlerinin taşınmasına yardımcı olarak hem bitkinin çoğalmasını hem de o bitki ile beslenen canlıların yiyecek bulmasını sağlar. Hassas bünyeleri en ufak çevreyle ilgili değişikliklerden etkilendiklerinden, kelebekler ekolojinin sağlıklı olup olmadığının bir göstergesidir. Narin kanat çırpışından dolayı, bir sitenin verilerindeki en ufak bir değişikliğin öngörülemeden büyüklükte sonuçlar doğurmasını anlatan Lorenz'in kaos teorisi "kelebek etkisi" adıyla anılır.

Selim Bonfil

Güzel ve kırılgandır kelebekler. Doğanın büyüleyici ama hassas yapısına bir kez daha tanık oluruz onları izledikçe. Doğa sevgisini aşılarlar bize. Tıpkı bu koleksiyon aracılığıyla sizlerle paylaşmayı umduğum gibi. Sevgileri güzelliklerinde saklıdır. Endüstri devriminden beri doğayı düşüncesizce katleden insanoğlu bir yandan verdiği zararı telafi etmek için yoğun çaba harcarsa da, gelişmekte olan ülkeler hala onun dengesini bozmayı sürdürüyor. Oysa doğayı anlamayı, sevmeyi öğrenirse herkes, önemini kavırsa onu korumanın, herşey çok daha farklı olabilir. Çünkü insan sevdiğini bozamaz, kirletmez, yok etmez. Kelebekler doğayı sevmemiz için sessizce yakınrlar bize. O çağırını duymak bize kalmıştır. Özgürce uçabilsinler diye doğayı sevmenin ve onun hassas dengesini korumanın görevimiz olduğunu hatırlatırlar bize, içimizi titreten zarif kanat çırpışlarıyla...

(1) Türkiye'nin Kelebek Rehberi, Ahmet Baytaş ve Evrim Karaçetin, Kitap Yayınevi, İstanbul 2008-9

Hayatla bağlantı kuran iskele **Pasarella**

Makine mühendisliği eğitimi için Almanya'ya giden Kaya Bükey'le evlenerek Türkiye'ye yerleşen Brigitte Bükey yıllar sonra arzuladığı mesleğe kavuştu... Brigitte için yaklaşık yirmi yıl ülkeyi tanımak, alışmak, sevmek ve benimsemekle geçti. Bu süre boyunca her şey yolunda da gelişti. İki oğlu oldu, eşi işini kurdu, büyüttü. Kışları İzmir'de yazları Çeşme'de rahat bir hayata kavuştular. Hayat rahatı ama özellikle çocuklar büyüyünce Brigitte için bu rahatlık, boşluğa dönüşmeye başladı. Bu hayatın içinde kendini, yeteneklerini yeterince ortaya koyamadığını düşünüyordu.

Resimle uğraşsa da bireyselin daha ötesinde, dostlarıyla, yeni insanlarla bir arada olabileceği bir alternatif yaratmalıydı. Ve eğitimi sosyal pedagojik olmasına rağmen farklı bir alanı denemek istedi Brigitte Bükey...

ÇİFTLİKTEN GELEN ORGANİK ÜRÜNLER

Bundan sonrası için aklına önce Ulucak'taki çiftliğin organik ürünlerinden de yararlanarak kafeterya işine girmenin düşüştüğünü anlatıyor Brigitte Bükey. Önceleri cesaret edemese de bir gün Çeşme Yelken Yarışmaları'nı izlerken Çeşme'de restoran açma kararını hızla vermiş. Kullandığı malzemelerin organik olması önce-

likli tutkusu. Çiftliklerinde olmayan ürünleri Rapunzel gibi belgeli organik üretim yapan firmalardan karşıladığını anlatıyor.

Pasarella Çeşme'de Ilıca ile Paşalimanı arasında Çeşme manzarasına yukarıdan bakıyor. Dört yıl boyunca zorlukları aşarak bugüne geldiğini belirten Brigitte, artık restorancılığa hayli ısınmış görünüyor. Öyle ki Alsancak'ta ikinci bir restorani açmak için de kolları sıvamaya hazırlanıyor.

İDDİALİ MENÜ, FONDÜ

Pasarella'nın iddialı menüsünün ise fondü olduğunu öğreniyoruz Brigitte'den. Fondü ra-

hat konulabilsin diye masalar geniş tutulmuş. Etin yanı sıra İsviçre mutfağına özgü peynirli ve çikolatalı fondü de yapıldığını ve hayli tutulduğunu öğreniyoruz. Bonfile et yemekleri ile organik ürünlerle yapılan yemekler, tatlı olarak flambe diğer favori yiyecekler. Bu yıl krizin etkisiyle sezon tam istediği gibi geçmese de Brigitte yaptığı işten memnun. Restoran işletmeciliğinde kendi arzularından yola çıktığını, nasıl bir restoranda yerde yemek yemek istiyorsa restoranın hizmet kalitesini ona göre belirlediğini söyleyen bu başarılı işkadını, "işlerinde, hayatlarında yorulan insanları biraz şımartmaya çalışıyorum" diyor. Bu arada resim sanatıyla uğraşmayı da sürdürüyor. Restoranın üst katı küçük bir galeri haline getirilmiş. Brigitte'nin tabloları eşliğinde panoramik Çeşme manzarasına karşı özenle hazırlanmış yemekleri yiyebiliyorsunuz.

TESADÜFLE GELEN AZ

Dünya mutfaklarına olan özel ilgi burada yemek sanatıyla bütünleştirilmeye çalışılıyor. Her gittiği ülkenin mutfağını keşfetmeye çalıştığını anlatan Brigitte birçok farklı çeşidi de sofralara getirebildiklerini söylüyor. Türk restoranlarına yönelik ise "Türkiye'de genellikle restoranlarımız maalesef çok uğraşmak istemiyorlar" diyerek ince bir sitemi dile getiriyor. Ortağı, büyük oğlu Volkan master için İsviçre'ye gidince restorancılıkta yalnız başına yol almaya çalışıyor Brigitte... Başlarda epey korktuğu mesleğinde şimdi aşamalar kaydetmenin keyfiyle çalışıyor. Pasarella kışları yalnızca hafta sonu açık. Çünkü müşterilerinin taleplerini kışın da yoğunlaşmış. Brigitte bizi uğurlarken "en çok ne hoşuma gidiyor, biliyor musunuz" diyor. "Neredeyse hiç kimse tesadüf gelmiyor. Gelen direkt bize geliyor. Dört yılda bunu başarmak bir restoran için çok önemli" Pasarella denize uzanan küçük iskele demekmiş. Kara ile denizi birbirine bağlayan küçük iskele. Yaşamla umutlar arasında bir iskele olarak görülen restorana bu isim severek verilmiş. Yıllar sonra sevdiği bir işi yapmanın keyfiyle Brigitte bizi de, yaşamıyla umutları arasındaki köprüden güler yüzü ve inceliği ile uğurluyor.

Dr. Yasemin Fatih Amato

www.yasemen.org

Ölümsüzlük iksirini aramaya devam...

Yaşlanmayı **antiaging** ile erteleyin

Doğal olan yaşlanma süreci yaşam boyunca devam eder. Bakımsızlıkla birleşince adamaklı hızlanır ve derinleşir. Kimilerinin daha otuzbeş yaşındayken yüzüne çizgiler dolar. Kimiyse altmış yaşındadır, yüzü hala gergin ve pırlı pırlıdır. Engellemek mümkün değilse bile yılların getirdiklerinin izlerini geciktirmenin, her zaman daha genç görünmenin yolları vardır...

Tıp dünyası yeni hastalıklarla mücadele etmek, her soruna bir çare bulmak için büyük ilerlemeler kaydederken, hayatın ve ölümün sırrını çözmek için de sayısız araştırma yapıyor. Genler, DNA'lar, muhtemel hastalıkların önlenmesi, dolaşım sistemi, beyin, hormonlar ve enzimler... Yaşlanmanın ve hastalıkların fizyolojisi araştırılırken tüm işlevlerimiz ve tüm gıda ürünleri, düşünce ve davranış sistemleri, iklimsel özellikler deneylere tabi tutuluyor. Kim bilir, belki de içten içe insanlığın en eski merakı olan ölümsüzlük iksirini aramaya devam ediyoruz.

Antiaging bir yaşama sanatıdır

İnsan dünyada yaşayan tüm canlılar içinde kendi gençliğini, hayatının kalitesini ve süresini artırabilen tek canlı türüdür. Eğer yaşlılık bir hastalık ise insan artık bu hastalığı kontrol altına almayı başarabiliyor. Ve bu bir yaşama sanatıysa, adı antiagingdir!

Son yarım yüzyılda tıpta inanılmaz ilerlemeler oldu. Ortalama insan ömrü son 200 yılda, 28 yaşından 75 yaşına kadar çıktı. Ama hayattan zevk almadan, üretime katılmadan yaşayan ve her gün yeni bir sorunla karşılaşan ileri yaştaki yakınlarımız için ve onlara bakmak için çırpınan orta yaşlılar için hayat güzelleşmedi. Bunu kabullenmek kolay değil. Hayır, yaşımız ilerlerken hayatın içinde yer almanın daha iyi bir şekli olmalı. Ve sıra bize geldiğinde,

günün birinde aktif hayatı terk edip bir köşeye çekilmek istemiyoruz. Vücutlarımız formunu, yeteneklerini kaybederken, hafızalarımız unutmaya alışırken ve cinsel potansiyelimizi göz göre göre kaybederken, buna seyirci kalmak istemiyoruz. Yaşlanmanın, yaşlı bir insan olarak hayattan zevk almanın bir yolu bulunmalı... Çağdaş insanlar artık böyle düşünüyorlar ve böyle hissediyorlar. Bu soruların cevabını arayan ise, antiaging çalışmalarıdır!

Gerçeği görmeliyiz

Yaşamımızın ilk yarısında vücudumuz bizi taşır, korur, her türlü umursamazlığımızı sineye çeker. Fakat ikinci yarısında nöbet değişir. Artık bizim onu korumamız, kollamamız ve önem vermemizin zamanı gelmiştir. Bunu ya yaparız ya da yapmayız! Seçim bizindir. Yaparsak vücudumuz uyum içinde olur ve yaşamdan zevk almaya devam ederek her dönemin tadını çıkarabiliriz. Yapmazsak, menopoz ve andropozla başlayan değişimler aklı gelebilecek her türlü yaşlılık hastalığına açık olarak devam eder ve yaşamımız endişelerle dolu ağır bir yüke dönüşür. Hem kendimiz, hem de yakınlarımız için...

Antiaging yeni bir bakış açısidir

"Antiaging nedir?" diye sorduğumuz zaman; "yaşlılık hastalıklarının önlenmesi, ilerleyen yaşlarda yaşam kalitesinin korunması ve geliştirilmesiyle ilgili sayısız araştırma disiplini hatta alternatif tıp olanaklarını birleştiren ve yaşam kalitesine dönüştüren" bir daldır diyebiliriz. Bu çalışmaların antiaging adı altında toplanması henüz oldukça yenidir. Çağımız tıbbi erişilen pek çok bilgiyi antiaging araştırmalarına ya da yorumlarına borçludur. Ve antiaging konusundaki bu gelişmelerin, tıbbin hastalıklara yaklaşımını ve tedavi anlayışını yeniden yapılandırması muhtemeldir. Yaşımız ilerledikçe bizleri bazı sorunlar yaka-

lamaya başlar:

- >> Uykusuzluk ya da uykü kalitesinin bozulması
- >> Şişmanlık, vücudun belli bölgelerinin yağlanması, kas kitlesinde azalma
- >> Seksüel sorunlar, isteksizlik, iktidarsızlık
- >> Deride kuruluk, kırışıklarda artma ve sarkma, saç ve tırnak sorunları
- >> Depresyon
- >> Kronik ağrılar, eklem ve kas sorunları, iltihaplanmalar
- >> Kalp ve dolaşım sistemi hastalıkları
- >> Böbrek yetmezliği
- >> Diyabet (Şeker hastalığı)
- >> Kanser türleri

- >> Hafıza ve hareket kabiliyetinin kaybına yol açan hastalıklar
- >> Yaşlıların bakımı

Antiaging araştırmaları ve tedavileri, tüm bu sorunları önlemeye, iyileştirmeye ya da hafifletmeye çalışır. Antiaging programların temel konuları çok çeşitli olmakla birlikte, aşağıdaki gibi özetlenebilir:

- >> Vücudumuzun toksinlerden temizlenmesi
- >> Beslenme gıdalar ile sağlığımız arasındaki etkileşim, doğal kaynakların azami kullanımı
- >> Bağışıklık sisteminin geliştirilmesi
- >> Antioksidanların bilinçli bir şekilde kullanımı
- >> Hormonlar, vitaminler, mineraller, enzimler ve eser elementlerin etkileri
- >> Kilo ve sağlık ilişkisi
- >> Fiziksel aktivitenin artırılması
- >> Hormon analizleri ve tedavileri
- >> Genetik analizler ve önlemler
- >> Duygulanımız, ruhsal doyum ve mutluluğumuz
- >> Cildimizin geliştirilmesi, dış görünümümüz ve kozmetik yöntemler

Şansımız yüzde 70

Araştırma sonuçlarına göre, yaşam süresinde ve kalitesinde gençlerin yüzde 30, yaşam biçiminin ise yüzde 70'lik bir payı vardır. Yüzde 70 oldukça iyi bir orandır ve halihazırdaki antiaging önerilerinin ve tedavilerinin çoğu bu sahadaki payımızı artırmak içindir. Öte yandan genetik sorunları önlemek için araştırmalar da devam ediyor. Ne kadar erken tedbir alıp yaşam kalitemizi yükseltirsek şansımızı o kadar artıracamıza kuşku yok!

Takvim yaşı ne olursa olsun, biyolojik yaşı kontrol etmek sizin elinizdedir. Üstelik bu zor da değildir! Yaşınız ilerlese bile, hayattan geri çekilmeyi kabullenmeyin. Hedeflerinizi gerçekçi tutun, ama asla vazgeçmeyin ve yetinmeyin!

- >> Hareket edin, yürüyün, spor yapın.
- >> Uykü kalitesini ve düzenini önemseyin. Gerekirse melatonin alın, ama uykunuzdan taviz vermeyin!
- >> Az ve bilinçli yiye. Gıdaları tanıyın, antioksidanlara ağırlık verin.
- >> Hayvansal yağlardan uzak durun. Omega-3 ve Omega-6 gibi yararlı yağları tüketin.
- >> Vücut ağırlığınızın yüzde 5 kadranı verin.
- >> Sigaradan, fazla içkiden ve kahveden uzak durun.
- >> Daima çok su için
- >> Vücudunuzdaki hormon seviyesini ve

dengeğini izleyin, gerekirse doktor kontrolünde hormon desteği alın.

- >> Beyninizi canlı tutun. Bunu sağlamak için; kitap okuyun, oyun oynayın, bulmaca çözün, sinemaya gidin, telefon numaralarını, fıkraları ezberleyin, yeni konulara karşı ilginizi açık tutun, kurslara gidin, öğrenmekten vazgeçmeyin ve bol bol şaka yapın!
- >> Duygulanınızı köreltmeyin. Asla içinize kapamayın, duygulanınızı bastırmayın, insanları sevin, okşayın, dokunun, şarkılar ezberleyin, söyleyin, ağlayın, gülün! Yılbaşlarını, yaş günlerini, bayramları boş vermeyin.
- >> Daha genç ve güzel görünmek bize çok büyük bir duygusal destek sağlar. Bu amaçla giyinmeyi önemseyin, kendinize bakın, kuaföre gidin ve kozmetik yöntemlerden yararlanın. Kendi biyolojik saatinizi kontrol etmeye başladığınız zaman, antiaging'in bir yaşam pınarı olduğunu ve size sağlıklı, mutlu, coşkulu, aktif bir ikinci bahar vaad ederken ne kadar haklı olduğunu kavramakta gecikmezsiniz.

Yaşam uzun, tadını çıkarın

Antiaging'in en güzel taraflarından biri, yaşadığınız sarea ne zaman başlarsanız başlayın, size yararlı olmasıdır. Vücudumuzun kendini onarma yeteneği öylesine güçlüdür ki, yararlı bir davranışa daima olumlu yanıt verir. Her yıl baştan aşağı bir check-up yaptırarak tüm hormon enzim seviyelerinizi, kalp ve damar sağlığını, kemiklerinizi, cinsiyetinizi bağlı olarak hassas veya zaafı olan organlarınızın ve böbreklerinizi durumunu izleyin. Size birkaç ağı kesici verdikten sonra, "Bu yaşta bütün bu ağrılar, yorgunluklar, keyifsizlikler normal" deniyorsa, bunu kabullenmeyin. Sizi daha iyiye ve daha güneyle layık gören, bilgisini yenileyen, antiagingin farkında olan doktorlarla yolunuza devam edin. Yaşam artık çok daha uzun, tadını çıkarmaya hazır olun!

Andropoz bir sır ya da tabu olmaktan çıkıyor

Kadınların menopoza girmesi, menopoz öncesi ve sonrası dönemleri hakkında herkes bir şeyler bilir. Bu olay o kadar açık bir şekilde yaşanır ki, aile ve dost çevresinden başlayarak sosyal bir meseleye dönüşür. Andropozdan ise pek söz edilmez. Yılların yavaş yavaş tırmanan etkilerini ve sonuçlarını erkekler kendi aralarında bile pek konuşmazlar. Gerçi kadınlarda âdetten kesilme kesin bir eşiktir. Erkeklerde böyle kesin bir çizgiden bahsedemeyiz. Ama yine de bu konunun pek gündeme gelmemesinin nedenleri arasında, en başta sanırım "erkeklik gururu" geliyor...

Erkeklerin çoğunluğu 30 ile 45 yaşları arasında vücutlarında bazı değişiklikler olduğunu fark ederler. Bu belirtiler, hafif tertip yaşlanma veya "olgunlaşma" belirtileri gibi görünüp es geçilir. Oysa sayısız araştırmaya konu olan bu değişimlerin altında, aynı kadınlarda olduğu gibi, hormon dengesinin giderek bozulması yatar. Andropoz belirtileri uzun bir zaman dilimi içinde, daha yavaş ilerler. Başta güçlekle fark edilse de erkeklerin büyük çoğunluğu cinsel isteğinin azaldığını ve formunu kaybetmekte olduğunu bilir. Mizacı değişir, o "delikanlı" atılganlığı giderek törpülenir. Yavaş yavaş konsantrasyon yeteneği azalır, dikkati dağılmaya başlar. Yaşam enerjisi de aşağı doğru inen bir eğri çizer. (Hep bildiğimiz sorundur; kadınlar gezmek ister, erkekler televizyon karşısında uzanmayı tercih ederler!) bir yandan da vücudunda yağlar birikir, o eski gergin kaslar gün geçtikçe sönmeye başlar...

Andropoz "geliyorum" der!

Eğer 40'ınıza yaklaşıyorsanız ve aşağıdaki sorunların ilerlediğini fark ediyorsanız bunların andropoz işaretleri ve belirtileri olduğundan kuşkunuz olmasın.

- » Bitkinlik
- » Uyku sorunları
- » Kilo alımı, yağ kütlesinin artması
- » Özellikle bel çevresinde, karında ve göğüslerde yağlanma
- » Kasların zayıflaması, reflekslerin azalması
- » Cinsel istekte azalma
- » Ereksiyon sorunları
- » Sinirlilik, gerginlik ve alınganlık
- » Ağrı ve sızılar
- » Kemiklerde deformasyon
- » Saçların incilmesi ve dökülmesi
- » Cildin kuruması ve kırışması
- » Hafıza bozulmaları
- » Depresyon
- » Motivasyonun azalması, ilgisizlik

Testosteron bir seks hormonu olmaktan çok daha önemli

Bütün bu değişimler araştırıldığında erkeklik hormonlarının dengesinin bozulduğu anlaşılır. Özellikle yukarıda sayılan belirtiler, testosteronun azalması ve erkek vücudunda normalde az miktarda bulunan östrojen oranının artmasıyla ilgilidir. Testosteron sadece cinsel hayatınızı belirleyen bir hormon değildir. Kemik yoğunluğu, kaslar ve kırmızı kan hücrelerinin üretimi için çok önemlidir. Andropozla birlikte testosteron azaldıkça bağışıklık sistemi sarsılır. Kalp ve beyin fonksiyonları bozulmaya başlar. Bildiğiniz gibi kalp krizleri erkekleri daha fazla tehdit eder. Tedavi edilmeden bırakılırsa, andropozun son derece şiddetli ve uzun süreli sonuçları olabilir.

kitap okuyun, sinemaya gidin, dans edin, beyninizi canlı tutmak için bilmece çözün, briç ve satranç gibi oyunlar oynayın.

» Doktorunuza danışarak kendinize bir vitamin reçetesi hazırlatın. Kalbinizi korumak için Coenzim Q-10, Omega -3 ve her gün bir Aspirin almanızın yararı olup olmayacağını sorun.

» Her yıl baştan aşağı bir sağlık kontrolü yaptırın.

» Ereksiyon sorunlarına ne kadar kafanızı takarsanız, o kadar güçlük yaşarsınız. Yapabileceğiniz en önemli şey romantizmi, konuşmayı, flörtü ve dokunmayı yeniden keşfetmektir. İnanın, bu keşif sizi 20 yaşınıza geri götürür ve cinsel gücü artıran ilaçlardan daha etkili olur...

Yeni bir yaşam planı yapın

- » Vakit geçirmeden bir egzersiz veya yürüyüş programına başlayın. Elinizden geldiği kadar yürüyün. Karizmanız arabanız değil, spor ayakkabılarınız, bisikletiniz raketiniz ve eşofmanınız olsun.
- » Sigara içmeyin.
- » İçkiyi ölçülü için ve kırmızı şarabı tercih edin
- » Testosteron hormonunu doğal yoldan artırmak için kırmızı ve beyaz et tüketimine önem verin ama yağsız etleri seçin.
- » Kalp ve damar sağlığınız için zeytinyağı ile ceviz tüketin. Bol bol sebze ve meyve yiyin.
- » Kendinizi yorgunluğa ve isteksizliğe terk etmeyin. Yakınlarınızdan yardım isteyin ve sizin de içinde yer alacağınız aktif bir yaşam planı yapmalarına izin verin.
- » Hayata karşı ilginizi uyanık tutun. İş toplantıları dışında sosyal yaşama katılın.
- » İmkânınız ölçüsünde gezin, seyahat edin,

Menopozdan korkmaya ne gerek var?

Artık çocuklar bile öğrendi neredeyse, "annem ya da anneannem menopozda" diyebiliyorlar! Bu konuların hiç sakınmadan konuşulması herkes için çok daha iyi. Menopozun sırları çözüldükçe onu doğal karşılamayı öğreniyoruz. Kuşkusuz artık vücudumuzu daha iyi tanıyoruz. Muhtemel sorunları geciktirebileceğimiz, onları kontrol edebileceğimiz birçok yöntemi biliyoruz. Ve yaşadıkça, her dönemin aynı bir güzelliği olduğunu görüyoruz. Eskiden menopozla birlikte dişiliğin sona erdiği sanılırdı. Oysa bu dönüm noktasında sona eren sadece doğurganlıktır. Bir kadın ortalama olarak 13 yaşından 50 yaşına kadar, yaklaşık 30-40 yıl boyunca adet görür. Ama elbette bir gün, menopoz belirtileri başlar. Kendimizi bırakırsak, hızla yokuş aşağı yönelebiliriz. Ama vücudumuzu ve yaşamımızı sahiplenirsek, alacağımız ödüller muhteşemdir. Her gün yeniden hayatın ne kadar

güzel, bedenimizin ne kadar verimli olduğunu keşfetmeye başlarız. Menopozla birlikte östrojen ve progesteron seviyesinin düştüğünü biliyoruz. Kadınlik hormonlarının seviyesi aşağı doğru inerken, erkeklik hormonları daha etkin bir duruma geçerler. Çünkü erkeklik hormonlarının düşüşü yavaş bir seyir izler. Menopozun hoşlanmadığımız yan etkilerinin bir kısmı bu nedenle baş gösterir. Ama cinsel isteğin devam edebilmesi, testosteron sayesinde. Bu dönemde hormon tedavisi tüm sıkıntıları hafifletir. Cildi korur, yaşlanmayı geciktirir, sıcak basmalarını, kemik ve kas kaybını önler, sinirlilik, alınganlık, uykusuzluk gibi sorunları engeller, kalp hastalıklarından korur, kan dolaşımını düzenler, beynimizi yaşlanmaktan alıkoyar. Hormon tedavisi fikri bazı insanlara itici gelebilir. Oysa Avrupa ve Amerika'da bio-identical olarak adlandırılan hormonlar birçok doktor tarafından kanser hastalarına bile öneriliyor. Ancak hormon alsanız da almasanız da doğal yöntemlerden sonuna kadar yararlanmak her şeyden önemlidir.

Egzersizle hormon dengenizi kurabilirsiniz

Hormon üretimini artırmanın en etkili yolu, egzersiz yapmaktır. Fiziksel aktivite ve düzenli jimnastik, hormonlarımızı dengeler. Orta ve ileri yaşlarda egzersiz yapanlar ile yapmayanlar arasındaki hormon seviyeleri yüzde 40 oranına varan farklılıklar gösteriyor. Ancak Prof. Dr. Mehmet Öz'ün de önemle üzerinde durduğu gibi, hormon tedavisi gören kadınlar östrojen almadan önce Aspirin almalıdır.

Bitkisel alternatif (fitoöstrojenler-bitkisel östrojenler)

Bazı gıdalarda ve tohumlarda "izoflavonlar" bulunur. İzoflavonlar östrojen seviyesi düşükse, vücuttaki östrojenin yerini alırlar, yüksek ise fazlasını bloke edebilirler. Düzenli olarak; brokoli, lahanası, karnabahar, brüksellahanası, sarımsak, soğan, soya ürünleri, mercimek, bezelye ve keten tohumu tüketerek doğal östrojen kaynaklarından yararlanabiliriz.

Antioksidanlar ve gençleşme tedavileri

Yaşlanma belirtilerine karşı birçok kozmetik çözüm yer alıyor. Bunların çoğu antioksidanların desteğiyle uygulanır. Örneğin lazer, dermabrazyon ve peeling tedavileri cildi tahriş eder. Bu uygulamalar sırasında, bir A vitamini türevi olan tretinoin, en önemli destekler. Çünkü deriyi besleyen kılcal damarların dolaşımını hızlandırır ve cildin hızla iyileşmesini sağlar. A vitamini akne, köseleşmiş ciltler ve ince kırışıklıklarda başlı başına bir tedavidir. Öte yandan birçok antioksidan olan alfa hidroksi asitler (AHA), cildin en üst tabakasını düzeltmek için kullanılır. Önemli bir antioksidan olan C vitamini, incelen cildin içindeki kollajeni etkiler, deriyi daha dolgun ve daha canlı bir hale getirir. Bu nedenle, C vitamini ve glikolik asit karışımları cilt yaşlanmasına karşı en iyi formüllerden biridir.

Hücrelere nüfuz eden gençlik ve tazelik aşısı

Kırışıklar ne kadar gerilirse gerilsin, sarkan deriler için hangi kozmetik yöntemlere başvurulursa vurulsun, bunların hiçbirisi genç kalmak için yeterli değildir. Gençlik, yaşam tarzından, içten, hücrelerden fışkırır. Gençlik ve sağlık cildin yüzeyinde başlamaz. Tam da bu noktada sadece antioksidan kapsüller değil ama tümüyle antioksidan bir yaşam tarzının gereğiyle yüz yüze geliriz. Vücut direncini artıran ve savunma sistemini güçlendiren her türlü faaliyetle, kendimizi güneşten sakınarak ve bilinçli beslenme alışkanlıklarıyla sonsuz olmasa da, daha uzun bir gençliğe ve yüksek yaşam kalitesine kavuşmak mümkün olabilir.

En önemli antioksidan: Uyku

Beyin epifizi "melatonin" adı verilen ve ana görevi vücut saatini ayarlamak olan bir hormon salgılar. Melatonin, beslenme sisteminde üretilir ama onu beyin epifizi düzenler. Melatonin havanın kararmaya başlamasıyla birlikte faaliyete geçer ve gece saat 23 ile 03 arasında en üst seviyeye çıkar. Sabahın ilk ışıklarıyla birlikte, insana canlılık ve yaşama sevinci veren serotonin hormonuna dönüşür. Bu denge son derece önemlidir. Geceyi aydınlıkta ve uyanık geçirmek organizmayı allak bullak eder. Aynı şekilde gündüzleri loş ve karanlık ortamlarda yaşamak veya geç saatlere kadar uyumak da dengeyi bozar. Gün ışığının ve karanlığın hakkını tam olarak vermek gerekir.

Antioksidan vitaminler

Ciltle dost olan ve her biri hazine değerindeki vitaminler, antioksidan etkileriyle gençliğinizi koruyor, yaşlanmanızı geciktiriyorlar. Bu vitaminler;

- >> A vitamini ve betakaroten
- >> B vitaminleri ve özellikle B6
- >> C vitamini
- >> D vitamini
- >> E vitamini

Antioksidan enzimler

Alfa lipoik asit: Alfa lipoik asit vücudumuzdaki tüm hücrelerde bulunur. Diğer amino-asitlerden farklı olarak hem yağda hem de suda çözünür ve bedenimizdeki tüm dokulara girebilir. Alfa lipoik asitler enfeksiyonları engeller. Kalp hastalıkları, Alzheimer ve artrit tedavisinde çok etkili olurlar. Öte yandan kan şekerinin dengelenmesini sağlarlar. Bunların diğer bir özelliği ise metabolizmayı ve dolayısıyla hücre enerjisini yükseltir.

DMEA: Biz yaşlandıkça, cildimizi genç tutan kasların ve kimyasalların gücü azalır. Cerrahlar estetik bir ameliyattan önce, cildin kendisinden çok, cilt altındaki kaslarla ilgilenirler. DMEA tam bu noktada etkili olur. DMEA aslında yaşlanma belirtilerine karşı ve kasların güçlendirilmesi için, öteden beri kullanılan bir maddedir.

Asetil L-karnitin: Elli yaşın üstündeki kişilere önemle tavsiye edilen bu madde cildi onarır.

Coenzyme Q-10: Bu enzim cilt tarafından kolayca kabul edilir. Bu nedenle birçok kremin içinde kullanılır. Coenzyme Q-10 çok değerlidir. Hücre zarına rahatça nüfuz eder ve onu serbest radikallerden korur.

I-Glutamin: Özellikle sindirim sisteminin ve bağırsakların sağlıklı olmasını sağlar. Ayrıca bağışıklık sistemini güçlendirir. Cilt sağlığını artırır çünkü glutatyon gibi endojen antioksidanların düzeyini yükseltir.

Omega-6 / Omega-3 EFA: Balıklardan elde edilen bu yağlar, vücudu enfeksiyonlardan korur. Her gün balık yemek mümkün olmadığı için en iyisi EFA'ların kapsüllerle takviye etmektir.

Pycnogenol: Bu antioksidan yeni keşfedilmiştir. Cildi düzgünleştirir ve kollajeni takviye eder.

FIRST LADY ŞIKLIĞI

Carla Bruni ve Michelle Obama, kadınların yeni rol modelleri. Her yaptıkları ve giydikleri herkes tarafından yakından takip ediliyor. Bu kadınların en büyük stil sırrı ise; asla kadınsı çizgilerden ödün vermeden sade ve trendi giyinmeleri.

Michelle Obama; G-20 zirvesinde bir kahvaltıda giydiği geometrik desenli kaşmir elbise sezonun trendini yansıtıyor.

Gri renk, kullanımı en kolay renklerden biridir ve biz bu rengi Carla Bruni sayesinde daha çok sevdik. Bruni'nin giydiği Dior markalı bu gri takım, iddiasız görünebilir fakat kullanım rahatlığı ve şıklığıyla kesinlikle bir klasiktir.

İş kadınları için büyük kolaylık sağlayan elbise tarzı mantolar, bellerine takılan kemerlerle bütünleştiriliyor. Carla Bruni ve Michelle Obama'da bu tarzın öncülerinden.

Siyah kokteyl elbisesi bayanların gardırobunda olması gereken temel bir parçadır. Obama, giydiği siyah tüylü elbiseyle klasik görünümünden uzaklaşarak, bu sezonda çok sık göreceğimiz tüylü bir kıyafeti son derece zarif taşıyor.

Hazırlayan:

primal plus

entertainment consultancy

www.primalplus.com • Telefon: 0212 263 83 40

ASKER CEKETLER: Eşinizle ve kız arkadaşınızla bu sezon paylaşabileceğiniz trend şüphesiz asker ceketleri. Asker ceketlerinin içine yine aynı tarzda kesilmiş asker gömlekleri ile kullandığınızda şıklığınız tamamlanır. Özellikle; lacivert, siyah ve koyu yeşil ceketlerin altına haki renkli pantolon ve jeanler kullanabilirsiniz.

ERKEKLERİ TAKİP EDEN MODA

Bugünlerde erkeklerin iş ve sosyal hayatlarında modaya olan düşkünlüğü fark edilir derecede görülmektedir. Bu durumla ilgili; bayanları en çok kışkırtan nokta ise, erkeklerin hem sezon trendlerine uyup hem de rahatlıklarını ön planda tutmalarıdır. Moda ne olursa olsun, erkekler modayı kendilerine göre yorumlayıp, kullanım açısından en rahat ettikleri kıyafet ve aksesuarları sezonun trendi haline getirirler. Bu yüzden, moda artık erkekleri takip ediyor diyebiliriz. İşte size birkaç örnek;

İŞÇİ BOTLARI: Sezonun en rahatlıkla kullanılabilen parçaları; şüphesiz işçi botları. Yumuşak deriden üretilmiş, bileği tamamen saran bu botlar yanlarındaki fermuarları sayesinde kolay bir kullanım sağlıyor. Jeanler ve kanvas pantolonlar ile kullanılması önerilir.

KAPİTONE HIRKA: Londra ve Newyork Fashion Show'larda;

dikkatimizi çeken eski moda olarak niteledirdiğimiz kapitone hırkaların defilelerde ne kadar çok kullanıldığını. Öğrendiğimize göre kapitone hırkalar bu sezona damgasını vuracak.

YELEKLER: Eskiden son derece resmi takım elbiselerin altına gizlenen yelekler şimdi günlük hayatımız girdi. Beyaz gömleklerin üzerinde son derece şık duran yelekler, t-shirtler ile kullanıldığında spor bir görünüm sağlıyor.

SIYAH RENKTE SAAT: Kıyafetiniz ne renk olursa olsun bu sezon saatinizin rengi mutlaka siyah olmalı.

Okyanus güzeli Montigne

RINA klaslı ve MCA (CISR) kurallarına uygun olarak inşa edilen Montigne'in dış zeminleri tik ağacından, küpeşte ve mobilyalar ise masif maun. Kıç güvertenin üzerinde alüminyum hard top bulunuyor. Yine kıç tarafta oturma ve güneşlenme alanı var. Barbekü ile bar, kullanmaya sunuluyor. İç mekanda, 90 metrekaresel salonun arka tarafından, merdivenle ana kamaraya iniliyor. Spa kabini, ana kamarayla birleşik şekilde inşa edilmiş. Tuvalet-banyolu VIP kamarasının dışında iki adet çift kişilik, iki adet üç kişilik dört kamaraya daha mevcut. Alt bölümdaki dört mürettebat kamarası ile birer kaptan ve makinist kamarası, çalışanların hizmetine sunulmuş. Ayrıntılı bilgi için Aegean Yacht: (252) 313 26 55

Motorlar: 2X760 HP MAN.
Yakıt kapasitesi: 28.800
Su kapasitesi: 16.700 litre.
Tam Boy: 57 metre
En: 10 metre
Ağırlık: 400 ton
Yelken Alanı: 1.100 metrekaresel

Modern gladyatör Predator 130

Sunseeker'in yeni performans yatı Predator 130, derin V gövde tasarımına sahip. Hardtop'ında açılır kapanır sunroof, flybridge'inde geniş oturma ve güneşlenme alanları, bar ile spa küveti bulunuyor. Ana bölümün baş tarafında, teknenin eni boyunca uzanan ana kamaraya yer alıyor. Kokpit, mutfak, yemek alanı ve salon yine bu bölümde konumlandırılmış. Alt bölümde, kıç tarafta iki adet çift kişilik misafir ve mürettebat kamaraları var. İç yerleşim planında değişiklik yapılabilir. 2XMTU 12V 4000 M93, 2XMTU 12V 4000 M93L ve 2XMTU 16V 4000 M93 olmak üzere üç farklı motor seçeneği sunuluyor. Ayrıntılı bilgi için Sunseeker Turkey: (212) 257 00 30

Yakıt kapasitesi 20.000,
Su kapasitesi 4.500,
Pis su kapasitesi 1.200 litre.
Tam Boy: 38,4 metre
En: 8 metre
Ağırlık: 165 ton (Yarı dolu iken)

Çifte konfor Lipari 41

Fountain Pajot katamaranlarının yeni modeli Lipari 41'in tasarımı, Joubert/Nivelt ve Fountain Pajot tasarım ofisine aittir. Kokpit ve salon aynı seviyede yer alıyor. Havuzluktaki oturma ve yemek alanı ile masanın bulunduğu yerden direkt dümen mahalline ve depolama alanlarına ulaşılabilir. Salondaki oturma alanında 8-10 kişi ağırlanabiliyor. Quatuor ve Maestro adında iki farklı yerleşim planı mevcut. Quatuor'da dört kamara, ikiser ayrı tuvalet ve banyo, Maestro'da ise bir ana kamara, iki misafir kamarası ve iki banyo bulunuyor.

Ayrıntılı bilgi için Top Leisure: (252) 413 71 16

Motoru: 2X20 CV dizel.
Yakıt kapasitesi 300,
Su kapasitesi 2X265 litre.
Tam Boy: 11,95 metre
En: 6,73 metre
Ağırlık: 7,6 ton
Yelken Alanı: 391 metrekare

Serüvene davet Grady White Canyon 366

Grady White Canyon 366, balık tutkunları için ideal bir seçenek oluşturuyor. Baş tarafta ve havuzluğunda oturma yerleri, çok sayıda depolama alanları ve olta tutucular mevcut. İç mekânda ise oturma ve uyuma yeri, tezgah, buzdolabı, duş bölmesi ve depolama alanları yer alıyor. Ayrıntılı bilgi için MasterCraft Turkey: (212) 244 81 59

Motoru, maksimum 1050 HP, dıştan takma. Yakıt kapasitesi 1.589, su kapasitesi 246 litre. Tam Boy: 11,15 metre, En: 4,02 metre

Denizkuşu Cobra 2150-Prestige

Seagull'in Cobra 2150-Prestige modelinde tek kamara var. Kimyasal tuvalet, mini ocak ve buzdolabı opsiyonel olarak sunuluyor. Altı kişi kapasiteli. 245-315 HP aralığında motor seçenekleri bulunuyor. Ayrıntılı bilgi için Burla A.Ş.: (212) 256 49 50

Yakıt kapasitesi 200 litre.
Tam Boy: 7,15 metre (Yüzme platformu ile)
En: 3,20 metre
Ağırlık: 1.200 kilogram (Boş iken)

Siyah, Altay'ın kaderi...

Vazgeçilmezi...

Son 9 sezonda iki küme düşme acısı...

Kaçan 4 Süper Lig bileti...

Ve işte size bir dönemin hikayesi...

Büyük Altay, 2. Lig'e mi alışıyor?

SİYAH ALTAY...

50 yılını geride bırakan ve artık yeni adıyla "Türkcell Süper Lig" diye anılan Devler Arenası'nda geçirilen

41 koca sezon...
1326 maçta alınan 1652 puanla "ezeli" puan cetvelinde halen 6. sıradan inmeyen bir performans...
1969-70 ve 1975-76'da Galatasaray ile Beşiktaş'ı "safdışı" bırakarak elde edilen lig üçüncülüğü...
7 kez final oynadığı Türkiye Kupası'nda iki büyük zafer...
3 Başbakanlık, 2 Cumhurbaşkanlığı finali ve UEFA Kupası'na katılan ilk Türk takımı etiketi...
1979-80'de Mustafa Denizli ile kazanılan "Gol Kralı" unvanı...
Türk futbolunun en prestijli kulübü "100'ler Kulübü" ne 117 golle çıkan bir futbolcunun, Mustafa Denizli'nin formasını giydiği bir kulüp...
Türk futbolunun Üç Büyüklüğü'ne karşı bir büyük...
Büyük Altay...

BEYAZ ALTAY...

2002-2003'te veda ettiği Türkcell Süper Lig'e hasret geçen 7 koca sezon...
2000-2001, 2005-2006, 2006-2007 ve 2008-2009'da gözyaşlarıyla yırtılan Süper Lig biletleri...
Diyarbakırspor, Antalyaspor, Sakaryaspor, Kasımpaşa faciaları...
Her sene baştan aşağı değişen kadrolar...
Teknik direktör kıyımları...
Seçim krizleri...
Başkanlık kaosları...
Protestolar...
İşyanlar...
Her sene, bir öncekinden daha kötü geçen günler... Büyük umutla çıkılan şampiyonluk yolunda yaşanan büyük hayal kırıklıkları...

Altay'ın yüzü son yıllarda, Karşıyaka ile oynadığı İzmir derbileri dışında bu şekilde fazla gülmedi.

Rıdvan Burteçin ve Mazhar Zorlu'nun ardından Esin Özgener'in (sağ başta) ölümü Altay'da tüm dengeleri sarstı. Fotoğraf, Altay'ın son dönemlerdeki sıkıntılı durumunu gösteriyor.

Altay'da iki sezon görev yapan Emrehan Uçar, Süper Lig özlemini bitiremedi.

Evet... Türk futbolunun Üç Büyükleri'ne kafa tutan Büyük Altay'ı, ne yazık ki artık 2. Lig'e alıyor... Futbolun doğal seleksiyonuna yenik düşen son İzmirli o artık... Aynen taşıdığı renkleri gibi, "Beyaz"ı bitirip "Siyah"ı yaşayan bir İzmirli o artık...

* * *
Siyah, Altay'ın kaderi...
Vazgeçilmez...
Son 9 sezonda iki küme düşme acısı...
Kaçan 4 Süper Lig bileti...
Ve işte size bir dönemin hikayesi...

Altay için kader ağlarını, 1999-2000 sezonundan itibaren yavaş yavaş örüyordu... Siyah-beyazlı ekip, ilk yarısını 25 puanla 7. sırada bitirip "Hedef UEFA" dediği ligin ikinci devresinde herkesin gözü önünde yavaş yavaş eriyordu. Hakem hataları ayyuka çıkarken, bir taraftan dönemin MHK Başkanı Serdar Çakır, "Altay Başkanı" demeçlerine dikkat etsin, daha önümüzde çok maç var" diyor, diğer

yanda ise Başkan Nafiz Zorlu ile Bursaspor maçını yöneten hakem Muhittin Boşlat, tarihe "tuzluk davası" olarak geçen olayla mahkemelik oluyordu. Tüm bunlar devam ederken, kaybedilen puanlar da Altay'ı son 2 haftada düşme potasının eşiğine kadar getiriyordu. Ligin 33. haftasında, Avrupa fatihi Galatasaray'ı İzmir Atatürk Stadı'nda 1-0'lık skorla dize getiren Altay'ın sevinci, İstanbulspor'un "kardeşi" Adanaspor'u 3-2 mağlup etmesiyle yarım kalıyordu. İşte o günlerde, son haftaya 37 puanla giren Altay, Antalyaspor ile deplasmanda, İstanbulspor ise Galatasaray ile evinde karşılaşacak, bu finali 3-1 kaybeden İzmir'in siyah-beyazlı ekibi, İstanbul'dan gelecek beraberlik haberiyle Süper Lig'e tarihinde 3. kez veda edecekti. Hem de sadece 4 gol averajıyla...

DIYARBAKIRSPOR FACIASI

Altay, 2000-2001 sezonuna yine aynı heyecanla başladı; ancak işler hiç de beklendiği gibi gitmedi. Göztepe ile giriştiği Klasman Grubu birinciliği yarışını önde tamamlayan siyah-beyazlı ekip play-off ipini fazla zor-

lanmadan göğüslüyor, herkesin favorisi olarak ön plana çıkıyordu. Play-Off'un 11. haftasından itibaren de Rıdvan Dilmen yönetiminde müthiş bir çıkış yakalayan İzmir temsilcisi, istatistikleri adeta alt üst ederek önüne geleni deviriyor, Süper Lig'e doğru koşuyordu... Fakat, kader ağlarını bir kez daha Altay için örmeye başlıyordu. Sonunda 2. hafta, Türkiye'nin gündemini sarsan maçta Diyarbakırspor'a konuk olan Altay, 90 dakikadan 3-1'lik yenilgiyle ayrılıp şansını zora sokuyor, bir hafta sonra da evindeki Kombassan Konyaspor (3-3) beraberliğiyle Süper Lig trenini kaçıyordu... Gazeteler o günlerde, Altay'ın yitip giden şampiyonluğundan çok, Diyarbakır'da yaşananları yazıyordu... Antalya'daki Play-Off serüveni de faciayla bitecek ve Altay, bu kez hakemlerin katliamına uğrayarak Sakaryaspor yenilgisiyle evinin yolunu tutacaktı... Bu sezondan geriye Başkan Nafiz Zorlu'nun şu sözleri kalır: "Terör deyip Diyarbakırspor karşısında bizi yem ettiler. 17 Ağustos depremi dediler, Sakaryaspor'a kurban ettiler..."

İSTANBUL'DA HÜZÜN GÜNÜ

2002-2003, Altay için umutların yeniden yeşerdiği yıl oldu. Şimdiki TFF Başkanı Mahmut Özgener başkanlığındaki siyah-beyazlı ekip, bu kez açık ara farkla Süper Lig'e yükselmeyi başarmış ve makus talihini biraz olsun kırmıştı. 2003-2004 ise Altay tarihine yine "kabus" olarak geçen olayları beraberinde getirdi. İzmir'deki Samsunspor beraberliğiyle (2-2) bir anda karamsarlığa kapılan takım, Elazığspor'un önlenemeyen yükselişiyle paniğe kapılıyor, kendini bir türlü düşme potasının üzerine atamıyordu. Ne olduysa yine son hafta oldu. Bursaspor ve Elazığspor ile kümede kalma yarışına giren Altay, son hafta İstanbulspor ile deplasmanda golsüz berabere kalıyor, deplasmanda Diyarbakırspor'u yenen Elazığspor beşte beş yapıyor, evinde Gençlerbirliği'ni deviren Bursaspor da Altay'ı 35 puanla tekrar İkinci Lig uçurumuna yuvarlıyordu. İlerleyen günlerde TFF, Diyarbakırspor-Elazığspor maçıyla ilgili "Şike Tahkik Komisyonu" kuruyor, Bursaspor ve Gençlerbirliği cepheleri de dinleniyor, futbolcuların telefon kayıtları gazete manşetlerini süslüyor, ancak hiçbir sonucu değiştirmiyordu: Altay düşürülmüştü...

YOK OLUP GİDEN UMUTLAR

2003-2004 ve 2004-2005 sezonlarını büyük hayal kırıklıkları ile geride bırakan Altay, 2005-2006'da Süper Lig yolunda çok önemli bir şans yakaladı. İlk iki biletini Bursaspor ile Antalyaspor'a kaplığın siyah-beyazlı ekip, kırmızı kartların havada uçuştugu ekstra Play-Off'un ilk maçında Orduspor'u yeniyor, ancak finalde "eski dost" Sakaryaspor'a 4-1'lik skorla teslim olarak evine dönüyordu. Herkes, "Bundan daha acısı olamaz" derken, daha kötü bir son bekliyordu İzmir temsilcisi... Hem de tam bir sene sonra... Yer; yine Ankara... Tarih; 30 Mayıs 2007... Play-Off biletini cebine koyup ilk maçta Malatyaspor'u 1-0'la dize getiren Altay ile Kasımpaşa ile finalde karşı karşıya geliyor... Önce Kasımpaşa atıyor, sonra Altay 2 golle öne geçiyor... Dakikalar 90'ı gösterdiğinde Hakem Vedat Yüksel'in eli "5" dakika uzatmayı gösteriyor.... Dakikalar bir yıl gibi... Geçmiyor... 91... 92... 93... 94... 95 derken Kasımpaşa iki kez tekrarlanan kornele o çok golü buluyor... Bir tarafta beraberliğin sevinci, diğer yanda kabusun ta kendisi... Uzatmalar başlıyor... Herkesin üzerinde bir umutsuzluk... Ama kadere tek başına isyan eden Aydın Çetin, yeniden umutlandırıyor Altay'ı... Karar kesin; Süper Lig bileti bu kez Altay'ın olacak... Dakika 120...

Nafiz Zorlu, Altay'ın UEFA Kupası bedeliyle yola çıktığı ve Kasımpaşa maçıyla tarihinin en büyük acılarını yaşadığı dönemde başkanlık koltuğunda oturuyordu.

Yine uzatmalar başlıyor...

Herkesin eli kalbinde...

1. uzatma dakikası, 2. uzatma dakikası, 3. uzatma dakikası, 4, 5, 6, 7, 8 derken Kasımpaşa Erhan ceza sahası sol çaprazında sahip olduğu topa öyle bir vuruyor ki... Öyle bir vuruyor ki...

Sadece Altay değil tüm İzmir, buz kesiyor

mayıs sıcaklığında...

Sonra penaltılar...

Enkaz altındaki takımdan Aydın ve Kenan kaçırıyor penaltıları... Bilet Kasımpaşa'nın, hüznün bir kez daha Altay'ın oluyor...

Önce Kasımpaşalılar'ı tebrik eden Altay Başkanı Nafiz Zorlu'ya ise savaş meydanındaki yaralı askerlerini alınlarından öpüp toplamak kalıyor...

VE ENKAZIN SONRASI...

İki sezonda kaçan iki play-off finali Altay'ı adeta enkaz yerine çeviriyordu. Fikstür gereği ilk 5 maçını İzmir'de oynayanın avantajı bile para etmiyor, sezona berbat bir başlangıç yapan siyah-beyazlı ekip, harcanan onca paraya, transferlere rağmen darbe üstüne darbe yiyerek puan cetvelinin son sıralarında yaşam savaşı veriyordu... Uçup giden Süper Lig biletlerinden sonra Altay, 2. Lig'e mi düşecekti? Kimse şampiyonluktan söz etmiyor, kulübün üzerinde karabasan gibi dolaşan günlerin bir an önce dağılması için dua ediyordu...

Neyse ki korkulan olmadı ve son anda atağa kalkan Altay, sezonu küme düşme korkusundan uzakta noktalamayı başardı...

Bir sonraki sezon, 2008-2009, yine büyük umutlarla başladı...

Melih Tunç Tandoğan başkanlığında 2.

Lig'deki tarihinin en önemli transferlerini yapan Altay, "şampiyonluk" bayrağını sandıktan yine çıkarmak için için yola koyuluyordu...

Fakat "kahpe kader" yoluna taş komayı alışkanlık haline getirmişti bir kez Altay'ın... Dönüyordu kararından...

Yer; yine Ankara... Stat bu kez farklı: ASAŞ... Üstelik play-off'ta bu kez bir İzmirli daha var: Karşıyaka...

Herkes iki İzmir takımı finalde karşılaşsın hesapları yapıyor...

Önce Karşıyaka yapıyor yapacağını ve Boluspor'u yenip adını finale yazdırıyor... Altay'ın karşısında ise kabusu Kasımpaşa var...

Ayaklar tir tir...

Beyin hiçbir şeye hükmedemiyor...

O eski korkular depresiye geçen her dakika...

Normal süre ve uzatmalar 1-1 sona erince iş yine dönüp dolaşıp penaltılara kalıyor...

Hiçbir Altaylı gidemiyor topun başına...

Akıllarda iki sezon önce yeşim çimlere dökülen gözyaşları var...

Korku var...

Ve panik...

Sonra, umutsuzluk...

Önce Yasin Avcı kaçırıyor, sonra Alp...

Kaçan, sadece bir penaltı olmuyor yine...

Bir takımın, bir kulübün, bir şehrin umutları kaçıyor bir kez daha...

★ ★ ★

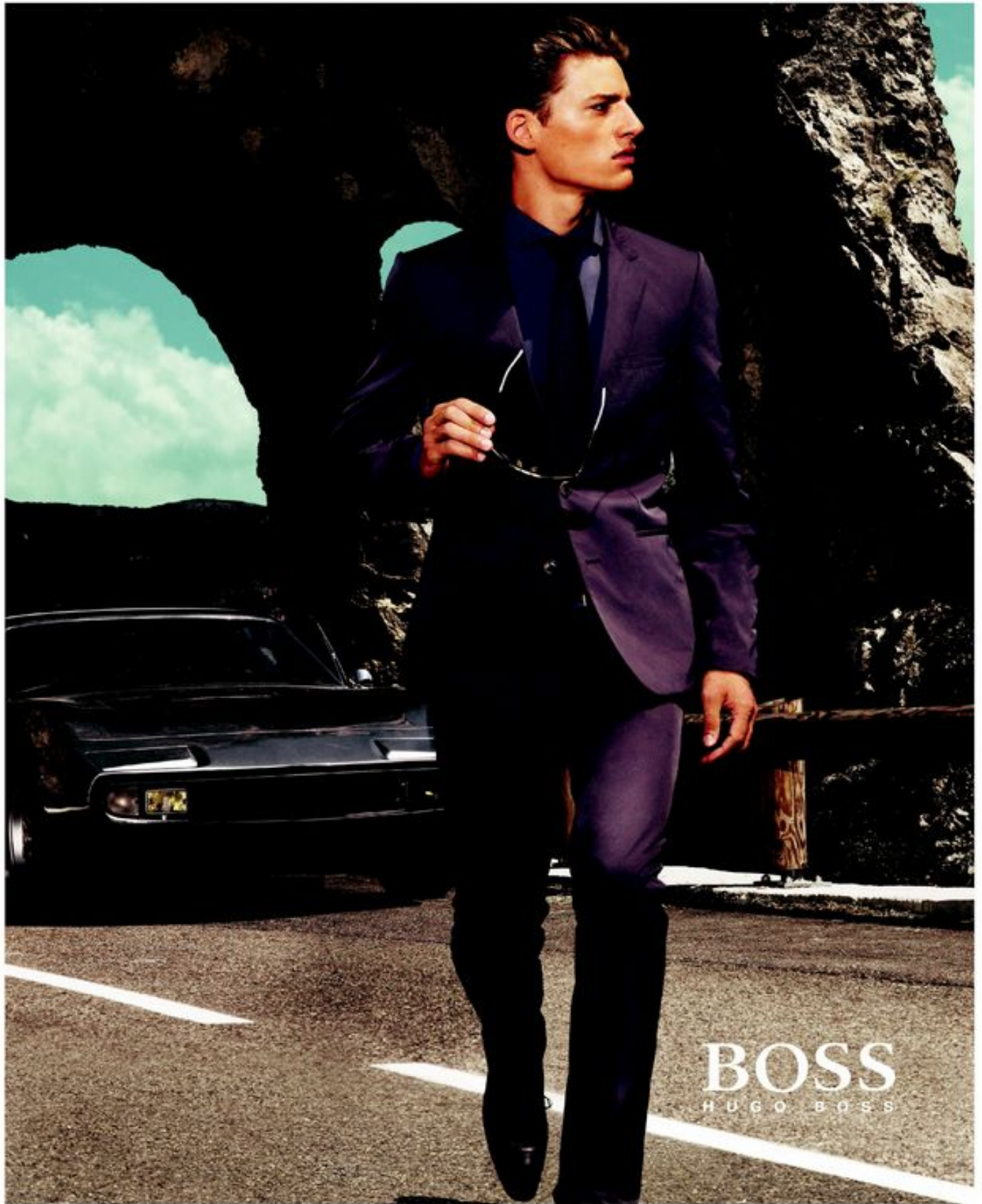
Evet... İşte size son 9 sezonda iki küme düşme acısı ve kaçan 4 play-off finaliyle acıklı bir Altay senaryosu...

Büyük Altay, 2. Lig'e alışıyor mu sorusunu en iyisi siz yanıtlayın...

Veya bırakın bu sezon sonunda sorular kendi yanıtını kendisi bulsun...

Altay, yeniden beyaz renkli günlerine dönsün...

Sona ersin SİYAH...

BOSS
HUGO BOSS

Elvan Demirkan

Bugün, ailenizde, arkadaş grubunuzda veya iş çevrenizde içe dönük olup da sizin asosyal olduğunu düşündüğünüz birisi varsa, ona daha hassas davranabilmeniz için neyi bilmeniz gerektiğini sizinle paylaşmak istedim:

Asosyal mi? İçedönük mü?

Gün içinde saatlerce yalnız kalmak isteyen bir kişi tanıyor musunuz? Duygularını ve fikirlerini sakın bir sohbetle paylaşmayı seven ama eğer bir akşam dışarı çıkarsa ertesi günü kendine ayıran... İnsan içindeyken esprileri ve sohbeti ile başı çeken ama süresi doldu mu da kaçmak için delik arayan, canı istemiyorsa yanına konuşmak için gelenlerden bile çaktırmadan kaçan...

Eğer böyle birisini tanıyorsanız, o kişi hakkında ne düşünüyorsunuz? Ciddi, yabani, problemlili, veya asosyal?

Eğer bu sorulardan birine "evet" diye cevap verdyseniz, onun hakkında yanlış düşünüyorsunuz. Karşınızda muhtemelen kendi içine dönük yaşamayı seven bir insan var... Benim gibi... Çünkü asosyal veya yabani değiliz. Sadece kendi dünyamızda yaşamayı seviyoruz...

Ben mesela çekingen olduğumu söyleyemem... Gerçekten insanların hayran olduğu sosyal girişkenliğim vardır. Bulduğum bir ortamda esprilerimle insanları kırar geçiririm... Huysuz değilimdir, insanlardan nefret etmem. İlgiyi çeken konularda derin sohbetler yapmaya bayılırım. Hele karşımda konuşmasını bilen, beni anlayabilen birisi varsa enerjimden yerimde duramam... Ama sonra bir anda ortadan kaybolurum... Çünkü içedönüğüm... Bugün, ailenizde, arkadaş grubunuzda veya iş çevrenizde içe dönük olup da sizin asosyal olduğunu düşündüğünüz birisi varsa, ona daha hassas davranabilmeniz için neyi bilmeniz gerektiğini sizinle paylaşmak istedim:

Herşeyden önce içedönük insanlar kesinlikle çekingen değildirler. Çünkü çekingen insanlar sosyal ortamlarda endişeli ve korkak olurlar. Biz değiliz. Biz sadece diğer insanları yorucu

buluruz... (Hele fazla sosyalleşmeyi sevenleri...) Yalnız kaldığımızda kendimizi yalnız hissetmeyiz.

Dışadönük yaşayanlar enerji dolu insanlardır, yalnız kaldıkları zaman kendilerini yalnız hissederek ve enerjileri azalır. Dışadönük bir insanı iki dakika yalnız bırak, hemen telefonuna sarılır. Bizde ise durum tersine, biraz fazla insan içinde kaldıysak, hemen sığınağımıza

gidip, kendimizi toparlamamız gerekir. Mesela benim formülüm, sosyalleştığım her iki saat için, bir saat kendimle olmam lazım. Bu asosyalılık değil, depresyonda olduğumun belirtisi de değil. Sadece kendi düşüncelerimle yalnız kalmak bende uykunun verdiği etkiyi yaratıyor. Dinleniyorum...

Ama yanlış anlaşıldığımızı düşünüyorum. Bazen, en yakınlarımız tarafından bile. Mesela

yalnız kalmak istediğim zaman yakınlarımı bana, "İyi misin?" diye sorar. Bizler dışa dönük yaşayanları kolay anlarız. Neye ihtiyaçları olduğunu görürüz. Zaten ortadadır... Ama dışa dönük yaşayanların içedönükleri anlaması zordur. Neden yalnız kalmaya ihtiyacımız olduğunu anlamadıkları için, "Aman ne asosyalsin..."

diye başlarlar. Kaçına anlatmaya çalıştıysam da daha anlayışını göremedim. Şimdi bu yazıyla onlara ulaşmayı deniyorum. Ve diyorum ki; eğer biraz kendi başınıza sakin ve huzurlu kalmayı becerebilerseniz hayatta problem olarak gördüğünüz pek çok şey önemini yitirebilirdi... Ve eğer bizlere karşı biraz daha anlayışlı olmak

isterseniz şu üç şeyi bilmeniz gerekir; İlki; içedönüklük bir seçim değil, yaşam tarzı değil, sadece yapıdır... Biz böyleyiz. İkincisi, içedönük bir insanı gördüğünüz zaman "Neyin var senin, iyi misin?" diye sormayın. Üçüncüsü; iyisi mi başka da birşey söylemeyin...

Yeni mesajlaşma trendlerini biliyor musunuz?

^.^ mutlu
:-{ } öpücük gönderme
:() susmak bilmiyor
:' ağlamak
:) mutluluktan ağlamak
:P iğrenç (dilini çıkartıyor)
@--)-- gül göndermek

Mesajlaşma bağımlılığı o kadar arttı ki, artık ağızımızla değil, parmaklarımızla konuşuyoruz. Birisi ile yüz yüze veya telefonda konuşmaktan neredeyse korkar olduk. Öfke, sevgi, kıskançlık gibi her türlü duygumuzu ifade etmeyi blackberry'lerin (yanlış bilmiyorsam) 160 karakterine sığdırıyoruz. Gençler mesajla ilişkiye başlıyorlar, mesajla ilişkilerini bitiriyorlar... "Smiley face" ikonu, sesimizin tonu ve yüz ifademizle paylaşabileceğimiz o sıcaklık, yakınlık duygusunun yerine geçti... Geçenlerde 13 yaşındaki kızım Mira'nın arkadaşları ile birbirlerine gönderdikleri mesajları gördüm, 3 bilinmeyenli denklem çözmek bence daha kolay. Kelimelerin kısaltılmasıyla hiç anlamadığım bir dil çıkmış ortaya. Mademki böyle yazışmak bu kadar popüler, ben de kızımın gözüne gireyim diye ona mail atarken kendimce kelimeleri kısalttım. Aldığım cevaba bakar mısınız; "Anne hiç cool değilsin". Meğer öyle kafadan kısaltıyormuşsunuz... Amaç sadece zamandan ve yerden tasarruf etmek değil. Yazma stiline ve kısaltmaların yaratıcılığı hip-hop trendlerine uygun değilse, gençler arasında hiç itibarınız yok... Kısaltırken zekânızı, hip'liğini ve yaratıcılığınızı gösterebilmeniz gerekiyor. Ama ben bu mesajlaşmaya fena halde taktım. Sadece ihtiyacım olduğu zaman kullanıyorum. Belki insanlardan kaçan benim... Kabul edin ki, çoğunlukla söyleyecek önemli birşeyimiz olduğu için değil, sadece ne kadar sürede geri cevap alacağımızı görmek için mesaj atıyoruz... Bir kelime, bir işaret bile olsa yeter, o anlık ilgi dozumuza alalım yeter...

İletişim teknolojisinin bu kadar ilerlemesinde beni en çok depresif hissettiren şey, artık istediğimiz kişiye istediğimiz zaman ulaşma imkânımız var, ama söyleyecek doğru dürüst birşeyimiz yok... İnternetli, blackberry'li, Iphone'lu dijital evrimin demokrasiyi hızlandıracak, insanı geliştirecek, eğitecek bir ütopye olduğunu düşünürken, bu teknolojiyi kullandığımız yerlere bakın. Saatlerimizi aptal videolar veya oyunların önünde ya da pornografi seyrederken geçiriyoruz... Aslında sorun teknoloji değil, teknoloji insanın fonksiyonsuz yönlerini ortaya çıkartıyor demek daha doğru herhalde... Bu arada mesaj yazarken cümlelerin sonunda sevimlilik yapmak için kullandığınız :) işaretinden sıkıldysanız ve yaratıcılığınızı biraz daha geliştirmek istiyorsanız, yandaki işaretler Amerika'dan yeni trendler...

Dalgalara karşı
rüzgarın gücü

Efe Kuyumcu

esiodhaber

03/10/17

Efe Kuyumcu, Amerika'nın önde gelen üniversitelerinden Stevens Institute of Technology'de Yat Tasarımı ve Gemi Mühendisliği son sınıf öğrencisi, 24 yaşında İzmirli bir yelken sporcusu. 1998-2002 yılları arasında Türk Milli Takımı'nda 94 kez milli formayı giydi. Kısa bir aradan sonra tekrar yarışmaya başladı ve halen milli takım bünyesinde Finn sınıfında Londra'da yapılacak olan 2012 Olimpiyatları'na hazırlanıyor.

Ne zamandır yelkenle uğraşıyorsunuz?

İlk olarak 1994 yılında Kuşadası'nda 3 haftalık bir kurs ile başladım. Ancak ardından 1997 yılına kadar yelken yapma fırsatım olmadı. 1997 yılından beri Çeşme Yelken Klubü'nün lisanslı sporcusu olarak yarışıyorum.

Türkiye'de nerelerde yelken yapıyorsunuz?

Genel olarak antrenmanlarımı Çeşme'de yapıyorum ancak yeterli antrenman partneri olmadığından dolayı olimpiyatlara kadar olan dönemi mümkün olduğunca yurt dışında antrenman yaparak geçirmeyi planlıyorum.

Zamanınız genellikle yurtdışında mı geçiyor?

Halen Amerika'da eğitimimi sürdürüyorum. Ayrıca bütün yarışlarımız yurtdışında olduğundan zamanımın çoğunu yurtdışında yarışmalarda ve antrenmanlarda geçiriyorum.

Yelken sporunda karşılaştığınız zorluklar nelerdir?

Sponsorum olmadığından dolayı hedeflerimi belli ölçülerde gerçekleştirebiliyorum. Ne yazık ki rakiplerimle yarışabilmem için sponsor

desteğine ihtiyacım var.

Yelken sporuyla ve kendinizle ilgili hedefleriniz nelerdir?

Şu anda öncelikli hedefim 2012 Olimpiyatları'nda ülkemizi en iyi şekilde temsil etmek. Bu çok ciddi azim ve bağlılık isteyen bir hedef. Bu sebeple diğer ideallerimi biraz bekletmem gerekiyor. Ben yelkeni çok seviyorum ve Türkiye'nin, özellikle İzmir'in bu konuda hak ettiği yerde olmadığını düşünüyorum. Okuduğum bölümü de bu yüzden seçtim. Gerek tasarım olsun, gerek imalat olsun, gerek yarış organizasyonu olsun, bu ideallerimi gerçekleştirmek için elimden gelen her şeyi yapmak istiyorum. İzmir Körfezi'nin yelkenlerle dolması, Çeşme'den Bodrum'dan dünya çapında sporcu yetişmesi çok uzak bir hayal değil.

Yeni Opel Astra: Kompakt sınıf için tasarlandı ve üretildi...

Sportif bir görünüme sahip olması için tasarlanan, yenilikçi teknolojilerle üretilen ve tamamen temiz güç aktarım sistemleri ile donatılan, baştan aşağı yenilenmiş Opel Astra, Avrupa'nın kompakt segmenine yeniden enerji kazandıracak.

- Canlı: Atletik tasarım heyecan verici bir sürüş deneyimi
- Çevik: Yeni mekatronik şasi yol tutuşu ve konfor bakımından sınıfındaki çitayı yükseltiyor
- Verimli: Temiz ve güçlü motorlar daha çevreci
- Üstün kalite: Kompakt sınıfta nadir kullanılan teknolojiler ve yenilikler

Volkswagen'in 100 km'de sadece 1.38 litre yakıt tüketecek otomobili

Bazıları dünyanın 2012'de yok olacağına inanıyor ya da bu tarihten önce CERN'deki Büyük Hadron Çarpışıcısı'nın dünyanın sonunu getireceğine... Bu senaryoların hiçbirisinin gerçekleşeceğine inanmayanlar için geleceğe daha büyük umutla bakmalarını sağlayacak bir haber Volkswagen'den geliyor. VW'nin 2013'te yollara çıkarmaya planladığı iki yeni konsept var. Bunlardan bir tanesi E-Up!, diğeri ise resimde gördüğünüz L1 konsepti. Otomobil üreticisinin iddiasına göre L1 dünyanın en fazla yakıt tasarrufu sağlayan otomobili olacak. Hibrit dizel otomobil sadece 1.38 litrelik dizel yakıtla 100 km yol katedebilecek. Yakıt masrafını büyük miktarda azaltacak olan bu tarz otomobilleri merakla bekliyoruz. Umarız 2013'te ülkemizde iktidarda olacak olan parti bu tip araçlar üzerindeki yasal engelleri ya da yükleri kaldırır.

İşte yeni Jaguar XJ

İngiltere'nin başkenti Londra'da gerçekleştirilen lansmanda gözler önüne çıkan yeni Jaguar XJ, özellikle farklı ve yenilikçi tasarımıyla dikkat çekiyor. Dış tasarımında çift yuvarlak fardan vazgeçilen yeni Jaguar XJ'nin iç mekanında ahşap kaplamadan da fazlasıyla faydalanılmış. Bunun yanı sıra kullanılan alüminyum şase sayesinde XJ, 150 kilogram daha hafifletilmiş. Tanıtımda aracın donanımsal özelliklerinden bahseden Jaguar'un Program Direktörü Michael Mohan, Jaguar'ın e-otomobil projesinden de bahsetmeyi ihmal etmedi. Geleceğin otomobillerinin hemen hepsinin e-otomobillerden oluşacağını dile getiren Mohan, Hibrit elektrikli araçlar, volanla enerji toplama ve menzili uzatılmış şarjlı Hibrit elektrikli araçların bu kapsama girdiğini hatırlattı.

İlk elektrikli Renault Bursa'dan dünyaya açılacak!

Frankfurt Otomobil Fuarı'nda dört farklı elektrikli konseptini sergileyen Renault, Megane Sedan'ın yerine geçen Fluence modelinin elektrikli versiyonunu da 2011'den itibaren Türkiye'de üretmeye başlayacak. Bu projenin Türkiye'ye geleceği, Sanayi ve Ticaret Bakanı Nihat Ergün ile Zafer Çağlayan tarafından bizzat Frankfurt Motor Show'da açıklandı. Elektrikli Fluence'ın yılda 10 bin adet üretileceği belirtiliyor. Fuarı gelerek Renault CEO'su Carlos Ghosn ile birlikte Renault standını gezen, Bursa'da üretilen Fluence modelini kısa bir süre inceleyen Ergün ve Çağlayan, ardından Renault'nun konseptleri arasında bulunan elektrikli Fluence'ı

inceledi. Ghosn'dan bu konuda bilgi alan ve kısa bir görüşme yapan Çağlayan, ardından yaptığı açıklamada Renault'nun Bursa'da üretimine başladığı ve 84 ülkeye ihraç edeceği Fluence modelinin elektrikli versiyonunu 2011 yılından itibaren Türkiye'de üretmeye başlayacağını duyurdu.

Ferrari 458 Italia

Ferrari, 2010'da piyasaya girmesi beklenen 8 silindirli 458 Italia modelini Frankfurt'taki Motor Show'da tanıttı. En az 250 bin avrodan satılması beklenen yeni Ferrari için şimdiden siparişler verilmeye başladı. Motor gücü hakkında bilgi verilmeyen otomobilin son süratinin 340 km. dolayında olacağı belirtildi.

Yeni VW Polo Türkiye'de

Piyasaya çıktığı ilk günden beri özellikle öğrenci ve bayanlar tarafından önemli bir tüketici kitlesi olan VW POLO büyütülmüş ve güvenliği artırılmış 5 versiyonu ile Türkiye'de satışa sunuldu. Yeni Polo, Türkiye'de ilk planda 1.4 litre 85 beygirlik benzinli ve 1.6 litre 90 beygirlik CR dizel motor seçenekleriyle ithal edilecek. Yeni Polo'nun, her iki motor seçeneğinde de 5 ileri manuel şanzıman ve 7 ileri DSG şanzıman seçeneği yer alıyor.

Casper Mini'sini 3G ile süsledi

Casper dizüstü bilgisayar dünyasına yeni bir soluk, teknolojiye yeni bir boyut getiren ürünü Casper Minibook'u 3G ile destekleyerek netbook ürün kategorisine bir yenisini daha ekledi. 3G destekli Casper Minibook, kullanıcıya 3G hızında internet keyfi yaşatmak için piyasaya sunuldu. Özellikle sık seyahat eden profesyonellerin tercihi olacak yeni Casper Minibook 3G yeni nesil internetin her yerde kullanılmaya başlandığı günümüzde dizüstü bilgisayarın yanından ayrılmak istemeyenlerin vazgeçilmez dostu olacak. Casper, dizüstü bilgisayarda hafiflik, kolay kulla-

nım ve uzun pil ömrünü bir arada arayanlar 10" inçlik 3G destekli Minibook'u piyasaya sundu. 3G destekli Casper Minibook, hafifliği, kullanım kolaylığı ve uzun pil ömrü ile profesyonellere ve teknolojiyi her an yanında taşımak isteyenlere 3G hızında bir internet keyfi yaşatmayı vaad ediyor. 3G devrine özel hiçbir cihaza gerek kalmadan mobil geniş bant internet desteği veren yeni Casper 3G Minibook, performansı ve ergonomik kullanımı kadar, görüntüsüyle de dikkat çekiyor. Casper 3G Minibook, sıyahın tüm cazibesini klavyesinde, palmrest ve monitör arka kapağında kusursuzca

HP'den internet tableti gibi dijital fotoğraf çerçeveleri:

Dijital fotoğraf çerçevelerinin geçmişi çok da eski sayılmaz. Ancak bu cihazların kısa zamanda çok gelişmiş özellikler kazanarak karşımıza çıkması insanı doğrusu şaşırtıyor. HP'nin yeni ürünleri DreamScreen 100 ve 130 da bu tarz ürünlere örnek: 2 GB'lık dahili belleğe sahip olan bu cihazlar doğrudan fotoğraf makinesinden, taşınabilir sürücülerden ya da 802.11 b/g WiFi ya da Ethernet aracılığıyla ağa bağlı bilgisayarlardan fotoğrafları çekebiliyor. Hafızasından 10 bin tane internet radyo istasyonunu barındıran DreamScreen'ler Facebook, Snapfish gibi çevrimiçi servislerde yer alan fotoğrafları da gösterebiliyor.

Dokunmatik çoklu ortam tableti: Toshiba Journe Touch

Toshiba'nın çoklu ortam tableti Journe Touch, 7 inç büyüklüğünde bir kablosuz iletişim ve bilgi aracı. Youtube, Acetrax vod, Msn Messenger, FrameChannel, Picasa, Flickr ve RSS gibi servislerin kullanımını kolaylaştıran tablet, dokunmatik bir ekrana sahip. Her türlü sosyal ağa bağlanabilen cihazın yeni modellerinde e-kitap okunabilmesi için çalışmalar yapıldığı belirtiliyor. Bazı özellikleri: 7 inç led aydınlatmalı dokunmatik ekran 250 cd/m2 parlaklık 300:1 kontrast oranı JPEG, MP3, WMA, MPEG 4, H.264,divX, WMV Wi-Fi 802.11 b/g, WEP, WPA, WPA2 189mm x 133.6mm x 14mm 450 gr

ASUS'tan 7 inç dokunmatik ekranlı video telefon

Tayvanlı ASUS özel pazarlarda limitleri zorlamak konusunda elinden geleni arkasına koymuyor. Şirketin Skype sertifikalı AiGuru video telefonu SV1T birçok özelliği bünyesi altında bulunduyor. WiFi ya da Ethernet bağlantı desteğine sahip olan SV1T'de VGA web kamerası, mikrofon, hoparlör ve 7 inç'lik 800 x 480 piksellik dokunmatik ekran bulunuyor. Selefine 300 \$ olduğu SV1T için eğer uygun bir fiyat belirlenirse, o zaman bu telefon pazarında rekabet şansı bulabilir.

Turkcell'den yeni bir VINN 3G modem: E182E

Turkcell'in ilk etapta sunduğu VINN adlı 3G modemler Huawei'nin E176 ve E180 modellerinden oluşuyordu. 7.2 Mbps veri indirme hızını destekleyen bu modellere daha hızlı veri indirme hızı sunan yeni bir model E182E eklendi. Turkcell tarafından dünyanın en hızlı USB modemi olarak lanse edilen yeni VINN modem 21 Mbps'lik veri indirme ve 5.76 Mbps'lik veri yükleme hızını destekliyor. 189 USD + KDV'lik satış fiyatına sahip olan Turkcell VINN modem Turkcell satış noktalarında müşterileri bekliyor.

Nokia Booklet 3G

İletişim ve internette genişleme stratejilerini uzun zamandır farklı ürünlerle hayata geçiren Finlandiyalı dev, Intel ile işbirliğinin ilk meyvesi olarak Booklet 3G'yi duyurdu. Netbook pazarında özellikle hızlı iletişim ve bağlantı özellikleriyle söz sahibi olmak isteyen firmaların görece düşük maliyetle azami mobilité sağlamaya özen gösterdiği dikkat çekiyor. Nokia Booklet 3G, Intel Atom platformu kullanıyor, WiFi ve Bluetooth'un yanı sıra 3G/HSPA desteği de sunuyor. Alüminyum kasa içinde üç farklı renkte hazırlanan ürün, yaklaşık 1.25 kg ağırlığında ve 10 inç 'HD Ready' geniş ekrana sahip. Cihazın batarya ömrünün ise 12 saate kadar çıkabildiği belirtiliyor. Nokia Booklet 3G'de Ovi gibi Nokia servisleri yerleşik olarak bulunuyor. HDMI çıkışıyla harici düz ekran TV ve monitörlere bağlanabilen cihazda en dikkat çeken özelliklerden biri de A-GPS navigasyon modülü barındırması.

Geleceğin Tek Kişilik Aracı: Honda U3-X

Üretimde izlediği yol 'İnsanlarla uyum' olan Honda, yeni geliştirdiği deneysel cihazı U3-X'i tanıttı. Bu cihazla ileri, geri, sağa ve sola olmak üzere tüm yönlerde serbest hareket sağlanabiliyor. Honda U3-X sürücüsüyle tamamen uyum sağlamakla birlikte gayet kolay bir şekilde taşınabilmekte. Honda'nın yakın zamanda ürettiği ASIMO'nun hazırlanmasındaki araştırmalarda geliştirilen Honda denge kontrol teknolojisinin kullanılması ile tasarlanan U3-X'e ait araştırma ve geliştirme çalışmaları tüm hızıyla devam ediyor.

Akü Tipi: Lityum iyon akü
Çalışma Süresi: 1 saat
Boyutları: 315 x 160 x 650 cm
Ağırlığı: Yaklaşık 10 kilogram

Intel Atom yazılım geliştirme programı netbook'lar için küçük programlar hedefliyor

Mevcut netbook'lar Vista yüklü olsalardı, neredeyse yararsız hâle gelecekti, ancak Windows XP'nin varlığı bu ürün sınıfı için bulunmaz bir nimet oldu. Bir ay sonra çıkacak olan Windows 7 ise netbook'ların 2 GB, hatta 3 GB RAM ile çalışabilmesine, hatta aynı anda yedi farklı Excel belgesini açmasına olanak sağlayacak. Yine de Intel, Atom işlemcilerine özel bir geliştirme programı başlattığını duyurdu.

Intel neden böyle bir adım atma ihtiyacı hissetti? Acaba netbook'lara özel uygulamalar mı geliştirmek istiyor? Yoksa Atom işlemciler geleceğin el terminallerinde ve akıllı telefonlarında mı yer alacak?

Belki de, Intel fazla güçlü olmayan işlemciler için "hafif" yazılımların toplanacağı bir havuz yaratmak istiyor. Bazı uygulamaların eğer yeniden kodlanırsa 10.1 inç'lik ekranlarda daha düzgün çalışacağı aşikâr. Ancak Intel'in yongalarını daha verimli ve daha hızlı çalışacak şekilde geliştirmek yerine mevcut donanımın her şeyinden tam anlamıyla yararlanmak istiyor, bu nedenle programcıları etrafında toplamayı amaçlıyor. Intel'in yeni yazılım geliştirme programının hoş yanları da yok değil. Örneğin, aşırı yükü azaltma ve daha küçük cihazlar için daha düzenli uygulamalar geliştirmek gibi... Aslında bu amaçlar sadece Atom işlemcilerine değil, diğerlerine de yarayabilir. Şimdiye kadar hem Acer hem de Dell, Intel'in bu programını desteklediklerini duyurdular. Bu duyuru neticesinde Aspire One ve Mini serilerinin yakın zamanda yok olmayacaklarını düşünebiliriz.

Havada çalışan mouse

Yaklaşık bir yıl önce havada çalışan fare düşüncesini açıklayan Movea SA firması sonunda Gyratation Air Mouse Elite'i satışa sunacağını duyurdu. Zarif ve ergonomik bir tasarıma sahip olan fare ile, hareket sensörleri ve MotionTools yazılımı sayesinde düz bir yüzeye gerek kalmadan bilgisayarı kontrol etme imkanına sahip oluyorsunuz. Kablosuz iletişim için 2.4 GHz sinyalleri kullanan ürün 5 metre mesafede farenizi kullanma imkanı sağlıyor.

25 yıldır

"Kesintisiz Güç"lü ortağınız!

Tescom olarak 25 yıldır tek bir gün bile kesintiye uğramayan bir titizlik ve dinamizmle çalışıyoruz.

Ürettiğimiz kesintisiz güç kaynaklarıyla yüz binlerce firmanın elektrik kesintisi, voltaj düşüklüğü gibi sebeplerle zarara uğramalarını önlemekten gurur duyuyoruz.

25. yılımız şerefine açtığımız yeni fabrikamızla ve ilk günkü heyecanla sürdürdüğümüz Ar-Ge çalışmalarımızla daha uzun yıllar hayatı kesintisiz yaşatmaya hazırız.

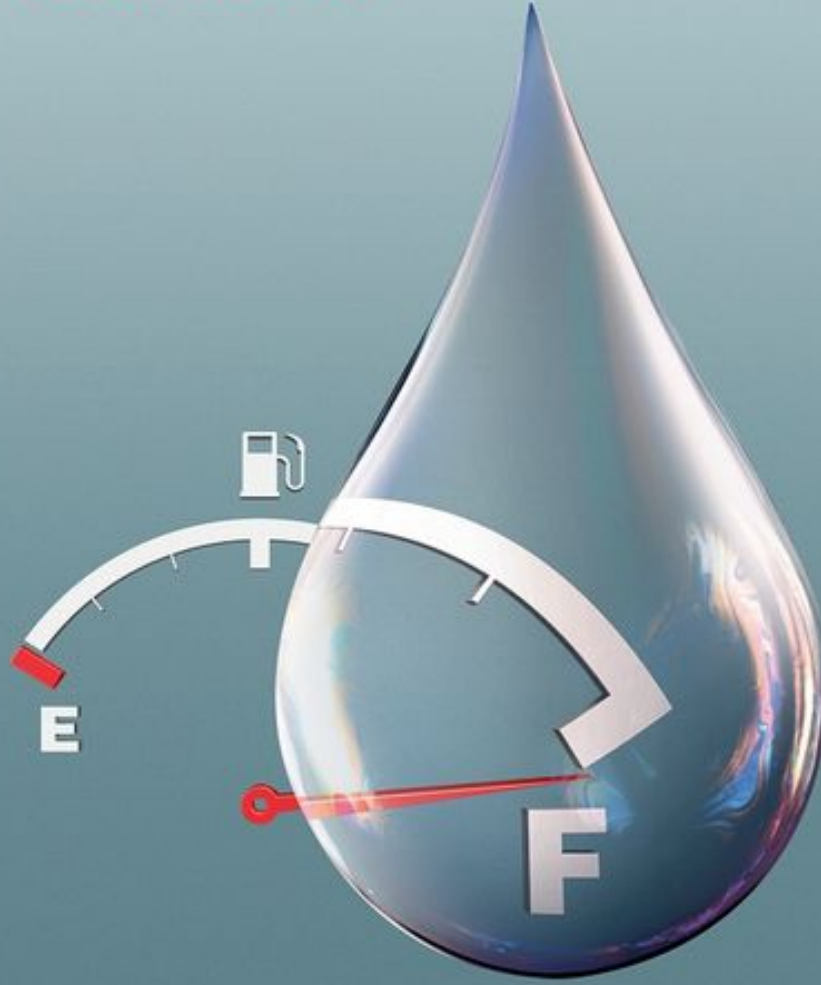
Tescom

Kesintisiz Güç Kaynakları

www.tescom-ups.com

info@tescom-ups.com

Shell
FuelSave Kurşunsuz 95

**Yakıtınızın ömrünü uzatın.
Yeni Shell FuelSave Kurşunsuz 95'le
her depoda 1 litre tasarruf edin.***

Aracınıza koyduğunuz yakıtın bir damlası bile çok değerlidir. Bu yüzden, kurşunsuz benzinimizi geliştirerek yeni bir Shell Tasarruf Yakıtı yarattık: Yeni Shell FuelSave Kurşunsuz 95. O kadar etkili ki, her depoda bir litreye kadar* tasarruf sağlıyor. Hem de daha fazla ödemeden. Yola çıkma sebebiniz ne olursa olsun, her damladan en fazlasını almanız için geliştirilen yeni Shell FuelSave kullanın.

* Shell FuelSave Kurşunsuz 95 her depoda 1 litreye varan tasarruf sağlamak için tasarlandı. En az 50 litrelik bir deponun tamamen doldurulduğu varsayımıyla hesaplanmıştır. Yakıt ekonomisi formülüne sahip olan ve olmayan yakıtlar karşılaştırılmıştır. Gerçek tasarruf miktarı araca, sürüş şartlarına ve sürüş stiline göre değişebilir.

Her damladan
en fazlasını
alın

www.shellandturcas.com/herdamla

Doğadan Sofranıza

Sağlıkla

Güvenle

İDDAS Creative

orkide®

KÜÇÜKBAY YAĞ SANAYİ A.Ş.

Ankara Caddesi No: 102 Bornova - İzmir / Türkiye • Tel: (0.232) 388 25 57 Pbx • Faks: (0.232) 388 37 92
e-mail: orkide@orkide.com.tr • www.orkide.com.tr

